

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

UZUN YÜRÜYÜŞ

ROMAN

MİSYON YAYINLARI

ROMAN

Yayınları,
Yayıncılık Ltd. Şti.

Uzun Yürüyüş

Orhan Çam

Yayına Hazırlayan

Osman Arpaçukuru

Kapak

Ahmet Mayalı

Baskı ve Cilt

Bayrak Matbaası

1. Basım: Mayıs 2004

MİSYON YAYINLARI

Çatalçeşme Sok. Üretmen Han No: 18

Tel.&Faks: 0212 512 51 66 - 512 45 43

Cağaloğlu – İstanbul

UZUN YÜRÜYÜŞ

ROMAN

ORHAN ÇAM

MİSYON

Kalbi heyecanla çarpıyordu. Heyecanını yatıştırmak ve rahatlamak için kapının önünde biraz bekledi. Derin derin birkaç nefes aldı. Parmaklarını birbirine geçirip hafiften esnetti. Ellerini ovuşturup göklere doğru açtı: “Ya Rabbi!.. Ya Rabbim, şu odadaki hanımı bana, beni de ona hayırlı bir eş eyle... Bize mutluluk huzur ve güven dolu aile sadeti ver... Kalplerimizin kapılarını her daim açık eyle... İns ve cin şeytanların şerrinden bizi koru...” diyerek dua eyledi. Şimdi kendini daha rahat hissediyordu.

Besmeleyle birlikte, hafif bir dokunuşla odanın kapısını tıklattı. Kısa bir bekleyişin ardından kapıyı açıp:

- Salamün aleyküm, diyerek odaya girdi. Hafif ve ağlamaklı bir ses:

- Aleyküm selam, diyerek mukabelede bulundu.

Yusuf, ilk defa bir kadınla başbaşa yalnız kalacak olmanın çekingenliğiyle kapıyı kapatırken; Sena'nın heyecandan sanki dizlerinin bağı çözülmüş, oturduğu yerde mihlanıp kalmış gibiydi.

Baba evinden birlikte geldiği kadınlar, kendisini yalnız bırakmayıp yoldaşlık eden görümceleri de yanından ayrılmışlardı. Bir anlık yaşadığı yalnızlık duygusu ve çekingenlikle heyecan ve telaşa kapılmış ve gözyaşları sicim sicim akmaya başlamıştı. O tam, bu haldeyken odanın kapısı çalınmıştı. Yusuf yanına girdiğinde sandalyede oturmuş, başını bir komodinin üstüne koymuş ağılıyor haldeydi. Komodinden başını kaldırıp ayağı kalkmak istedi ama buna gücü yetmiyordu. “Dizlerinin bağı çözülmek” diye, işte tam buna denirdi. Bu manzara karşısında Yusuf ne yapacağı konusunda biran için tereddüte düştü ama sakince Sena'ya yaklaştı. Yusuf'un kendisine yaklaştığını hisseden Sena da heyecandan ferî kalmayan dizlerine bir kez daha yüklenip telaşla ayağı kalktı.

Yusuf şimdi Sena'yla karşı karşıyaydı. Ceketinin sağ cebinden çıkardığı zarîf bir kolyeyi Sena'nın boynuna taktı. Ardından Sena'nın alnına zarîfçe bir bûse kondurdu. Sevgi yüklü bir sesle:

- Merhaba Sena!... Yuvamıza hoş geldiniz... Bize saadet ve mutluluk bahşettiniz!... diyerek bir girişte bulundu.

Sena'nın gözlerinde billur taneleri kırmızı yanaklarına doğru kayarken, ıslanmış bir sesle hafîfçe:

- Size de merhaba, diyebildi.

Sena'nın hâlâ ağladığını ve başını kaldırmadığını görünce tuhaf bir duygusallık ve hüznün yaşadı Yusuf. İçinden: “Acaba niçin ağlıyor, âdetten değildir herhalde?” diye soruyor, cevap bulmaya çalışıyordu. Şefkatli bir ses tonuyla:

- “Özür dilerim Sena hanım!.. Sizi üzgün gibi görüyorum. Acaba sizi üzen bir durumum mu oldu veya bir rahatsızlığınız mı var? diye sordu.

Beyazlar içerisinde nurdan bir insan gibi duran gelin, başını hafifçe kaldırıp gözleri yerde olduğu halde mahcup ve üzgün bir edayla:

- Af edersiniz!... Ben... ben biraz yorgunum galiba... Başka bir sorunum yok inşaallah! dedi.

Yusuf aldığı cevaptan memnun bir halde sevincini ve mutluluğunu açığa vuracak bir üslupta:

- Beni korkuttunuz. Şimdi biraz rahatlayın. Sizi ağlarken ve üzgün görmek bana acı veriyor. Ne bugün ne de bir başka gün sizi üzgün görmek istemem doğrusu.

Sena ıslak sesiyle:

- Teşekkür ederim!... diyerek gerginliğini dindirmeye çalıştı.

Yusuf, Sena'ya hürmet göstererek:

- Buyrun şöyle oturalım, diyerek sâde, fakat özenle düzenlenmiş yatak odasında birlikte oturabilecekleri tek yer olan karyolada bir yer gösterdi.

Sena “Buyur” edildiği yere çekingen bir hâlde oturdu. Yusuf da yanına oturdu. Birbirlerine ilk defa bu kadar yaklaşmışlar ve yan yana oturmuşlardı. İki de orta boyluydular ama, Sena Yusuf'tan biraz kısaydı. Şişman değil ama dolgun bir yapıda, beyaz tenli ve ela gözlüydü. Bu haliyle, beyaz baş örtüsü ve elbise içerisinde nur topu gibi göz kamaştırıyordu.

Sena, hem sıkılıyor hem de çok utanıyordu. Ömrünü bugüne kadar hayâ abidesi olarak geçitmiş, havailikten ve bayağılıktan uzak bir genç kızdı. O da, Yusuf gibi ilk defa bir karşı cinsle başbaşa kalıyordu.

Evet, o bugünden böyle hayatını paylaşacağı sevgili kocasıydı ama yine de sıkılıyordu, çekiniyordu. Belki ağlaması da gizli bir savunma mekanizması olarak, onu kendisinden az da olsa uzak

tutmak içindi. Bugüne kadar hiçbir yabancı gençle konuşması ya da arkadaşlığı olmamıştı. Dolayısıyla bu ilkin tedirginliğini atmak kolay olmuyordu.

Sena, dinine bağlı mazbut bir ailede yetişmiş genç bir kızdı. Kendisini İslami konularda yetiştirmiş; bilgili, görgülü, ahlâki meziyetleri olan, hayata karşı duyarlı davranan münevver bir kişiliğe sahipti. Babası Kerim Efendi tasavvuf ehli samimi bir müslümandı. Çocuklarına İslama karşı duyarlı olmayı ve nerede olurlarsa olsunlar Allah (cc) tan hayâ etmeyi öğretmişti:

“Allah (cc)'tan korkunun esası, O'nu sevmek ve O'ndan hayâ etmektir. Bunun için Rabbimizi, O'nun bize gönderdiği Peygamberi, o Peygamber (sav)'in bizlere tebliğ edip yaşamaya ve itaate davet ettiği din-i islamı en iyi şekilde tanımalı, bilmeli ve hayatımıza nakşetmeliyiz. Öyle bir nakşetmek ki, mermere kazınan figürlerin asırlara meydan okuyuşu gibi... Her türlü hayat şartlarında varlığını koruyacak bir nakış olmalıdır. Her daim Allah (cc)'tan korkunun ve ona saygının başı, O'ndan hayâ etmektir. İnsanoğlu Allah (cc)'tan hayâ etmezse, O'nun emirlerine karşı gelmekten veya duyarsız kalmaktan/davranmaktan kendini kurtaramaz. Bu da tamamen gönül işidir.

Aklımızı ve gönlümüzü küfür, şirk, isyan ve harama karşı sevgi ve özlem duyma pisliklerinden temizlemek ve temiz tutmak zorundayız,” diyerek çocuklarına telkinlerde bulunan Kerim bey, kızının yetişmesinde üzerine düşen sorumluluğun bilincinde hareket etmişti.

Bu öğretilerin ışığında büyüyen Sena, İslami konularda kendisini daha iyi yetiştirmek için, özel ders vermek suretiyle İslami konularda eğitim veren bir hanım hocadan dersler almıştı. Yıllar süren bu eğitim dönemi bittiğinde, yaşadığı mahallede bilgili, görgülü ve dindarlığıyla dikkate değer bir genç kız olmuştu. İslami duyarlılığı, ahlâki ve insani meziyetleriyle etrafındaki insanlarda etki uyandırıyordu. Gerçi sahip olduğu ahlâk anlayışı ve zamanın icabı (!) denen modern yaşantılara aykırı davranışlarıyla, zaman zaman çevresiyle çatışmalar yaşıyordu. İşte kadın-erkek ilişkilerinde sınırın ne olacağı konusu da bu çatışma konularından birisiydi.

Sena, okul dönemleri de dahil her zaman için erkeklerle arkadaşlık/dostluk gibi ilişkilerden uzak durmuştu. Bundan dolayı kız arkadaşları kendisini kınar, “korkaklıkla ve kendine güvenememe” gibi suçlamalara giderlerdi. O da onlara: “Siz beni id-

rak etmeye çalışmıyorsunuz. Kısa yoldan bana satışıyorsunuz. Benim duygularımı tek başına korkaklık ve kendine güvenememe gibi basit bir tesbitle izaha çalışıyorsunuz. Halbuki bu tek başına korku-güven meselesi değil, daha derin bir duygu ve kabuldür. Evet, kendimden, başıma bir iş gelmesinden, tetbirsizlik ve önemsememe yüzünden bir kazaya kurban gitmekten korkuyorum. Ama bundan daha önemli bir nokta var ki, beni bu korkularımdan koruduğu gibi gelecekte de beni koruyacağına inandığım bir hakikattir o. İşte o hakikat: Ben bir müslümanım ve islama karşı duyarlı davranmak beni mutlu ediyor. Ufak maceralarla hayatımı karartmak, namusumu lekelemek istemiyorum. Çünkü ben Allah (cc)'tan utanıyor ve korkuyorum. O Kur'an-ı Kerim'inde bana şöyle emrediyor:

“Mü'min kadınlara da söyle: Gözlerini (harama bakmaktan) sakınsınlar, ırzlarını korusunlar. Ziyaretlerini açmasınlar. Bunlardan görünen kısmı müstesna, ziynet (manal)lerini kendi kocalarından, oğullarından, yahut kocalarının oğullarından, yahut kendi biraderlerinden, yahut kendi biraderlerinin oğullarından, yahut kızkardeşlerinin oğullarından, yahut kendi (müslüman) kadınlarından,

yahut sahip oldukları cariyelerinden, yahut erkeklerden (kadından) yana ihtiyacı olmayan (yani erkeklikten kalmış bulunan) hizmetçilerden, yahut henüz kadınların gizli yerlerine muttali olmayan çocuklardan başkasına göstermesinler. Gizleyecekleri ziynetlerini bilinsin diye ayaklarını da vurmasınlar. Hepiniz Allah'a tevbe edin ey mü'minler! Ta ki korktuğundan emin, umduğunuza nail olasınız”

Söyler misiniz, ben hangi sebepten Rabbimin bana olan bu emrine isyan edip uymamazlıkta bulunayım. Sizce, erkeklerle arkadaşlığın bana verebileceği hangi şey, tattıracağı hangi duygu ve haz, beni Rabbime karşı itaatsizlik yapmaya cüretlendirecek büyüklükte ve güzellikte olsun” derdi. O zaman bazı kızlar “çok tutucu ve yobazsın sen kızm” diyerek hakikatten kaçmaya çalışırken, bazı kızlar da “Yâ sen çok tok sözlü birisin” diyerek esasında onun demek istediklerini anladıklarını ima ederlerdi.

Sena'nın yabancı erkeklerle arkadaşlık veya flört eden; mahalleden veya okuldan tanıdığı/tanıştığı bir çok kız vardı. Okul bittikten sonra okuldan beri tanıdığı iki kızın başına gelen acı olaylar belleğinde derin izler bırakmıştı: Bu kızlardan birinin ismi Emine'ydı. Emine sarışın ve mavi gözlüydü.

Düzgün fiziğiyle uyumlu bir karakteri vardı. Ancak yanlış kabulleri hayatını mahvetmeye yetmişti. Emine “evleneceğiz, flört ediyoruz” diye diye uzun yıllar bir erkekle arkadaşlık etmiş, hatta ilişkisini cinsel temasa kadar vardırmıştı. Neticede birgün hamile olduğunu anladığında arkadaşına; hemen evlenmeliyiz, hamileyim” dediğinde herif; “Ahmak kız!... Ne diye hamile kaldın, kalmasaydın ya. Bana mı sordun? Ne güzel yaşayıp gidiyorduk. Şimdi evlenmemiz mümkün değil” deyip çekip gitmişti. Emine hatasını anlamıştı ama çok geç kalmıştı. Arkadaşı “başının çaresine bak” derken pis pis sırtmıştı. Namusu kirlenmiş (!) gururu incinmiş (!) ti. Aldatılmış ve kullanılmış olmanın acısına dayanamayarak girdiği buhranda intihar edip gitmişti. Güzelliğinin sefasını sürdürdüğünü zanneden Emine, o sırada ömrünün cefasını yaşadığını anlayamamış, belki de anlamak istemişti.

Aysun da güzel bir kızdı. Siyah saçlarını omuzlarında dalga dalga yayıp, uzun kirpikleri altındaki siyah gözlerini birilerine diktiği zaman, kesin çarpardı.

Birgün, “Onu çok seviyorum” dediği delikanlıdan ayrılıp bir başkasıyla izdivaç eylemişti. Kocas

kendisinin bakire olmadığını anlayınca ona aylarca evde işkence etmiş, “sen beni aldattın” diyerek yapmadığını koymamış, sonra da götürüp “senin yerin burası” diyerek bir genelev kapısına bırakıp gitmişti.

Bu acı hatıralar aklına geldikçe: “Acaba bu ülkede gençlik heveslerini (arzularını) yaşama uğruna evlilik dışı ilişkiler yüzünden ne kadar genç kız ve kadın fuhuş sektörüne kurban olmuş ve daha nice-lerini bu acı son bekliyor.” diye sormaktan kendini alamazdı.

İşte böyle bir hayat ve kadınlık inancıyla yaşamış ve olgunlaşmıştı Sena. Şimdiki çekingenliği biraz da bundan kaynaklanıyordu. Ayrıca yıllar yılı yaşadığı evinden uzakta, başka bir evde, daha yeni tanımaya başladığı yabancı bir ortamda bulunuyordu. Bu da bir sıkıntıydı. Bununla birlikte şu an bundan böyle hayatını paylaşacağı, birbirlerine “takva elbisesi” olacakları sevgili kocasıyla/nikahlısıyla başbaşaydı. Biran önce kendini toparlamak zorundaydı. Çünkü Yusuf’la kurdukları yuvanın bütün bir ömür boyu mutluluğu belkide bugüne ve bu geceye bağlıydı.

Karyolanın üzerine oturduktan sonra ikisi de bir süre sessiz kaldı. Bu sessizlik süresi aynı zamanda

her ikisi için biraz daha rahatlama fırsatı doğurmuştu. İlk dakikalara oranla şimdi daha sakinler. Yusuf konuşmak için bir şeyler bulmaya çalışırken, tekrar Sena'nın hal hatırını sordu:

- Şimdi, nasılsınız?

Sena ıslak sesiyle:

- Teşekkür ederim, daha iyiyim, dedi. Yusuf:

- Su ister misiniz? Biraz açılırsınız, diyerek ayağa kalktı.

Sena telaşla:

- Lütfen, rica ederim siz rahatsız olmayın, ben alabilirim!... diyerek Yusuf'a engel olmak istedi. Yusuf:

- Hayır, lütfen siz oturun, diyerek eşine su ikram etti. Sena titrek elle bardağı alıp birkaç yudum su içti.

- Teşekkür ederim, size zahmet oldu!... diyerek mahcubiyetini belirtti.

Yusuf kız evinde düğünün nasıl geçtiğini soruyor, oğlan evinde olanlardan bahsedip Sena'yla konuşmaya çalışıyor; bu arada onunla göz teması sağlamak için gayret sarf ediyordu. Sena oturduğu yerden hâlâ tedirgin ve zaman zaman derin nefes alıp veriyordu. Yusuf'la göz göze gelmekten korkarcasına başını eğik tutuyordu.

Bu durumundan Sena da rahatsızdı ama kafasını kaldırıp da Yusuf'un yüzüne bir şekilde bakamıyordu. Bununla birlikte, Yusuf'un sorularına kısa cevaplarla sohbe katılıyordu. Yusuf tedirgin etmek endişesiyle hâlâ ona dokunmamıştı. Sena, dokunulduğunda heran solacak nârin bir küpe çiçeğini andırıyordu. Bunu gören Yusuf, onu solduracak en ufak bir davranıştan titizlikle kaçınıyor ve onun bütünüyle rahatlamasına ve kendisine ısınmasına vakit tanımak istiyordu. Bu hâl üzere bir süre daha konuştular. Bir ara Yusuf insana eminlik veren yumuşak bir sesle:

- Elinizi tutabilir miyim? diyerek Sena'ya biraz daha yakınlaştı. Sena da Yusuf'a yakınlık göstermek arzusuyla sağ elini kocasının elleri arasına koyarken, ilk defa ela gözlerini kaldırarak Yusuf'a tebessüm etti.

Yusuf, ipek gibi yumuşak, tüy gibi haf f; heyecandan haf f terleyip benek benek olmuş narin parmaklı eli usulca sıkıp yanağına doğru kaldırırken, Sena'nın sürmeli ela gözlerine t  derinlere inmek istercesine ısrarla ve sevgiyle baktı. Nemli gözlerin elalı buğusu Yusuf'u büyülemişti. Takdir dolu bir ses tonuyla:

- Güzel!... dedi. Sena ne demek istediğini anlayamamıştı:

- Efendim?!...

- Gözleriniz... bakışınız... Çok güzel!... İnsanı büyülüyor-sunuz!...

Sena'nın ondan beklemediği kelimeleri duymasıyla yanakları al al oldu. Ama hoşuna da gitmişti.

-  ltifatınız için teşekkür ederim!...

- Biliyor musunuz?

- Neyi?

- Daha önce sizi doya doya yakından seyredemiştim. Sizi çoğu zaman hayalimde canland r yor-

dum. Ama hayallerim bile sahip olduğunuz güzel-
lik yanında siyah-beyaz bir resim gibi sönük
kaldı. Açılmamış bir goncanın hayaliyle geçen
günlerimin ardından bugün beyaz bir gln sade-
liğinde, kırmızının cazibesinde, pembenin efka-
rında bütün gzelliğinizle yanımdasınız. Size olan
sevgim gzelliğinizle daha bir güzel oldu. Sizi
mrm boyunca bu günün ve bu anın mutluluğu
ve hayranlığıyla seveceğim inşaallah. Bu güzel
gözleriniz gönlümden, bu elleriniz elimden asla
ayrı düşmeyecek inşaallah. Size olan bağlılığımı
bugün bağımlılık haline dnştrdnz.

Sena, Yusuf'un elleri arasındaki sağ elinin yanına
sol elini de koymuş, aralıklarla Yusuf'un gözlerine
bakıp yreğindekileri doğrudan onun yüreğine
akıtıyordu. Yusuf'un gönlünü gözlerinde mahpus
ederken, yüreği huzur dolmuş, kocasına karşı de-
rin bir güveni içinde hissetmişti. Onun heyecanlı
sözleri gönlünü gıdıklıyor, neşelendiriyordu. Ne-
şeyle gülümsediği zaman yanaklarındaki doğal al-
lık parlıyor ve seyrettikçe, Yusuf başka bir güzel-
liğe aşık oluyordu.

Uzunca bir süre böylece oturan Yusuf birden:

- İznin olursa şu siniyi yanımıza almak istiyorum,
dedi. Anadolu'da düğün adetlerinden olarak gelin

ve güveyin birbiriyle daha çabuk kaynaşmasına, sevgi ve sohbet ortamının canlanmasına, yeni geline ikram ve hürmet yapılmasına vesile gibi amaçları bulunan bir servis sinisi donatılır ve gerek odasına önceden konur. Yusuf işte bu siniyi almak için ayağa kalktı. Çerez sinisini yatağın üzerine koyup kendisi de Sena'nın dizine degecek şekilde yakın oturdu.

Yusuf sinide bulunan farklı şeylerden sürekli olarak Sena'ya öneriyor, bu arada onun haşlandığı ve hoşlanmadığı şeyleri öğrenmeye çalışıyordu. Doğrusu sini amacına iyi hizmet ediyordu. Gelin ve damat ufak ufak hem atıştırıyorlar, hem de sohbetlerini koyulaştırıp zaman zaman mevzuları farklılaştırarak konuşuyorlardı.

Bu gece, paylaşacakları çok şeyleri vardı. Bu güne kadar bazı konularda fikir alışverişinde bulunmuşlardı ancak bunlar kısıtlı olmuştu. Sohbetlerinin doğal seyrinde geldikleri nokta da, Yusuf kelimeleri özenle seçerek:

- Sena hanım, size nasıl arz edeceğimi tam olarak kestiremediğim ancak söylemeden de geçemeyeceğim bir konu var.

Sena, bu giriş tarzından meraklanmış olarak Yusuf'a dikkatle bakıp dinliyordu, Yusuf devamla:

- Biliyorsunuz ki siz benim hayatıma sonradan giren ancak benim katımda çok kıymetli ve özel bir yere sahip olan çok özel bir insansınız. Benim için bir eş ve hayat arkadaşı olduğunuz gibi; sırdaşım, yoldaşım, dostum, arkadaşım, sevinç ve keder ortağımısınız. Bir kadın olarak hayatta ilk sevdiğim ve ömrümce de seveceğim tek sevgili siz oldunuz. Sizinle isteyerek, severek ve saygı duyarak evlendim. İnşallah size hayırlı bir koca, iyi bir arkadaş olacağımı ümit ediyorum. Peygamber Efendimiz'in (sav): "Sizin en hayırlınız, ailesine karşı en hayırlı olanınızdır. Ben de aileme karşı en hayırlı olanınızım" emrine uymaya bütün gücümle çalışacağım.

Yusuf, karısının ellerini tekrar tutup hafifçe sıkarak:

- Sevgili Senam!... Ben sizden bir şey rica ediyorum. İnsan olarak zaman zaman hatalarım ve eksikliklerim olursa bana sabırla davranmanızdır. Hatamı düzeltmem, eksikliklerimi giderebilmem için bana zaman tanımanız ve yardımcı olmanızdır.

Sena, Yusuf'a şöyle bir baktı. Sanki onun ne kadar samimi olduğunu görmek ister gibiydi. Yusuf onun birşeyler söylemesini bekler gibi sustu. Sena ılık bir ses tonuyla:

- Benim için, söylediğiniz güzel sözlerden dolayı size yürekten teşekkür ediyorum. İnşallah sevginiz ve muhabbetiniz karşılıklıdır. Sena da size “kalbi bütün olarak”, gönüllü ve severek gelmiştir. Hani her genç kızın bir gönül yaylası ve beklediği bir beyaz atlı şehzadesi vardır. Biz de şuan gönül yaylamıza otağ kurmuş olan zatın otağında bahtıyarız. İnşallah Rabbimiz sevgimizi bereketlendirsın. Benden istediğiniz şeye gelince, bu istediğiniz şey her ikimiz içinde aynı arzunun içerisinde olmalı diyorum. Çünkü insanız ve insan hatadan hâli olamıyor. Bu insanın fitratında/mayasında var olan bir özellik. Bunu tamamen söküp atmak; hatasız, ayıpsız, kusursuz bir insan olmak “sıkılı avuçta su tutmaktan” çok daha zor. Ama inanıyorum ki, birbirimizi sevdiğimiz ve karşılıklı anlayışla hareket ettiğimiz müddetçe mutlu, huzurlu bir yuvamız olacaktır. Bence aslolan, hatalarda ısrarcı olup hatanın savunuculuğunu yaparak yanlışla devam etmemektir. Hatadan dönmenin ve özür dileyip af istemenin “bir fazilet, bir erdem” olduğunu kabul etmektir. Sizce eşlerin birbirinden

özür dileyip af istemesi ayıp ve küçültücü bir davranış olabilir mi?

Yusuf eşinin iki elini birden tutup hafifçe sıkarak, sanki “benim böyle bir takıntım yok” dercesine:

- Hayır hayır... Bunu yapabilmek, hatadan dönmek ve özür dileyebilmek, bunu bir onursuzluk saymamak; sevginin, mutluluğun, aşkın gıdası, yuvanın emniyet kemeri olacaktır.

Yusuf hafifçe Sena'ya meylederek konuşmasına devam etti:

- Bana şu güzeller güzeli günde söz verin ki, bir yanılsımı gördüğünüz an Allah için bana nasihat ve hatırlatmada bulunacaksınız. İnşaallah ben de bana düşeni Allah için yapacağım.

Yusuf bir an susup tekrar konuşmaya başladı:

- Bu konuyla alakalı olarak küçücük ama önemli bir noktaya dikkat çekmek istiyorum. Bu hatırlatma ve nasihat anını ve mekanını iyi seçmek... Kızgınlık anında veya uygunsuz bir ortamda yapılacak bir müdahale, kimi zaman bizi başka bir yanılsa götürebilir. Onun için sabır ve tahammül

bence önemli bir ahlâki ilkedir. Çünkü sabır ve tahammülün aşamayacağı bir engel, karşılıklı hoşgörünün telafi edemeyeceği bir hata yoktur.

Sözün burasında Sena:

- Kanaatimce şu da önemli bir nokta. Ufak tefek yanlışları büyütmemek, zaman zaman görmezden ve duymazdan gelmek gerekir. Çünkü hemen herşeye “şöyle yaptınız böyle yapmamalıydınız” demek de zamanla aşınmalara hatta dırıdırlara sebep olabilir. Bunun için hani atalar demişler ya: “Bir gözün kör, bir kulağın sağır olsun”, işte bunun gibi bir formül yani...

Yusuf:

- Bu söylediklerinize bütünüyle katılıyorum. Şunu da düşünüyorum bu arada. Bu formülü uygularken şunu da yapmamak gerekir. Bu türden şeyleri hakikaten silip, onları bir köşeye yazma gafletine düşmemek de gerekir. Çünkü bunlar zamanla birikip kalpte bir soğukluğa, hatta kin ve nefrete dönüşebilir. Affederken Allah için affetmek ve eşine hayır duada bulunmak, güzelliklere ve mutluluğa kapılar aralayacaktır.

Yusuf uzun konuştuğunu düşünerek:

- Galiba çok konuşuyorum... dedi gülümseyerek.

Sena:

- Hayır hayır!... Önemli bir noktaya vurgu yaptınız. Allah razı olsun.

Sena, Yusuf'a hafif fakat cazibeli bir bakışın ardından:

- Sizinle aynı düşünceleri, aynı duyguları paylaşmak benim için ayrıca bir güzellik oluyor. İnşallah beni hayırlı bir eş olarak bulacaksınız, diyerek bakışlarını tekrar önüne indirdi.

Yusuf:

- Sevgili eşim... Şuna tam bir itimatla inanmanızı istiyorum ki; ben sizi hayırlı ve kıymetli bir hanım olarak biliyorum. Ve buna da tam bir itimatla sizinle izdivaç eyledim. Zamanla birbirimizi daha iyi tanıyacağımıza ve anlaşıpacağımıza adım gibi eminim. Siz hakikaten iyi ve iyi olduğunuz kadar da güzel bir hanımsınız. Rabbim beni iyiliğiniz ve güzelliğinizle ayrı ayrı bahtiyar eylemiştir.

Siz benim için en güzel saadet olurken, evim de sizinle saadethâne haline gelmiştir. Sizin huzurunuz ve mutluluğunuz için elimden gelenin en iyisini yapmaya çalışacağım inşaallah.

Sena:

- Teşekkür ediyorum, beni taltif ediyorsunuz. Ayrıca ben de sizin gibi bir beyefendiyle evlenmiş olmaktan dolayı kendimi bahtiyar görüyorum. Ben de, en az, sizin beni sevdiğiniz kadar sizi seviyorum. Ve umuyorum ki, gönlüm sevginizle hergün biraz daha şenlenecek. Sizi ömür boyu seveceğim inşaallah!...

Sena hayatının erkeğine sevgi dolu bir bakış ve zarif bir gülümsemeyle:

- Size layık bir eş olacağım inşaallah!... diyerek yine bakışlarını kaçırdı.

Yusuf, Sena'ya biraz daha yaklaşıyor:

- Biliyor musunuz? diye sordu. Sena merakla:

- Neyi? diyerek merakını arz etti. Yusuf:

- Sizinle ilk nişanlandığımızda, acaba dengim bana layık bir kızmıdır diye düşünmüştüm. Sonra sizi tanıdıkça önce bu düşüncemden vaz geçmeye, sonra utanmaya ve arkasından da ben bu kıza layık bir erkek miyim acaba? diye düşünmeye başlamıştım. Biliyorum, her erkek kendine layık, bir kız bulmaya çalışır. Ama çoğu zaman acaba ben bu kıza layık onun dengi bir adam mıyım diye düşünmez. Size karşı böyle bir itirafta bulunduktan sonra yeri gelmişken bir noktayı daha sizinle paylaşmak istiyorum. Bilmiyorum; belki şu an sizi bu konularla fazla yordum galiba? Şayet sizi sıkılmışsam lütfen beni bağışlayın. Ben biraz aceleciyim galiba. Bütün bunları bir başka zaman konuşmalıydık belki de. Ancak ben istiyorum ki, birlikteliğimizi sağlam temeller üzerine bina edelim. Hayat tuzaklarla dolu. Ne zaman neyle karşılaşacağımızı bilemiyoruz. Hayatta kalmak ve mutlu olmak kolay olmuyor. Ancak birbirimize duyacağımız sevgi, saygı ve güvenle bütün bu engelleri aşabiliriz. Bundan dolayı benim sizden bir ricam daha var ki; o da benimle ya da her ikimizle ilgili konulardaki herşeyi benimle konuşup dinlemeden herhangi bir karara varmayın. Çünkü yaşadığımız toplumda dedikodu ve yalan, aldatmacalar o kadar yaygınlaştı ki, ortalıkta dolaştırılan lafların hangisinin doğru hangisinin yalan olduğunu, doğruysa

da ne kadarıyla doğru olduğunu kestirmek ve karar vermek gerçekten zor bir iş. Bunun için aile problemlerimizi konuşarak ve karşılıklı anlayışla çözümlmek temel prensiplerimizden olmalı, diyorum.

Konuşurken ağzının kuruduğunu hisseden Yusuf, sehpanın üzerindeki su bardağını alıp:

- Su ister misiniz? diyerek Sena'ya uzattı. Sena:
- Hayır, Allah razı olsun diyerek teşekkür etti.

Yusuf birkaç yudum su içtikten sonra tekrar konuşmasına devam etti.

- Siz şimdi kendi ailenizden, baba evinden ayrı; başka farklı alışkanlıkların ve aile kültürünün olduğu yepyeni bir aile ortamına geldiniz. Burada garibinize gidecek bazı şeyler olacaktır. Ama zamanla buraya alışacak ve aynı zamanda da kendinizden bir şeyler katacaksınız. Şu her zaman hatırlınızda bulunsun istiyorum. Siz burada tek başına olan bir insan olmayacaksınız. Bundan böyle burası herkes kadar sizin de eviniz olmuştur. Her şeyden önce biz ikimiz tek beden olamasak da -ki ikiye bölünmüş bir elmanın birer yarısı gibiyiz-

tek yürek olacağız ve bu tek yürek sadrımızda aynı duygularla atacaktır...

Yusuf içtenlikle, duygu ve kabullerini Sena'ya anlatıyordu. İstiyordu ki, bu günden itibaren herşey mükemmel olsun ve bu önemli konular bütün açıklığıyla konuşulsun ki, herşey tam bir “inanç ve güven” üzere yürüyebilsindi.

Yusuf, izdivaç eyleyeceği kızı uzun süre aramış, birçok kişiden sonra Sena'ya talip olmuştu. Onun hakkında inceden inceye karakter tahlilinde bulunmuş; inançlarını, yaşam tarzını, kültürünü, ahlâkını, sevdiği ve sevmediği şeyleri dahi araştırmış ve böylece gönlü ona akmıştı. Onu fizikmen de ilk gördüğünde son kararını vermiş ve gönlünü onda bırakmıştı.

Yusuf, evlenecek insanlar için: “Hayatını birleştirecek iki adayın asgari ölçülerde de olsa ortak yönlerinin, karakter ve huy yakınlıklarının, kültür ve inanç uyuşmasının; kısaca İslam alimlerinin “kefâet” dedikleri denkliğin olması lazımdır” diye düşünür ve söylerdi: “Çünkü evlilik yaz-boz tahatası değildir. Hele evlenmenin ve boşanmanın çok zor bir hâl aldığı günümüz toplumlarında bu ko-

nuda çok daha hassas olmak gerekir. Böylece evlilik, çok yönlü olarak sağlam temeller üzerine kurulmalı ki mutlu bir geleceği olsun” derdi.

Genelde gençlerin ve ailelerin en çok değer verdiği güzellik, zenginlik, soy-sop gibi şeylere o en son sıralarda yer veriyordu. Çünkü: “Güzellik bir gün solmaya, zenginlikte tükenmeye mahkumdur. Baki kalacak olan ruh güzelliği ve onun yansımasıdır. Güzel olmasa da inanmış bir kalbe, tertemiz bir ahlaka, ince ve olgun bir anlayışa, düzgün bir karaktere, yani; “saf” bir insanlığa sahip bir kadın; güzel dahi olsa faziletsiz, ruhu kirli, gönlü daracık, bir kadından daha hayırlıdır” dedi.

“Fiziki güzellik ruh güzelliğiyle birlikte kıymete sayandır. Çirkin bir ruha giydirilmiş güzel bir suret, dışı şekerle kaplanmış çürük bir elma gibidir. Dışı tat verir ama içine doğru yendikçe insanın ağzında tat, midesinde de sıhhat bırak-maz... Bu kadın ve erkek için aynı olan bir durumdur.”

“Aslında Allahu Teala (cc) her kadına ve erkeğe kendine mahsus bir güzellik vermiştir. Çirkin ne bütünüyle çirkin, güzel de ne bütünüyle güzeldir. Önemli olan bunu görmeye, kişinin mahsusiyetini fark etmeye çalışmaktır. Güzellik ve çirkinliğin

ölçüsünü aslâ; güzellik (!) (ya da rezillik mi demeli) yarışmaları kriterlerine düşürmemelidir. Esasında bu tür faaliyetler insan nesline yapılan açık bir kötülük ve hayasızlıktır. Yirmi beş otuz milyonluk bir kadın nüfusun ya da üç-dört milyarlık bir kadın neslinin önüne bir teki çıkarıp diğerlerini aşağılar hâle getirmek başka neyle tarif edilebilir? Evet, güzellik yarışmaları modern dünyada kemiyetle (zahiren) güzel görünse de keyfiyette (özünde) kadın nesline yapılan top yekün bir hakarettir. Hayatı/hayat anlayışını bel seviyesinden yürek seviyesine çıkarmadıkça hayatın -gerçekte- hiçbir kıymeti kalmayacaktır.”

“Gazete ve televizyonlarda soyulup/soyundurulup allanıp pullanarak; sanatçı, manken, şarkıcı, oyuncu vs. adı altında boy gösteren kadın tiplmeleri; hem erkeklerin hem de kadınların ruh sağlığını çok derinden hırpalıyor. Birçok kadın öne çıkartılan bu kadın tipine bakarak kendi bedeninden nefret ediyor, o kadınlar gibi gösterişli bir vücuda sahip olamamanın veya olamayışının çaresizliği ile binbir kılığa giriyor. Birçok erkek bunlara bakıp kendi eşiyle kıyaslamalarda bulunarak, eşine karşı beğenmemezlik duyguları geliştiriyor. Böylece insanlar, başka erkek ve kadınlarda gayrı

meşru yollardan aradığını bulmaya, arzularını tatmine çalışıyor.

Özellikle genç kızlar ve kadınlar arasında açıklık ve çıplaklığın bu kadar yaygınlaşmasının temelinde de teşhircilik anlayışı yatmaktadır. İster hemcinsleri isterse de karşı cins tarafından beğenilmeyi seven kadın ruhunun en zayıf tarafına olta atılmaktadır. Böylece kadın elbisesinden soyunarak, kendinin güzel bulduğu yönlerini “bak bende de bunlar var, benim de güzelliklerim var” dercesine en mahrem yerlerine varıncaya kadar sergileyebilmektedir.”

“Kadın vücudunun mahremiyetinin, iki parmak enindeki bikinilerin arkasına kadar sürüldüğü; müstehcenliğin çağdaşlık, modernlik adına fazilet haline getirildiği; iffet ve haya anlayışı yozlaşmış toplumlarda sağlıklı aile, kadın-erkek ilişkisi kurulması; kadın ve erkeğin birbirini tatmin etmesi zorlaşmış ve bu tatminsizlik duygusu aileleri parçalayan bir canavar haline gelmiştir. Nitekim homoseksüelliğin, lezbiyen-liğin bu kadar yaygınlaşması, hatta bu türden birlikteliklere kanuni hak tanınması, bu vahşetin geldiği noktayı göstermeye yeter.”

“Allah’u Teala (cc) kitabında şöyle buyuruyor:
“Ey Ademoğulları! Size ayıp yerlerinizi örtecek giysi, süslenecek elbise yarattık. Takva elbisesi... İşte o daha hayırlıdır. Bunlar Allah’ın ayetlerindendir. Belki düşünüp öğüt alırlar (diye onları indirdi.)”

“Ey Ademoğulları! Şeytan ana ve babanızı ayıp yerlerini kendilerine göstermek için, elbiselerini soyarak nasıl cennetten çıkardıysa sakın size de bir fitne (bela) yapmasın. Çünkü o da kabilesinden olanlar da sizi sizin kendilerini göremeyeceğiniz yerlerden muhakkak görür (ler). Biz Şeytanları iman etmeyeceklerin velileri (dostları) yaptık.” buyuruyor.

“Şimdi düşünmek gerekmez mi; çıplaklık insanın cennetten çıkarılma sebebiyse; çıplak bedenler cennete nasıl girecek?

“Çıplaklık insanın ebedi mutluluk mekanından çıkarılma sebebi olmuşken, bu dünyada nasıl olur da insanlara mutluluk, huzur verebilir?

İşte bütün bunlar Yusuf’un hayat ve kadın anlayışında bir nokta oluşturuyordu.

Yusuf Şimdi gerçekten mutluydu. Yıllar yılı istediği olmuş, gözünü ve gönlünü verebileceği bir kadını bulmuş ve hayatını onunla btnleŐtirmiŐti.

Yusuf gönlünün ve evinin sultanına sevgi ve muhabbetle uzun uzun baktı. Dizleri birbirine dokunacak kadar yakınlaştı. Sena'nın omuzuna kolunu dolayarak başını omuzuna yasladı:

- Biliyor musun?

- Neyi?

- Bugün kendimi çok mutlu hissediyorum. Bana bu harikulde mutluluğu yaşatan sizsiniz ve ben bundan dolayı size teşekkür, Rabbime de Őkrediyorum. Çünkü siz benim hayatta sahip olduğum tek hazinemsiniz ve ben sizi gerçekten sevdim. Rabbim istediğim güzellikleri, benim için sizde toplamıŐ ve böylece beni sizinle bahtiyar eylemiŐ. Bunun için çok mutluyum.

Sena içten bir hitapla duygu dolu bir cevap verdi:

- Beni böyle güzel ve candan bir kabulle kabul ettiğiniz için ben de size müteşekkirim. Şunu söylemeyi kendim için bir borç biliyorum. Ki, kalbim

sizden önce asla hissetmediği hoş duyguları sizinle hissetmeye başladı. Sizi mutlu etmek, böyle güzel mutlulukları size yaşatabilmek benim için apayrı bir mutluluk, sevinç kaynağı olmuştur. Benim için söylediğiniz, belki de layıkı olmadığı bu güzel sözleriniz, beni size bir kat daha bağlamıştır.

Sena bakışlarını Yusuf'un gözlerine doldurup:

- Sizi seviyorum... hem de çok... diyerek başını kocasının göğsüne doğru kaydırды.

Yusuf eşinin başına hafif bir bûse kondurup:

- Ben de seni çok sevdim, sevgilim... diyerek onu sımsıkı sardı.

Yusuf ne çok yakışıklı, ne çirkin ve de itici biriydi. Buğday tenli, kahverengi gözlü, aynı tona uygun saç rengi, hafif zayıfça, orta boylu birisiydi. Sakin duruşlu ama insanı çeken bir hali vardı. Sena onu beğenmiş ve gönlü ona bağlanmıştı. Ve o artık Sena'nın kocasıydı.

Hayat güzel ve yaşanmaya değerdi. Sena iyi ya da kötü günlerde hep yaşama sevincini korumuş; yaşadığı zorluklarda kolaylıklarda ona hep mutluluk

vermişti. Şimdi hayatı yeni bir safhaya girmişti. Evlilik!.. Yusuf'un evlilik teklifi kendisine ilk ulaştırıldığı anda kocaman bir “hayır” demişti.

Henüz evliliği düşünmediği bir dönemdeydi. Fakat Yusuf'tan gelen ısrarlı talepler sonrasında kabul etmiş ve bugün Yusuf'la aynı çatının altındaydı. Gecenin ilk saatlerinden beri Yusuf'la konuştukları, Yusuf'un kendisine karşı taltifkâr sözleri, zarif tavırları, sükuneti ve kendisine olan titiz hâli ona olan güvenini desteklemişti.

Acaba herşey umduğu ve hayal ettiği gibi olacak mıydı? Kader yarınlar için neleri saklamıştı? Böyle düşünce anlarında içten içe Allah (cc)'a dua ediyor; her şeyin güzel ve hayırla olmasını diliyordu.

İnsanlık okyanusunda ailesinden sonra yaşadığı bu ikinci limanın kendisine tam bir eminlik ve mutluluk mekanı olmasını temenni ediyordu. Asla evliliğin acısını yaşamak zorunda kalmayı istemiyordu.

Çünkü o, “evlenen bir kadın için hayırlı bir eş, huzur dolu bir yuvayı herşeyden önce görüyor, bunların olmadığı bir aile ne işe yarar” diyordu.

Sonra Yusuf'u eş olarak seçmekle doğru bir karar verdiğine bir kez daha inanarak: “Rabbim! Evliliğimi hakkımda hayreyle, kocamla aramızı ülfetle yakınlaştırsın ve bizi birbirimiz için bereketli kılsın” diye dua etti...

* * *

II

Mevsimlerden sonbaharın son günleri yaşıyordu. Kış gelmeden önce yazdan kalan güzellikler de yavaş yavaş ortadan kalkıyor, zaman son baharla birlikte kışa hazırlanıyordu. Zaman değişim zamanıydı. Sıcaktan soğuğa, yeşilden griye, toz-topraktan yaş ve çamura bir yer değişimi... Ve işte böyle bir zaman diliminde düğünü olan Sena da hayatında önemli değişikliklerin olduğu bir günün sabahında, yeni evinde ilk güne merhaba demenin heyecan dolu telaşını yaşıyordu. Vakit kahvaltı vaktiydi. Ayşegül hanım düğün günlerinde yaşanan telâşe, yorgunluk ve karmaşadan sonra; fırtınadan kurtulan gemi tayfalarının, şamatalı konuşuşturmalarından sonra yeknesak davranışları gibi, sessiz-sakin tavırlarla mutfakta uğraşıyordu. Onyedisinde yaptığı evliliğin üzerinden 25 yıl geçmiş ve ilk çocuğuna düğün yapmıştı. İlk defa gelin getirmiş olmanın heyecanını aynı zamanda da gururunu yaşıyordu şuan.

Yusuf onun ilk göz ağrısı, acı-tatlı binlerce hatırasının bir parçasıydı. Şimdi ona dair zor bir görevini daha yerine getirmişti.

Hüseyin bey erkenden kalkmış bahçede sonbahar sabahının ılık güneşinde kahvaltıyı bekliyordu.

Ahmet ve Selim henüz kalkmamışlar, Humeyra ve Zehra ise annelerine yardımcı oluyorlardı.

İşte bu alemde Sena ve Yusuf gelmişlerdi. Oturma odasına önce Yusuf girerken ardı sıra Sena da girdi. Sena kapı tarafındaki kanepeye oturmuştu. Bir süre öylece oturdu. Ayşegül hanım kahvaltı için sofrayı hazırlamaya başlayınca:

- Anneciğim ben de size yardımcı olayım, diyerek hemen mutfığa yöneldi. Ayşegül hanım gülererek:
- Sen otur kızım, biz hazırlarız, diye itiraz edecek oldu ama, Sena işe koyulmuştu bile.

Sena'nın bu atılganlığı, herhangi bir garipseme göstermeden evi ve ehlini benimsemesi hoşuna gitmiş, aynı zamanda da biraz şaşırmıştı. Çünkü Maraş yöresi adetlerinden biri de; yeni gelin kendini biraz ağırdan alır, naza çeker; birkaç gün hiçbir işe karışmadan oturur “gelinlik etme” denilen adeti uygularlardı. Hatta bazı ailelerde, özellikle Çerkezlerde, gelin, kayınbabasıyla aylarca, hatta yıla varıncaya kadar konuşamaz, takı kayınbaba; artık konuşabilirsin izni” anlamına gelecek önemli bir hediye gelinine verinceye kadar kayın babaya karşı suskunluk hâli devam eder. Bu zaman

zarfında gelin, kayınbabasına, hiç konuşmadan sessizce hizmet eder, yumoşlarını tutar.

Sena gelinlik etme adetini bir tarafa bırakıp, bir an önce yeni ailesiyle ilgili herşeyi öğrenmek ve onlarla kaynaşmak istiyordu. Bu istekle hemen işe koyulmuş ve sofranın hazırlanışında kaynanasına yardımcı olmuştu. Ayşegül hanım durumdan memnuniyetini sürekli gülümseyerek ve mimik hareketleri yaparak ortaya koyarken; Zehra'ya da iki de bir:

- Abilerini kaldırmadın mı hâlâ? diyerek oğlanların kalkıp kalkmadığını anlamak istiyordu.

Sena'dan gördüğü bu sıcak davranışlar Yusuf'u sevindirmişti. Bundan dolayı ona bir kat daha bağlanmıştı. Sena'nın üzüleceği ya da hayal kırıklığına uğrayacağı hiçbir şeyin cereyan etmemesi için dua ediyordu. Annesinin ve kardeşlerinin ona karşı candan ilgileri kendisini sevindirmişti. Gerçi bu daha ilk gündü. Herkesin samimi tavırlar içerisinde olması ve belki de kendilerini böyle davranma zorunluluğunda görmeleri, davranışlarına yön veriyor olabilirdi. Ama yine de: “İyi başlarsa iyi gider” hesabıyla, bu iyi başlangıçtan gayet memnun, keyifle onları seyrediyordu.

Nihayet sofra hazırlanmış ve Ahmet'in dışında evde bulunan herkes sofradaydı. Hüseyin bey, gelininin hatırını sorarak:

- Sena kızım, nasılsın bakalım. Yeni evine alışa-bildin mi?

- Teşekkür ederim efendim!... Alıştım sayılır...

Ayşegül hanım söz arasına girerek:

- Alıştı alıştı maşallah!... Deminden beri oturtamadım. Bizimle sofrayı bile hazırladı.

Hüseyin bey latifeli bir sertlikle:

- Olmaz öyle şey. Sabah sabah gelinimi yormayın. Ne demek sofrayı hazırladı. O daha misafır sayılır ya hû. Misafire iş yaptırılır mı hiç!

Ayşegül hanım da aynı üslupla:

- Vallahi buyur kendin söyle efendi. Ben oturtamadım. Ama olsun yine de, gönlü nasıl isterse öyle yapsın. Yeter ki canları sağ, gönülleri şen olsun.

Sena da bir cümleyle konuya ilgisini ortaya koydu:

- Ben misafir sayılmam babacağım. Annem de düğün yorgunu, onun da bu yorgunlukta yardıma ihtiyacı var. Ben de kendisine yardımcı olmak isterim.

Hüseyin bey yine de sözünden caymıyordu:

- Olsun olsun yavrum. Kaynana olmak kolay mı?

Sen şimdi dinlenmene bak. Sonra bol bol çalışırsın. Bizim evin işi bitmez...

- Sağolun efendim, Allah razı olsun!

* * *

Kahvaltı yapılmış, herkes işine gücüne gitmişti. Evde erkek olarak bir tek Yusuf kalmıştı. O da öğleye doğru “biraz dolaşacağım” diyerek evden ayrıldı.

Yusuf kapıdan çıktığında, Sena kendini yapayalnız hissetti. Yusuf’la birlikte evdeki herkes çıkıp gitmiş gibiydi. Herşey ve herkes bir anda kendisine yabancılaşmıştı. Bir süre sonra Sena’nın bu

halini farkedenden Ayşegül hanım, onunla daha çok ilgilenmeye ve sohbete başladı. Kadınlar arası kuvvetli bir sohbet ortamı oluşmuştu ama Sena'nın gözü kulağı dış kapıda bekliyordu.

Nihayet üç saat kadar sonra kapının açılma sesini duyunca hemen yanında oturan Zehra'nın kulağına eğilip:

- Bak bakalım, gelen ağabeyinmiy miş? dedi.

Zehra pencereden bakıp:

- Yusuf abim gelmiş, dedi. Sena hemen ayağa kalkıp iç kapıyı kastederek:

- Kapıyı açayım, diyerek kocasını karşılamaya çıktı. Hol kapısını açtığı anda Yusuf'la burun buruna geldiler. Heyecanla:

- Hoş geldin bey!.. Nerede kaldın böyle? Beni merakta bıraktın! diye nazlıca sitemde bulundu.

Yusuf muzip bir tavırla:

- Hayırdır inşaallah! Beni bu kadar çok beklemenizi gerektiren sebebi öğrenebilir miyim acaba? diyerek edalı edalı konuştu. Sena da gülerek:

- Vallahi kendinizi özletmeseniz iyi edersiniz. Yoksa başınıza gelecekleri bilemezsiniz! diyerek kocasına sarıldı.

Yusuf mazeret gösterme ihtiyacıyla:

- Acilen birkaç yere uğramam gerekiyordu. Bu arada size de küçük bir hediye alma fırsatı bulmuş oldum. İnşallah beni affedersiniz, diyerek aldığı küçük bir yaka iğnesini takdim etti.

Sena paketi alıp açtı, iğneyi hemen yakasına takıp kocasının boynuna sarılarak:

- Çok teşekkür ederim, diyerek memnuniyetini gösterdi.

Yusuf:

- Beğendin mi? dedi.

- Çok, hem de çok beğendim. Teşekkür ederim. Çok düşünceli ve zarıfsınız. Beni sevindirdiniz! Allah (cc) da sizi sevindirsin, diyerek kocasının yanağına bir teşekkür bûsesi kondurdu.

Yusuf'un elinden hediye almak Sena'nın çok hoşuna gitmişti. Hele bu hediye evliliğin ilk gününde gelince ayrı bir önemi olmuştu. Yusuf:

- Allah'ı Teâla bana en büyük sevinci sizi bana yazmakla zaten yaşattı. Siz benim en büyük sevincimsiniz... Şey, hediyen biraz küçük oldu ama, kusuruma bakmazsınız inşaallah! dedi.

Sena:

- Kusura bakmak mı? O nasıl söz öyle! Bunun maddi varlığının benim yanımda hiç hesabı olmaz. Bunun anlamının büyüklüğü, sizin beni düşünmüş olmanız benim için herşeyin üstünde. Ayrıca hediyenin küçüğü büyüğü de olmaz... Bu küçücük şeyle beni ne çok sevindirdiğinizi size tarif edemem... Tekrar tekrar teşekkürler canım!

- Ben de size teşekkür ederim güzelim!..

Yusuf, eşinin sevincinden ve kanaatkarlığından dolayı çok mutlu olmuştu. Eşyanın maddi kıymeti ne olursa olsun, onun manevi kıymetini takdir edip bundan memnunluk duyabilmek, kişinin ince ve zarif duygularının olduğunu göstermez mi?

Yusuf, küçük bir hediyeyle eşiyle arasındaki sevgiyi güçlendirirken, aynı zamanda onun karakter yapısını daha iyi tahlil etme imkanı bulmuştu.

Çünkü küçük şeylere kanaat etmeyip burun kıvıran, memnunluk duymayan insanları mutlu etmek çok zor ve dayanılması imkansız olan bir hâldir. Ama küçük şeylerle mutlu olabilen insanlar, her zaman en kolay mutlu edilebilen ve aynı zamanda da en çok mutlu olabilenlerdir. Bir erkek için bu vasıfta bir kadına koca olmak, özellikle bu tüketim ve israf çağında; maddi değerlerin manevi değerleri yokettiği bir asırda, başlı başına bir bahtıyarlıktır. Yusuf bunun haklı gururuyla karısına sımsıkı sarıldı ve:

- Siz erkeğini mutlu etmesini bilen bir hanımsınız. Çünkü güzelliğiniz kadar ince ruhlu ve nazıksınız, sizin için Rabbime minnettarım. İyi ki sizi yaratmış... dedi.

* * *

Yoğun geçen düğün günlerinin ardından bütün aile akşamleyin toplanmışlar, sıcak bir sohbet ortamı oluşturmuşlardı. Baş köşeye oturan Hüseyin bey, kırkbeşinde, sevecen bir insandı. İyiye ağaran şakakları, gür ve siyah kaşları, itinayla kesilmiş

bıyığıyla oldukça kibar ve olgun görünüyordu. Bununla birlikte hafifçe sinirli bir yapısının olduğu ses tonundan anlaşıyordu. Gür ve otoriter sesiyle, konuşma esnasında ortaya çıkan mimikleri uyumluydu. Saçlarının hafiften kırılmış olmasının aksine canlı bir siması ve atik bir vücut yapısı vardı.

Her konuşanı ve konuşulanı dikkatle takip eden Sena, kafasında Yusuf'la babasını karşılaştırıyor ve: “Babasından oldukça çok özellik almış” diye düşünüyordu. Kayınlarını ve görümcelerini ağabeyleriyle karşılaştırdığında aralarında belirgin olmayan ancak kendince önemli nüans farkları yakalıyordu. Onlar babalarıyla daha açık konuşurken, Hüseyin bey Yusuf'un söyledikleriyle daha fazla ilgileniyordu. Belirgin olan en önemli şey ise Hüseyin bey evde tam bir otorite gibiydi.

Hüseyin bey oğlunun mürüvvetini görmenin neşesini yaşıyordu. Ayrıca eş-dostla birlikte kıvanç duyabileceği bir düğün yapmışlardı. Yusuf'un isteği doğrultusunda İslami ölçülere riayet edilerek yapılan düğün, sanılanın aksine beğeni toplamıştı.

Anadolu insanının davullu-zurnalı, çalgılı düğün yapma alışkanlığını terk ederek o güne kadar kendi çevrelerinde yapılmamış bir tarzda düğün

yapmışlardı. Bazı aile büyükleri ile çevreden kimseler böyle bir düğüne kimsenin gelmeyeceğini ve sönük geçeceğini söylemişlerdi. “Yahu tek başına, kimsesiz düğün yapılır mı?” diyenler ilk anda Hüseyin beyi de endişelendirmişlerdi, ancak sonradan keyfine diyecek kalmamıştı.

Düğüne davet edilen bir ilahi ve marş korosu, defler eşliğinde davetlilerin beğenisini kazanan ilahiler, ezgiler ve marşlar seslendirmiş; tanınan ve tanınmayan şairlerden şiirler okunmuştu. Bütün davetlilerin katılıma teşvik edildiği dini bilgi ve kültür içerikli mini bir bilgi yarışması düzenlenmiş, yarışma sonucunda tamamı kitaplardan oluşan hediyeler verilmişti. Fıkralar ve sikeçlerle davetliler neşelendirilmiş, bazı gençler de orta oyunlarıyla düğüne renk ve canlılık getirmişlerdi.

Geceye davet edilen bir hoca efendi; heyecan ve coşku yüklü, dolu dolu bir konuşma yapmıştı. Düğün, evlilik ve ahlâk içerikli konuşma dinleyicileri hayli etkilemişti. Kısacası, düğün içerik olarak yalnızca eğlenceye yönelik organize edilmemiş; bilakis, eğlenceyle birlikte, kültür, dini şuur, hikmet ve sosyal yönü olan bir özgünlükte tertip edilmişti. Bir davul zurna etrafında üç beş kişinin halay çekip oynayarak götürdükleri düğünler her yönüyle bugün yok olmuştu. Düğün yeni bir anlam

kazanıyor, yeni bir kıyafet giyyordu. Düğünlere giydirilen bu yeni kıyafet canlı ve üretkendi. Katılımcıları nefsanîyetle tüketen değil nefîs ruh dengesini yeniden inşa eden bir üsluptu.

Düğün süresince, en ufak bir aksama ve memnuniyetsizlik verici bir durum olmamış, huzur ve sakinî içerisinde “insanların gönlünde hoş bir hatıra” olarak yerini almıştı.

Akşamın ilerleyen saatlerine kadar devam eden neşeli sohbetten herkes zevk duymuştu. Hüseyin bey gelini ve çocuklarıyla birlikte geçirdiği akşamı beğenmişti. Böyle güzel geçen günlerin ardından “İnsana mutlu olmak” düşünüyordu. Ve o an için herkes mutluydu.

* * *

Yusuf işyerinden bir hafta izinliydi. Dolayısıyla bir haftalık zamanın neredeyse tamamını evde geçiriyordu. Ara sıra, kısa süreli dışarı çıkıp geliyordu. Gelin ve damat aîleyle birlikte aynı binada, ayrı bir daîrede kalıyorlardı. Daîreler yan yana olduğundan heran birinden öbürüne gelip gitmek kolay oluyordu. Yusuf ve Sena vakitlerinin çoğunu beraber geçiriyorlar; Sena'nın zaman zaman

gelen hanım misafirleri ağırlamasının dışında başka bir ayrılıkları olmuyordu.

Yusuf ay tiryakisi olduğundan hiç adeti olmadığı halde Sena da her defasında Yusuf'la çay içiyordu:

- Yusuf biliyor musun?

- Neyi?

- Ben daha önce hiç bu kadar çay içmezdim. Şimdi bu kadar çay içiyorum. Sayende ben de çay tiryakisi oldum. Bu gidişle vallahi aykur bize çay yetiştiremeyecek.

Yusuf kahkahayla gülerek:

- Endişe ettiğin şeye bak sen de. ay biterse bizde kahve içeriz. Olmaz mı...

- Ben kahveyi sütlü severim ama.

- Olsun, bizde sütlü kahve içeriz.

- Ama sen acı kahveyi daha çok severdin hani?

- Öyleydi, ama bu sen sütlü kahveyi sevdiğini söyleyinceye kadardı. Bak sana bu “bir fincan

kahvenin kırk yıl hatırı olur” sözünün nereden geldiğini anlatayım.

Zamanın birinde bir genç, bir kıza evlenme teklifinde bulunmuş. Bu arada kız, gence şekersiz kahve getirmiş. Genç, şeker istemek isterken heyecandan dili dolaşmış tuz demiş. Tabi bu durum kızın garibine gitmiş ama yine de tuzu getirmiş.

Neticede genç, kahveye tuz atarak içmiş. Kız gence kahveyi niçin tuzlu içtiğini sormuş tabiki. Genç bir kere pot kırmış ya, tekrar dönemiyorda. Diyor ki: Benim annem-babam, evim barkım filan yerde deniz sahilinde. Bilirsin deniz tuzlu olur. Ben de ailemi, memleketimi unutmamak için kahveyi her daim tuzlu içerim” demiş. Kız gencin bu dediklerini düşünüp: “Ailesine, evine bu kadar bağlı olan, onları bu kadar seven ve onları unutmamak için tuzlu kahve içen biri bana da bağlı olur” diyerek gencin evlenme teklifini kabul etmiş ve evlenmiş. Kırkı yıl evliliklerinin ardından adam ölmüş. Ve öldükten sonra açılmak üzere bir zarf bırakmıştır. Kadın zarfı açınca içinde şu satırların yazılı olduğu bir mektup bulur: “Seninle ilk tanıştığım gün tuz değil, şeker isteyecektim. Ancak yanlışlıkla tuz kelimesi ağzımdan çıktı. İşte kırk yıl boyunca senin hatırın için tuzlu kahve içmeye

devam ettim. Ama bundan bir an bile pişman olmadım. Yeniden dünyaya gelsem yine aynı durumla karşılaşsam senden başkasını istemezdim.”

İşte bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı burdan geliyor. Çok şükür ki, siz sütlü kahveyi seviyorsunuz... En azından kırk yıl boyunca tuzlu kahve içmeyeceğim.

- Vallahi ömür adamsın Yusuf. Böyle tatlılıkları her zaman yapar mısın?

- Tatlıyı görmeme bağlı. Bir de alıcısına bakarım. Alıcısı tatlıyı seven biriyse; hele o da sensen bal bile yaparım ben.

Sena kocasının konuşmalarına katıla katıla gülüyordu. Arada sırada:

- Ya bu gülüşlerimizi birisi duyacak diye ödüm kopuyor benim... diyerek neşesini belirtiyordu.

Neşe dolu dört gün geçmişti, düğünün üzerinden gündüz gelen hanım misafirlerin ardından akşamları da yakın akrabalar misafirliğe gelmeye başladılar. Akrabalar hem hayırlı olsun demek, hem de

yeni gelinle daha yakından tanışmak için geliyorlardı. Sena, kadınlarla ayrı bir odada ilgilenirken erkeklerde ayrı bir odada oturuyorlardı.

Bu durum garipsense de h,ç kimse bir şey demiyordu. Cuma günü akşamı Hüseyin beyin büyük abisi Kemal ve eşi Emine hanım geldi. O esnada çoğu zaman olduğu gibi Sena ve Yusuf kendi dairelerindeydi.

Görünüşünden biraz gergin olduğu anlaşılan Ayşegül hanım kapıyı çalıp yanlarına geldi:

- Yusuf, amcanlar geldi. Sizi soruyorlar.

- Hemen geliyorum anne, teşekkür ederim.

Ayşegül hanım ayak üstü olduğu yerde dönüp durdu. Sonra tekrar dönüp:

- Sena yavrum, istersen Kemal amcanın elini öpüver ha... Bence böyle daha iyi olur, tamam mı yavrum?

Sena gelen teklif karşısında ne diyeceğini kestiremeden bir an bekleyip:

- Bu konuyu daha önce konuşmuştuk. Ama yine de oğlunuz nasıl istiyorsa öyle olsun.

Sena bu cevapla iki şeyi kastetmişti: Benim düşüncemi biliyorsunuz. Ben yabancı erkeklerin, öyle ki; akraba bile olsa kimsenin elini öpemem. Ayrıca Yusuf'un tavrı benim için herkesten önde gelir. Dolayısıyla onun benim haklarımla ilgili tavrını görmek istiyorum.

Yusuf bu cevap karşısında:

- Bunun tartışılacak bir tarafı yok sanırım. Bu senin ya da benim keyfi arzumuzdan kaynaklanan bir durum değil. Bizim kabulümüz böyle; birbirine nikahı düşebilecek kimselerin ellerinin öpülmesi islaî açıdan uygun değildir. Bundan amcam niye alınsın ki? zannetmem?

Ayşegül hanımın tedirginliği şundandı: Sena önceki gün gelen amcaların da elini öpmemişti. Bu kadınlar arasında dedikodu konusu haline gelmişti. Bu bir nezaketsizlik kabul edilip, ayıp bir davranış olarak görülmüştü.

Kemal amca da bu karı-kız dedikodusuna katılıp, gelinin, kendisinin de elini öpmezse çok büyük ayıp etmiş olacağını söyleyerek şöyle demişti:

“Vallahi kendisi bilir. Gelin benim elimi öperse bahşışı alır, kendisi kârlı çıkar; öpmezse bahşiş bende kalır ben kârlı çıkarım.” Emine hanım da gelir gelmez kendisine bunu anlatmıştı ki, Ayşegül hanımın sinirleri tepesine çıkmıştı.

Oğlunun cevabından memnun olmayan Ayşegül hanım:

- Benden söylemesi oğlum, siz bilirsiniz, dedi.
- Sen canını sıkma anacığım, diyen Yusuf anasının boynuna sarılıp yanağından küçücük öptü. Ayşegül hanım tatmin olmamışcasına:
- Demesi kolay... diyerek Yusuf'un önü sıra yürüdü.

Yusuf amcasının elini öperek, yengesine de hoş geldin diyerek merhabalaştı. Yusuf'un ardı sıra da Sena elinde kahve tepsisiyle gelip Kemal beye “hoş geldiniz” diyerek Emine hanıma yöneldi. Onunla da merhabalaştıktan sonra odadan çıktı.

Sena kahve tepsisiyle girerek ortamı doğallaştırmak istemişti, ancak, cinlik insanların kafasına bir kere girmişti. Bir süre ortama sessizlik hakim

oldu. Ortamın soğukluğu akşam boyunca da devam etti. Kemal bey yorgunluğunu bahane ederek erken denebilecek bir zamanda kalktı.

Yaşanan bu tatsızlığa Hüseyin beyin de morali bozulmuştu. Bir taraftan abisine içerlerken, diğer taraftan gelinine sinirleniyordu. Bu el öpmeme durumu Hüseyin beyin garibine gitmişti ayrıca. Atadan dededen gördükleri, her zaman, bir eve yeni gelen gelin, akraba büyüklerinin elini öperek onlara “hoş geldiniz” der ve böylece onlara karşı saygısını en üst derecede göstermiş olurdu. Ama bu sefer öyle olmuyordu. Kendi gelini, ailesinin büyüklerine karşı bu saygıyı ifa görevini yerine getirmiyordu. Bu, gururunu ve ailenin diğer bireyleri yanındaki saygınlığını zedeliyordu.

Misafirlerin uğurlanmasından sonra Yusuf ve Sena kendi dairelerine geçtiler. Hüseyin bey de biraz sonra yatmak için kalktı. Yatağına yatmıştı ama, akşam olanlar kafasına takılmış, bir türlü uykusu gelmiyordu. Sıkıntıdan patlamak üzereydi. Düşündükçe sinirleri boşalıyor, asabileşiyordu. Gecenin geç vakitlerine kadar uyku tutmayan Hüseyin bey, yatağında bir sağa bir sola dönüp durdu.

Sabah kahvaltısında herkes hazırđı. Geceyi uykusuz geçiren Hüseyin beyinin asabilığı üzerindeydi. Adeta fırtına öncesi gerginliğı anımsatan bir havada yemek yendi. Kahvaltısını bitirenler sofradan birer ikişer kalkıp işine-gücüne gitti. Yusuf küçük bir işim var deyip giderken, Hüseyin bey işe gitmeyip evde kaldı.

Hüseyin bey bir saate yakın bir zaman kimseyle konuşmadan sessiz sessiz oturdu. Sena kahvaltı bulaşığına yardım etmiş, oturma odasına yeni gitmişti ki Hüseyin beyin sert tonda hitabıyla karşılaştı:

- Sena...

- Efendim baba!

Hüseyin bey bir süre sessiz kalıp:

- Akşamleyin... amcanın elini niçin pmedin söyler misin?

Sena nasıl cevap vereceğini bilemeden şaşkın şaşkının olduğu yerde dikili kaldı. Hüseyin bey sorusuna cevap beklemeden konuşmasına sinirli sinirli devam etti:

- Kemal amcan yabancı birisi mi? O senin büyüğün, kocanın amcası, senin de amcan sayılır... İnsan amcasına karşı böyle bir saygısızlığı nasıl yapar anlamıyorum?

Sena ne diyeceğini bilemiyordu. Titrek ve endişeli bir sesle ancak:

- Ö... Özür dilerim efendim... Ben... Ben... kesinlikle saygısızlık etmek ya da... ya da sizleri incitmek için böyle yapmış değilim.

- Ama yaptığın resmen böyle oldu işte.

- Af edersiniz efendim!... Kemal beye sizin kardeşiniz olarak benim saygım ve sevgim büyüktür. O... o sizin kardeşiniz ama... ama mahremiyet konusunda benim için yabancı bir insan sayılır...

- O zaman odana gir ordan hiç çıkma. Böylece kimse seni görmez, sen de kimseyi görmezsin. Kimseye de hizmet etmek zorunda kalmazsın. O zaman kimse de seni yemez, oldu mu böyle, dedi.

Sena üzgün ve kırgın bir halde:

- Ben... ben... hizmetten kaçınmam babacığım!...

Ses tonunu iyice yükselten Hüseyin bey:

- Haydi odana git de beni daha fazla üzme, dedi.

Sena donup kalmıştı. Duyduklarına inanamıyordu. Ne söyleyeceğini, ne yapacağını bilmemenin şaşkınlığıyla öylece kala kaldı. Kafasını kaldırıp Hüseyin beyin sert bakışıyla karşılaşınca olduğu yerde bayılacak gibi oldu. Dizlerinin bağı çözül-müştü. Düşmemek için duvara tutunduğunda, bahçeden konuşmaları duyarak içeri gelen Ayşegül hanımın desteğiyle dışarı çıkıp koşarcasına daire-sine gitti.

Konuşmaları duyan Ayşegül hanım kocasına si-temle:

- Üç günlük geline böyle bağrılır mı herif, ne yapıyorsun böyle? diyerek itirazını ortaya koydu. Ama olan olmuştu. Laf ağızdan bir kere çıkardı. Keşkelerin bir anlamı olmayacaktı artık.

Ayşegül hanım sinirle salona çıkıp bir sandalyeye oturdu. Kendi kendine söylenip duruyordu. Kal-kıp kalkıp yerine oturuyor, bir o yana bir bu yana devinip duruyordu. Sonra kalkıp Sena'nın kapısına vardı. Kapı kapalıydı. Kapıyı çalıp bekledi.

Epeyce bekledi ama kapı açılmadı. İçine bir sıkıntı düşmüştü. Gitti kapının yedek anahtarını alıp geldi.

Kayınbabasının yanından koşarak çıkan Sena kullaklarında: “kimse de seni yemez,... kimse de seni yemez” uğultularıyla gidip karyolaya kapaklanmış öylece ağlıyordu. Ummadık bir zamanda ummadık bir şey yaşamıştı. Günlerdir kendi kendisine iltifatlar yağdıran, sevgi ve saygı gösteren kayınbabasının bu ani çıkışıyla muvazenesi bozulmuş; ne yapacağını bilememenin şaşkınlığıyla var gücüyle ağlamaya başlamıştı. Gözlerinden damlalar dökülmüyor, seller akıyordu.

Ne olmuştu da herşey birden bire ters dönmüştü? Halbuki şu kısacık zamanda kayınbabasını ne çok sevmişti. Bu ani değişiklik Sena'yı hem bozmuş hemde korkutmuştu. Ne yapmıştı da böyle bir azar işitmişti? Bunu anlayamıyordu bir türlü.

Ayşegül hanım Sena diye çağırarak doğruca yanına vardı. Onun kendine kötü bir şey yapmasından korkmuştu. Sena'yı karyolaya kapaklanmış ağlıyor halde görünce hem rahatladı hem de kahrlandı iyice. Ne lüzum vardı bunların olmasına. Bu tatsızlığın olacağını hissetmiş ve kendilerini uyar-mıştı. Ama sözünün dinlenmeyişi şimdi herkesin

canını yakıyordu işte. “Aah büyük sözü dinlemez çocuklarım benim, aah ah!” diye hayıflandı. Sena'nın yanına oturup, onun saçlarını okşayarak, teselli etmeye çalışıyordu.

Bir ara Sena sakinleşmişti. Ayşegül hanım hadi yüzünü gözünü yıkayıp o tarafa gel, diyerek öbür tarafa geçti.

Sena olduğu yerde yatıyordu. Derken tekrar ağlamaya başladı. Kendini zindana düşmüş gibi hissediyor, korkuyla ürperiyor, kulaklarında hâlâ o sözler yankılanıyor, bayılacak gibi oluyordu...

Yusuf eve döndüğünde o, saatlerdir kendi odasında ağlıyordu. Yusuf neşeyle eve gelmişti ama, evin soğukluğu hemen göze çarpıyordu. Eve her gelişinde kendisini kapıda karşılayan Sena ortalıkta görünmüyordu. Humeyra'ya:

- Hayırdır kız, bu ne surat böyle? Hani yengen nerede? dedi.

- Şey... abi... yengem... yengem odasında. Ya, evet odasında!

Bacısının tedirginliğinden bir şey anlamayan Yusuf:

- İyi... diyerek dudak büküp Sena'nın yanına gitti.

Yusuf kapıdan girince geldiğini haber vermek için yüksek sesle selam verip:

- Salamün aleyküm! Hani nerdeymiş benim hanımım, diyerek şamatasını sürdürdü. Yatak odasından gelen hıçkırığı andırır seslerden merakla hızlıca oraya yöneldi. Odanın kapısını açıp Sena'yı yatağa kapaklanmış ağlıyor halde görünce bir an aval aval ona baka kaldı. Birkaç saat önce, onu, sevgiyle gülümseyen bir kadın olarak bırakıp çıkmıştı evden. Şimdi ise hıçkırıklarla ağlamaktan baygın düşmüş bir kadın vardı karşısında. Yüreği kurt kapanına kapılmış gibi ezilmeye, derileri demir tarakla taranmaya başlamıştı. İki adımda yatağın üzerine çıkıp Sena'yı omuzlarından tutarak arkası üstü çevirmeye çalıştı. Sena dönmek istemese de buna direnecek gücü olmadığından Yusuf onu hemen çevirdi:

- Sena... Senam!... Canım eşim!... Sana neler oldu böyle? Söyle bir tanem bu halin neden?

Ağlamaktan sersemleşmiş, gözleri şişip kan çanağına dönmüş, hayaleti andıran bir haldeki Sena; kocasını görünce daha şiddetli bir halde ağlamaya başladı.

Yusuf'un şaşkınlığı anlatılır gibi değildi. Ne yapacağını, ne diyeceğini bilemiyordu. Sıkıntı ve acıyla Sena'yı doğrultmaya çalışarak yalvarırcasına sordu:

- Sena... Senam, gözünü seveyim ne olur konuş benimle. Allah aşkına konuş haydi. Sana ne oldu? Niçin böyle deliler gibi ağlıyorsun? Lütfen, haydi söyle bana ne olur?

Sena bir türlü kendini toparlıyamıyordu. Yusuf ısrarcı oldukça onun daha çok ağlayası geliyordu. Öyle ki, artık gözlerinden yaş akmasa da o hâlâ ağlıyordu. Yusuf'un ısrarlı soruları karşısında iyice bunalmaya başlamış, içinden hemen oradan çıkıp gitmek geliyordu. Kendini zorlayarak ayağa kalktı. Hiç konuşmadan tekrar bir sandalyeye oturdu. Çünkü Yusuf'un dokunuşları kendine acı veriyordu. O an için Yusuf, içine düştüğü derin su kuyusunun üzerine kapatılmış taş kapak gibi ağır ve bıktırıcı geliyordu. Yusuf'un dokunuşlarının kendine acı vereceğini hiç aklına getirmişmiydi ki... Yusuf kalkıp yanına gelince sandalyeden de kalktı. Odanın içinde bir iki döndü. Yusuf'un soru soran bakışlarını üzerinde hissediyordu. Dayanamadı. Başını çevirip Yusuf'a anlamlı anlamlı baktı. İçinden “babasının oğlu değil mi, neyi anlatacağım?” diyen bir düşünce geçerken, yine de;

“bunun ne suçu var ki?” diyerek kendi kendine itiraz etmekten de kendini alıkoyamadı. “ama beni bu zindana o düşürmedi mi?” diyerek yeni bir itirazı daha kendine yöneltti. Tekrar sandalyeye oturup düşünmeye başladı. “Ne yapmalıyım şimdi, ona ne anlatacağım ki?” diye kendi kendine iç konuşmasını sürdürdü.

Tavırlarından Sena'nın kendisinden rahatsızlık hissettiğini anlayan Yusuf gidip yatağın bir ucuna oturdu. Sonra ağlamaklı bir sesle:

- Hani seninle anlaşmıştık... Ne olursa olsun, acı tatlı her türlü şeyimizi birbirimizle paylaşacak, birbirimize inanıp güvenecektik? Şimdi benimle niçin konuşmuyorsun? Beni meraktan çatlatman için ben ne yaptım acaba?

Yusuf'un sitemkar konuşmasıyla birazcık yumuşayan Sena, kendine de yabancı gelen bir sesle konuşmaya başladı:

- Baban...

- Evet... ne oldu babama?

- Babanız... siz evden çıktıktan sonra beni çağırdı...

diye başlayarak, olup bitenleri zorlukla anlattı. O anı tekrar yaşıyormuş gibi titriyordu. Yusuf duyduklarına inanamıyordu. Böyle birşeyin olabileceğini bile düşünemiyordu. Kızgındı... şaşkındı... kırgındı. Yusuf bir şey söylememişti. Sena yalvarırcasına, şefkatle muhtaç bir bebek gibi yalvarırcasına sordu:

- Yusuf... Yusufum... söylemisin, ben bütün bunları hakedecek ne yaptım? Söylemisin Yusuf, ben ne yaptım? Ya da neyi yapmadım? Siz beni isterken ve evinize gelin getirirken benim hassasiyetlerimi bilmiyor muydunuz? Ben sizi değil, siz gelip beni istemediniz mi? Siz... siz... bana bu konularda sorun çıkmaz dememiş miydiniz?... Söyleyin haydi... ben şimdi ne yapacağım?

Yusuf donup kalmıştı. Sena'ya ne diyeceğini, olanlar karşısında da ne yapacağını bilmiyor, tam bir irade iflası yaşıyordu. Boynu bükük, gözleri yerde öylece kalakalmıştı. İşin kötüsü düşünemiyordu. Sanki aklı da iflas etmişti. İçinde kabaran öfke, patlamaya hazır bir volkan gibiydi. Nefsi galeyana geliyor, kırılan gururunun verdiği acıyı Şeytan körüklüyordu. Kabaran nefsi emmaresine Şeytan ha bire kütük atıyor, içindeki ateşi büyütüyordu. Bunun hesabını sormalı değil misin?... Bak şu biçareye ne hale gelmiş? Böyle olmaz ki...

İçinde uçuşan zıt duyguların anaforunda alabora olan Yusuf, kabaran öfkесinin meydana getireceği kötölüklerden sakınmak için, böyle durumlarda her zaman yaptığı gibi bir “lâ havle vela guvvete illa billahil aliyyil azim” deyip ardından, “hasbunallahu ve ni’mel vekil, ni’mel Mevlâ ve ni’mel nasir” diyerek Şeytanın vesveselerine karşı Allah’tan koruma talep etti.

Bu gergin ve kızgın ortam henüz sıcaklığını yitirmemişken “niçin böyle yaptınız” diye babasıyla konuşsa, belki de bu yeni yeni sorunlara yol açacaktı. Tamamen tepkisiz ve sessiz kalsa, bu da eşine karşı haksızlık ve zulüm olurdu. İçerisine düştüğü bu çıkmazdan nasıl kurtulacağını bilememenin acısını, yudum yudum içine akıttı.

Yusuf bu güne kadar babasının karşısına çıkıp da herhangi bir konuda onunla tartışmamış veya ona karşı gelmemişti. Babasını yürekten severdi. Babası da kendisini çok severdi. Bununla birlikte yine de aralarında her zaman bir mesafe olmuştu. Yusuf bu mesafeden pek hoşlanmadığı halde, istese de bu mesafeyi bir türlü aşamıyordu. Anadolu insanının karakterine yüzyıllar boyu işlenmiş olan baba-oğul arası ilişki motifleri, onların ilişkisinde de belirleyiciliğini korumuştur. Birbirleriyle sıkça

ve uzun olmayan konuşmaları, daha ziyade babanın talimatvari yönlendirmeleriyle sürgit devam etmiş gelmişti.

Babasıyla birebir, duygusal ve yakın temas; bayramlarda bayramlaşma anında yapılan el öpme ve sarılma seramonileriydi. Bir bakıma bu, Anadolu insanının geçmişten geleceğe taşıdığı önemli toplumsal yaşam kültürlerinden; büyüklere saygıyı, sevgiyi, itaati, bağlılığı içeren ulvi bir davranıştı. Ancak günümüzde insanlararası iletişimin hızla arttığı, iletişim vasıtalarıyla insanların çok çabuk bir şekilde etkilendiği, istenilen farklı farklı amaçlar arasında yönlendirilebildiği bir zamanda; anne ve babaların evlatlarıyla daha çok ilgilenme ve yakın ilişkiler kurarak, onları büyütüp hayata hazırlamaları ve birbirlerini anlamaları gerekirken; bütün ilişkiyi o noktada bırakıp geliştirmek büyük bir eksikliktir. Halbuki geçmişimizden gelen o ulvi güzellik içerisinde, evlatlarımızla daha yakın, birebir sıcak bir ilişki geliştirmek, geleceğimiz için daha iyi olmaz mı acaba?

İnsanlık kültür ve inanç bağlamında o kadar hızlı bir farklılaşma yaşıyor ki, nesiller arasındaki farklılaşma, kopukluktan öte uçurumlaşmaya gidiyor. Anne-babalar, yıllar yılı kanlarıyla, canlarıyla dünyaya getirip bakıp büyüttükleri evlatlarının hiç

de kendilerinin olarak kalmadığını acıyla seyrediyorlar. Bu kayboluşun/kaybedişin önüne set germek kolay olmayacaktır. Öyleyse aileler çocuklarını inanç, ahlâk, kültür, düşünce ve davranış yönleri itibariyle, daha köklü bir eğitimle; açık ve geniş bir ilişkiyle büyütmeli değil midirler?

Yusuf şu an kendini bulanık duygular ve yönelişler içerisinde hissediyordu. Babasını çok seviyordu. Bu güne kadar ona hiçbir şekilde karşı gelmemişti. Bunun sebebi, belkide bu güne kadar “benim” duygusuyla sahiplendiği önemli bir şeyinin olmaması ve babasıyla karşı karşıya gelmek zorunda kalmayışydı. Ama şu an durum farklıydı. Hayatta “ben” duygusuyla sahiplendiği ilk varlığa karşı bir tehdit oluşmuş ve bundan dolayı canı yanıyordu. İşte bu yüzden yolların ayrılış noktasına gelmiş hissetti kendini.

Tam bu yol ayrımında çok dikkatli olmak, ileriye gören ve geçmişiyıkmayan bir manevra geliştirmek zorundaydı. Tablo şuydu: Sevdiği iki insan ve ortada bir kötü muameleyle karşı karşıya bulunuyordu Yusuf: “Boşver geç” diyemezdi. Bu tavır, eşiyle arasındaki bütün sevgi ve güven bağlarının zedelenip kırılmasına yol açabilirdi. Diğer taraftan babasını da iyi tanıyordu. Onunla tartış-

mak, sorunlarını büsbütün çözümsüz kılardı. “Bizim oğlan avradı bulunca babayı unuttu” diyebilirdi. Bu da aralarında tamiri zor kırılmalara yol açabilirdi.

İçerisine düştüğü çıkmazda bir açıdan düşündüğünde, babasına kızamıyordu. Çünkü bu insanlar, mahremliğe dikkat edilmeyen, sırf “tanıdık, akrababa” olduğun için “bacı-kardeş” yakınlığında ilişkiler kurulan bir toplumda doğmuşlar, büyümüşler ve bugünlere gelmişlerdi. Gerçi gelinen noktada kadın-erkek ilişkilerinde yaşananlar dünden daha iyi bir konumda değildir ama; alışılmışın dışında bir şeyle karşılaşmak, farklı bir muamele insanlarda bir karşı gelme, itiraza maruz kalma durumu yaşıyor. Alışılmış bir gidişatı değiştirmek, en azından farklı durmak isteyen birisinin, kendisini bu tip göreceği mukavemet ve saldırılara hazır tutması gerekir. Hele açıklığın, kadın-erkek karışık, sınırsız bir birliktelik içerisinde yaşamının çağdaşlık ve modernlik adına erdemleştirildiği bu dünyada bu zorluk daha fazla, hemen her yerde yaşanılacak bir gerçekken...

Yusuf bir sürü çapraz duygular anaforunda sessiz fakat büyük bir acı içerisinde düşündü durdu. Yavaş yavaş doğru olup boğuk ve titrek bir sesle usul

usul konuşmaya başladığında, ondaki bu sessizlik-ten ürkmeye başlayan Sena da bir parça rahatlamış oldu:

- Biliyorum ki, şu an, sana: “Üzülme, ağlama önemsiz bir durum, unutursun geçer gider” desem; bu bir aptallığın, duygusuzluğun, kalpsizliğin sonucu olur... Benden sadır olacak bu gibi bir sözün; benden sana karşı yapılacak çok çirkin, çok kaba, hatta sana karşı bir zulüm olacağını biliyorum. Şunu bütün samimiyetimle söylüyorum ki, babamdan işittiğin o sözler en az senin kadar beni de yaralamış ve incitmiştir. Bunun için şuan sana ne söylesem, senin için ne yapsam yaşadığın bu üzüntü dolu acıyı dindiremez. Seninle birlikte aynı üzüntüyü yaşıyorken, bir de böyle bir zamanda ailemden gelen bir hakaretin utancını yaşıyorum. Bu durum karşısında nasıl hareket edeceğimi bilemez haldeyim. Kendimi bir kapana kısılmış aslan yavrusu gibi umutsuz ve çaresiz bir halde buldum. Ama içimden duyduğum bir ses, bana sabır ve metanetle, sakın ve düşünerek hareket edersek daha hayırlı sonuçlar elde edebiliriz, diyor.

... Keşke böyle bir şey olmasaydı. Ama olan olmuş bir kere. Bu da Allah'ın rızasını isteyerek

yapmış olduğumuz ve o gayeyle yaşamak istediğimiz bir doğrudan dolayı başımıza gelmişse ki, bu aynen böyledir, o zaman sabredelim, doğru bildiğimizin doğruluğunu anlatmaya ve izah etmeye çalışalım. Bu uğurda başımıza gelen sıkıntıların da karşılığını Allah (cc)'tan bekleyelim. Hani Lokman (A.S) oğluna tavsiye ediyor ya:

“Ey oğlum, namazı dosdoğru kıl, maruf olanı emret, münker olandan sakındır ve sana isabet eden (musibetler) e karşı sabret. Çünkü bunlar, azmedilmesi gereken işlerdendir.”

Her ne karar vereceksek birlikte verelim ama önce sinirlerimizin yatışmasına ve olayın az da olsa soğumasına fırsat verelim. Bunu senden rica ediyorum...

Yusuf'un bu sözlerinin ardından; kocasının ısrarına rağmen yanına oturmayıp sandalyede kalan Sena'yı büyük bir öfke ve keder bürümüşü. Yusuf'un ne demesi gerektiğini kendisi de bilmiyordu ama, beklediği sözlerde bunlar değilmiş gibi bir kat daha üzölmüşü. Sena evliliğinin daha ilk haftasında böyle kırılabilceğini hayal bile edemezdi. Adeta şok bir hadise olmuştu. Şuan, gelin geldiği aileye olan bütün güveni birden yı-

kılmış ve kendisini yapayalnız hissediyordu. Evlilik günlerine dair pembe hayalleri şimdi karalara bürünmüştü. Zihninde tek soru kalmıştı. “Bundan böyle bu evde yaşayabilir miyim?” Ve içinde bir tek arzu vardı: “Ne olurdu bütün bunlar uyanınca bitecek bir kabus olsaydı.” Ve kahırla dudakları pıtırıdadı: “Bu günü yaşayacağıma ölseydim.” Başörtüsünün kenarıyla gözlerini, yanaklarını kurularken Yusuf'a doğru küskün bir bakış attı.

Odanın hafif karanlığında oturan Sena; yatağın kenarında oturup kalmış olan Yusuf'a hiç bakmamıştı. O vakte kadar gözüne dağ gibi görünen Yusuf küçülmüş, saçları darmadağınık olmuş, burnunun iki tarafındaki parlaklıktan ağladığı belli olan, nefes alıp verirken burun delikleri şişen, avurtları çökmüş, yanakları kavlak tepeler gibi fırlamış bir haldeydi. Dağ gibi Yusuf ufalmış, bir çocuk olmuştu.

Sena garibine giden bir ürperti yaşadı. İçinden, kabaran acıma duygusuyla karışık bir şefkat hissi cızırdayıp geçmişti. O duyguyla kalkıp Yusuf'a doğru bir iki adım atmışken durup geri döndü. Bacakları gövdesini taşıyamayacak kadar dermansızlaşmış, içi tir tir titriyor, şakakları zonklayarak ağrıyor, her yutkunuşunda midesi kalkıyordu.

Sağa sola tutuna tutuna lavaboya gitti. Aynada, kan çanağı olmuş şişkin gözleriyle topraklaşmış yüzüne baktı. Aynada gördüğü yüzünü elleriyle kontrol edip kendi kendine “bu ben miyim yoksa karakalem resmim mi?” diyerek efkarlandı. Ak-lına Yusuf’un kendisi için okuduğu mısralar geldi birden:

Yüz güzel ayna güzel;

Oturmuş zülfün tarar,

Dizinde ayna, güzel

Güzel yâri görenler

Dediler: Ay, ne güzel!

Daha dün okumuştı bu şiiri Yusuf. Ama şu ayna herşeyi boşa çıkarmıştı şimdi.

Sena aynada gördüğü çirkinliği yoketmek istercesine, soğuk suyla ovarak yüzünü yıkadı. Başörtüsünü keik yapıp boynunu ve kulaklarını da yıkadı. Lavabodan çıkarken yapmak istediği şeyi unutmuş gibi kafasını iki tarafa çevirip tekrar döndü. Abdest alıp mutfağa gitti. Boş boş etrafa

bakıp dururken mutfak dolabında bir aspirin kutusu gözüne ilişti. Tikrek ellerle kutudan bir hap alıp yuttu. Yapmak istediği sanki bu değilmiş gibi çevresine tekrar bakındı. Sonra çıkıp salona gitti. Salonun geniş penceresinin tam karşısındaki kanepeye oturup dirseklerini dizlerinin üstüne koyup çenesini de avuçlarının içine koydu. O halde bir iki dakika kadar kaldı. Sonra zonklayan şakaklarını biraz ovup, işaret parmaklarını şakaklarının üzerine koyup öylece bekledi. Üç dakika kadar öylece otururken dudakları pıtır pıtır edip durdu. Sonra istediğini elde etmiş gibi ayağa kalkıp, evinde en çok sevdiği eşyalardan belki de ilki olan seccadesini alıp salonun tam orta yerine serdi.

Kıbleye doğru ayakta bir süre bekleyip, sonra “Allahu Ekber” deyip namaza durdu. İki rekat namaz kılıp ardından yetmiş defa istiğfar çekti. Sonra ellerini göğse doğru açıp uzun uzun dua etti. Duadan sonra Fatiha, İhlas, Felak ve Nas surelerini okuyup avuçlarına üfledi ve yüzünü, başını ve gövdesini meshetti. Bütün bunları yaptıktan sonra, adeta duasının cevabını bekliyormuşçasına dizlerinin üzerine kapaklanıp öylece kalakaldı.

Sena, namaz ve dua sonrasında birazcık olsun rahatlamış; herşeyden önemlisi zihni açılmış; aklı

düşünebir hale gelmişti. İçinin aydınlandığını hissediyordu Allah'u Teala (cc)'nın: “Ey iman edenler! Allah'tan sabır ve namazla yardım isteyin. Muhakkak ki Allah sabredenlerle beraberdir” emri ilahisinin sırrını yaşıyordu şu an. Karşılaştığı sıkıntı karşısında Rabbinden imdat istemişti... Ve şu an Rahman'ın imdadının kendisine yettiğine şuan kendi kendinde şahitlik ediyordu.

Biraz önce Yusuf'un söylediklerini zihninde değerlendirdiğini fark etti. Her ne kadar o esnada: “Ne olacak babasının oğlu babasını koruyor, elin kızını koruyacak değil ya” kanaatine varmışsa da, şimdi daha iyi değerlendiriyordu.

“Doğru söylüyordu...” diye düşüncesini belirginleştirdi. Biraz öncesine kadar içinde Yusuf'a karşı devam eden öfke dinmeye başlamıştı. Bunun huzuruyla: “Namaz ve dua, siz ne güzel ve hayırlı birer nimetsiniz! Sizi bize öğrettiğinden dolayı Rabbimize şükürler olsun” diye sevincini belirtti.

Sena, Yusuf'un yanından çıkıp gideli bir saate yakın olmuştu ama o oturuşunu hiç değiştirmeden öylece oturup duruyordu. Adate donup kalmıştı. Önce babasından duydukları sonra Sena'nın kendisini suçlayan sert tavrı ve kayıtsızlığı, onu adeta

silmiş gibiydi. Sena'yı nasıl teskin ve teselli edeceğini, babasına ne diyeceğini bilememezlik ve yaşadığı mahçubiyet... Evet, Sena'ya karşı yaşadığı mahcubiyet onu ezip geçmişti. Babasının davranışından dolayı onuru incinmiş, karısının karşısında küçük düşmüştü. Öyleki Sena'nın yüzüne bakamayacak kadar kendini mahcup hissediyordu.

Oldukça sakinleşen Sena, küçük adımlarla yatak odasına girdi. Yusuf hâlâ aynı yerde ve aynı şekilde oturuyordu. Varıp yanına oturdu. Başını onun omuzlarına yaslayıp ellerini avuçlarının arasına alıp sıktı. Yusuf titrek bir sesle:

- Çöz üzgünüm Sena... Senden özür dilerim. Babam adına... Özür dilerim... Çok üzgünüm...

Sena, Yusuf'un boynuna sarılarak:

- Biliyorum canım, biliyorum... Kusuruma bakma, az önce seni üzdüm galiba. Ama çok kötüydüm, bir bilsen... Keşke sen hep yanımda olsaydın... Beni yalnız bırakmasaydın...

Karı-koca o halde konuşurken, çalınan kapının sesiyle aniden irkildiler. Hemen toparlandılar. Yusuf kalkıp kapıyı açtı. Ayşegöl hanım gelmişti:

- Gel anne!

Ayşegül hanım sinirli ve üzgün görünüyordu. Oğluna ve gelinine bir süre bir şey söylemeden bakıp durdu. Yusuf annesine:

- Neler oluyor anne, babama neler oluyor?

Ayşegül hanım sinirli ve birazda kırgın bir edayla:

- Ben size demedim mi yavrum!... Sözümü dinlemediniz ki. Sen babanı tanımıyor musun! Ama hepiniz bir inatsınız... Kendi bildiğinizden başkasını okumuyorsunuz. Öldüm elinizden...

Ayşegül hanım üzüntüsünden ağlayacak gibi olmuştu. Kocasıyla arasında geçen tartışma; Yusuf'un, Sena'nın şu perişan görünüşleri yüreğini yaralamıştı. Yusuf da sinirli sinirli:

- Bunun inatla minatla bir ilgisinin olmadığını sen de pekala biliyorsun anne... bu şekilde de olmaz ki ama...

- Akşam size o kadar yalvardım. Bir tatsızlık çıkacağını sezmiştim ben. Ama sözü dinleyen gerek. Nerdee!.

Yusuf annesiyle tartışmayı daha fazla uzatmak istemiyordu. Bunun için sustu. Ayşegül hanım oturduğu yerden oflayıp puflayarak kalkarken:

- Sena, baban seni çağırıyor, diye geliş sebebini açıkladı. Yusuf sinirli sinirli:

- Peki şimdi ne yapacakmış? Her halde bu sefer de evden kovmaz inşaallah?

- Ne bileyim ben. Çağır gelsin, dedi. Ben de çağırıyorum işte.

Sena, yeni bir şey daha olacak diye korkmaya başladı. Tedirgin bir vaziyette imdat istercesine Yusuf'a baktı.

Yusuf:

- Ben varayım bakalım, ne istiyormuş babam.

Yusuf gitmek için ayağa kalktığında Sena da oturduğu yerden kalktı:

- Dur hele, beni çağırdığına göre ben gitsem daha iyi olur, senin gitmen uygun olmaz.

Sena'nın düşüncesini daha uygun bulan Yusuf:

- Sen bilirsin ama, ben gidip gelsem...

- Yo yo, ben gideyim.

Sena, kaynanası ile beraber giderken oldukça tedirgin bir haldeydi. Zaten oldukça dermansız hâle gelen dizleri birbirine sürtüyor, ayakları dolaşıyordu. Sena kaynanasının ardından odaya girip kaynanasının yanına oturdu. Hüseyin bey gelenlere şöyle bir bakıp, gözlerini tekrar kucağına dikti. Sena endişeyle beklerken Ayşegül hanım kocasına dik dik bakıyordu. Odada bir süre sessizlik hakim oldu. Hüseyin bey kafasını tekrar kaldırıp Sena'ya baktı. Ardından gözlerini odanın içinde gezdirdi bir süre. Sıkıntılı bir hali vardı. Sena'nın perişan olmuş, ölü gibi sararmış yüzünü görünce sıkıntısı bir kat daha artmıştı. Yavaş yavaş konuşmaya başladığında, sesinde sabahki sertlik ve sinirlilik yoktu. Kendine olan güveni kırılmış bir tondaydı.

- ... Mâdemki sen yabancıların elini öpmek İslâm'a aykırı diyorsun, bu hangi kitapta yazıyor şöyle bakalım. Haremlik-selamlık nasıl olacak şimdi?

Sena, kayınbabasının üslubu ve sorusu karşısında rahatlamıştı. İnancın gücüne, fikrin gücüne inanan, zorbalıkla bir yere varılamayacağını bilen ve inanç ve fikir karşısında kendini güçlü hisseden bir kişiydi. Sorunları fikir boyutunda konuşup-tartışmaya her zaman hazırdı.

Sena, hiçbir şey söylemeden kuş gibi hafiflemiş olarak kalktı. Doğruca Yusuf'un yanına varıp babasıyla olan diyalogu anlattı. Kalkıp kütüphaneye geçtiler. Bir adet Kur'an-ı Kerim mealı, Hak Dini Kur'an Dili, İbni Kesir ve Hülasetül Beyan isimli tefsirlerle; Emanet ve Ehliyet ile İbni Abidin isimli fıkıh kitaplarından ilgili bölümleri işaretleyip alıp gitti.

Kayınbabasına Kur'an-ı Kerim mealini uzatıp Nur suresinden, Ahzap suresinden ve Nisa suresinden bazı ayetleri okumasını rica etti. Sonra o ayetlerin bir kısmının tefsirlerini okuttu. Fıkıh kitaplarından da ilgili yerleri gösterdi. Emanet ve ehliyetten, kadın-erkek ilişkilerinde adabı muaşeret konusunu okudu. Oradan okuduğu şu hadisi şerifin altı kalınca çizilmişti: “Bir kimse; yabancı bir kadının eline dokunmaya bir yol olmadığı halde dokunursa o kimsenin kıyamet gününde avucuna ateşten bir kor konulur.”

Hüseyin bey biraz da gururundan vaz geçemeyerek okuduklarından tatmin olmamış gibi:

- Bunlar yeterli değil, diyerek itirazını sürdürdü.

Sena bu konuda kendi bildiklerinden de şifahen biraz anlattıktan sonra:

- ... Bütün bunları kabul edersiniz veya etmezsiniz.

Sizin düşünceniz, yaşam şekliniz farklı olabilir. Ancak ben şunun kabulünü rica ediyorum. Bütün bunlar benim inandığım ve tercih ettiğim şeylerdir. Ben bunun doğru olduğunu kabul ediyorum ve üstelik benim bu doğru kabulümü boşa çıkarmak bir delil de mevcut değil. Ayrıca ben böyle inanıyor ve inandığım gibi yaşamak istiyorsam bundan kime ne zarar olabilir ki! Dolayısıyla inancımdan ve yaşam tercihimden dolayı kınanmayı, suçlanmayı kabullenemem. Çünkü yanlış bir davranışta bulunduğumu zannetmiyorum.

- Tamam da kızım, ben senden ahlâk dışı kötü bir şey istemiyorum ki. Yani insanın kalbi temizse, kendine güveniyorsa... yani ne bileyim, dürüstse bir el öpmekten, el sıkılmaktan ne çıkar ki?

- Özür dilerim ama efendim, ben Kemal amca için veya başka birisi için öyle kötü bir düşüncem zaten yok, olamaz da. Tanımadığım, bilmediğim insanlar üstelik. Ancak benim kanaatim İslam bu konulara bir ölçü getirmişken, mahrem-namahrem konusunu bir hükme ve uygulama şekline bağlamışken; benim endişem, Kemal amcanın elini öptüğümde ondan bir kötülük görmekten ziyade İslam'ın bu konudaki hükmünü çiğnemek korkusudur.

Deminden beri hiç konuşmayan Ayşegül hanım sözün arasına girdi:

- Neyi tartışıyorsunuz ki siz? Kitap ne diyorsa o işte, diyerek gelininden yana tavır koydu. Böylece tartışma da kesilmiş oldu. Çünkü tartışmanın seyri doğru-yanlış tespitinden ziyade insanların iyi-kötü olmasına doğru kayıyordu.

Bu görüşme ve konuşma isteği Hüseyin bey tarafından atılmış bir geri adım sayılırdı. Bunda Ayşegül hanımın kocasına yaptığı sitem de etkili olmuştu. Sabahki tartışmadan sonra kocasına:

- Sende bir hoş adamsın Hüseyin. Daha üç günlük geline bu laflar söylenir mi? Ayıp olmadı mı

şimdi? Bir duyan olsa milletin yüzüne nasıl bakarız? “Üç günlük gelini kovmuşlar” diye milletin diline düşersek bak gör halimizi sen.

- Ben kötü bir şey demedim ki yahu. Milletin diline niçin düşecekmişiz hemde?

- Sana göre bir şey yok...

- Tepemi attırma bak Ayşegül, asabım bozuk zaten.

- İyi iyi... hem suçlusun hem de güçlüsün maşallah.

- Sus dedim sana!..

- İyi iyi, sustuk bakalım. Yalnız bu işin sonu kötüye varırsa onu da sen düşün gayri.

Aslında Hüseyin bey geliniyle o şekilde konuşmak niyetinde değildi. Belki ikinci konuşmalarını yapmak düşüncesindeydi. Onunla konuşmak niyetiyle – belki biraz sertçe – söze başlamış, belki bu sert tonda başlamanın da etkisiyle biranda sinirlenerek ona kızmış ve öyle konuşmuştu. Neticede Hüseyin bey de yaptığından pişman olmuştu. Ama bir kere olan olmuştu.

* * *

Kayınbabasıyla Sena arasında yaşanan tatsızlık, evde hissedilir bir gerginlik meydana getirmişti. Hiç kimse birbiriyle doğru düzgün konuşmuyordu. Denilebilirdi ki, düğün evi havasından daha ziyade matem evi havası yaşanıyordu. O birkaç günün şirinliği kalmamıştı. Hatta bu gergin durum ziyarete gelen misafirler tarafından bile hissedilebiliyordu.

Sena iki gün boyunca kayınbabasıyla karşılaşmama dikkat edip durdu. Gelen misafir kadınlarla görüşüyor, boş vakitlerini de kendi dairesinde yalnız ve düşünerek geçiriyordu. Sena'da belirgin haldeki bu durgunluk, bazı kadınların dikkatini çekiyor, dedikodu merakıyla Ayşegül hanıma “Hayırdır, gelin pek neşesiz görünüyor, bir rahatsızlığı falan mı var yoksa?” gibisinden sorular soruyorlardı. Ayşegül hanım: “Vallahi bildiğimiz bir rahatsızlığı yok, düğün yorgunluğunu hâlâ tam atamadı herhalde” gibisinden geçiştirici cevaplar veriyordu. Hatta bazı ukala tipler, bir adım daha atarak doğrudan Sena'ya soruyorlar, o ise: “Hayır, herhangi bir rahatsızlığım yok, size öyle gelmiş olmalı” diyordu.

Sena cumartesi ve Pazar günleri boyunca olup biteni ve ne yapacağını uzun uzun düşündü. Bu arada Yusuf'la da bir sükut hali yaşıyorlardı. O günden sonra konu gündeme alınmamıştı. Bir bakıma Yusuf sözünü söylemiş Sena'nın cevabını bekliyor gibiydi. Sena kararını vermeye çalışırken, her namazdan sonra uzun uzun dua ediyor ve Rabbinden kendini doğru bir karara ulaştırmasını istiyordu.

Pazartesi günü sabah namazı için Yusuf'un seslenişiyle uyanan Sena, içinde bir kıpırtı ve huzur hissetti. Yatsı namazını saat onbirde kılmış, arkasından Bakara suresinin son ayetlerini (Amener Rasulü) okuyup yatmıştı. Saate son baktığında saat biri gösteriyordu. Şu yatakta yattığı tam yedi geceyi, gündüzlerini ve Yusuf'u düşündü. Şu an yanında yatan ve dönüp baktıkça gönlü kıpır kıpır olan Yusuf'u... İşte saat biri gösterirken o son kararını vermişti. Cuma günü yaşadıkları neticesinde içinde oluşan baba evine dönme duygusunu tamamen üzerinden atmıştı. Bildiği ve inandığı gibi yaşayacak, inandığı doğrular uğruna; sabırla, yumuşak ve ikna edici yöntemlerle mücadele edecekti. Kayınbabasıyla ilişkisine gelince; yarından itibaren hiçbir şey olmamış gibi davranacaktı. Hanımefendiliğinden hiçbirşey eksiltmeden, olgun bir

insana yakışık nezâket ve zerâfetle hareket edecekti. İçinden yükselen aykırı bir çığlığa rağmen o, bu karara varmıştı.

Düğünden bir ay önce, komşularından annesi kadar sevdiği Hatice nineyle sohbet ederken, onun, yüreğinde yer eden şu sözünü hatırlamıştı: “Bak kızım, el evi zor evidir. El babası, zor babadır. El anası, zor anadır. Taki sen bu bütün zorların üstesinden gelinceye kadar... Adı üstünde, baba değil kayınbabadır; ana değil kaynanadır. Baban söylediğinde zoruna gitmeyen, anan söylediğinde ağrına varmayan sözler, işler zoruna gider, ağrına varır; işte bundandır. Onlar da oğullarından gördüklerinde kızmayacakları şeyleri senden gördüklerinde kızarlar, küserler. Onun için her duyduğuna üzülmeye, her gördüğüne darılma. Gönlünü geniş, yüreğini serin tut. Azmin büyük, mecalin çok olsun. Artık dayanacak mecalim kalmadı dediğinde, üstünden üç gün geçmeden kararını vermeyesin. Vermeyesin ki acele etmemiş olasın. Acele işe Şeytan’ın karıştığını sen benden daha iyi bilirsin. Ben gençliğimde çok sert bir kızdım. Rahmetli Ökkeş emmin de çok konuşan bir herifti. Bazan here-heçe o kadar çok söylerdi ki, bir gün sinirlenip bağırdım, çağırdım. Sonra da bohçamı toplayıp kalktım anama gittim. Anacağızım

beni bohayla görünce “ne o kızı, bu ne iş” diye sert sert sordu. Ben de olup biteni bir solukta anlattım. Esasında ne ben haklıydım ne de Ökkeş emmin haksızdı. Anam bunu anlamış olmalı ki, bana gülümseyip “ah kızım ah! Sen dışısın hele bir de sözün dışısını konuşsan neyin eksilir sanki...” diye başlayan bir nasihat verdi. Sonra bana soğuk bir ayran iirip arkama da bir şaplak vurdu ve: “Hadi bakalım şimdi evine. Here-hee böyle edersen el evi ah evi olur gider. Aklını başına devşirde bir an önce “el evini l (arapça: aile, evlat, nesil, soy, sülale, hanedan anlamındadır) evi” yapmaya bak. Hayat güzeldir kızım, sen güzellikle yaşa yeterki...” deyip gnderdiydi. Rahmetliynen 41 sene aynı yastığa baş koyduk. Giderken onun gözü bende kaldı, benim de gynm onunla uçup gitti. şimdi ben de anam nasihatini sana tavsiye ediyorum. Hadi görem seni...” Hatice ana böyle demişti Sena'ya: “Hadi görem seni...” Sena bu sözü tekrarlaya tekrarlaya uyumuştu.

Yusuf düğün için aldığı bir haftalık izin bittiği için Pazartesi sabahı işe gitmişti. Arkadaşlarının yoğun ilgisine rağmen durgunluğu gözlerden kaçmıyordu. Hatta bu durumun espi konusu bile olmuştu. Bazı arkadaşları “Evlilik seni erken çökertmiş Yusuf, bu ne hl böyle?” diye takılıyordu.

Ama hiçbir şey Yusuf'un evde kalan aklını toparlamasına yetmiyordu. Yusuf'taki bu üzüntülü hâli gören arkadaşları, daha mesai bitimine üç saat varken: “Haydi Yusuf, sen biraz erken çıkta dinlen, bu ne hâl yahu! Diyerek izin verdiler. Yusuf: “Yâ kusura bakmayın, nedense biraz canım sık-kın” diyerek onlardan özür diledi. Kapıdan çıkarken de takılmaktan geri kalmadılar: “Yusuf, yengeye söyle, sana iyi baksın, arkadaşımızı üzmesin, yoksa bozuşuruz hâ!” Yusuf onlara gülümsemeyle cevap verip, içinden de: “bozuşmak”... zaten herkes onunla bozuşma meraklısı, bir de siz bozuşun olsun bitsin bari, diyerek ailesine olan sitemine vurgu yapmaktan kendini alamadı.

Yusuf eve gitmek yerine hükümet caddesi boyunca yürüdü. Kale dibinde oturup esnafın çay içtiği Gül Çayevi'nin önünde bir köşeye oturdu. Çı-
rak, isteğini sorunca “bir çay, biraz demli olsun” diyerek çayını ısmarladı. Yusuf çaydan bir yudum aldı. Çay o kadar demliydi ki, kekreligi ağzını burkmuştu. Arka arkaya birkaç firt daha yudumladı. Sena'nın babasıyla yaşadığı olumsuz diyalogu ve o günden beri Sena'nın sükutunun ne şekilde sona ereceğini kestirmeye çalıştı. O kadar dalmıştı ki elindeki çayı unutmuş; çay soğuyup gitmişti. Gitmek için ayağa kalktığı anda elindeki

bardağı fark etti. Bardağa şöyle bir baktı. Sonra bir fırtta bütün çayı yudumladı. Demli çay, o büyük yudumla birlikte şöyle bir salladı Yusuf'u. Çay parasını ödeyip kalktı. Vakit, akşama yaklaşmıştı. İçinde eve gitme isteği bulamadı. Bir telefon kulübesine girdi. Evin numarasını tuşlamıştı ki karşı taraftan: “Alo! sesi geldi. Telefonun zili bile çalmadan alo sesini duyan Yusuf bir an şaşırdı. Ardından:

- Alo!... Humeyra, beni yemeğe beklemeyin, gecikeceğim, diyerek telefonu kapattı.

Humeyra: “Neredesin abi? dedi ama Yusuf bunu duymamıştı bile.

O gün sabahtan itibaren Sena'da belirgin bir farklılık vardı. Vardığı kararın olumlu yansıması yüzünden okunuyordu. Hareketleri canlanmış, ses tonu incelmışti. Kısaca denebilirdi ki, o ilk günlerdeki Sena tekrar eve dönmüştü. Ayşegül hanım bu olumlu değişiklikten memnuniyet duymuştu ama, içindeki kızgınlık geçmek bilmiyordu.

Akşama doğru Yusuf'tan gelen “gecikeceğim” telefonu Sena'nın moralini birazcık bozmuştu. Çünkü biran önce onunla konuşmak ve aralarındaki nemi kurutmak istiyordu. Bu arada Hüseyin

bey dış kapıdan girdi. Sena, verdiği karar gereği, kayınbabasını hol kapısında karşıladı:

- Hoş geldiniz babacığım!... diyerek elindeki paketi almak için davrandı. Hüseyin bey iki gündür görmediği gelinini böyle gülümser bir tavırla görünce memnun olmuş hatta için için sevinmişti. Beklemediği bu karşılaşmayla şaşırان Hüseyin bey, hemen kendini toplayıp istifini bozmamaya çalıştı. Sena, kayınbabasındaki bu çelişkili anı gördü ve elindeki paketi almak için yaptığı harekette ısrarını korudu. Hüseyin bey tereddütlü halini terk edip kararlılıkla paketi Sena'ya uzattı.

Sena paketi uygun bir yere koyup kayınbabasının ceketini çıkarmasına yardımcı oldu. Gerçi Hüseyin bey içinden istiyorduki gelini küssün ve kendine karşı bu şekilde davranmasın. Çünkü sıkılıyordu. Sıkıntısı ise yine kendi davranışları olmuştu. Gelini hiçbirşey olmamış gibi davranarak kendisini utandırmak istiyormuş gibi geliyordu, ona.

Durum bu haliyle bir iki gün devam etti. Nihayet Hüseyin bey yelkenleri suya indirmeye başlamıştı.

Zira durum, heran daha çirkin bir hâl alıyordu. Sanki hakarete uğrayan gelin değil de kendisiymiş

gibi, bu şekilde hiçte ılık olmayan davranışlarla komik duruma düşüyordu. Bunu gören Hüseyin bey, bir an önce üzerindeki gerginliği atmalıydı.

Aradan birkaç gün daha geçti. Hüseyin bey yavaş yavaş da olsa Sena'yla arasına koyduğu engelleri kaldırmaya, zedelenen kayınbaba-gelin ilişkilerini tamire çalışıyordu. Sıcak ve candan davranışlarıyla gelininin gönlünü almaya başlamıştı. Tabiki bunu başarmasında gelininden gördüğü ilgi ve samimiyet kendisine yardımcı olmuştu.

Yusuf'a gelince, o Pazartesi günü akşamı oldukça geç vakitte eve gelmişti. Sonra Sena'yla konuşmuşlar ve o gün sevinçten göklere uçacak gibi olmuştu. Babasıyla olan ilişkisine gelince o Cuma gününden beri hiç konuşmamışlar ve hatta aynı sofrada bile oturmamışlardı. Sena defalarca kendini uyarmıştı ama o, hayatı boyunca ilk defa bu kadar kırıldığını ve incindiğini hissediyor, içindeki bu üzüntüyle bir türlü normale dnemiyordu. Evliliğinin daha ilk haftasında hanımı karşısında küçük düşürüldüğünü düşünüyordu. Görünen o ki, gururunu oldukça inciten bu olay ömür boyu unutamıyacağı acı bir hatıra olacaktı.

Sena, Yusuf'a göre olayın etkisinden kendini daha çabuk kurtarmayı başarmıştı. İlk günlerin aksine,

kocasına; çok samimi, içten davranışlarla teselli vermeye, onu rahatlatmaya çalışıyordu. Yusuf ise karısının bu olgun ve teselli edici tavrından dolayı onunla hem gururlanıyor, bir o kadar da ezildiğini hissediyordu. Sena:

- Yusuf, bak sana tekrar söylüyorum canım: Niçin meseleyi bu kadar uzatıyorsun? Hani sen bana dememiş miydin: “Allah için sabredeceğiz, inancımızın gereğini yerine getireceğiz diye. Ne oluyor sana böyle?”

- Yâ bir türlü hazmedemiyorum olanları ki... sana olanlar...

- Tamam... Olanlar oldu bir kere. Şimdi bir gör-sen, baban bana nasıl davranıyor, nasıl iltifatlar yapıyor. Hani “güzel dostluklar kavgadan sonra başlarmış” derler ya, bak işte biz öyle dost olduk babanla. Sen de bu günden tezi yok kendini topar-layacak ve yemek sofrasına hep birlikte oturaca-ğız. Sena Yusuf'un omuzlarından tutup silkeleye-rek: “tamam mı, anlaştık mı?” dedi.

Yusuf Sena'ya sevgiyle bakıp:

- Tamam, anlaştık dostum... Yeter ki seni gülümserken göreyim, gözlerinin ışığında gecelerim aydınlansın.

Sena kocasının yanağına eliyle dokunup:

- Hah şöyle, neşelen bakim. Ben böyle asık suratlı koca istemiyorum. Ruhum sıkılıyor vallahi... dedi.

* * *

Uzun bir süre Gündoğar ailesinin gündemini, el öpme ile başlayıp haremlik-selamlıkla devam eden tartışma konuları oluşturdu.

Konu üzerine herkes farklı bir şey düşünüyor, farklı bir yorumda bulunuyordu. “Yusuf hanımını herkesten kıskanıyormuş, dünya güzeli bir karısı olsa bari, kıskandığına değerdi... Onun için kimseye göstermek istemiyormuş demek ki!...” “Yobazlık değil mi bu da canım, hangi çağda yaşıyoruz.” “Bağnazlar nolacak...” “Yeni bir din mi icat ediyor bunlar?...” “Ne yani, bunlar ancak kendilerini mi müslüman sanıyorlar, başkaları gavur mu oluyor şimdi?...” “Dünyanın hepsi müslüman ama kimse bunlar gibi yapmıyor anam, bu türden icatları ancak bizim Yusuf çıkarırdı zaten!...”

Kısacası sorular-cevaplar, yorumlar akrabaların ağzında alabildiğine dolaşıyordu. İş bu dedikodularla da kalmıyordu. Kendilerine karşı düşmanca tavır alınmış, kendilerini hakarete uğramış gibi görüyorlardı. Bu sebepten aralarında, Yusuf-Sena çiftine karşı bir kırgınlık meydana gelmişti. Özellikle de Ayşegül hanım bu tartışmalardan olumsuz etkilenmiş; daha doğrusu oğluna ve gelinine karşı yöneltilen haksız suçlamalardan dolayı üzülmüş; duyduğu incitici sözler ve dedikodular kalbini kırmıştı. Neticede o da: “Sözümü dinlemiş olsaydınız bütün bunlar olmazdı” diyerek, sözü dinlenmemiş olduğu için bunların yaşandığına vurgu yapıyordu. O da bu sebepten oğluna ve gelinine kırgındı.

Ayşegül hanım kırgınlığını gizlemiyordu. İlk oğlunu evermiş, bunun mutluluğunu yaşamaya fırsat bulamadan hüznün ve gözyaşına boğulmuştu. Sena'nın inadına (!) içerlemişti. Gün geçtikçe bu duygusal kırgınlık davranışlarında da belirgin bir değişiklik meydana getirmişti.

Sena, başlamakta olan gelin-kaynana çekişmesinin ön emarelerini görmüştü. Böyle bir çekişme içerisine girmemek için elinden gelen titizliği, an-

layışı ortaya koymaya gayret ediyordu. Sena Ayşegül hanımla gelin-kaynana değil, ana-kız ilişkisi yaşamak istiyordu.

Bu yüzden Ayşegül hanımın kendisine hitaben ilk günlerde kullandığı “gelinim, kızım, yavrum” kelimelerinin yerine yavaş yavaş yerleşen ve hatta her defasında vurgu kazanan “gelin” kelimesiyle yaralandığını hissediyordu. İstedığı bir tek şey vardı: “Ayşegül hanım kendisini “kendi öz kızı” gibi bilsin ve kendisine “gelin” diye değil “kızım” diye hitabetsindi. Böylelikle hayatta bir annesi daha olmuş olacak, baba evinden koca evine geldiğinde “artık yok” dediği ana kucağını kaynana-sında bulacaktı. Bütün arzusu buydu. Çünkü kendisine “gelin” denilmesiyle; bu evde yabancı bir unsurmuş hissine kapılıyordu. Yabancı olmak hissi, içinde güven bunalımı meydana getiriyor; heran dikkatli davranma, tedbirli hareket etme kaygısıyla yıpranıyordu. Halbuki kendisi de herkes gibi bu evin doğal bir ferdi, ailenin bir üyesi olmuştu. Hal böyleyken, kendisine “her an atılacak bir unsurmuş” gibi davranılmasını istemiyordu.

Yaz ortasında dolu fırtınası yaşamak gibi beklenmedik bir zamanda yaşanan sıkıntılar, Yusuf’la

Sena'nın arasını daha da yakınlaştırmıştı. Birbirlerine dair daha uzun zamanda tanıyabilecekleri bazı özellikleri, daha kısa zamanda tanımışlar ve birbirlerine olan sevgi ve güvenleri perçinlenmişti.

Düğünün üzerinden elli gün geçmişti. Upuzun ama çabucak gelip geçen elli gün... Her türlü ortama anında intibak sağlama gücü insanın en hârikulâde yönlerinden olsa gerek. Sena-Yusuf çifti zoru başarmak azimlerinden bir şey kaybetmemişlerdi. Çoğu zaman yaptıkları gibi yatsı namazını kılmışlar ve “kayınbaba minderi”ni sobaya yakın köşeye sermişler, sohbet ediyorlardı.

Bir ara dalıp giden Sena'ya:

- Hayırdır, yine dalıp gittin? diyen Yusuf, Sena'nın elini tutup gıdıkladı. Sena gülümseyerek:

- Biliyor musun Yusuf, düğünümüzün üzerinden iki ay bile olmayan, kısa ama yaşadıklarımızla çok uzun gelen bir süre geçti. Onca şey yaşadık. Bana şimdi acı veren tek şey bütün bunlardan bizim sorumlu görülmemiz oluyor. Bütün iyi niyetimize, samimiyetimize rağmen hâlâ bir takım gariplikler yaşıyor olması da işin cabası.

- Evet, maalesef öyle oldu. Ama göreceğiz ki zaman bizi haklı çıkaracak. Normal zamanda olsa, düğünden bir iki hafta sonra bizi evlerine davet edecek kimseler, şimdi yavaş yavaş “müsait bir gününüzde bize buyrun” demeye başladılar. Bütün bunlara üzülüyorum. Ama kendimden çok senin için üzülüyorum. Sen bütün bunları haketmemiştin... Bu arada sana bir itirafta bulunsam bana kızmazsın değil mi?

Sena yüzünde sinirli bir edayla gülerek:

- Ya demek suçunu itiraf edeceksin!.. Hıım... söyle bakalım ne suç işledin?

Yusuf ciddiyetine su katarak:

- Birilerine göre kötü olabilecek ama bana göre iyi bir suç işledim. Ve ben, beni bu suça teşvik edeni çok sevdim.

- Ee hâdi suçunu söyle bakalım!.

- “Seni çok sevmek.”

- Bu bağışlanamaz gibi geliyor bana.

- Suçunu seven insan asla af beklemes ki...

- Peki bu suçı nasıl işledin?

- Senin az önce vurgu yaptığın o yaşadıklarımız var ya, işte onlar beni sana daha çok bağladı. Seni daha çok sevmeme vesile oldu... Seni daha iyi tanımamı sağladı... Nasıl desem yani, belki de normal şartlar altında sana olan duygularım bu kadar sağlam, bu kadar büyük, bu kadar tatlı, bu kadar huzur verici olmayabilirdi... Şöyle ifade edeyim: Seni gözümde büyüten şey bizzat o yaşadıklarımız değil, asıl o günlerde senin gösterdiğin doğru davranış; sadakat, samimiyet dolu anlayışın oldu. Senin özün oldu.

- Hakikaten beni böyle görüyor, böyle kabul ediyor musun?

- Efendimiz buyuruyor ki: “Sizin hayırlınız, hayrı umulan ve şerrinden emin olunan kimsedir. Şeriniz ise hayrı umulmayan ve şerrinden emin olunmayandır.” “Allah indinde arkadaşın hayırlısı, arkadaşına hayırlı olandır. Allah indinde komşuların hayırlısı da, komşusuna hayırlı olandır. Sen bana hayırdan başka bir şey vermedin ki gülüm.

- Çok teşekkür ederim!.. Seninle konuşmak benim gönlümü şenlendiriyor. Seninle mutlu olmak bana güç veriyor her zaman. İşimizin asıl sır noktası bu

işte... Sana bir şey soracağım: “Seninle akrabaların arasında hiç huy akrabalığı olmamış mı? Bize karşı bunca kırıcı olmalarının sebebi nedir sence?”

- Ya aslında, ailemdeki insanlar tamamen negatif insanlar değiller. Bütün herkes beni sever. Problemde buradan kaynaklandı. Biz daha kendimizi izah etmeye fırsat bulamadan sinir bozucu şeyler oldu. Biz, bize karşı olan önyargılarını boşa çıkardık. Onlar kendilerince bizi çocuklarından biri gibi görüp öylece bir yakınlık içerisinde olmak istediler. Nasıl ki bir anne baba çocuklarıyla şenşakrak olmak, onları okşayıp sevmek ister, onlar biraz böyle istiyorlardı. Yeni gelinle görüşüp konuşmak, senli benli bir ortam sağlamak istiyorlardı. Biz de böyle yapmayıp sınırlı bir yakınlıkla beklentilerini cevapsız bırakınca hayal kırıklığı yaşadılar. Bunun için olumsuz bir tepki ortamı oldu. Ama öyle ya da böyle bu ortam bizi incitti. Özellikle senin incitilmen bana ayrıca bir incinme yaşattı.

- Ah benim talihsiz eşim!...

- Ben aile çevremi şöyle tanımlıyorum. İçerisinde her türden bitkinin düzensiz, bakımsız olarak ye-

tiştiği sahipsiz kalmış bir bahçe. Bu bahçeye bakım gerekiyor, hizmet gerekiyor. Bu bahçeye işten anlayan iyi bir bahçıvan gerekiyor. Ve bir şey daha; herşeye rağmen bu bahçeyi ve içindekileri seviyorum... Senden bir şey istiyorum!

- Nedir o?

- Sevgi bahçemde bahçıvan olur musun?

- Nasıl olacak bu?

- Nasılını sen düşün!

- Hiçbir şey anlamadım ben?

- Ya ortalıkta bir sürü yaban gülü var, onları buda, iyi cins güllere aşıla yabani dikenleri temizle, yerlerine taze çimenler ek. Karanfillerle, begonyalarla, sarmaşıklarla süsle. Yani diyorum ki, bu bahçedeki güzelliklerin ortaya çıkmasına vesile ol.

- Senin kulakların ne dediğini duyuyor mu?

- Evet, hem de çok iyi duyuyorum, yüreğimde hissediyorum bile.

- Peki, ya herkes kendi halinden memnunsa? Ya herkes senin iyi cins gülüne it burnunu tercih ediyorsa? Ya sevgi bahçende bahçıvan olmam istenmiyorsa, o zaman nasıl olacak bu iş?

- Yâ sen orasını düşünme. Sen elinden gelen gayreti göster. “Bakarsın bağ olur, bakmazsan dağ olur” demişler ya.

- Tamam ihâleyi kabul ediyorum, yalnız bir şartım var. bana daha çok destek sözü vereceksin!..

- Tamam ortak, anlaştık. Bence adil bir anlaşma oldu. Benim sevgi bahçıvanım, sevgili bahçıvanım...

- Canım benim, çok tatlısın.

- Baksana saat kaç şimdi?

- On buçuk... Hayırdır?

- Haydi seninle yürüyüşe çıkalım. Ev, bana şimdi sıkıcı gelmeye başladı. Canım hareket istiyor.

- Bu vakitte mi? Üstelik dışarısı soğuk.

- Vakte ne olmuş. Deliye hergün bayram değil mi? Haydi bana naz yapma?

- Kalk o zaman. Şurada sıcacık evimizde oturuyorduk. Ben de sana şimdi kahve yapacaktım.

- Boş ver, hadi sokaklara bir arşın çekelim şimdi. Evden kaçarcasına çıktılar. Sena:

- Nereye gidiyoruz komutan?

- Bilmem, çarşıda şöyle bir tur atarız, meramımız hasıl olur.

- Olmaz!...

- Peki nasıl olur?

- Bu vakitte beni sokağa çıkardın. Üstelikte hava buz gibi soğukken. Üşümeye başladım bilene. Dolayısıyla benim ısınmam ve birazda kalori almam lazım.

- O zaman babangile gidelim. Annen bize iyi ikramda bulunur vallahi!..

- Benden kurtulmaya mı çalışıyorsun?

- O zaman, Kemal amcamlara gidelim. Ellerini öperiz. Bize bahşış veriz cebimiz ısınır, ikramda bulunurlar, midemiz ısınır. Soba da yanıyordur muhtelemelen ki, böylece bedenimiz de ısınır.

- Ama gezintimize su koyuyorsun Yusuf!

- Peki nereye gidelim, siz önden buyrun.

Bu arada bir pastane önünden geçiyorlardı. Sena:

- İşte burası olabilir... Önden buyrun lütfen.

- Buraya girmesek olmaz mı, ben çok utanıyorum? Bak seni bir gören olur sonra.

- Hadi hadi naz babasımısın nesin böyle!

- Çaresiz gireceğiz artık. Kendi düşen ağlamamış. Hanımlar önden buyursun lütfen.

- Teşekkür ederim.

Sakin bir köşeye oturdular. Garson geldi bu arada:

- Hoş geldiniz efendim. Ne arzu edersiniz?

- Bize birer fincan salep ve yaş pasta getir. Tek tabağa ve farklı çeşitlerden olsun. ha birde tatlı getirin, yine tek tabağa. Garson gittikten sonra Sena:

- Niçin aynı tabakta istedin böyle?

- Niçin olacak şekerim. Nişanımızda yarısını ısırđın baklava dilimini bana göndermemiş miydin? Onun tadına doyamamıştım. şimdi aynı tabaktan yiyeceğiz, belki o tadı tekrar yakalarım.

Sena:

- Allah'ım ya Rabbim! Sen onu hâlâ unutmadın mıydı?

- Peki sen unutmuş muydun?

- Hayır ama şimdi böyle bir şey yapmak aklımdan geçmezdi. Bu arada tatlılar ve salep gelmişti. Garson:

- Başka bir isteğınız var mı? diye sorunca, Yusuf:

- Yok kardeşim, dedi ama bir saniye sonra: bak-sana kardeş, sen bize küçük bir paket çerez hazırla. Tazesinden olsun” deyip gönderdi. Sena'ya:

- Buyrun efendim, başlayabiliriz, deyip kendisi başladı...

Bir saate yakın kaldıkları pastahaneden çıktıklarında Yusuf, Sena'yla muhabbetine yine devam etti.

- Afiyet olsun efendim, ısındık mı?

- Teşekkür ederim. Size de afiyet olsun. ben zaten üşümemiştim ki. sizi üşütmemek için tetbir olsun diye düşünmüştüm yalnızca!...

Karı-koca güzel bir akşam yaşıyorlardı. Mutlulukları yüzlerinden okunuyordu. Sena, Yusuf'un koluna girip:

- Bu güzel yürüyüş ve ikramların için sana teşekkür ederim. Doğrusu böyle bir gezintiye ne kadar ihtiyacım olduğunu şimdi daha iyi anladım. Gün boyu evde kalmak beni bayağı sıkmış anlaşılan.

- Ben de sana teşekkür ederim. Gün boyu çarşıdaydım ama şu iki saatlik zamanın tadı damağında kaldı. Seninle beraber yaşadığım bir saat sensiz yaşadığım bir gündüzden daha sevimli geliyor bana... Dur sana bir teklifte bulunayım:

- Yine bahçıvanlık mı isteyeceksin?

- Hayır, ama sevgili bahçıvanımın yüzünde güller açmak, gönlüne şenlikler yaşatmak istiyorum. Hani dedin ya, gün boyu evde kalmaktan yorulmuşum, o zaman seninle akşamları bu gezintileri devam ettirelim. Haftada bir iki kez çıkalım. Ne dersin buna?

- Bayıldım derim. Ama her zaman bana böyle tatlı yedirecek olursan tombul bir kadın olurum yalnız...

- O zaman ben de bazan tatlı bazan acı yediririm. Böylece dengelemiş olurum.

- Çok tatlısın vallahi!

- Bu senin tatlılığından şekerim...

Yusuf ve Sena tam anlamıyla birbirleriyle izdivaç etmişlerdi. Beraber neşelenip, beraber hüzünlenebiliyorlar; herhangi bir konu üzerine konuşup tartışabiliyorlar, birbirlerine arkadaşlık hazzını yaşatabiliyorlar; aralarında oluşan güven ve saygıya inanıyorlar, birbirlerine naz edebiliyorlar, birbirlerinin nazlarını çekebiliyorlar ve bütün bunları ya-

şarken mutluluk hissini bütün varlıklarında yaşıyorlardı. İzdivaçları sathi, zevcelikleri el gördülük değildi.

Yusuf havaya doğru uzun bir nefes üfleyip:

- Senin de en az benim kadar mutlu olduğunu bilmek, her daim öyle görmek istiyorum. Senin mutluluğunun mutluluğunu yaşamak, havaya verdiği nefesi almak, seni ruhuma ruh olarak katmak istiyorum...

Yusuf söyledikçe sena:

- Ben de... Ben de... Ben de... diye tekrarlayıp durdu.

* * *

III

- Yusuf!

- Efendim, canım.

- Bu gün annem aramıştı. Sana çok selamı var.

- Aleykümselam, nasıllarmış?

- İyilermiş... “Müsaitseniz yarın yemeğe gelin” dedi.

- Yarın akşam ben müsaidim. Gidebiliriz.

- Bir de iznin olursa birkaç gün annemlerde kalmak istiyorum. Bu günlerde biraz canım sıkılıyor, biraz değişiklik olur hem annemleri de çok özledim.

- Bu benim için hiç de iyi olmayacak ama, istiyor-san tabiki kalabilirsin.

- Senin için niye iyi olmayacak, söyler misin?

- O zaman da ben seni özleyeceğim, bunun için tabiki.

- Ah! Canım benim!.. Söz sana, fazla kalmayacağım. Hem niçin beraber kalmıyoruz ki?

- Ya size kıyamam... Anne-kız yalnız kalmak istersiniz belki. Şimdi anlaşma tamam.

- Anlayışın için teşekkür ederim. Bir şey daha var.

- Hayırdır?

- Vaktin olursa diyorum, öğleyin beni annemlere bırakman mümkün olur mu? Yemek hazırlamada kaynanana yardımcı olurdum.

- Buna da tamam. Şimdi ne yapıyoruz.

- Seni bilmem ama ben anneme telefon edeceğim.

Yusuf, özel bir kuruluşun halkla ilişkiler biriminde çalışıyordu. Öğle tatiline çıkarken yarım saat fazla izin alarak ayrıldı. Doğruca eve gitti. Sena hazırlanmış kendisini bekliyor-du:

- Hoş geldin bey.

- Hoş bulduk. Hazır mıyız?

- Evet, hazırım. Ama önce sen yemeğini ye. Sofrayı hazırladım seni bekliyor.

- Madem ki sofraya hazır, o zaman birkaç lokma yiyelim. Bu arada Ayşegül hanım yanlarına geldi.

- Hoş geldin anneciğim. Ben de birazdan yanına varacaktım. Akşam için annemlere gidecektik. Bir isteğin var mı?

- Yok yavrum, selam söyleyin.

Sena kaynanasını buyur edip:

- Yusuf'a yemek hazırlamıştım. Siz de buyrun.

- Afiyet olsun.

- Bir isteğiniz var mı anneciğim?

- Annene çok çok selam söyle. Ne zaman gideceksiniz.

- Birazdan çıkmayı düşünüyorduk.

- E hadi uğurlar olsun.

Yusuf Sena'yı annesine bırakıp tekrar iş yerine döndü. Ana-kız oturup epeyce dertleştiler. İkinci vaktine kadar biteviye konuşup durdular. Vaktin hızla geçtiğini gören Emine hanım:

- İyice akşam oldu yavrum... Haydi şu yemekleri hazırlayalım. şimdi herifler gelecek, bizim yemek hazır olmayacak.

- Yorma kafanı anacığım, biraz geç yeriz. Nasıl olsa biri senin kocan biri de benim kocam.

- Hadi hadi gevezeliğı bırak, dilimiz yeterince çalıştı. Biraz da elimiz çalışsın.

Emine hanım sabahtan başladığı yemek hazırlıklarını tamamlamış, ortaya mükemmel bir sofra çıkmıştı. Kerim bey geleli epey olmuştu. Yemeğıe başlamak için tek eksik Yusuf'tu. Emine hanım merakla:

- Kocan gecikir mi yoksa yavrum? Yemekler soğuyacak.

- şimdi gelir anneciğim. "Saat yedibuçukta orada olurum" demişti. şimdi saat yediçeyrek. İnşaallah söz verdiğı vakit burada olur.

On dakika sonra Yusuf geldi. Kerim bey, latife yaparak damadını karşıladı:

- Hoş geldin Yusuf! Nerede kaldın yahu. Kaynayanın gözü yolda kaldı.

- Kusura bakmayın, ancak gelebildim.

Bütün aile birlikte sofradaydılar. Kerim beyin neşesi yerindeydi yine. “Her zaman sofrası serili” denilen cinsten; cömert, misafiri seven dost canlısı birisiydi. Ayrıca karısına takılmayı da çok se-verdi. Yine muzipliği tutmuş, Emine hanıma takılıyordu.

- Yusuf, oğlum, siz daha sık olarak yemeğe gelin. Hatta isterseniz devamlı olarak burada kalın.

Yusuf:

- Hayırdır inşaallah! Böyle bir davet nereden icap etti?

- Nedeni var mı? Görüyorsunuz işte. Bugün sizin sayenizde böyle geniş ve neşeli bir sofraya oturuyoruz. Yoksa senin bu annen bize böyle görkemli bir sofrayı her zaman hazırlamıyor.

Emine hanım biraz mahçup, biraz kızgın:

- Ayıp değil mi Kerim, çocukların yanında yine boş boş konuşup duruyorsun. duyan da hergün aç kalıyorsunuz zanneder!...

- Yahu ne bileyim hatun, bugün çok farklı bir sofraya hazırlamışsınız yine. Hani yani... hergün olmayınca, farklılık dikkat çekiyor.

Sena:

- Eee babacığım, annem bugün özel yemek veriyor. Tabiki biraz farklılık olacak. Siz de bize buyurun, ben de sizin için özel yemekler hazırlayayım.

- Aaah kızım ah! İtiraf etmeliyim ki senin yemeklerini özledim. Diyorum ki, gelip buraya yerleşseniz, bizimle kalsanız, hem bomboş evde ne yapacaksınız ki?

- Boş-dolu babacığım. Orası da burası da bizim evimiz. Yoksa sen bize gelmek istemiyor musun?

- Öyle şey olur mu kızım! Elbette gelirim. Yeter ki sen bize şöyle annen gibi bir sofraya hazırla. Değil mi hatun?

Herkeste gülüşmeler oldu. Sena:

- Başüstüne babacığım, siz gelmeye bakın.

Emine hanım:

- Kızım sen babanı bilmez misin? O, boğazı için Bağdat'a bile gider.

- Biz gideriz hatun da, sen istemiyorsan gelmeye bilirsin. Biz de sensiz gideriz.

- Ih, siz bilirsiniz!...

- Yahu kızma hatun. ben sensiz şurdan şuraya gider miyim, değil ki Sena'nın yanına...

Neşenin segiyle yoğrulduğu bir akşamdı. Sena, Kerim beyin ortanca kızıydı ama onu herkesten, hatta iki oğlundan bile çok severdi. Onu gelin ederken çok zorlanmıştı. Ama şimdi mutluydu. Kızından da damadından da memnundu.

Geceyi kayınbabası gilde geçiren Yusuf, sabahleyin işe gitmek için hazırlanırken, bir taraftan da Sena'yla vedalaşıyordu:

- İnşaaallah Cuma akşamı gelip sizi alırım.

- Bu akşam gelmiyor musun?

- Belli olmaz.

- Gelsen iyi olur.

- Bakarız. Ben şimdi çıkıyorum. Bir isteğiniz var mı?

- Allah razı olsun, kendine iyi bak. Allah'a emanet ol.

- Haydi hoşça kalın, selâmün aleyküm.

- Güle güle, aleyküm selâm.

* * *

Ev bomboş, herşey manasız gibi duruyordu. Yusuf evlendiğinden beri ilk defa Sena'dan ayrı bir gece geçirecekti. Onu sabahtan beri görmemişti ama, sanki bir yıldır görmemiş gibi özlüyordu. Ona ne de çok alışmıştı? Gerçi Sena evde oturduğu zamanlarda bile, işten arayıp onun sesini duymak isterdi her zaman. Yine aynı duygu içinde depresiyordu. Kalkıp telefona gitti. Numarayı çevirdi:

- Alo, buyrun!

- Alo, iyi akşamlar Fatma! Ben Yusuf.

- Sana da iyi akşamlar Yusuf abi.

- Nasılsınız, ne yapıyorsunuz?
- Teşekkür ederim, iyiyiz elhamdülillah. Aplaımla hasret gideriyoruz. Akşam niçin gelmediniz?
- Sizleri baş başa bırakmak istedim.
- Teşekkürler, aplaımlı çağırayım size!... Size iyi akşamlar, hoşçakalın.
- Size de...
- Alo, selamün aleyküm.
- Aleyküm selam tatlım. Hayırlı akşamlar.
- Size de hayırlı akşamlar efendim. Nasılsın, neredesin şimdi?
- İyiyim ve evdeyim.
- Buraya niçin gelmedin? Seni bekledim...
- Aslında gelmeyi istedim ama; düşündüm ki anne-kız biraz baş başa kalmanız da güzel olur. arayıp bir hâl-hatır sormak istedim. Hem böylelikle beni unutmamış olursunuz dedim, ya.

- Aşk olsun sana, seni hiç unutmuyuz! Gün boyu senden bahsettim durdum.

- İyiliğimden mi bahsettin kötülüğümünden mi! İnşallah beni kaynanama karalamamışsındır? Hani hep kadınlar kocalarından yana annelerine yakınlılar ya...

- Nasıl bahsedilmek isterdiniz acaba?

- Tabiki iyi bir şekilde, övgüyle... En azından oraya vardığımızda kaynanamızın yüzüne bacak yüzümüz olsun. Öyle değil mi yani?

- Biliyorsun ki bu sana bağlı kocacığım...

- Nasıl yani?

- İyinin iyilikleri, kötünününde de kötülükleri anlatılır.

- Vallahi yandık desene. Daha gayri ben oraya gelemem. Cuma günü siz Elif'le birlikte gelirsiniz artık.

- Aman... aman... Vallahi hep iyiliklerinden bahsettım, canım. Ocağına düştük, bizi bu evden ancak sen çıkartırsın, hasretle yolunu bekliyoruz... Bizi burada unutma sakın.

- Tamam tamam! Ben sizi Cuma günü bir kere daha oradan çıkarmak için geliyorum. Şimdilik hoşça kalın. Seni seviyorum.

- Ben de...

Yusuf vücudundan kopmuş bir azanın yokluğunu hisseder gibi Sena'nın yokluğunu hissedip durdu. Sena'ya bütünüyle bağlandığını ve artık onsuz yaşamının zor olduğunu anlamıştı. Bu hasretle, Cuma günü; üç gün aradan sonra eşini almaya giderken, gerçekten hem heyecanlı, hem de sevinçliydi. Nişanlısını görmeye giden bir genç gibi hissediyordu kendini. Bir kuru yemişçiye uğrayıp bir paket yaptırdı. Sena antepfıstıklı incir kurusunu çok severdi.

Yusuf kapının önünde motoru park ederken Elif kapıyı açtı:

- İyi akşamlar aplanacağım. Nasılsın bakalım?

- Hoş geldin Yusuf abi! Ben iyiyim ya sen!

- Hârikulâde. Hazır mıyız? Gidiyoruz değil mi!

- Evet.

Bu arada Sena da yanlarına geldi.

- Hoş geldin Yusuf!

- Hoş bulduk canım, nasılsın?

- Teşekkür ederim, iyiydim; ama seni görünce daha iyi oldum.

Sena, Yusuf'un elindeki pakete işaret edip:

- O ne?

- Paket!..

- Tamam da, ne paketi? Yine ondan mı aldın?

- Bilmem açınca görürsünüz her halde... Çıkıyoruz mu?

- Biz hazırız, ancak annem yemekten sonra gidin diyor. İstersen onu kırmayalım.

- Öyleyse çaya kalmayalım.

- Tamam, siz içeri buyrun, benim şu paketle birazcık işim var.

- E hadi bakalım. Gel bakalım Elifçık, baban geldi mi?

- Evet, içerdeler.

* * *

Sena'nın üç-dört günden beri durgun ve düşünceli olması Yusuf'un dikkatinden kaçmamıştı. Sena'nın kendisine açılmasını beklemişti, ancak, o suskunluğuna devam ediyordu. Günlerden cumartesi akşamıydı. Akşam yemeğinden sonra adetleri gereğı kendi dairelerine gitmişlerdi. Yusuf, Sena'nın sıkıntısını öğrenmek istiyordu:

- Sena!

- Buyur canım.

- Sana bir şey sormak istiyorum.

- Buyur sor!..

- Kaç gündür seni biraz neşesiz görüyorum. Seni üzen bir şey mi oldu, yoksa bir sıkıntın, rahatsızlığın falan mı var? bana anlatmak ister misin?

Sena anlatmakla anlatmamak arasında tereddüt geçirdi:

- Yoo, herhangi bir sıkıntım yok. Sağlığım da, gördüğün gibi yerinde elhamdulillah. Sadece... sadece kendimi biraz yorgun gibi hissediyorum. O da biraz dinlenirsem geçer inşaallah.

- Ama bana öyle gelmedi. Yorgun olmak ayrı, moralin bozuk olmak daha ayrı bir şey... Haydi konuşalım.

- Yoo... moralim iyi... evet moralim iyi sayılır.

Yusuf konuyu kapatmak niyetinde değildi:

- Lütfen!

- Peki ama, konuşacağımız konuda kızmayacaksın, tamam mı?

- Tamam da, hele ne olduğunu bana bir anlat. Ben de sana bir şey diyebileyim.

Sena bir süre susup bekledi. Sonra tedirgin bir üslupla konuşmaya başladı:

- Şey, doğrusu ben de meseleyi tam olarak anlayabilmiş değilim. Bu yüzden nasıl anlatacağımı da bilmiyorum. Hani annemlerden geldiğimiz akşamdan beri, evdekiler benimle konuşmuyorlar. Galiba buna biraz canım sıkıldı.

Yusuf duyduklarına inanamamıştı:

- Anlamadım! O günden beri seninle konuşmadılar da ne demek!

- Öyle!

- Allah Allah! Yine neler olmuş acaba? Peki sen niçin diye sormadın mı?

- Zehra'yla konuştum. Doğru dürüst bir cevap alamadım ama, anladığım kadarıyla üç gün annemlerde kalmama kızmışlar. Bir şey soruyorum kim-seden cevap alamıyorum. Konuşmak istiyorum buna da yanaşmıyorlar. Yani öylece ortada kaldım. Yâ ben anlamıyorum ki bu işi... Giderken vedalaşıp gittik. Orada da senin izinle kaldım. Yani annene kalabilir miyim, diye sormadımsa bu suç mu? Bu evde benim kaç tane kocam var acaba?

Ben kocamın izniyle annemin yanında kalmışsam;
bana, kim, niçin kızabilir ki?

Sena kendisine karşı alınan tavırdan rahatsızlığını
ve Yusuf'tan başkasına karşı sorumluluk altına
girmeye ęönlünün yatmadığını ęösteriyordu.

Yusuf, midesinde bir sancı hissetmeye başladı.
Sanki kulaklarından bir demir eriyiği akıtılmış da
midesine dolmuştu. Zaman zaman bir takım olum-
suz hareketler ęözüne ilişmiyor değildi. Bir şeyler
sezinliyordu. Ancak herşey bu kadar su üstüne
ıkmamıştı. Yusuf'un morali sıfıra inmişti. “Ne-
den böyle oluyor Allah'ım” diye hayıfla sordu.
Sena:

- Efendim, dedi. Yusuf yüksek sekle dęřündüđünü
anlayarak:

- Yok bir şey... dedi.

Yusuf, onca dęřünmesine rağmen bir türlü anlıya-
madığı işlerle karşılaşıyordu. Hele gelin-kaynana
geimsizliğinin vukua gelme sebeblerini kavraya-
mıyordu. Kavgalar, dōđüşler, dayaklar, küfürler,
hakaretler, iftiralar, yalanlar, kin ve husumetler
küskünlükler... Bütün bunlar neyi paylaşmak için
ya da paylaşmamaktan kaynaklanıyordu? Kaldı

ki gelin-kaynana arasındaki ilişki sebebi ve paylaşımın esasını ahlâki ve mânevî bir bağ oluştururken, bütün bunları anlamak kolay da olmayacaktır.

Her kadın bir başka eve gelin olarak giderken, hatta doğuracağı yavrusu da aynı kaderi yaşayacakken, kadınlar niye birbirlerini eziyor; acaba bunca gürültü patırtının, geçimsizliğin temeline hangi sebepleri koyuyorlar? İşte şu an karısının kaynanasından yakınması gibi, annesinin de kendi kaynanasından; hatta nenesinin de kendi kaynanasından: “Rahmetli bana az-ız çektirmediydi” diyerek yakınmasına şahit olmuştu. Üç nesil gelin, birbirlerinin yanında kaynanalarından yakınıyorlar. Acaba bu, hayatın olağan gidişatından mıdır? Yoksa bu olağan dışılık her evde yaşana yaşana olağan hale mi dönüşmüştü?

Acaba analar oğullarını niçin evlendirirler, gelin getirirler? Oğullarının mutluluğunu, huzurlu bir yuvasının olmasını istediklerinden hiç şüphe yokken; gelinleriyle bu amaca hizmet edecek bir ilişki kurmakta niçin zorlanırlar?

Atalar “Etme bulma dünyası” dediklerine göre, acaba herkes ettiğini mi buluyor, yoksa edecekle-

rini mi buluyor? “Kötülük insanın yanına kâr kalmaz, zararını kendisi görmezse de evlatları görür.” sözü, acaba bu sorunun cevabı mıdır? Etme bulma dünyasında etmeyenlerin bulmayanların geleceği bir devir olacak mı acaba?

Yusuf, o Cuma günü kendinde hissettiği zayıflığı, güçsüzlüğü yine hissediyordu. Çaresizlik, çözümsüzlük içinde kıvrandı. Ruhu tırmıklanıyor, damarlarında akan kan, volkandan akan lav sellerinin etrafını yakıp kavurması gibi vücudunu kavuruyor, gözleri kararıyordu.

Bir tarafta canından çok sevip aziz bildiği hakkını ödemeye kalksa buna kıyamete kadar çalışsa güç yetiremeyeceği sevgili anacığı, bir tarafta da Allah'u Teala (cc)'nın emaneti olarak hanımı vardı. Hayatı hep böyle sevdiklerinin arasında kalmakla mı geçecekti? Hep birinden birine boynu bükük mü yaşayacaktı?

Yusuf düşündükçe kaosa saplanıyor, endişeli fikirlerin heyulalarında bunalıyordu. Yine zihni bir bunalım yaşamaya başlamıştı.

Sena Yusuf'taki renkten renge girme, kafasını elleri arasına alıp patlatırcasına sıkma, derin derin nefeslenme gibi olağandışı davranışları gördükçe

endişeleniyor “keşke söylemeseydim” diyordu. Şuan ona dokunmaya bile cesaret edemiyordu. Yusuf zihninde yaşadığı bunalımdan kurtulmak için tek çare evden çıkmaya karar verdi. Sena'ya doğru boş boş bir bakıştan sonra:

- Kusura bakmazsan ben biraz dolaşıp geleyim, diyerek kapıya yöneldi.

Sena endişeliydi:

- Nereye gidiyorsun şimdi? dedi ama, Yusuf duy-mamıştı sanki.

Bir dakika sonra motorla bahçe kapısından çıktığında nereye gideceğine dair kafasında bir düşünce yoktu. Akli bir tercihten ziyade, şuur altının yönlendirmesiyle şehir dışına doğru yönelmişti. Ne zaman sıkılsa veya nahoş bir durumla karşılaşsa, sakinleşmek için motoruna biner, şehir dışında sessiz, sakin bir yerlere gider, saatlerce tek başına oturur, dolaşır, koşar, sağa sola taş fırlatır, elinde bir değnekle yerleri çiziktirir, oluşan anlamsız şekilleri inceler, kendi ruh halini anlamaya çalışırdı. Onbeş dakika sonra şehre hakim bir bakış sağlayan çıplak bir tepenin üzerindeydi. Şehrin kuzeyini kapatan Ahir Dağı'nın eteklerindeki bu tepecik, şehrin üzerine dikilmiş gibiydi. Oradan

seyredildiğinde şehre dair bütün ayrıntılar göz önüne seriliyordu.

Şehrin güney girişinden başlayıp kuzeyine doğru dimdik ilerleyen, şehrin doğusundan gelen büyük caddeyle merkezde kesişen, oradan kuzey batıya doğru ilerleyip giden, ışıklarla donatılmış cadde manzaraları her şeye hakimdi.

Kimi bölgeleri mübalağalı bir şekilde rengarenk ışıklandırılmış, ıslıl ıslıl parlayan; kimi karanlık, kimi aydınlık yürekli binlerce insanın doldurduğu ihtiyar şehir... Mutluyu ve mutsuzu, aç ve toku, iyiyi ve kötüyü, güzel ve çirkini, zengin ve fakiri bağrına basıp onları kucaklayan, barındıran şehir... İnsanın yürek karanlığının, gecenin karanlığından daha koyu olduğu aydınlık şehir... İçerisinde yaşayanların karanlığını aydınlatmak istemesine inatla ışıklara bürünmüş aydınlık şehir...

Yusuf, şehrin şahsında kendi duygularının karmaşıklığını, çıkmazlarını gözlemliyordu. Baharın yazla kucaklaştığı sıcak bir günün akşamında, serin ve temiz hava sinirlerini yatıştırmıştı.

Gecenin sakinliğinde senfoni uyumuyla yayılan böcek ve yabani hayvan sesleri, adeta; hüzzam makamında okunan bir şarkı gibi insan ruhunda

farklı duygular uyandırıyordu. Otlar arasında ilerleyen bir ateşböceği etrafına ışıklar saçarak dolaşıyor; sanki güneşe inat geceyi aydınlatmak istiyor gibiydi. O belki bir av peşinde koşuyor belki de bir avcıya yem olmaktan korunmaya çalışıyordu yalnızca. Ama yine de o etrafına saçtığı ışıkla Yusuf'un ruhuna ışık olmuş, yüreğindeki karanlığa ışık tutmuştu.

Evet, ateş böceğinin saçtığı ışık Yusuf'un gönlüne “ışık” olmuştu. Yaratıcının her varlığa zayıflığıyla birlikte bir güç verdiğini, hatta gücünü zayıflığında meczeylediğini görüyordu. Bu gücün iticiliğinde ilerleyen varlıklar, en zayıf anlarında dahi güçlü olduklarını idrak ediyorlardı. “Herşey zıddıyla kaimdir” sözünü hatırladı.

Başını kaldırıp tekrar etrafına bakındı. Arkası üstü yatıp gökyüzüne baktı. Dolunay doğalı çok olmamıştı. Etrafa büyümlü bir ışık saçıyordu. Aydınlık olmayan ama karanlıkd a olmayan, bundan dolayı baktıkça insanın içinde derinleşen bir ışık... Gök-yüzü bulutsuzdu. Dolunayın ışığı yıldızları perdelemeye yetmemişti. Sonlu sonsuzluk ışıl ışıldı.

Gecenin karanlığı olmasa gökteki ayın mehtabının güzelliğini, yıldızların lipir lipir yanıp sönen ışıklarını, milyarlarca yıldızla süslenmiş şu semanın

zerafetini; karanlığın insan ruhunda uyandırdığı aydınlık özleminin zevkini; etrafına ışıklar saçarak ilerleyen şu miniminnacık güneşin (böceğin) mükemmelliğini göremezdik herhalde.

Bu duygularla düşüncesi oturmuş, kafası aydınlanmış, gönlü huzur bulmuştu. Dönüp gecenin türküsüne kulak kabarttı. Bu türküde hüznün vardı, korku vardı ama umut doluydu. Tıpkı Yusuf abi... Ayağa kalktı. Üzerindeki miskinliği atmak istercesine şöyle bir gerindi. Derin derin birkaç nefes alıp gecenin karanlığına boşalttı. Aradığını bulmuş kararlılıkla motora bindi. Marş koluna yüklendiğinde motor gürültüsü bir çığlık gibi yankılandı gecenin sessiz karanlığında. İlerdeki korusuktan baykuş çığlığı olup geri döndü. Yakındaki bir karakurbağası feryadı bastı aynı anda. Bir çekişenin cırıltıları boşandı ardından... Her taraftan yükselen seslerle, ortalık bir anda ses bombardımanına tutulmuştu. Gecenin şarkısı feryada dönüşmüştü. Her bir ağızdan bir ses çıkan toplantı salonu gibi bir uğultu dolmuştu gecenin karanlığına... Motor sesinden ürken hayvanların feryadı dindiğinde müthiş bir sessizlik oldu bir an. Ardından yine gecenin türküsü...

Yusuf motoru vitesle takıp yavaş yavaş yürüttü. Aniden motorun ışığına takılan bir tavşan, ön tekerin bir taş üzerinden sekmesiyle, ışığın boynuna taktığı halkadan zırpadan çıkıverdi. Yukardaki bağlara doğru giden yola çıkan Yusuf, acelesiz, yavaş yavaş şehre iniyordu.

Çevre yolundan çıkıp mahalle içine girdi. Kaymak şekerlemenin önünde durdu. Şekerlemeci arkadaşındı:

- Selamün aleyküm Sinan. Hayırlı işler.
- Aleyküm selam Yusuf. Nereden böyle.
- Gezintiye çıkmıştım, eve gidiyordum. Bana yarım kilo dilberdudağı paketleyiver. Taze olsun ha. Bilirsin bayat tatlı...

- Taze taze, öğlen imalatından.

- Teşekkür ederim.

* * *

Sena, Yusuf'un gidişine kapıda baka, kalmıştı. Bir süre kapıda beklemiş, yorulunca içeriye geçmişti. Canı iyice sıkkın hâle gelmiş, belki sinirlerim yattır diye bir fincan sütlü kahve içmiş, vakit öldürmek için biraz radyo karıştırmış, okuduğu kitabı elinde epeyce evirip çevirmiş, bütün ışıkları yanan odalar arasında dolaşıp durmuştu. Yusuf'un gidişinden sonra biraz kendi kendine kızmış; “dilini tutsan da akşamı zehir etmesen olmaz mıydı” diyordu. Yusuf'un nereye gittiği ve niçin bu kadar geciktiği sorusuyla asabı bozuluyordu. Bu halde ne kadar zaman geçirdiğini bilmiyordu ama, uzak-tan gelen motor sesini duyduğunda bir parça rahatlamış halde kapıya gitti.

Yusuf, eve geldiğinde gece yarısını çoktan geçmişti. Sena'nın kapıda beklediğini görünce ne büyük yanlış yaptığını o zaman anladı. Üzüntüyle:

- Ne oldu, bu vakitte niçin kapıdasın?

- Af edersin, bir şey olmadı da, seni çok merak ettim.

Çok kötü bir vaziyette evden çıkıp gittin, biraz geciktin galiba. Ya da bana öyle geldi. Bir şey oldu sandım. Özür dilerim, inanki seni üzme istemiştim. Kusura bakma ne olur.

- Ne kusuru yahu! Asıl senden ben özür dilerim. Asıl kusuru ben işledim. Doğrusu bu kadar gecikmiş olduğumu bilemedim. Ayrıca beni üzen sen değildin ki, beni üzen şey neden bunların olduğuydu. Senin incitilmene engel olamayışımı.

Yusuf elindeki paketi göstererek:

- Ama bak kendimi affettirecek bir şey yaptım. Tatlı alıp geldim ki, beni affedersin diye.

- Ah canım, teşekkür ederim.

Sena, tatlıyı bir tabağa koyup geldi.

- Kahveni hazırlıyorum, içersin değil mi!

- Senin elinden ağı olsa içirim. Ama sütlü olsun, tamam mı?

- Tamam, zaten ocağa süt koymuştum. Şimdi geliyorum.

Sena mutfığa gittiğinde Yusuf da kalkıp tatlı tabağını alarak peşinden gitti. Bir dilim tatlıyı Sena'ya ikram ederken, Sena:

- Ben geliyordum, dedi.

Yusuf:

- Olsun, ben senin yanına geldim. Hadi bakalım aç ağzını... Yusuf Sena'yı neşelendirmeye çalışıyordu. Onu üzdüğünü anlamıştı.

Sena bir taraftan kahveyle ilgileniyor, bir taraftan Yusuf'un tatlı ikramını yemeye çalışıyordu. Nihayet oturma odasına gelip yanyana, dizdize oturdular. Tatlının arkasından kahvelerini yudumlarken Sena sordu:

- Eee... Anlat bakalım, bu vakte kadar nerelerdedin?

- Taa... boz tepeye kadar gittim.

- Gece vakti ne aradın o dağ başında?

- Kendi mi!

- Kendini mi?

- Evet, kendimi!

- E buldun mu bari?

- Kısmen buldum galiba.

- Başka ne yaptın?

- Karanlıkta oturup şehri seyrettim. Maraş'ı seyrettim. Aklıma geldi "Maraş dediler de, Maraş bir koca Maraş/Kutnudur yorganım, yastığım kumaş" türküsünü mırıldandım. Kendi türkümü kesip gecenin türküsüne kulak verdim. Sonra kirpiklerimi çattım ruhumla bakıştık. Sonra bir ateşböceğiyle arkadaşlık ettim.

Bana, yüreğime kılavuzluk etti karanlıkta. Sonra sırtüstü uzandım, dolunayın mehtabında büyüğü gözlerle yıldızlara doğru uzandım... Ve bütün bunların içinde seni düşündüm.

- Beni mi düşündün?

- He ya, seni düşündüm.

- Peki beni nasıl düşündün?

- Bazen, gurbet elde sahipsiz bir yetim gibi, bazende etrafındakilere hükmeden Kraliçe gibi...
Aydın mehtabında yanaklarının allığını, uzayın karanlığında gözlerinin ışığını seyrettim. Başımı dizine koydum, kulağıma mihribanı fısıldayışını dinledim. Bu kadar güzel ve tatlı kadınının acılarını, üzüntülerini düşündüm. Velhâsılı kelim, birçok şeyi düşündüm ama seni böyle endişeyle bekletmiş olacağımı düşünemedim. Bundan da önce, seni de niçin beraberime almadığımı düşünüp üzüldüm. Bilmiyorum bana mı öyle geldi, yoksa hakikaten mi öyleydi, ortam gerçekten çok hoştu...

- Neyse önemli değil, üzülmene değmez. Bir başka dolunay akşamında beni de götürürsün inşaallah. Şu an yanımdasın ya, önemli olan da bu benim için.

Sena ayağa kalkıp ellerini göbeğinin üzerinde birleştirerek masum bir çocuk edasıyla:

- Ama bir daha böyle yapma. Bilmelisin ki bugün bizi çok korkuttun.

Sena'nın imalı imalı konuşmaları dikkatini çekmişti ama, anlamaya da çalışmadı. Kendine prensip edindiği bir şey de, bazı şeyleri Sena'nın kendi dilediği zamanda söylemesine imkan vermektir.

“Derdi veren Allah devasını da verir” diyerek problemlerin çözümünü araştırmaya, fırsatları kollamaya çalışacaktı.

“Anam anamdır, eşim eşimdir. Adalet ise hepimiz içindir” demişti en son.

* * *

Ayşegül hanımın gelinine küskünlüğü bir haftaya yakın sürmüştü. Bitti denildiğinde de herkes bir diğerine karşı aşırı hassas bir titizlikle, adeta diplomatik kolayıcılık içerisinde hareket ediyordu. Bu da sürekli sinirleri gergin tutuyor, gergin sinirler de simalara yansıyor. Duruma hâl çeresi arayan Yusuf, bir iki defa annesiyle konuşmak istedi ama, zihnine düşen kuruntular, bu cesaretini kırmıştı. İncitmekten çekindiği annesinin aklına, “oğlan avradı gördü ya, ana da kim oluyor” cinsinden vesveseler gelir de gönlü kırılırsa diye korkuyordu.

Cumartesi akşamı kız kardeşi Berfin ve kocası Baki ile ailedeki tek torun Melda gelmişti. Misafirlerin gelişiyile birlikte Yusuf'unda aklına bir fikir geldi. Barfin'le konuşacak, bu konuda onunla fikir alışverişinde bulunacaktı.

İlerleyen vakitlerde herkes Melda'yla ilgilenirken Yusuf Berfin'e:

- Seninle biraz konuşabilir miyiz?
- Hangi konuda?
- Şöyle müsait tarafa geçelim. Biraz özel konuşmak istiyorum.
- O zaman haydi bahçeye çıkalım.
- Bence de.

Bahçe titrek bir ışıkla hafif aydınlık bir haldeydi. Hafiften esen rüzgarla serin bir hava vardı. Yusuf:

- Seninle konuşmak istediğim meseleye neresinden başlayacağımı bilmiyorum, ancak bugün iyiki geldiniz diyorum. Çünkü kaç gündür sıkıntıdan patlamak üzereydim.

- Hayırdır abi, seni bu kadar üzen şey nedir?

- Aslında senin de bildiğin, tahmin ettiğim aile içi küçük ama, önemli problemler... Biliyorsun, annemle Sena'nın arası biraz şekerli. Bu da zaman zaman birbirlerine daha çabuk kırılmalarına sebep oluyor. Ben bu sıkıntıların aşılmasında senden destek bekliyorum.

- Nasıl yani?

- Şöyle ifade edeyim. Ben Sena hanımla problemler hakkında konuşup çözüm yolları önerebiliyorum. Ancak anneme gelince onunla bu meselelerde konuşamıyorum. Onu üzmemekten, onu kırmaktan korkuyorum. Ama sen belki bir fırsatını bulup annemle konuşabilirsin. Bu senin için daha kolay olur. Ne dersin?

- Vallahi ne diyeceğimi bilmiyorum! Sence bunu nasıl yapabilirim?

- Hemen bugün konuş demiyorum. Ne zaman uygun olursa o zaman konuşursun. Nasıl olsa konular bir şekilde açılır.

- Bu şekilde olabilir!...

- Kusura bakma, seni bizim problemlerimize bulaştırıp canını sıkamak istemezdim. Ancak senin yardımın da bize gerekli.

Yusuf evde olup bitenlerden haberdar olduklarını veya gözüne çarpan tatsızlıkları kısaca anlattı.

- ... Ben mutlu bir ailede huzurla yaşamak istiyorum. Annemle karım ne zaman kavga edecekler, korkusuyla yaşamak istemiyorum kısacası. Geçenlerde Sena annesi gilde kaldı üçgün. Geldiğinde bir hafta kimse onunla konuşmak istemedi. Anneme söylemeden niye annesinde kalmış diye. Bence değil, ama bunu yanlış kabul etsek bile, tepkinin böyle olması mı gerek. Söylensin: “Yavrum bir daha annenlerde kalmak istersen bana da haber verirsen güzel olur” diye nasihat edilsin. Annem konuşmuyor diye, bacılar da yengeleriyle konuşmuyor. Bu nasıl iştir anlamıyorum!

... Sen de el kapısında gelin oldun. Bunun nasıl bir şey olduğunu sen benden iyi bilirsin. Gelini olduğun ailedee hep el gibi, düşman gibi yaşamak hoşuna gider mi?

- Tabiki gitmez!...

- Bu kadın bizim evimizde doğup büyümüş birisi değil. Farklı bir ailede, o ailenin kültürüne göre, başka bir ana-babanın anlayışına göre yetişmiş bir kız. Haliyle bize göre bir takım farklılıkları, bizimkiyle benzeşmeyen istekleri olması doğal değil mi? Bize uyum sağlaması zaman alacaktır. Belki de hiç uyum sağlayamayacaktır. Ne olacak o zaman?

- Doğru tabi. Bizler aynı ana-babanın evlatları olarak farklılıklarımız var. Bizler konuşmaksızın bile birbirimizi tanıyıp anlayabiliriz, belki. Belki diyorum, çünkü kimin ne yapacağını her zaman bilemiyoruz. Ama her türlü farklılığımızla, ayniliğimizle birbirimizi sever, sayarız.

- Ben de bunu diyorum yani... Ben şunun iddiasında değilim: Sena hata yapmaz, o süttten çıkmış ak kaşıktır falan... En nihayetinde o da bir insan... O da hata yapar... Ve tabiki bunun yadırganacak bir tarafı da yok üstelik. Hatası olduğu zaman uygun bir dille hatası söylensin, gerekirse doğrusunun ne olabileceği anlatılsın...

... Bedevice bir davranışla nereye varacağız. Bebekler bile bir rahatsızlığı ya da bir ihtiyacı olduğu zaman ağlayarak bunu dillendirir. Bebekler

bile böyleyken, biz yetişkinlerin sorup söylemeden: “Bak görürsün ya da gözüme bak anlarsın” gibi uçuk bir tavırla hareket etmesi uygun mu?

... Birbirimize karşı musamaha göstermezsek, birbirimize karşı hoşgörölü olmazsak birlikte nasıl yaşayacağız. Müsamaha bizim hoşumuza gitmeyen fakat başkalarının yaptığı, hoş gördüğü işte olur. hatta ben şunu söylüyorum: Birbirimize karşı üzerimizde Hata yapma hakkımız olmalı. Ben inanıyorum ki, birbirimize böyle bir hak tanıdığımız zaman, çok daha rahat yaşarız.

... Şimdi benim senden ricam, bunları annemle, kızlarla uygun bir şekilde konuşman. Belki o bunların farkında bile değil. Kızların kulaklarını özellikle çek. Bundan böyle yengelerine karşı en ufak bir saygısızlıklarını görür ya da duyarsam kendilerini üzerim.

- Tamam inşaallah. Ben de bir iki gün burada kalmayı düşünüyordum. Şayet fırsatını bulursam bunu yaparım. Yalnız ben de bir şey söylemek istiyorum. Sena da biraz uzak kalıyor. Yani pek fazla kimseyle konuşup dertleşmek, bir şeyler paylaşmak istemiyor. Yani tek başına kalıyor.

- Doğru söylüyorsun ama bunun sebebi de yine biz olduk. Daha eve ilk geldiği hafta yaşadıkları onu içine kapattı biraz. Bir oranda etrafından kopardı, uzak düştü.

- Evet de, bunları aşmak için gayret göstermek de gerekir. Bazı acı hatıralara saplanıp kalmak, insanın yeni yeni dostluklar kurmasına, etrafıyla iyi ilişkiler kurmasına engel olur. Hatta yanlış giden bazı şeylerin düzeltilmesine bile engel olabilir.

- Ben elimden geldiği kadar arada köprülük görevimi yapmaya çalışıyorum. Şunu da ifade etmek istiyorum: Bu kıza biz talip olduk. Onu Allah'ın emaneti ve şerefli bir insan olarak evimize gelin getirdik. Burası herhangi birimizin evi olduğu kadar onun da evi olmuştur. Bir takım kasıtlı veya kasıtsız davranışlarla onu burada sığıntı durumuna düşürmek çok büyük bir kusurdur. O bir besleme yahut hizmetçi değil; benim karımdır. Ha ben ha o, diyorum yani. Şayet ben ailemden bir fert tarafından seviliyorsam, onun benden fazla sevilip sayılmasını istiyorum. Sena benim eşimdir ve herkesten önce ona karşı ben sorumluyum ve de o da bana karşı sorumludur. Dolayısıyla aramızdaki bu hak-hukuktan kaynaklanan sorumluluklarımızla, görevlerimizle ailenin diğer fertlerine karşı olanlar

bir değildir. Yani bir kadının bir bir tane kocası olur değil mi?

... Sen de evlisin, bir kocan bir çocuğun var. Ben senden ancak şunu rica ediyorum: Kendin için istediklerin Sena'nın da kendisi için istediğidir.

- Seni çok iyi anladım abiciğim. Elimden geleni yaparım inşaallah.

- Teşekkür ederim. Hadi içeri dönelim...

Yusuf Berfin'le konuşmasının ardından Sena'nın yanına döndü. Sena okumakla meşguldü.

- Merhaba canım! Ben kahve içeceğim, sana da kahve yapıyorum.

- Gel sen otur, ben hazırlarım.

- Olmaz, ben hazırlayıp geliyorum.

- Nasıl arzu ederseniz, öyle olsun.

Yusuf kahve yapmak için mutfağa giderken, Sena'da kalkıp çalışma masasını topladı.

- Buyrun efendim, orta şekerliniz.

- Teşekkür ederim, elinize sağlık.

- Afiyet olsun. Bu arada seninle konuşmak, daha doğrusu sana anlatmak istediğim bir şey var. Akşam bir ara Berfin'le konuştuk. Gerçi daha önce seninle bu konuda konuşmamıştık ama...

- Hangi konuda konuştunuz?

- Şey... Şu malum sıkıntılarımızla ilgili. Ona şikayetçi olduğumuz şeylerden bahsettim. Bazı şeyleri annemle konuşmasını istedim.

- Ben senden böyle bir şey istememiştim ki.

- Konu bu değil. Artık sen de görmüşsündür ki, benim ana-babama karşı bir zaafım var. Bu türden konuları direk olarak konuşamıyorum. Ben de dolaylı olarak konuştum. Bu arada senden de bir ricam var.

- Nedir o?

- Annemin kişiliğini sen de epeyce tanımış oldun artık. Biliyorsun ki, annem pek fazla konuşmayı, birilerine müdahale etmeyi sevmiyor. O istiyor ki kendisi söylemeden bazı şeyler anlaşılsın ve ya-

pılsın. Şimdi ben onunla yüz yüze konuşsam yanlış anlaşılmaktan endişe endiyorum. Ama sen biraz daha gırgel davranıp, daha sıcak bir ilişki kurabilirsin. Ben senden bunu bekliyorum.

- ... Bilemiyorum, bu konuda biraz düşünmeliyim!...

İnsanın içindeki evren, dışındaki evreni kapsamışken; nasıl olur da küçücük şeyler, ucuz çıkar hesapları, basit arzular, insanın aklının ve ruhunun bu genişliğini daraltıp, insanı küçültebiliyor? Bunu anlamak Sena'ya zor geliyordu. Öyle ya, kocaman bir evreni içinde taşıyabilen insana insan olma kıymetini kazandıran vasıflar olmasa insan kelimesi ne ifade edecekti? Taş, odun, toprak, ağaç, at, it kelimelerinin ifade ettiğı basit varlıklardan ne farkı olacaktı. Hâl böyleyken, insan kelimesine üstün değerler kazandıran ve onun için olan vasıfların içi boşalacak olursa; insanın, içi (özü) çürüyüp dökülmüş kof bir ağaçtan, kütükten ne farkı kalır?

Bu vasıfları değerli kılan güç ve bu gücün kaynağı kimdir? İnsan denen bir anne-babadan doğmuş olmak, insan olmak için kafi bir yeterlilik midir?

Ruh ayrıldığı zaman, yaşam gücü kesilen ve biraz sonra kokuşmaya başlayan bir beden midir insan? Ya da bu bedene yaşam gücü kazandıran ruh mudur insan? Yoksa bunların daha ötesinde var olan bir hakikat var da, bütün bunlara anlam kazandıran güç o mudur?

Duygular!... Duyguların içimizdeki yeri neresidir? Onları bedenimizin neresinde nasıl hissediyoruz? Sevgiyi, acıyı, hüznü, coşkuyu neremizle nasıl idrak ediyoruz? Düşündüğümüzde neremizle nasıl düşünüyoruz?

Bütün bu soruların kendince/bilimsel-felsefik-dini bir cevabı vardır elbette. Ama önemli olan kişilerin kendinde kendisi için bu sorulara hangi cevabı verdiği.

İnsanı ve hayatı belden aşağısıyla düşünenler ile aklıyla düşünenler; hatta aklıyla düşünenlerle kalbiyle düşünenler; hatta kalbiyle düşünenlerle aklı ve kalbiyle birlikte düşünenler arasında bu soruların farklı cevaplar bulacağı muhakkaktır.

Akıl ve kalp sağlığının bozulması hayatın fesada uğraması için yeterli bir sebeptir. Belki de insanlığın yaşadığı onca ağır buhranların gerçek sebebi

de bu hakikati, yani “akıl ve kalb” birlikteliğinin bozulması, akıl ve kalb sağlığının yitirilmesidir.

Yusuf bir dergiyi incelerken uzunca düşünen
Sena:

- Yusuf!... diye aniden kocasına seslendi. Yusuf:

- Efendim, diye ona baktı. Sena söylemek istediği
şeyde tereddüt etti biran. Sonra:

- Şey... neyse... daha sonra konuşuruz. Şimdi biraz
geç oldu.

- Beni meraklandırдың ama, nasıl istersen.

* * *

IV

Yusuf mesleği gereği de insani ilişkilerde başarılı bir performans yakalamıştı. Ailesiyle ilişkilerinde, bir takım özel sebeplerden kaynaklanan bazı sınıktılar yaşasa da; toplayıcı kişiliği, karizmatik yapısıyla çevresinde sempatik birisiydi. Yeteri kadar dostu ve çok sayıda arkadaşı vardı. Kendi de; her biri ayrı bir renkte, ayrı ayrı tat ve kokularda onlarca cins meyve ağacından oluşan bir bahçede yaşamanın hoşluğunu hissediyordu her zaman.

Hayatı tamamıyla maddiyat olarak algılayan manta-litenin zıddına; sanatsal bir zevkle yaşanan fikir, duygu ve içtimai birliktelik esasına dayanan, maneviyat merkezli bir yaşamdan yana koyduğu tercihiyle huzurluydu. Bir büyüğün anlattığı şu hatırayı unutamıyordu: “Bir gün Osmaniye terminalinden Zorkun yaylasına giden bir otobüse binmiştim. Hafta sonuydu ve yaylacılar a otobüsteydi. İhtiyarlamış iki adam yan yana oturmuşlar koyu bir sohbe dalmışlardı. Adamın biri diğerrine diyordu ki: “Üstadım, ben onu bunu bilmem. Hayat dediğin umut, unut, yat, yut, yitten ibarettir. Hayat bu mudur arkadaşlar?” demişti: “Hayat umut, unut, yat, yut, yitten mi ibarettir.”

Hayat elbetteki bu beş şeyden ibaret değildi. Ama sathi duyguların, taklitçi fikirlerin, her zaman başkalarının oltalarının ucunu gözetleyen biçarelerin, varlık ufku göbeğinin ve eteğinin ucu kadar ancak ilerde olan andavalların bunu idrak etmeleri kolay olmasa gerekti.

Pınar çay bahçesinin asırlık çınar ağaçlarından birine yaslanıp oturan Yusuf; ilerdeki bir masada oturan bir dişi ve erkeğin birbirlerini tahrik edişlerini seyrederken düşünmüştü bunları.

- Salamün aleyküm!

- Aleyküm selam Coşkun. Gel otur şöyle. Merhaba nasılsın?

- Merhaba abi. Çok şükür iyiyim. Siz nasılsınız?

- Allah razı olsun, ben de iyiyim.

- Sizi çok mu beklettim yoksa?

- Yo hayır, ben biraz erken geldim. Buranın havası hoşuma gidiyor. Şu dağdan gelen çam kokulu serin hava, şu suyun şırıltıları insanı dinlendiriyor.

Bu arada çaycı çırağı gelmişti:

- Bir emriniz var mı abi?
- Aslanım sen bize iki çay, hatta küçük bir demlik getiriver. Bayat olmasın yalnız.
- Tamam abi, başım üstüne.
- Ee Coşkun, ne yapıyorsun?
- Vallahi ne yapalım abi. Hayatın telaşı bizi kuşatmış, hlden hle evirip çeviriyor...

Coşkun bu arada cebinden bir zarf çıkarıp:

- ... Bu arada, onbeş gün sonra dğnm olacak abi. şu, davetiyeniz. Sizide bekliyoruz inşaallah.
- Allah hayırlı mübarek eylesin.
- Teşekkür ederim. Bugün sizinle buluşmak istememin sebebi de esasında bu konuydu.
- Size nasıl yardımcı olabilirim?
- Benim onbeş gün sonra dğnm olacak, ama benim iyi bir aile kuramama yönünden korkularım var.
- Ne gibi?

- Nasıl anlatsam ki... Şöyle söyleyeyim: Ben bilgi sahibi olmak için, evlilikle ilgili birkaç tane kitap okudum. Ama okudukça da kafam karıştı. Neden diyeceksiniz?

- Evet, neden?

- Çünkü okuduklarımla, pratikte gördüklerim arasında o kadar farklılıklar var ki; aradaki bu fark beni korkutmaya yetti. Kitaplardaki ile gerek çağdaş denilen, gerek İslami denilen aile şekilleri arasında çok fazla farklılıklar ve tezatlar söz konusu. Ben de kitaplardan okuma yerine, pratikten birilerinin bilgilerine başvurmaya karar verdim. Benim sizinle konuşmak istediğim, nasihatınıza ihtiyacım olan mesele bu. Bana yardımcı olacağınızı umuyorum.

- Aslında bana zor bir görev yüklediniz. Çünkü bu konuda bir taraftan söylenebilecek çok şey var, nitekim bunlar kitaplarda da söylenmiş şeylerdir. Bir taraftan da söylenebilecek hiçbir şey yok gibi...

... Bu konuda nasihat vermek kolay bir iş değil. Bu yüzden ben sana nasihat vermek durumunda olmayacağım. Yalnız şunu yapabilirim: Konuya bir bakış açısı getirebilirim, o kadar.

... Çünkü evlilik hayatı; sanat yönü ağır basan ve ustalık isteyen bir iştir. Yani evlilik hayatı bir sanattır ve evlilik kurumunda bir sanat kurumudur. Evliliği yapmaktan çok, sağlıklı bir şekilde yürütmek zordur. Diyeceksin ki; abi ben ilk defa evleniyorum ve bu işte usta değilim! Doğru dersin. Şu an sana ne anlatsam, bu bir yönüyle nazari olacaktır. Fakat bunların çoğu da bir çeşit tecrübe ve gözlemlerin neticesidir. Ressam olmanın başlangıcı fırçayı ele almaktır. Fırçayı eline almadığın sürece asla resim yapamazsın.

... İnsan bu şeylerin manasını ancak başına geldikten sonra anlıyabilir. Her insanın ayrı bir fıtratı ve buna bağlı yetenekleri vardır. Onun için şunları şunları yaparsan en doğru olanı yapmış olursun demek; başarıyı sağlayacağını söylemek zordur. Dedim ya evlilik bir sanattır ve sanat da ustanın elinde canlanır. İşte etrafında gözlemlediklerinle kitaplar arasındaki fark burada yatıyor. Bu fark, usta bir ressamın fırçasından fışkıran harika bir tabloya imrenip tablo yaparak veya usta bir şairin nefis mısralarından esinlenip şiir yazmaya kalkışarak ortaya dökülen boya ve kelime yığınlarının aslıyla farkı gibidir.

... Kısacası, benim sana söyleyebileceklerim bir sanatı icra etmek için lazım olan ön bilgiler, malzemeler, mesabesinde olacaktır. Gerçi bu düşünceler kişilere göre de şekil alabilir. Çünkü sanatında tebârüz eden ustalar, genel geçer kurallar ışığında malzemeye kendi ruhundaki gizleri, incelikleri, farklılıkları, güzellikleri aktararak başarılı olurlar. Dolayısıyla sen kendi sanatını kendi becerilerinle icra edeceksin.

... Şu an; nişanlınla birbirinizi ne kadar iyi tanıdığınızı düşünseniz de, bunda çok yetersiz olduğunuzu zamanla göreceksiniz. Bu açıdan öncelikle olumlu ve olumsuz tanıklıklara şimdiden hazır olmalısınız. Eşini olduğu gibi tanımaya ve kabul etmeye hazır olmalısın ki, ilerde zor durumda kalmayasın.

- Bu konuyu biraz daha açmak istiyorum: Eşimizde hoşumuza gitmeyen durumlar söz konusu olduğu zaman olduğu hâl üzere mi bırakacağız?

- Bilmiyorum, belki sen de şu an aynı duyguları yaşıyorsundur. İnsan evlenirken çok büyük hayallerle evlenir. Bu hayallerinin en büyüğü ve güzel olanları eşiyle ilgili olanlarıdır herhalde. İşte birçok insan bu hayallerinin gerçekleşmediğini, bek-

lentilerinin boşa çıktığını görünce yıkılıyor, kahroluyor. Mutsuz bir evlilik hayatı yaşıyor. Unutmayalım ki eşlerimiz de bizim gibi birer insan ve onların da kendilerine ait olan özellikleri, değerleri vardır.

... Bu mutsuzluğun sebebi yine insanların kendileridir. İster bazı kesimlerde olduğu gibi, sözde, evlilik öncesinde eşlerin birbirini daha iyi tanımalarını, anlaşmalarını sağlamak maksatlı (!) flörtlü evliliklerde; isterse de görücü usulü yapılan evliliklerde, nişanlı çiftler birbirlerine karşı daima güzel ve hoş olan yönlerini göstererek eksik taraflarını gizlemektedirler. Bu yüzden evleninceye kadar birbirlerini tam olarak tanıyamamaktadırlar.

... Kısaca demek istediğim; elbette hayallerimiz, isteklerimiz, beklentilerimiz olacaktır. Ama gerçek her zaman bizim hayallerimiz le örtüşmeyebilir. İsteklerimiz karşılanmayabilir. Beklentilerimiz boşa çıkabilir. Buna binâen, bütün güzel hayallerimize karşılık, yalın (objektif) bir yaklaşımla ve kabullenişle işe başlarsak, muhatabımızı en güzel şekilde tanıma imkanı buluruz.

... Bu aşamadan sonra, taraflar birbirleriyle nasıl anlaşacaklarını anlarlar, ortak ve farklı yönlerini

daha gerçekçi bir şekilde görürler ve mutluluğun yolunu ararlar. Demek istediğim budur.

- Peki eşler arasında mesafe oluyor mu?

- Tabiki oluyor. Bence bu bütün ilişkilerde böyledir; eşler arasında her zaman için “dengeli” bir ilişki olmalıdır. Öncelikle şunu belirtelim: Ben kadın-erkek ilişkilerinde feminist (eşitlikçi) yaklaşımı kabul etmiyorum. Bir müslüman olarak, kadın-erkek anlayışında da, ilişki şeklinde de İslam’ın koyduğu adâlet ölçülerinden yanayım. Şunu söyleyebilirim: Eşine karşı bazan kırıncı olmayan bir kararlılık, bazan içerisinde zaafiyet bulunmayan yumuşaklıkla yaklaşmalısın. Gerektiğinde emretmesini, gerektiğinde de rica ve minnet etmesini bilmek gerekir. Amaa!.. Her halûkarda sevgi dolu davranmalı, eşinin haysiyetini incitecek davranışlardan uzak durmalı, asla onu ezmeye kalkmamalısın. Şunu asla unutmamalıyız:

... Kadın da erkek gibi bir insan ve Allah'ın kulu-
dur. Erkeğin insanlığı kadının insaflığından üstün
değildir. Her ikisi de Allah'ın katında bir kul ve
eşittir. Erkeğe özgü özellikler ona bu yönde yükümlülükler ve haklar getirmiş; kadına özgü özellikler de ona o yönde yükümlülükler ve haklar ge-

tirmiştir. Dolayısıyla, her cinsin kendi fitratına uygun mükellefiyetler ve haklara sahip olması adâlettir. Allah'ı Teâla bunu en uygun biçimde denkleştirmiştir. Terazinin iki kefesi denktir.

- Yani tam özgürlük!

- Hayır, hayatta hiç kimse tam bir serbestliğe sahip değildir. Hakları sorumluluklar, sorumlulukları da haklar kuşatmıştır. Bir müslümanın serbestiyetini, Allah'ın kul üzerindeki hakları, diğer insanların hakları ve çevrenin (tabiatın) hakları kuşatmıştır. Bu kuşatmanın çizdiği sınır, kişinin huzur bölgesidir. Konumuza dönersek; eşler arasında baskı ve dayatmaya gitmeden diyalog kurulmalı ve istişare yolu her zaman önde gelmelidir. Buna binaen eşinin düşünce ve kararlarına saygılı ol ve kıymet ver. Şimdi bizim geleneklerimizde öne çıkan “kadınıyla konuşmayan erkek” modelini aşmalıyız. Günlük ve zorunlu olan konuşmalar asla sohbet değildir. Dolayısıyla gerektiğinde eşinden düşünce yardımı alabilmelisin.

- Peki Kur'an-ı Kerim'deki: “Erkekler kadınlar üzerine hakimdirler” ayetini nasıl anlamalıyız?

- Bu ayeti kerimede: “Allah'ın insanlardan bir kısmını diğerlerine üstün kılması sebebiyle ve mallarından harcama yaptıkları için erkekler kadınların yöneticisi ve koruyucusudur. Onun için salih kadınlar itaatkardır... buyuruluyor.

... Öncelikle bilelim ki, İslam'ın kadın-erkek anlayışı batılı insanınkinden temelde çok farklıdır. Dolayısıyla batının değer yargılarına bakarak bizim yaşam biçimimizi değerlendirmeyi asla kabul etmeyiz. Ancak batının yaşam biçimi için İslam'a bakılarak değerlendirme ve hükme gidilebilir. Modern çağın ortaya çıkarmış olduğu en büyük hastalıklardan birisi de, kadın-erkek arasına rekabet ve bu rekabetten kaynaklanan çatışmalar sokmasıdır.

... Kadına daha çok özgürlük, daha çok hak gibi sloganlarla, kadınlara-erkek arasına rekabet sokulmuş ve: “özgürlük istiyoruz, haklarımızı istiyoruz, eşitlik istiyoruz” gibi çığırtkanlıklarla kadın evinden dışarı çıkarılmıştır. Özgürlük adına evinden ve erkeğinden koparılan kadın bu sefer şunu söylemeye başlamıştır: “Sen sensen ben de benim”.

... Konumuza dönersek, erkekler fizik ve ruh yönü itibarıyla kadınlardan farklı yaratılmıştır. Ailenin

geçimini, korunma ve barınmasını, nafakasını erkek karşılamak zorundadır. Kadın bu konularda bir yükümlülük altına sokulmamış, tamamen “hak sahibi” kılınmıştır. Buna karşılık taşıdığı sorumluluklara binaen erkek ailenin yöneticisi ve hakimi kılınmıştır. Şunu yanlış anlamamak gerekir: Erkeğe tanınan bu hak, ona kadını ezmek için verilmiş bir hak değildir. Bilakis ailenin haklarını daha iyi koruyabilmesi, sevk ve idareyi düzenli bir şekilde sağlayabilmesi içindir.

... Burada bir noktayı daha anlamak gerekir. Bu hükmü koyan Allah: “Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan da eşini yaratan ve ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üretilen Rabbinizden sakının. Şüphesiz Allah sizin üzerinize de gözetleyicidir” (Nisa: 1) buyuruyor.

... Kadını ve erkeği dilediği özelliklerde yaratan Allah, onlara dilediği şekilde de hâk ve sorumluluklar vermiştir. Bir kadın için kocasına itaat etmek bir şereftir. Allah'ı Teâlâ (cc): “... Saliha kadınlar itaatkardır...” diyerek kocalarına itaati emrettiği için itaat ederler. Mü'min hakkına sahiptirler. Erkek kadınını murakabe ederken, kadın da erkeğini murakabe eder.

- Peki paylaşımcı olmaktan ne anlıyorsunuz?

- Evlilik baştan sona bir paylaşımdır. Nimetlerin ve külfetlerin paylaşımı... Bedenlerin ve ruhların paylaşımı... Aşkların ve sevgilerin paylaşımı... Coşkuların ve hüznünlerin paylaşımı... Acının ve tatlının paylaşımı... Yani paylaşmak.

... Evlilik bir sorumluluk kurumudur. Eşlerin birbirlerinin canlarından, sağlık ve sıhhatlerinden, mal-mülklerinden, ar ve namuslarından, geleceklerinden, evlatlarından, şan ve şereflerinden sorumluluk altına girdikleri bir bağlılıktır.

... Evet, evlilik “nimetlerin ve külfetlerin” paylaşımıdır.

... Dolayısıyla evliliğin sadece nimetlerine talip olanlar; yani evliliğin zorluklarına, külfetlerine de katlanması gerekeceğine/gerektiğine inanmayan insanlar evlilikten aradıklarını asla bulamayacaklardır. Haliyle evliliğin nimetlerle birlikte beraberinde getirdiği külfetler karşısında bocalayacaklar ve bir zaman sonra da yıkılıp gideceklerdir.

... Mutsuz evliliklerin en önemli sebeplerinden bir tanesi de çok yüksek ideallerle evlilik yapıp da aradığını ve beklentilerini bulamayan insanların, çoğu zaman bunun sorumlusu olarak eşlerini görmeleridir. Böyle olunca da, eşlerine karşı hınçla

hareket edip zalimane işlere baş vurmaktadırlar. Evlilikten beklentilerimizi ve aradığımızı bulamayışımızın sebebi eşlerimiz (kadın veya erkek) olsa dahi, bu eşimize karşı kötü muamele etmek hakkı doğurmaz. Her hâlükarda, incanca ve İslamî ölçülere uygun tarzda bu problemlerimizin çözümünü aramak zorundayız. Çünkü bir insan için diğer bir insana zulmetme hakkı yoktur. Aksine adâlet her zaman gereken ve emredilen bir sorumluluktur. Çünkü hâk ve hukuka saygı sevginin temelidir. Evlilik aynı zaman da bir sevgi müessesesidir. “Aşk olmayan yerde meşk olmaz” denilmiştir. Yani gönülden olmayan iş tat vermeyen iştir. Aşkın temeli sevgidir. Sevgisi olmayan insanın aşkı da olamaz.

- Peki sizce aşk nedir?

- Aşk; “Ruhlarda canlanan sevginin adıdır.” Sevgiye tat veren histir. Aşk; cinsellikten kaynaklanan istek ve tutkunun adı değildir. Bedenler arasındaki cinsellik elektriklenmesine aşk denseseydi, bütün hayvanlara aşık demek gerekirdi. Karşı cinsiyete duyulan arzu fiziksel bir olgu iken, sevgi ruhsal bir olgudur. Eşler arasında sevgi olmadan da cinsellik yaşanabilir ama sevgi olmadan aşk asla yaşanamaz.

... “Sevmek için sevilmeyi ön şart kabul etmemek” gerekir. Öyle olduğu zaman sevgi asla meydana gelmeyebilir. Sevilmeyi arzulamak, herkesin ortak özelliğidir. Sevilmek için önce sevgiye layık olmak gerekir.

... Sevmeyi bilen insan sevilmeyi de bilir. Kişi başarısızlığının sebebini ararken öncelikle kendinden başlamalıdır. Kendini dinlemeyen, kendini sorgulamayan bir insan bulmak istediği gerçeği doğruca görecemeyecektir.

... Netice olarak; evliliği hayvani ihtiyaçların tatmininden ibaret bir mekanizma olarak görenler ya da o seviyeye indirgeyenler, yaşayacakları bir anlık mutluluğun dışında hiçbir tat alamayacaklardır. Hatta bir süre sonra evlilikleri bir yük olmaya başlar. Eşler bir şekilde birbirinden yakasını kurtarmaya çalışacak; çeşitli nedenlerle birbirinden ayrılamayan çiftler, bu durumda mutluluğu başka ocaklarda ve kucaklarda aramaya başlayacaktır. Kısacası sevgi ve aşk dolu bir evlilik, insan çiftine çift yönlü bir doyum verir. İnsana hem ruhi hem de fiziki teskin sağlar.

- Bunların dışında pratik anlamda neler söyleyebilirsiniz?

- Az önce de değindiğim gibi, eşinle “paylaşmak” bu çok önemli. Maddi ve manevi anlamda bir paylaşım... Eşinin dertlerini dinleyen, sıkıntılarını paylaşan, daima yanında olduğunu hissettiren bir koca olmak... Biliyorsun ki kadınlar erkeklere oranla daha duygusal, duygusal oldukları oranda da zarif ve zayıf yaratılmışlardır.

... Aslında bu zayıflık konusu biraz tartışmalı bir mesele. Bunu şöyle anlamlandırabiliriz belki: İnsanın en güçlü olduğu nokta, aslında en zayıf olduğu tarafıdır da. Zayıflığı zaafîye-tinden kaynaklanabilir. Bağlılık, sevgi, şefkat, merhamet... duyguları kadınlarda üst düzeydedir. Bu güçlü duygular aynı zamanda kadınların zaafîyetini oluşturmaktadır. Bu yüzden çok çabuk incinirler.

... Elinden geldiği kadar yumuşak huylu ol. Yumuşak huylu (hilm) olmak ve teenni (acele etmemek) Peygamber Efendimiz’in en güzel hasletlerindendir. İnsan hâli olarak eşine kızdığın zaman sakın yüz kızartıcı bir söz ve davranışta bulunma. Atalar “kılıç yarası geçer ama dil yarası geçmez” demişlerdir. Aynı yatağı paylaştığın birisinin yanında onurunu ve izzetini ayaklar altına alacak davranışlarla küçük düşmek iyi bir şey değildir. Bir eş için en büyük kayıp, eşinin güven ve sevgisini kaybetmesidir.

... Eşinin meşru isteklerini gücün nisbetinde yerine getir. Gözü dışarda kalmasın. İkram ehli ol. Zaman zaman eşine hediye al. Hiçbir şey yapamasan da, evine aldığın bir kilo elmanın içinden en güzelini seç ve “bu senin için güzelim” diyerek gönül alıcı ol.

... Bizim erkeklerimiz pek yapmaz ama; bahçeden koparmak suretiyle ya da bir kır çiçeğini vermek surteyle bile olsa karına çiçek ver. Gönüller arasındaki bağı güçlendirmek ve devamlılığını korumak için gayret gerekir. Evliliğinizi asla monoton bir havaya sokmayın. Gönül alıcı sözler, güzel iltifatlar; güzel duyguları, beğenilme ve sevilme arzularını doyurucu şeylerdir. “Bir çok erkek karılarına bir defacık olsun “ne kadar güzel ve hoşsun, seni seviyorum” demeden ölüp gidebiliyor.

... Çalış ve aileni alnının teriyle kazandığın helal parayla geçindir. Ailenin rızkına bile bile bir lokma haram kattığın gün gelecek neslin için bir kara lekeyi koydun bil.

... Sonra eşini hiç kimsenin yanında çekiştirme. Ayrıca insanların yanında eksik ve yanlışlarını söyleyerek onu gülünç bir duruma düşürme. Hatta karın güzel değilse bile ona asla güzel olmadığını söyleme...

... Eşinin ailesine değer ver. Bunu yapmakla eşinin yanındaki değerini de artırmış olursun.

... Boş vakitlerini eşinle birlikte geçir. Karını asla arkadaşlarıyla ihmal etme. Karına yalnız koca değil, aynı zamanda arkadaş da olmak zorundasın. Meşru yollardan karının eğlenme ihtiyacını, dinlenmesini, hayatın farklılıklarından haz almasını karşılamak zorundasın.

... Ev işlerinde de vakit buldukça eşine yardımcı olmaya çalış.

... Kısacası kardeşim bizler: “Sizin en hayırlınız ailesine karşı hayırlı olanınızdır. Ben de ailesine karşı en hayırlı olanınızım” emri nebevisine sım-sıkı sarılmak zorundayız.

... Evet Coşkun kardeşim, benden bu kadar, diyorum.

- Çok teşekkür ederim Yusuf abi!... Şu an kendimi daha iyi hissediyorum. Rabbinimden dileğim beni sanatkar bir koca eylesin. Efendimizin hayırlar dediği taifeden eylesin.

- Amin!... kardeşim. Allah (cc) sizi bir ömür boyu aynı yastığa baş koyan; mutlu, kutlu eşler olarak katına avdet ettirsin. Allah (cc) yardımcınız olsun.

- Allah (cc) sizden razı olsun...

Yusuf, Coşkun la randevusundan eve geç vakitte dönmüştü. Çoğu kez olduğu gibi Sena yine oturup onu beklemekteydi:

- Salamün aleyküm canım!...

- Aleyküm selam bey. Yine geciktin ha!

- Özür dilerim... Geciktiğimin farkındayım ama yapabileceğim bir şey de yoktu.

- Nereye gitmiştin?

- Pınarbaşındaydık. Coşkun diye bir arkadaşla buluşmuştu. Sana “erken dönerim” demiştim ama, arkadaşla sohbetimiz biraz uzadı.

- Ne konuştuğunuzu sormam da bir sakınca var mı?

- Yoo... Arkadaşın onbeş gün sonra düğünü varmış. Bizi de davet etti. Evlilikle ilgili biraz sohbet ettik.

- Gidecek miyiz?

- İnşallah gideriz.

- Gerçi belki ben gidemeyebilirim. Malum ya.

- Hayırlısı olsun. Eee... sen ne yaptın bugün.

- Anlatacak mısın?

- Tabiki anlatacağım. Sabah işlerini bitirdikten sonra buraya geldim. Kitap okuyordum. Kuşluk vakti kapı çalındı. Açtım ki, annen, Berfin, Humeyra, Zehra kapıdalar. “misafir geldik” dediler. İkindiye kadar burada oturup sohbet ettik. Öğlen yemeğini bile kızlar hazırlayıp buraya getirdi. Çaylar, kahveler, pastalar, meyveler, keyf boldu canım...

- Maşallah maşallah! Hangi dağda kurt öldü de böyle işler oluveriyor bizim evde yahu!

- Vallahi bilmiyorum. Ama zannediyorum senin Berfin'le konuşman bu işte etkili olmuş olabilir.

Çünkü bugün aramızdaki problemleri de bir nebzecek konuşma imkanımız oldu. Biraz dertleştik yani...

- Anlaşılan memnun kalmışsın.
- Tabiki memnun kaldım. Çünkü böyle candan ortamlar benim her zaman hoşuma gidiyor.
- Allah muhabbetinizi artırsın, ne diyelim.
- Amin!...

* * *

V

Çocuklar, korkudan tirtir titreyerek birer köşeye sinmişler, hemen hergün yaşar hâle geldikleri korku dolu dakikaların uzamasıyla sesli sesli ağlamaya başlamışlardı. Şeyma, korkudan parmak uçlarını dişliyor; Murat ise altını ıslatmış, gözlerini sıkı sıkı yummuş dururken; Büşra da altına sığındığı masanın örtüsünün ucunu geveliyordu. Kısacası üç, beş ve altı yaşında olan bu çocuklar tam bir dehşet anı yaşıyorlardı.

Sinirden bütün kasları gerilen annenin, zayıf yanakları içine çökmüş elmacık kemikleri çıkmış, gözleri yuvasından fırlayacak gibi açılmış; bir taraftan gözlerinden yaş akıyor bir taraftan da bağırarak kocasına laf yetiştiriyordu.

...

...

- Evet, sana diyorum! Sen tam bir başbelası kadınsın. Seninle evlendiği güne lanet olsun... Allah, senin belanı versin emi...

- Vermiş ya... Senden daha büyük bir bela insanın başına gelir mi? Şuna bak! Hem suçlusun hem

güçlüsün... Şuna bak hele. Senin gibi pis herifin tekiyle evleneceğime taş olsaydım daha iyiydi ya... Sümsük herif. Biz, yarı aç yarı tok kiralarda sürünelim, sen tut ana-babana para yedir. Bizi ne zaman düşüneceksin sen ha? Hele dön de şu eşyaların evin, çocukların haline bir bak! Ne halde yaşıyoruz bir gör!?

- Sana ne benim ana-babama harcadığım paradan bire kadın. Onlara ben bakmayacağım, yardım etmeyeceğim de kim yapacak bunları? Yahu sen de zerre kadar akıl, vicdan, merhamet yok mu?

- Tabi canım, muşmula suratlı cadaloz anana sen bakmayacaksın da kim bakacak (!?) biz kimin umurundayız...

- Ben sana muşmula suratlı cadalozun kim olduğunu şimdi gösteririm... al sana...

Sedat, ilk tokatta sersemleyen karısına kudurmuşcasına vurmaya başladı. Eline ne geçirdiyse Aslı'nın başına geçirmeye başladı.

- Al sana... al sana... ben şimdi sana güzelinden bir muşmula surat yapayım da sen gör bak!...

Aslı,bir taraftan ılık ılıa bağııyor, bir taraftan da kocasına mukavemet göstermeye çalışıyordu.

Tam bir savaş ortasında kalan çocuklar korkudan bağıra bağıra ağılıyorlar, kimisi anne, kimisi baba, diye inliyordu.

Nihayet kavga bittiğinde ortalık savaş meydanına dönmüştü. Aslı'nın burnundan şıpır şıpır kan damlarken, yumruk isabet eden sol gözü morarıp şişmeye başlamıştı. Ortalıkta sağlam bir eşya kalmamış gibiydi. Bu kavga şimdiye kadar yaptıkları en sert ve çirkin kavga olmuştu. Sedat bir taraftan, Aslı'da bir taraftan söylenip duruyor, birbirlerine tehditler savurup duruyorlardı.

- Bu yaptıklarını yanına bırakmayacağım senin... Elleri kırılınca...

- Elinden geleni arkana koyma lan. Bu işte ölüm-den ötesi kalmadı nasılsa? Onu da Allah ya sana, ya bana verir.

- Ölüm sana ucuz gelir, ucuz...

Konuşmalar tekrar sertleşmeye başlamıştı. Kavga-
nın geldiği boyut Sedat'ı őrkütmiřtü birazcık.
Rest çeker bir üslubla:

- Elinden geleni arkana koyma, diyerek evden
ıktı. Nereye gideceğini, ne yapacağını bilmi-
yordu. Karanlık sokaklarda dolaşmaya başladı.
Bir bakkalın önünden geçerken vitrindeki sigara-
lara gözü takıldı. Geçip gitti. Beş-on adım yürü-
miştü ki tekrar dönüp bakkala girdi.

- Bir maltepe ver, bir de kiprit, dedi sertçe.

Sigara içmek gibi bir alışkanlığı yoktu. Ama yine
de paketi bakkaldan çıkmadan aceleyle açıp bir
tane yaktı.

Kırk yıllık tiryaki gibi ateşi ateşine sigara yakar-
ken, akşamın karanlığında ıssız sokaklarda yavaş
yavaş yürüyor; bu arada yüzlerce kez yaptığı gibi
artık tamamen çekilmez hâle gelen evlilik macera-
sını düşünüyordu.

Fakir bir ailenin tek erkek çocuğuydu. Ailesi, onu
bu sebeble nazlı büyütmüştü. Kimilerine göre
“daha ağzı süt kokuyor” denilebilecek çocukça bir
yaşta; kimilerine göre de “artık kazık kadar herif

oldu” diye tarif olunan bir yaşıta evlendirilmek istenmişti.

Anne ve baba bunu kendi aralarında konuşmuş ve karar almışlardı. Ana, bu güne kadar hep kız gelin etmiş, buruk bir sevinçle birlikte hep hüznün yaşamıştı. İşte şimdi beklediği zaman gelip çatmış ve oğlu evlenecek yaşa gelmişti.

Ayfer kadın büyük bir heyecanla sorup soruşturuyor, kapı kapı dolaşıyor; oğluna şöyle hatırı sayılır bir kız bulmak istiyordu. Güzel olan, eli işe yakışır, akıllı, biraz da varlıklı bir aileden olacak bir kız olmalıydı. Kendine göre oğlu dünyanın en yakışıklı genciydi ve istediği kızı ona alacaktı.

Ayfer hanım hevesle başladığı gelini olacak kızı arama maratonunda, her gittiği kapıdan boş dönmeyenin hayal kırıklığını yaşıyordu. Halbuki ne kızlar bulmuştu oğlu için. Ama ne hikmetse hiç birinden olumlu bir cevap alamamıştı. Halbuki kendisi üç kız gelin etmiş ve bunlardan ikisini ilk taliplilerine diğerini de ikinci taliplisine vermişti. Şimdi üçü de mutlu bir yuva sahibiydi. Oğluna gelince, aylardır kapı kapı dolaşmasına rağmen oğlu için bir kıza “he” dedirtirememişti. Üstelik akrabalarından bile taleplerine olumlu bir cevap alamamıştı.

Günlerden bir gün yine tanıdık bir hanım Ayfer hanıma bir kız tavsiye etmişti. Evin tarifini iyice aldıktan sonra vakit kaybetmeden kızı görmeye gitmişti. Aile biraz fakirceydi. Ama bunu önemsememişti. “Biz de fakiriz nasıl olsa” demişti. Zaten ağızları havada zengin kızlardan bir hayır da çıkmazdı. Bir sorun da kızın yaşındaydı. Oğluna göre kız dört yaş büyüktü. Ayrıca istediği gibi pek güzel de değildi. Bunları da önemsememişti. Çünkü geldiği şu son kapıya kadar o kadar çok isteginden vazgeçmişti ki: “çok çirkin de sayılmaz, boyu da yerindeymiş maşallah” diyerek “selvi boylu işte” demişti. Kız kendisine kahve ikramında bulunurken yakından bakarak “bu iş olur” demişti kendi kendine.

Bir süre oturup kız sahipleriyle hoş-beş ettikten sonra:

“Yine gelirim, inşaallah” diyerek ayrılmış; gelmişken de konu-komşularından kızı iyice (!) sorup soruşturmuştu.

“Biraz inattır ama iyi kızdır Aslı, iyi kız...” demişlerdi.

Nihayet sıra oğlanla kızın birbirlerini görmelerine gelmişti. Sedat “iki adım ileri bir adım geri” cinsinden istemeye istemeye kızı görmeye gitmişti. Çünkü o hâlâ evlenmek istemiyordu. Önce askerliğini yapmak ve bir iş sahibi olmak istiyordu. Ama ailesi haline koymuyordu ki. “İlla evleneceksin, biz bir an önce senin mürevvetini görmek istiyoruz” diye ısrar ediyorlardı.

Nihayet kızla görüşmüşler ve eve dönmüşlerdi. Ayfer kadın zafer kazanmış kumandan edasıyla: “Nasıl oğlum, beğendin mi” diye sormuş: “Bilmem ki ana, şimdilik acele etmesek. Bak kızın yaşı da benimkinden büyükmüş” diyerek isteksizliğini belirtmişti.

Ayfer hanımın kocası Kadir efendi de bu kızı istememişti. Ama Ayfer kadın; “İllaki bu kız olacak” diye tutturmuştu. Onca aramaya rağmen bunu zor bulmuştu zaten. Bu gidişle oğlan, bekar kalacaktı.

Aslı, Sedat'ı beğenmişti. Kendinden daha genç ve yakışıklıydı. Biraz daha olgunlaştı mı değme yakışıklı bir genç olacaktı. Ayrıca yaşının küçük olmasını kendisi için biraz da avantaj saymıştı. Onu istediği gibi evirip-çevirebilirdi.

Sakine hanım ise, bu işe biraz çekingen kalmıştı. Onun için Ayfer kadına: “Bak bacım, kızımın yaşı oğlunun yaşından biraz büyük. Sonra söylemediniz demeyesiniz.” demişti. “Olsun anam, bunda ne kötülük var. Allah başka eksiklik vermesin” cevabı bile onu rahatlatmamıştı.

Neticede söz, nişan ve düğün ard arda olmuş ve Sedat’la-Aslı evlenmişlerdi.

Parmaklarını yakan sigara izmaritini sinirli sinirli fırlatan Sedat:

- Allah kahretsin, olmaz olasıca düğün, diye si-temlenerek derinden derine bir “öf” çekti. Yüzlerce kez zihninde seyrettiği sahneleri yine gözlerinin önünden akmaya başladı. Ne yapsa ne etse bunları kafasından silip kurtulamıyordu. Hatta bazan: “Kafamı bir taşa şöyle sertçe vursam bunları bir an unutamaz mıyım?” diyerek hafakanlarına çare umuyordu.

Daha düğünün üzerinden bir ay geçmeden evde gelin-kaynana müsabakaları başlamış,” didişme-çekişme, dırdır” başını alıp gitmişti. Ayfer hanım bir kaynana olarak gelinini otoritesi altına almak, gelininin önünde büyük olmak istiyordu. Aslı da

kaynanasının boyunduruğu altına girmeyeceğini göstermek istiyordu.

Rakibine boyun eğdirmek isteyen her iki taraf da, bunun için en iyi yöntem olarak Sedat'ı etkisi ve yönlendirmesi altına almak istiyordu. Aslı, sürekli: “Senin anan şöyle, senin ana böyle; dün şunu dediydi bugünde şunu dedi; ben senin karın değil miyim niçin beni kayırmıyorsun, bana böyle böyle yapmalarına niçin izin veriyorsun?” diye bir taraftan sözlü tacizlerde bulunurken, bir taraftan da dişiliğini öne sürerek kocasını etki altına almak istiyordu. Anası da: “Bu ne biçim gelin yavrum, insan kaynana sözü dinlemez mi? Bizim kaynana-mız karşısında gıkımız çıkmazdı. Hele bir “gık” diyeydik bak baban neler yapıyordu. Onun terbiyesini ver oğlum. Onu şimdiden elinin altına al ki, sonra karşına çıkıpta çemkir-mesin” diyerek karısına karşı kışkırtıyordu.

“Belki sonradan severim” diyerek istemeden evlendiği ve belki de sevmeye bile fırsat bulamadığı karısıyla; anası arasında kalmıştı Sedat.

Bu şekilde hır-gürle başlayan geçimsizliğin sonunda altı aylık evliyen karısından boşanmak isteyerek mahkemeye dava açmış; fakat çevresinin baskısı ve karısının istememesi yüzünden davadan

vaz geçmişti. Aslı: “Beni boşayacaktın da neye aldın öyleyse” demiş ve inatlaşmıştı...

Sedat bütün bunları düşündükçe sinirleniyor, sinirlendikçe anasına olan kahrı artıyor; anasına olan kahrı karısına karşı nefrete dönüşüyordu. Anası bu uğursuz kadını almakta niye diretmişti sanki?!!

Kendi istememişti... Babası istememişti... Ama anası inatla “bu olacak” demişti. “Öküzün büyük olsun da süte (çifte) gitmezse gitmesin” demiş ve kararında inatlaşmıştı. O zaman anasına: “Sen beni yakıyorsun. Sonra pişman olursan ben karışmam. Sen istedin sen aldın. Bunu hiçbir zaman unutma!” diye kahırlanmıştı. İçinden: “Aaah ana ah!” diyerek anasına bir kat daha kahırlandı.

Ayfer hanım oğluna “inat değil oğlum, mürüvvetini görmek istiyorum ben” demişti ama, bu işte inadına bir sebepte konu komşunun dedikodusu olmuştu. Kendisi “biraz çenesi düşük” tiplerdendi. Çok konuşurdu. Kalbinde art niyet olmadan, safça, hemen herşeyi anlatırdı. Bu yüzden ona: “bir oğlanı everemedin, kızları kolayca verip gidiyordun, nâber... Keşke bu da kız olsaydı hemencecik başından savar giderdin” diyorlar, bu ve benzeri sözlerle onu incitiyorlardı.

Sedat saatlerdir boş boş dolaşmaktan yorulmuş, başı da çatlayacak gibi ağrıyordu. Kendine geldiğinde de bir arkadaşının evi önünde buldu kendini. Ceplerini karıştırıp, kordonu kırıldığı için cebinde taşıdığı saatini buldu. Saat onbiri gösteriyordu. Geç vakit olmuştu ama pencereden sızan ışıktan da cesaret alarak kapının ziline bastı. Biraz sonra:

- Kim o? diyen Yusuf'un sesini tanıdı.

- Ben Sedat'ım Yusuf!

Yusuf kapıyı açıp Sedat'ın perişan halini görünce şaşkınlığını gizleyemedi.

- Hayırdır inşaallah! Bu ne hâldir böyle? Bu vakitte, bir şey mi oldu? diyerek arkadaşını içeri aldı.

- Otur hele, ne oldu anlat bakalım!

- Ne olacak ki, yine hanımla kavga ettik... Dayanamadım, evden başımı alıp çıktım... Dolaşırken kendimi kapının önünde buldum... Biraz geç oldu ama, konuşacak birilerine ihtiyacım vardı... İşte buradayım!?

- İyi etmişsin, diyerek Yusuf ayağa kalktı. Sena'ya çay pişirmesini söylemek için dışarı çıktı. Sena:

- Sedat niçin gelmiş Yusuf?

- Aslı'yla kavga etmişler yine, sana zahmet sen bize bir çay yap, sonra da yat uyu. Beni bekleme, biz biraz oturacağız galiba...

- Tamam şimdi yaparım. Allah kolaylık versin; bunların durumu ne olacaksa?

Yusuf misafirin yanına döndü:

- Hayırdır, bu sefer niçin kavga ettiniz?

- Ne olacak ki... İpe sapa gelmez meseleler yüzünden tartışmaya başladık. En sonunda dayanamadım... bir güzel benzettim. Sonra da evden çıktım...

- Yani yine kaçtın.

- Beladan kaçtım. Ayrıca sen de ne sayarsan say yahu... Umurumda mı sanki?... Bu kadının kaprislerinden bıktım artık... Şöyle huzurlu bir günümüz kalmadı... Kendi evime gitmeye korkar oldum iyice... Ne yapacağımı... ne edeceğimi, kimden

yardım isteyip, neyden medet umacağımı şaşırdım gayri! Delireceğim yakında! Elimden bir kaza çıkacak, öldüreceğim birgün bu kadını!..

- Peki bugün niye kavga ettiniz?

- Ne için olacak! Babam yine hastalanmış. Onu doktora götürdüm. İlaçlarını aldım. Cepler boşaldı tabi... Akşam da Aslı bir iş için para istemesin mi? Ben de “bugün yok yarın veya öbür gün hallederim” dedim. “Aylığını daha dün almadın mı sen, ne yaptın hemen” dedi. Ben de durumu anlattım. Ondan sonra kızılca kıyamet koptu işte.

- Aslında sizin sorununuz bunlar değil ki abi! İkiniz de çoluk çocuk sahibi yetişkin insansınız. Oturup konuşarak; olmazsa büyüklerden bir iki kişiye durumu/anlaşmazlıklarınızı anlatarak, onların hakemliği ve gözetimi altında bir çözüm üretmek imkanına başvuramaz mısınız? Böyle hır gürle bir yere varılmaz ki...

- Kaç defa konuştuk. Hatta ayrılmayı bile konuştuk. Ama her defasında daha büyük çıkmaza girdik. Bir türlü anlaşıyoruz. Bugünkü sorunlarımızı çözsek, kadın dünküleri ortaya döküyor... Acaip bir kadın. Sanki... Sanki bütün bunlardan zevk alıyor. Çok kinci bir yapısı var. Hiçbir şeyi

unutmuyor. Ne olsa, bir gün... bir gün kullanırım diye, kalbinin bir köşesine yazıyor. Dar ruhlu... bencil... ve kinci. Yani karakter uyumsuzluğu yaşıyoruz. Mizacımız farklı, uyuşamıyoruz. Kadın kendinden başka kimseyi sevmiyor diyeceğim, kendini sevdiğine bile inanamıyorum ki!

... Benim akrabalarımın kimseyle konuşmuyor. Ailecek, bir akraba ziyaretine gidemiyoruz. Bize de kimse gelmi-yor tabi, gelemiyor. İstiyor ki ana-babamı bir tarafa bırakayım, onlarla asla ilgilenmeyeyim.

... Elime geçen parayı olduğu gibi avucuna koyayım, bizi kendisi yönetsin, alacak verecek herşeye kendisi karar versin istiyor. Benim fuzuli harcamalar yaparak gerekli tasarrufu yapmadığımı söylüyor.

... Çocuklar sokakta bir çocukla kavga etse, hemen o aileyle dövüş, kavga çıkarıyor. İstiyor ki ben de aynısını yapayım. “Sen bana, çocuklara sahip çıkmıyorsun, bizi kayırmı-yorsun” diye hırçınlaşıyor. Bir dostumuz kalmadı. Tek başımıza yaşıyoruz. Haa, böyle huzurumuz olsa, “huzur olsun da tek böyle olsun” diyeceğim.. O da yok yahu...

- Peki ayrılmak konusunda niçin anlaşamıyorsunuz?

- “Ayrıralım b ari, böyle yaşayamayız” dediğim zaman:

“Madem ki beni boşayacaktın,  yleyse benimle niÇin evlendin? Bu zamandan sonra ben senden boşanır mıyım?” deyip çıkıyor. “Ne olacak bizim sonumuz, hep böyle mi yaşayacağız” diyorum. “Sen kendine bak o zaman, beni boşarsan seni öldürürüm,  ld r rt r m” diye tehdite başlıyor. Bundan korktuğum yok. Ayrıca ortada çocuklar var.” çocukları da sana asla vermem” diyor. Buna da ben razı olmuyorum. Çünkü o ailede çocuklar birer haydut olup çıkarlar. Buna nasıl razı olabiliyim?

- Tamam da kardeşim, böyle nereye kadar gideceksiniz? Bu işin sonu iyi olmaz ki... Ailelerinizden aranızı bulacak hiç kimse yok mu şimdi?

- Bizimkilerden kime sorsan “boşa gitsin” diyorlar. Anam “o karıyı boşa sana tomurcuk me..li bir kız alayım...” diyor. Aslı'nın ailesine göre de suçlu ben olduğum için onlar da bana y kleniyorlar. Geçenlerde evi bastılar. Artık dayanamadım.

Tüfeği çekip hepsini kovaladım. “Defolun, kızınızı da alıp gidin” diye bağırdım, çağırdım... Hepsi, kaçıp gitti. İki-üç gün sonra avrat geri çıkıp geldi. O kadın başka bir yerde barınamayacağını biliyor. Kimse benim gibi kendisini çekemez. Böyle bir kadın işte... O ailenin hepsi deli yahu...

Sedat'ın yakınmalarının ortaya çıkardığı bir gerçek; Yusuf'un kafasında şimşekler çakmasına sebep oldu. Hafızasında canlanan bir takım hatıralarla üst üste gelen anlatılar, kafasını allak bullak ediyordu. Hafızasında iz bırakan bir olay da; yine hanımıyla problemler yaşayan arkadaşı Musa'nın anlattıklarıydı: “Kadın beni adam yerine koymuyor birader...” diye başlamıştı. Öyle anlatmıştı ki, kendisi dinlemekten utanır olmuştu.

Musa: “Bir gün kaynanam gile gitmiştik. Hanımla aramızda bir anlaşmazlık çıktı. Bir de baktım kaynanam elini kaldırmış üzerime geliyor. Elini havada yakaladım. Kadın resmen beni tokatlayacak... Şaşırdım kaldım. “Sakın ha, sakın bir daha böyle bir şeye kalkışma” diye bağırdım. Oysa, kadın bu işe alışkınmış. Kafası bozulduğu zaman kendi kocasına bile tokat atarmış meğerse. Üstelik çocukların yanında bile olmuş bu iş. Kadın beni de kendi kocası zannetti herhalde. Bizim kadın da

anasına özeniyor demek ki, sürekli bana karşı iri-
leşip duruyor.”

Yusuf sonra, kendi ailesinden bir kesit hatırladı. Gençlik yıllarında babası da bazen annesine kızar; bağırır, çağırır, sert sözler söylerdi. Hele bir defasında, bir şeye kızmış ve sehpanın üzerinde duran gaz lambasını annesine fırlatmıştı. Annesi eliyle sakınmış ve lamba serçe parmağını sıyırarak duvara çarpmış ve kırılmıştı.

Beyaz badanada meydana gelen gazyağı lekesi uzun yıllar oradan silinmemiş, her badanadan sonra tekrar çıkmaya başlamıştı. O leke duvardan bir gün belki silinecekti ama, Yusuf'un hafızasından belki de hiç silinmeyecekti.

Bunun gibi birçok aile içi dramlar görmüş, duymuş ve yaşamıştı. Bütün bunlar kafasında bir düşünceyi aydınlatmıştı. Çevrenin ve özellikle de anne-babaların birbirlerine karşı davranışları, çocukların ruhunda derin izler meydana getiriyor. Ve özellikle şiddet ve şiddet benzeri olaylarla karşılaştıkça da bilinç altındaki bu izler ortaya çıkıyor ve çocuğun davranışlarına yön veriyor.

Aile problemi yaşanan evlerde; çiftlerden biri veya her ikisinin kendi ailelerinde de aynı türden

problemler yaşanmış olduğunu fark ediyordu. Peygamber (sav) “Doğan her çocuk İslam fıtratı üzere doğar. Daha sonradan onu ana-babası yahudi yada hristiyan olarak yetiştirir” buyuruyor. Ana-babasının çocukların yetişmesine; ne türden karakter sahibi olacaklarına olan etkisini belirtiyordu. Yusuf düşündükçe bu kanaati perçinleşmişti. Ailedeki uyum, sevgi, saygı, aile içi şiddet, taciz, evlatlar arası farklı muameleler... bütün bunlar; insanın karakterini, huy ve davranış şekillerini oluşturan çok önemli etkenler olarak ortaya çıkıyordu.

Yusuf düşüncelerini toparlayıp Sedat'a:

- Sedat, kardeşim, dostum; yaşadıklarınızın dayanılmaz-lığını kabul ediyor ve anlıyorum. Fakat, birilerinin sizin acılarınızı paylaşması belki yükünüzü hafifletir; ama sorunlarınızın çözümünü sağlamaz. Peki siz şunu hiç düşündünüz mü: Sizin de çocuklarınız var ve bunlar senin de kınadığın ana-baba kavgaları arasında büyüyüp gidiyorlar. Karı-kocadan birbirlerine karşı sevgi, saygı, anlayış, barış ve huzur görüp öğrenme yerine; dövüş-çekiş, kavg, küfür, hareket, dayak, gözyaşı, kin, garaz görerek yetişiyorlar. Hayata böyle bir ortamda hazırlanıyor ve hayatın böyle olduğunu ve böyle olacağını belleklerine işleyerek büyüüyorlar.

... Sen eşinin ahlakından ve mizacından şikayetleniyor ve bunda da içerisinde yaşamış olduğu aile yapısının etkili olduğunu söylüyorsun. Şimdi sana soruyorum: “Peki sizin çocuklarınızın karakteri nasıl olacak? Kızlarınız gelin olduğunda kocasına; oğlunuz evlendiğinde karısına karşı nasıl davranacaktır acaba?

... Karının çocuklara düşkünlüğünden; senin çocuklara olan sevginden hep bahsediyorsun. Bu ne biçim sevgi ki; çocuklarınızı birer canavara dönüştürecek bir ortama mahkum ediyorsunuz?! Bence hiçbir şey aranızı bulmasa bu gerçek aranızı bulmalı diye düşünüyorum!..

... Her çocuk ana-babasını bir arada görerek yaşamak ister. Ana-babalarının ayrılığı onlar için bir yıkım gibi gelebilir. Ama böyle bir vahşet ortamı daha büyük bir yıkım değil midir? Onların şahsiyetini, insanlığını, geleceğini yıkmak değil midir?

... Sende çok iyi biliyorsun ki, dışardaki hayatta insanın insanlığına hücum eden, yok etmeye çalışsan o kadar çok şer odakları var ki; buna bir de evimiz dahil olursa, bu, çocuklarımızı doğrudan ateş için yetiştirmek değil midir? Bu çocukların kendi kendilerine ya da bize; insanlığa ne faydası olacaktır?!

... Yok herşeye rağmen aranızı düzeltemiyorsanız, ayrılmanız sizin için en iyi yol olmalı. Boşanmayı bir utanç meselesi haline getirmeyin... Bana, asıl böyle rezilâne bir hayat utanılacak şey gibi geliyor.

... Artı, hanımını dövmekten vazgeç. Rabbimizin şu buyruklarını iyi düşünmeliyiz:

“Ey iman edenler!... Onlarla (kadınlarla) iyi geçinin. Eğer onlardan hoşlanmıyorsanız, olabilir ki bir şey sizin hoşunuza gitmez de Allah onu çok hayırlı kılar.”

... Peygamberimiz (s.a.v)'in şu sözlerine de kulak verelim:

“Muhammed (A.S.)'in ailesinin yanına birçok kadın geliyor, kocasından şikayet ediyor... O erkekler sizin hayırlılarınızdan değildir” buyuruyor. O eşlerini hiçbir zaman dövmemiş ve: “Sizden biriniz gündüzleyin hayvan gibi karısını dövüp de geceleyin yatağına yatmasın” buyurmuştur.

- Bir şey soracağım sana. Ayette: “Serkeşlik etmelerinden endişelendiğiniz kadınlara öğüt verin. Uslanmazlarsa yataklarında yalnız bırakın. Yine dinlemezlerse dövün.” buyurmuyor mu?

- Doğru ayeti kerime böyle buyuruyor. Ama sizin aranızdaki problemin çözüm aşaması bunu çoktan geçmiş. Burada iki noktayı iyi anlamak gerek: Birincisi, aile içi problemlerde sorunların kaynağının kadınmış gibi anlaşılmaması gerektiğidir. Sen kendinin tamamen temiz olduğunu söyleyebilir misin? Gerçekten sen tamamen suçsuz musun? Sen fiskeyi kendine, tokatı karına vurmadan önce vurdun mu? İkincisi, “dövün” morartarak linç edercesine mi dövün deniyor? Üstelik bu bir emir değil, son çare olarak tavsiye olunmuştur. Bu dayak bir takım aşamalardan sonra bir uyarı olarak, “bak durum kötüye gidiyor” demek gibi bir şeydir. Yani sertçe bir dokunuş gibidir. Maksat acı ve ızdırap vermek, intikam almak için değildir, Uyarıdır, İkazdır.

... Aranızdaki problemlerin çözümü için yeterince empati yaparak özveri göstermiyorsunuz gibi geliyor bana Bak, bir başka ayeti kerimede Rabbimiz şöyle buyuruyor:

“Eğer karı-koca arasının açılmasından endişeye düşerseniz kendilerine bir hakem erkeğin ailesinden, bir hakem de kadının ailesinden gönderin. Bu hakemler gerçekten barıştırmak isterlerse, Allah, karı-koca arasındaki dargınlık yerine geçim verir.

Şüphesiz ki, Allah hakkıyla bilendir, herşeyin aslından haberdardır.”

... Ben sana bazı tavsiyelerde bulunacağım: Şunca zamandır evlisiniz. Artık eşinin neden aldığını, neden almadığını iyice anlamış olmalısın. Oturup adam gibi bunların tespitini yap. Sonra kendini de bir gözden geçir. Bu işte senin yanlışların nedir, ne değildir bunları da iyice bir düşün. “Ben ne yaptım ki” demekle ancak yanlışlarımızı körüklemiş oluruz. İkinizin ortak ve farklı yönlerinizi şöyle bir gör bakalım. Bu farklılıklarınızdaki hangileri sizin aranızı bozuyorsa, onlara orta yolda bir çözüm bulacaksınız.

Kendini onun yerine koy, onun gibi düşün ve çözümü sen bul. Sonra da onunla konuş. Ama bu güne kadar konuşma şeklinle asla konuşma. Mesela bu güne kadar boşanalım sende kurtul bende kurtulayım mı diyordun; bu sefer, ben seninle ömür boyu bir evlilik yaşamak istiyorum. Senden asla boşanmak istemiyorum artık” gibisinden...

İkincisi, gerekiyorsa; bir aile danışmanına, bir psikoloğa falan baş vurun. Aranızı bulacak bir üçüncü şahıs bulunsun.

Sedat biraz sakinleşmiş biraz düşüncelerini toparlamış; biraz da umutsuzluk içinde aradığını bulamamış haldeydi. Kalkmak istedi.

- Beni dinlediğin için teşekkür ederim. Söylediklerini tekrar düşünceğim. Çok geç oldu, izin verirsen ben kalkayım.

- Pekala, dediklerimi iyice düşün. Allah'u Teala (cc) aranızı bulsun. Gönlünüzü yapsın inşaallah...

- Sağolasın, hadi iyi geceler.

- Sana da dostum, sana da. Güle güle...

Sedat karısıyla tanışmak için gittiği günkü gibi, iki adım ileri bir adım geri eve doğru yürüyordu. Pakette kalan son sigarayı da yakıp boşalan paketi avuçlarının arasında ezercesine buruşturdu. İçindeki bütün zorba duyguları boş pakete dökmek istiyor gibiydi. Sinirli sinirli buruşturup top haline getirdiği paketi gecenin karanlığına doğru fırlatıp attı.

Beyni zonkluyor, kafası her geçen an biraz daha ağırlaşıyordu. “Eminim çocukları toplayıp ta babasının evini bulmuştur yine” diye düşündü. “Ne

yapacağım ben Allah'ım, bana bir çıkış yolu göster, beni bu dertten kurtar” diye yalvarıyordu Allah'a. “Ya canımı al, ya canını al, ya da bana yardım eyle nolursun Allah'ım” diyordu.

Beyninin kıvrımları arasında cevap arayan yüzlerce soru dolaşıyordu. Yusuf'un ön sıraya çıkarıldığı soruları düşündü. “Niye anlaşıyoruz, niye? Biz bu hâle nasıl geldik? Niye böyle olduk?

Sekizinci yılında olan evliliklerinde üç çocukları, yüzlerce kavgaları olmuştu. Bu kavgaların ilk başladığı zamanları ve sebeblerini düşündü. Bir ara Aslı'nın yıllarca önce söylediği bir cümleyi hatırladı... “Ben seni sevmiyorum da mı böyle yapıyorum sanıyorsun. Hayır! Ben seni sevdim, hem de çok sevdim. Ama şu anan aramızda oldukça, benim sevgimin hayrını görmeyeceksin, bunu hiç aklından çıkarma,” demişti. “Anam!...” dedi; “Anam!”

Sedat istemeyerek evlenmişti Aslı'yla, doğruydı. Ama yine de onunla evlilik heyecanını yaşamıştı. Aslı'da bir heyecan bulmuş, ona karşı yüreğinde bir bağlılık hissetmişti. Taki Aslı'yla anası arasında kalıp da, ikisinin de: “Ya o, ya ben” tazyikleri artık çekilmez olana kadar. Anasıyla Aslı kendinin yanında tartışıp, anasının o an: “Oğlum şu

koca öküzü boşa, sana şöyle tomurcuk me..li bir kız alayım” dediği gün ipin ucu kaçmıştı. İşte o zaman Aslı böyle söylemişti. “Anan aramızda oldukça sevgimin hayrını göremeyeceksin”.

“Aslı hâlâ beni seviyor mu acaba?” diye kafasında bir soru oluştu. Ona ne zaman “ayrılalım böyle olmuyor, birlikte yapamıyoruz” dediyse: “ben senden ayrılmam, ölürüm yine de ayrılmam” demişti cevaben. Arada sırada Aslı'nın gizlemeye çalışarak kendisini üzgün üzgün seyredişine, baygın bakışlarına rast gelmişti. O zamanlar “kim bilir ne planlar kuruyor” diye düşünmüştü. Kendi kendini inandırmak istercesine: “Bu kadın, beni hâlâ seviyor” diye mırıldandı. Sonra da kendi kalbini yokladı. Bütün nefretine, kinine, kırgınlığına, acılarına sebep olarak onu görmesine rağmen, küllenmiş duygularını karıştırıp, küllere bulanmış sevgi kırıntıları bulmaya çalıştı. Adeta yoktan birşeyler bulmak için kendini zorluyordu. Şu an kırıntılara öyle muhtaç bir haldeydi ki... Sevgi dolu bir hayata o kadar muhtaçtı ki, hayali bile yüreğini hoplatıyordu. Gençti, yakışıklıydı. Hayatının bahrında, gücünün doruğundaydı. Taşı sıkısa suyunu çıkarırdı. Kendini mutlu olmaya hak sahibi görüyordu. Ama mutlu değildi. İşte böyle uzun uzun

düşündü. Sonra hafızasında canlanan bir anı, gözlerinin önüne geldi. Aslı, Büşra'ya hamile kaldığını anlayınca bir akşam süslenip-püslenmiş, Sedat'a şöyle demişti: “Canım, sana bugün sevgimin kanıtını söyleyeceğim ister misin?” Şaşkın şaşkın ona bakmış, meraklı bir üslubla: “Tabiki isterim, söyle bakalım” demişti. Aslı: “Önce bana seni seviyorum de bakalım” demişti. İşte o an, önce biraz düşünmüş sonra da: “Evet, seni seviyorum” demişti. Aslı, boynuna sarılıp kulağına eğilmiş: “Bebeğimiz olacak!” Ben anne, sen baba olacaksın!” diye fısıldamıştı. O gün nasıl da mutlu olmuş Aslı'yı kucağına alıp dakikalarca dönüp durmuştu.

Artık çok uzakta kalan o günleri düşündü durdu. Ne ettiyse yüreğinde bir kımıltı oluşmadı bir türlü. Ama yine de: “Eh belki ben de biraz seviyorum” diye dudak büktü. “Ne de olsa çocuklarımın anası” diyerek diliyle yüreğine baskı kurdu. Hatta yüksek bir sesle: “Çocuklarımın anası, çocuklarımla anası!...” diye içerenmiş bir üslupla, sözünü tekrar tekrar yineledi.

Sedat'ın için yangın yeri ydi. Herşey cayır cayır yanıyordu. Sönmeyen bir ateş, soğumayan küller; hep içini yakıyordu. İlk “ayrılalım” dediğinde yaptıkları kavgayı: mahkemeye başvurmalarının ardından Aslı'nın günlerce gece gündüz ağlayışını

ve sonraki günlerde ne zaman bu konu açılrsa günlerce devam eden tartışmalarını düşündü. Bir defasında “Sen asla benim olmadığım bir günde yaşamayacaksın. Seni de kendimi de öldürürüm de buna izin vermem” demişti. Aslı devamlı bırakılma korkusuyla yaşayıp hırçınlaşıyordu. “Senin anan benim yaşımın büyük olduğunu bile bile geldi beni istedi. Biz mi geldik kapısına? Sonra da kalkmış boşa şunu diyor. Bu evden koca öküz (!) gidecek de, tomurcuk me..li kız gelecek öyle mi? ömründe bunu göremeyecek!...” der dururdu. “Ben sana neyi mi vermedim ha! Genç kızlığımı, ömrümü verdim sana. Bunlar bu kadar basit, ucuz şeyler mi ha!...” diye itirazlarını sıralardı. “Ben eskidi diye çıkartılıp atılacak bir elbise değilim. Hayatımın baharını sana bırakıp gidecek değilim!” derdi.

Esasında Sedat da bu açıdan bakınca karısını haklı görüyordu. Toplumda kocasından boşanmış kadınların hiç de iyi bir konumunun olmadığını, “dul” diye gencecik kızların ihtiyar erkeklere verilerek bir bakıma baştan savılıp, hayatının karartıldığını o da biliyordu. Hele bir defasında şöyle demişti: “Sen başka bir karının koynunda zevk sürerken, ben hayatımın karartılışına katlanamam. Bunu iyice kafana yerleştir!”

Sedat bir taraftan karısının duygularını tahlil etmeye çalışırken, bir taraftan da toplumdaki bu çarpıklığı düşünmeye başladı. Aslı'yla şimdi boşansalar, kendisi büyük biri ihtimalle ya bir kızla ya da genç yaşta bir kadınla rahatlıkla evlenebilir. Toplumun örf ve adetlerine göre bu, çok kolay ve normaldi. Peki ya Aslı? O da büyük bir ihtimalle ya orta yaşını geçmiş veya daha ihtiyar bir erkekle ancak evlenebilirdi. Ya da dul kalacaktı. Dul bir kadının yaşam zorluklarını iyi biliyordu. Ya babasının evinde sığıntı gibi olacak, ya da tek başına yaşamak zorunda kalacak; belki de bir içki masasında erkeklere meze konumuna düşen ayarsız bir kadın olacaktı.

Bütün bu ihtimaller Sedat'ın içini kararttı. “Bu kadınlara karşı kabul edilmez bir haksızlıktır,” diye düşündü. Halbuki toplumda evlenmek ve boşanmak normal standartlara çekilse, icabında birbiriyle mutlu olamayan çiftler daha rahat boşansa ve normal evlilikler yapabilse, kendileri ve daha nice çiftler, belki bu kadar acıyı çekmek zorunda kalmayacaklardı.

Bu düşüncelerle birlikte kafasında vicdâni bir soru daha oluştu; Acaba, “nasıl olsa bu kadın benden ayrılmıyor, ayrıl-maz da...” deyip bunu suistimal etmiş, böyle bir duyguyla onu ezerek; “bana bu

çektirdiklerin ney bakalım” diyerek öç almaya çalışarak, işleri daha beter noktaya getirmiş miydi?

Bu ihtimal karşısında dürüstçe; “hayır, bunu yapmadım” diyemediğini, kalbinin böyle bir cevabı kabullenmediğini gördü. Bazı ağız dalaşmalarının ardından karısına “bir güzel dayak” fasıllarını düşündü. Günlerce seyrettiği “çürükleri” hatırladı. Doğrusu o kadarı da fazlaydı.

Nefsinin mantıksal çıkarımlarla “ben haklıyım” dediği birçok meselede, kalbinin “haksızsın” dediğini her zaman hatırlardı. “Ben Aslı'nın yerinde olsaydım ve kaynanam da yüzüme karşı böyle söyleseydi ben ne yapardım acaba? diye düşündü. Ardından da: “Her halde bu şartlar altında ben de aynısını yapardım” diye bir kanıya vardı.

Bu seferde içerisinde annesine karşı bir öfke kabbardı: “Ben istemiyorum dememe rağmen beni bu evliliğe zorladı; üstelikte kızı kendisi arayıp bulmuşken; şimdi de kalkıp bana bunu boşa diye baskı yapıyor. Kendine zamanında demedim miydi: “Sonra sakın pişman olmayasın, beni karşıda bulursun” diye. Şimdi kendi de çekiyor, ben de. Oh olsun?!! diye kederlendi.

Nereden ve ne şekilde olduğunu hatırlamasa da, Sedat eve geldiğinde evi bomboş buldu. Düşündüğü şey olmuş, Aslı çocukları da alıp babasının evine gitmişti. Akşamdan, geceyarısını çoktan geçen şu vakte kadar, sanki asırlar geçmiş gibiydi. Hergün çocukların yattığı yerlere baktı, bomboştu. Biran için onları gökteki yıldızlar kadar uzakta hissetti. Aradığı bu muydu acaba? Bir an için karısından boşandığını ve onun çocukları da alıp gittiğini ve kendisinin tek başına kaldığını düşündü. İçinin sancıyla burkulduğunu, canının yandığını hissetti. Kahırla; “Gittiği olsun da geldiği olmasın canı çıkasıcının” diye beddua etti. Ama böyle bir duaya kalbi “amin” diyemedi.

“Bu gece bu evde kalamam” diyerek evden çıktı. O da babasının evinin yolunu tuttu. Aslında oraya da gitmek istemiyordu ama, bu saatte başka bir yere de gidemezdi.

Duyguları ve düşünceleri çok karışıkta ama, evden çıkmakla biraz da rahatlamıştı. Zihni eve dönüşte yarım kalan düşüncelere tekrar kaydı. “Öncelikle boşanma konusunda bir karar vermek gerek” diye düşündü. Biraz önceki düşüncelerini ve Aslı'nın ayrılmama konusundaki kesin kararlılığını düşündü.

Yıllarca Aslı'dan ayrılmanın ve başka bir kızla evlenmenin hayallerini kurmuştu. Bu düşünce çok heyecan vericiydi. Evleneceği yeni karısıyla yaşayacakları aşkı hayal ediyor, bu hayallerin tesirinde Aslı'ya yapmadığını koymuyordu.” Ama artık yelkenler suya inmeliydi. Aslıyla boşanmak fikrin-den bütünüyle vazgeçmeliydi.

Başka bir tartışmaları ise; kendisi Aslı'yı cimrilik ve aç gözlülükle suçlar; Aslı'da kendisini savurgan olmakla suçlardı. Aslı: “Hiçten şeylere para döküyorsun. Başımızı sokacak bir evimiz bile yok. Kiralarda sürünüyoruz, ahır gibi evlerde oturuyoruz ama senin derdin davan yeme-içme, gezip-tozma!..” derdi. Halbuki kendisi, evine getirmediği bir şeyden dışarda ağzına bir lokma koymazdı. Çoluk-çocuk yesin, giysin isterdi. “Ev!..” dedi. “Ne yapıp edip bir de ev sahibi olmak...” diye mırıldandı.

* * *

Geceyi uykusuz geçiren Sedat, sabahleyin işe giderken eve şöyle bir uğrayıp geçti. Uykusuz geçen bir gecenin ardından gün boyunca sıkıntılı anlar yaşadı. Vakit bir türlü geçmiyordu. Çalışmış olduğu torna makinasında birkaç tehlike yaşadı.

Kendini bir türlü işine veremiyor; “acaba çocuklar eve geldi mi?” diye düşünüp duruyordu.

İş mesaisi bitiminde biraz sinirli, biraz heyecanlı eve gitti. Ev hâlâ bomboştu. Kimsecikler yoktu. O da tekrar çıkıp babası gile gitti. Ana-babasına olup biteni kısaca anlattı. Kimseyle konuşmak, hele hele tartışmak hiç istemiyordu. Ana-babası da konunun üzerinde durmadı. Çünkü bu türden işlere alışmışlardı.

Sedat, iki, üç, dört... yedigün boyunca bu şekilde işten eve, evden babası gile gidip geldi. Kesin kararlıydı: “Gittiği gibi gelirse gelsin, yoksa ben asla getirmeyeceğim...” diyordu.

Aslı, kavgadan sonra; hakaretler, küfürler, beddualarla çıkıp babasının evine gitmişti. Eve geldiğinde kardaşlarına “gidip şunu temizleyin de beni kurtarın ondan” diye yalvarmıştı. Onlar da bir iki küfür edip “başımıza bela mı saracaksın, adam mı öldürülür şimdi!” deyip bir kenara çekilmişlerdi.

Sedat hakkında hiçte iyi düşüncelerle gelmeyen Aslı, kardeşlerinden beklediği tepkiyi alamayınca büyük bir hayal kırıklığına da uğramıştı. Aradan üç gün geçmişti. Sedat'a karşı büyük bir kin ve nefretle çekip geldiği baba evinde de huzuru

yoktu. “O eve bir daha dönmem” demişti ama şimdi burada da rahat edemiyordu.

Sanki, herkes kendine “ne zaman gideceksiniz?” diyormuş gibi geliyordu. Dayıları ya da ana-babası çocuklarına “öte git” deseler bundan alınıyordu. Zaman zaman Sedat'a kahredip lanetler yağdırıyor, beddualar ediyordu. “Aaah ah!... Beni ne hallere düşürdün, yiğit yanları yere gelesice; boyları devrilesice... Beni bunlara muhtaç ettin” diyor; bazan hıncını çocuklardan alıyor, onları pataklıyor; p.....gin çocukları sizi, beni öldürdünüz, canınız çıksın emi..” diye beddualar ediyor, sonra da onlara sarılıp onlarla beraber hüngür hüngür ağlıyordu.

Baba evinde beşinci günde ydiler. Çocukların gevezeliklerini bahane eden küçük dayıları “eşşoğlu eşşekler sizi...” diyerek üçünü bir dövmüştü. Yedinci günü aynı olay bir daha tekrarlanınca artık dayanamadı. Bağırıp çağırdı. Evdeki herkes gözüne düşman gibi görünmeye başladı. “Deliriyorum galiba!” diyordu kendi kendine. Bir zamanlar kendisi için en emin bir sığınak, korunaklı kale gibi gelen baba ocağı, şimdi kendine dar geliyor, batıyordu. Yine bir defasında küsüp gelmişti de babasının halası kendine: “Bana bak kuzum!” de-

mişti ihtiyar kadın, yılların kazandırdığı tecrübeye: “Koca ekmeği yiyen avrat, artık baba evinde sığınamaz. Vahat varken var git evine, yuvayın sahabı ol” demişti.

Geceyi uykusuz geçiren Aslı, sabah erkenden toparlanmaya başladı. Kahvaltı bile yapmadan çocukları toplayıp evinin yolunu tuttu. Sığamamıştı baba evine. İki odadan ibaret evi gözünde tutuyordu.

Evin kapısından girince buruk ve acı bir rahatlama hissetti. Evin artık ağırlaşmaya başlayan havası, adeta morfin gibi sinirlerini gevşetmişti. Etrafa şöyle bir göz attı. Herşey olduğu gibi duruyordu. “Evim!” dedi fısıltı halinde.

Hiçbir şeye dokunulmamıştı. İçinden: “Evde kalmayık demek ki, muşmula suratlı cadaloz anasının yanına gidik zahar...” diye söylendi durdu.

Kavgalarının üzerinden herbiri bir yıl gibi uzun gelen sekiz gün geçmişti. “O günden beri ne yapıyor acaba?” diye düşünüp durdu. “Bundan sonra ne olacak? Akşam eve gelecek mi acaba? Eminim ki eve gelirse yine bir kavga çıkarır. Tek bildiği kavga zaten. O cadaloz anası doldurmuştur iyice. Bilgiç bilgiç “onu boşa oğlum” demiştir. Fitnenin

başı o değil mi zaten? Başımın belası, başı kopa-sıca...”

İkindin vakti akşam yemeğini hazırlamaya başladı. Vakit akşama yaklaştıkça içindeki heyecan, sıkıntı git gide büyüyordu. Bazen daralıyor, patlayacak gibi oluyordu. “Ne olur Allah'ım, yine kavga çıkmasın!” diye habire dua ediyordu.

Normal zamanlarda Sedat'ın eve gelme vaktiydi. Heyecan dolu bir sıkıntıyla bekliyordu. “Acaba gelir mi?” diyordu. Çocuklar acıttık diye mızırdandıkça, “babanız gelsin de yiyelim” deyip onları oyalıyordu. Diliyle “aman gelmezse gelmesin, daha iyi” derken kalbi “İnşallah gelir” diyordu.

Sedat, iş çıkışında bir arkadaşına takılmış, vaktin geçmesi için oyalanıyordu. Ablası gile gidecekti. Güneş batımına doğru eve gitmeye karar verdi. Eve uğrayıp ablasına geçecekti.

Aslı'nın dönmeyeceğine neredeyse emin olmuştu. “O karı gelmez, ben de getirmem, bu iş de burada biter gider diyordu.” Bu düşüncelerle evin kapısını açarken, burnuna her günkünden farklı bir koku geldi. Ciğerlerine dolan temizlik ve yemek kokusuyla tedirgin olurken, artık kesin gözüyle

baktığı kanaatları uçup gitmişti. Sinirleri boşalmış, tir tir titremeye başlamıştı. Aslı'nın dönmeyeceğine o kadar inanmıştı ki o sanki mezardan çıkıp gelmiş gibi korkmuştu. Eli kapının kolunda, bir ayağı içerde bir ayağı dışarda kalakalmıştı. Bir an için hemen çekip gitmeyi bile düşündü. O bu kararsızlığı yaşarken, kapının açılış sesini duyan çocuklar “babam geldi... babam geldi...” diye koşup boynuna atladılar. Olduğu yere çömelen Sedat; çocukları teker teker kucaklıyor, birini bırakıp diğerine sarılıp, öpüp kokluyordu.

Biri sırtında ikisi kucağında çocuklarla oturma odasına girdiğinde Aslı, yer sofrasını seriyordu. Gözünün ucuyla onlara baktı. Yüreği kaynamış, gözü dolmuştu... Ağlamamak için hemen mutfığa gitti. Biraz sakinleşince tencereyi alıp geldi. Bulgur pilavı, ayran ve patlıcan musakka yapmıştı. Yemekleri tabaklara koyup titrek bir sesle:

- Yemek hazır, diyebildi.

Çocuklar habire konuşup duruyorlar, babalarına soru soruyor, birbirleriyle tartışıyorlardı. Aslı Sedat'la göz göze gelmemek için dikkat sarf ederek ara ara ona bakıyordu.

Sedat geç vakte kadar çocuklarla uğraşıp durdu. Nihayet ocuklar yorgun dūşıp uyuyunca kendisi de kalkıp yattı. Epey sonra da Aslı gelip yattı. İki si de olabildiğince yatağın kenarına, yatmışlar, birbirlerine temas etmemek için dikkat ediyorlardı. İki si de uyumuyorlardı ama, kımıldamıyorlardı bile... Yataklarını ne de çok zlemişlerdi. Birbirleriyle karıkoca olan ama birbirlerine dūřman gibi davranan, sevgileri çoraklaşmış, duyguları kabalaşmış, birbirinin varlığından huzur duyup, birbirlerinde sūkūnet bulmak yerine; darlık ve karamsarlık duyan iki yabancı olmuşlardı. Halbuki Allah'u Teala (cc) karı koca hayatını, kendisinin ayetlerinden olarak tavsif etmişti: “Yine O'nun, ayetlerindendir ki, sizin için kendileriyle sūkūnet bulasınız diye kendinizden zevceler yaratmış ve aranızda bir sevgi ve merhamet kılmıştır. řūphesiz ki bunda dūřünecek bir kavim için ibretler vardır.”

Karı-koca, gece, sırtları birbirine dōnük kūsķun yatmışlardı. Sabah, ilkin üzerindeki ağırlıkla uyanan Aslı oldu. Sedat kendisine sarılmış halde uyuyordu. Kalkmak için kımıldayınca Sedat da uyandı. Sedat kendini o halde bulunca, bōyūk bir suç işle miř gibi hemen toparlandı utanmıştı. Aslı da durumdan habersizmiş gibi davrandı.

O gün hiç konuşmadılar. Ertesi gün ve bir sonraki günde hiç konuşmadılar. Bununla birlikte tatsız bir davranışta da bulunmaktan da kaçınıyorlardı. Şimdilik sular durulmaya başlamıştı. Ya bundan sonra...

Bir hafta sonra tek tük birbirleriyle konuşmaya başladılar. Günlerden cumartesi akşamıydı. Sedat:

- Yarın pikniğe gidelim mi? Biraz temiz hava alalım!..

Aslı biran, “sen gezip tozmaktan başka bir şey bilmez-misin be adam” demek için ağzını açtı.

“Sen...” demişti ki cümleinin gerisini hemen yutuverdi. İçinden: “Aman Allah'ım, herşeyi bir anda mahvedecektim. Demek ki her zaman böyle oluyormuş, Allah sakladı vallahi” diye ürpertiyle düştü. Sonra cevabını tamamladı:

- Sen... Sen bilirsin. Olur... gidelim!

* * *

- Burası da çok hoş bir yer. Şu temiz hava, yeşillik, su ve mavi gök... İnsanın canına can katıyor, ruhunu serinletiyor, yüreğini genişletiyor vallahi. İyiki geldik değil mi?

Aslı isteksiz ve çekingen bir üslubla:

- He ya... cinsinden basit bir cevap verdi.

Sedat durumu kavırıyordu. Ama susmak, düşünmek de istemiyordu. Onunla konuşmak, daha doğrusu dertleşmek istiyordu.

- Çocuklara baksana... Ne kadar da neşeli ve mutlular. İnsanın çocuk olası ve hep öyle kalası geliyor. Bu çocuklar hayatın her zaman böyle tatlı olmadığını bir bilseler, her halde hiç büyümezler, öyle değil mi?

- Ne bileyim ben.

Sıradan sorular, kesik kesik cevaplar, yemek, çay... Vakit epey geçmiş, ortam biraz daha rahatlamıştı. Sedat ortamı olabileceği kadar yumuşamış görünce:

- Aslı, seninle biraz konuşabilir miyiz?

- Ne konuşacağız ki?

- Konuşmamız gereken o kadar çok şeyimiz var ki! Hangisini diyeyim. Ama ben senden şunu rica ediyorum. Hatta sana yalvarıyorum. Sakin sakin,

birbirimizi kırmadan konuşalım. Senden bunu rica ediyorum.

-

- Biliyorsun ki aramızda hoş olmayan çok şey oldu. Ben günlerce düşündüm durdum. Ben... ben... yanlışlarım için öncelikle senden özür diliyorum?

Aslı duymayı beklemediği kelimelerle şaşkına dönmüştü. Bunları söyleyen Sedat değildi, olmazdı da!

Sedat elindeki çubukla habire önündeki toprağı karıştırıyor, üst üste çizgiler çiziktiriyordu. Kararlı bir şekilde konuşmasına devam etti:

- ... Biz yetişkin iki insanız. Yavrularımız oldu. Hemde üç tane. Bunların bir geleceğı var. Düne kadar ki halimizle bu yavrularımıza ne verebiliriz? Sevgi mi, saygı mı? Ne öğretebiliriz?... Ve bizim bir geleceğimiz var. Bu halimizle birbirimize acı ve zulümden başka ne veriyoruz? Ben bu şekilde yaşamaktan bıktım, tükendim gayri. Hayatımın zerre kadar tadı-tuzu yok yani... Şunu çok iyi biliyorum ki, senin halin de benden iyi değil.

... Hır-gürle, kavgayla hiçbir şeyi çözemeyeceğimizi ikimiz de anlamış olmalıyız. Ne senin haklılığın sana, ne de benim haklılığım bana bir fayda sağlamıyor. Böyle gidersek çok daha kötü hallere düşeceğimiz de belli artık. Onun için ben, birbirimize geçmiş bahane edip geleceğimizi karartmadan, şimdiden iyi bir iş yapalım, diyorum. Ben boşanmamız da dahil herşeyi enine boyuna düşünüp ne yapmak istediğimi kesin karara bağladım...

Aslı, konuşmadan dinliyordu. Boşanmak tabirini duyunca yine işkillenmişti. Konuşmanın sonucunun nereye varacağını anlamıştı. Boşanmak!!! Ya boşanacaklar ya da... Yüreğine bir anda kordan bir ateş düştü. Korkuyla ürperdi. Tüyleri diken diken olmuştu. Ya da...yı düşünmek bile istemiyordu. Ya da... ya da... Bu adam bir şeyi planlamış da beni buraya getirmiş. Tuzak. Evet, tuzak... Beni kapana kısırdı işte. Ya boşanacağım ya da... ya da öleceğim. Aman Allah'ım, aman Allah'ım. Aslı'nın Sedat'la yaptığı bütün kavgaları bir flim şeridi gibi gözünün önünden geçiyor; Sedat'ı boğazına sarılmış “seni öldüreceğim” diye bas bas bağırır halde, yüzünü gözünü kanlara bulanmış halde görüyordu.

Aslı, içinde bütün bunları düşünüp korkuyla ne yapacağını çarelerini araştırırken; Sedat konuşmasına verdiği arayı hemen bitirdi. Boğazını hafiften temizleyip, aynı ses tonuyla, konuşmasına devam etti:

Kavgadan sonra, evden çıktığı andan beri yaşadığı bunalımı, duygularını, üzüntülerini, acılarını, aralarındaki kavgaların neden ve sonuçlarını, bunların yorumlarını; haklı ve haksız olduğunu düşündüğü noktaları, karısı olarak Aslı'dan beklentilerini, hayal kırıklıklarını herşeyi ama aklındaki herşeyi söyledi. Bütün bunları hiç cevap vermeden dinleyince Aslı, Sedat sonuçtan ümitlenmeye başlamıştı.

- Bak Aslı!... Sen çocuklarımın anasisin. Eyvalah! Ama böyle yaşamaya da artık ben dayanamıyorum. Ben bu gidişatı tümüyle bitirmek istiyorum. Artık şunu yapacağımdan hiç korkun olmasın. Senden boşanmak...

“Senden boşanmak...” kelimesiyle Aslı'nın kulakları uğuldamaya başlamıştı. “Boşanmak ya da ölmek...”

- ... fikrinden tamamen vaz geçtim.

- Ne?... diye şaşkınca sordu Aslı: “Ne dedin?”

- Duydun işte... Senden boşanmak fikrinden tümüyle vazgeçtim. Bir tek şartım var; ailemizi korumak için sen de fedakarlık göstereceksin. Belki, artık beni sevmiyor, bana güvenmiyor olabilirsin! Sana asla kızmam ve seni kınamam. Bana gelince, beni de zamana bırakmanı istiyorum. Sana şu kadarını söyleyebilirim ki, sen öyle zannetsen de; seni hiç sevmemiştim, diyemem.

Aslı, duyduklarına inanamıyordu. “Doğrumu duydum acaba?” diyordu. İçi içini yiye yiye dinlediği, araya girmemek için dilini ısırdığı dişlerini sıkıp sabretmeye çalıştığı o sözlerden sonra; içinde hissettiği “boşanma ya da ölüm” korkusu dinmiş; loş bir hoşluk hissediyordu.

Sedat susmuş, Aslı kendini dinliyordu bu sefer. Kocasından duymayı asla beklemediği sözlerle adeta kendini boşluğa itilmiş hissediyordu. Bu güne kadar kendisi için oluşturduğu iç savunma mekanizması çökmüştü. Sedat kendi haksızlıklarını söylerken diğer taraftan kendinin de haksızlıkları, yanlışları da kabak çiçeği gibi açılıvermişti. Sedat'ın kaldırdığı örtü kalındı doğrusu.

Aslında Aslı da kendisinin sinirli, kavgacı, kıskanç ve bencil yapısını çok iyi biliyordu. Evlatlar arasında ayrımcılık yapılabilen bir ailede, içine kapanık ve sessiz büyümüştü. Kendine karşı yapılan en ufak olumsuz harekete kızıyor ve onu içine atıyordu. Bir türlü kurtulamadığı “her zaman haksızlığa maruz kalıyorum” kanaati kendinde tepkisel bir kişilik geliştirmişti. İstiyordu ki, kimse kendine karışmasın, işlerini kafasına göre yapsın, kendi de kimseye karışmak, karşı gelmek zorunda kalmasındı. Ama hiç kimse istediği gibi olmuyordu. Sanki herkes kendine karşı birleşmişti. Hani Temel, Almanya'da bir gün arabasına binmiş çıkmış otoyola. Ama ters yönde gidiyor. Durumu radarlardan tespit eden trafik kontrol merkezi, trafik radyosundan anons yapıyormuş. Filan yolda ilerleyen araçların dikkatine. Ters yönde giden bir otomobil var. Temel bu anonsu duyunca kükre-miş: “Ne birusu, hepusu hepusu...” Esasında Aslı, Temel konumuna düşmüştü ama bunu göremiyordu. Bu yüzden de etrafına karşı, uğradığı haksızlıklara karşı kendini savunan bir pozisyonda haklılık mücadelesi verdiğini düşünüyordu.

Neticede kalkan kalın örtünün altında bu hesapları da bulan Aslı; Sedat'ın “özür diliyorum” demesi,

boşanma fikrinden tamamıyla vazgeçtiğini açıklaması ve hepsinden de önemlisi gördüğü “seni hiç sevmemiştim, diyemem” sözüyle kadınlık gururunun okşandığını, içindeki kırık duygulara can verdiğini hissetmişti. Bir an içinden geçen “öldürülme korkusu” vicdanını zıplatmıştı. cılız da olsa içinden gelen bir ses; “sen inatçı, kendini beğenmiş, geçimsiz bir kadının tekisin” diyordu. Sanki bunu söyleyen Sedat’mış gibi kafasını kaldırıp kocasına baktı...

Aslı gözlerine inanamıyordu. Kafasını başka yöne çevirip tekrar baktı. Sedat sessiz sessiz ağlıyordu. Gözlerinden, burnunun iki yanından aşağı doğru süzülen yaşlar, sel olmuş Aslı’yı sürüklüyordu sanki. Sedat’ın iki saatten fazla süren konuşması boyunca, kendi de habire dalgalar arasında boğuşan küçücük balıkçı kayığı gibi çalkalanıp durmuştu. Tutulduğu borada hayat mücadelesi verirken dünyadan ilişkisini kesip kendi içine gömülmüştü. Ve o cılız fısıltıyla ayıkıpta Sedat’a baktığında görmüştü gözlerinden akan selini.

İlk anda başkalarının görmesi halinde çok utanacağı bir halde bulunan birisini görmenin utancını yaşadı içinde. Sanki onu asla böyle görmek istemiyordu. Yine de içindeki o alaycı duygu, varlığını yine gösteriyordu: “Hani erkekler ağla-mazdı.

Vallahi bu adamın erkekliği ölüp gitmiş...” diye gırgır bir duygu yaşadı.

Bugüne kadar onu hiç böyle görmemişti. Vıdanının gözüyle ona tekrar tekrar baktı. Daha otuzuna gelmemişti ama, şakaklarında beyaz kıllar belirgin hale gelmişti. Gözleri çukura kaymış, avurtları hafiften çökmüştü. İçinden biran ona sarılıp bağına basmak duygusu geçti. Bir annenin önce çocuğunu dövüp sonra onu avutmak için bağına basması gibi bir duyguyla sarsıldı. Buna gururu elvermiyordu. Ama bir türlü ona sarılma duygusundan da kendini sıyrıp alamı-yordu.

Saniyeler içinde yaşadığı duygu fırtınasında ne olduğunu anlayamadan, Sedat'ın boynuna sarılıp onun başını göğsüne sıkıca bastırdı. Dış dünyasını terk etmiş iç dünyasında var olma mücadelesi veren Sedat, ne olduğunu bile anlamamıştı. Saniyeler sonra yanaklarında hissettiğı ıslaklıktan ağlamış olduğunu anlamıştı. Demek ağlamıştı... Bir an için yüzünün yandığını hissetti. Utanmıştı... Ama yaslandığı göğüste başını iyice yerleştirirken kollarıyla da Aslı'nın beline sarıldı.

Aslı'da benzer duygular yaşıyordu. Nasıl olduğunu bilemeden yaptığı bu ani hareketle gururu-

nun kırıldığını hissediyordu. Ama göğsünde hissettiği sıcaklık da gönlüne serinlik veriyordu. Göğsünden yayılıp bütün vücudunu saran sıcaklık, içindeki bütün kin ve nefret ağaçlarını köklerinden iflah olmaz şekilde sallamıştı.

“Bana neler oluyor Allah'ım” diye bir iç çekti. Bütün vücudunu milim milim titreten bu iç çekişi, Sedat da tâ yüreğinde hissetti. Onun ne anlama geldiğini biliyordu. Bir süre öylece kaldılar.

Aslı'nın yıllardır yıkamadığı gururunu Sedat'ın iki damla gözyaşı çılgın bir selin önüne geleni silip süpürmesi gibi alıp götürmüş, yerine pişmanlık ve sevgi tohumları ekmişti. Saatlerdir hiç konuşmayan Aslı ilk defa konuşuyordu:

- Ben de haklıydım ama sen daha çok haklıydın, diyerek içinde yıkılan gururunu diliyle ayakta tutmaya çalıştı. “Ben de senden çok özür dilerim... Ben sanâ... sana bir şey daha demek istiyorum: Ben.. ben seni hep sevdim. Sevgimden vaz geçebilseydim eğer, giderdim... Sen de beni sevsen...

Aslı daha fazla konuşmayı gereksiz görerek sustu.

Karı-kocanın saatlerdir farkında olmadıkları bir şey daha vardı. Onlar zannediyorlardı ki çocuklar

oyuna dalıp gitmişler. Kendilerinden habersizdiler. Hayır... Üç çocuk bir çalının altına sinmişler, saatlerdir anne babalarını takip ediyorlardı. Ne olacak diye merakla onları seyrediyorlardı. En son onların birbirlerine sarıldıklarını görünce sevinçten adeta çılgına dönmüşlerdi.

Yıllardır yaşanmamış güzel duygularla dopdolu bir piknik akşamında eve gelmişlerdi. Anne-babalarındaki olumlu değişiklik çocukları şenlendirmişti. Kaostan sonra oluşan genel barış havasında şenlik yaşıyorlardı.

Akşam yemeklerini yemişler, Aslı mutfak işleriyle uğraşırken Sedat çocuklarla oynuyordu. Şeyma babasının kucağına oturmuş, kollarını babasının boynuna dolamış onunla konuşmaya çalışıyordu:

- Babacığım!...

- Efendim, kızım?

- Annemle barıştınız mı?

Sedat soru karşılığında ne cevap vereceğini bir süre düşündü. Sonra kararlı bir şekilde:

- Evet... barıştık.
- O zaman kavga da etmezsiniz değil mi?
- Hayır... etmeyiz.
- Oh ne güzel. Canım babacığım. Babasının yanağına ıslak bir öpücük konduran Şeyma.
- Baba!..
- Ha kızım!
- Gezmeye gidek mi?
- Daha bugün gittik kızım...
- Öyle değil.
- Ya nasıl?
- Başka evlere gidilir ya. Öyle işte.
- Annene söyle... Gidelim derse Yusuf amcanlara gidelim. Şeyma annesinin yanına koşarak gitti. Onun bacağına sarılıp:
- Anne...

- Ne var yavrum?
- Yusuf amcalara gidek mi?
- Babana söyle.
- Babama söyledim... O da annene söyle dedi.
- Tamam gideriz, ama başka zaman.
- Ama anne...
-

* * *

VI

- Haydi ama Yusuf, geç kalıyoruz.
- Tamam tamam... Az daha sabredin, hemen çıkarız. Vakit erken daha, geç kalmayız.
- Olabilir ama, biliyorsun benim biraz erken varmam gerekiyor. Ayşeyle özel konuşmak istiyorum.
- Ayşe'yle konuşmak için bu günü mü beklediniz?
- Tamam da, demir tavında döğölür!... Benim söyleyeceklerimin tam sırası sayılır...
- Haydi çıkalım öyleyse. İki ayağımızı bir pabuca soktunuz.
- Bana haksızlık ediyorsunuz ama Yusuf bey! Görüyorum ki her ayağınızda bir pabuç var.
- Haydi haydi gevezeliğin üstünde yine.
- Ne gevezeliğiymiş ben gördüğümü söylüyorum. Ayrıca pabucuna iyi bak da, yakında birileri tarafından dama atılmasın. Sonra pabuçsuz kalırsınız!..

- Bak Şimdi beni korkuttun... O zaman size karşı biraz nazik davranayım bari. Bak Şimdi... Buyrun Sena hanım, hemen çıkalım. Sizi beklettiğim için kusura bakmayın efendim!

Sena yine kocasına katıla katıla gülüyordu:

- Hah... hah... İlahi, sen bir mrsn vallahi. İnsanın canını sıkmasını da, gldrmesini de biliyorsun.

Yusuf ve Sena düğün evine doğru yürüdüler.

- Hoş geldiniz Sena kızım. Gelemeyeceksiniz sandımdı. Misafirler de gelmeye başladılar.

- Hoşbulduk Fatma Teyzeciğim! Gelmez olur muyum!... AyŐemiz nerede?

- KarŐıki odada kızım. O da “Sena aplan gelmedi”, deyip duruyordu...

- Beyleri evden çıkarmak kolay olmuyor ki Fatma teyzem. “Haydi” dedikçe ayak sürüyorlar. Kendileri haydi dediği zaman biraz geciksen kızıp yaygarayı basıyorlar. Neyse ki gelebildik. Ben Ayşe'nin yanına bir varayım.

- Selamün aleyküm Ayşe gelin!
- Ooh! Aleyküm selam Sena apla. Neden geciktiniz bu kadar? Beni merakta bıraktınız?
- Ne sen sor ne de ben söyleyeyim!... Yoksa hemencecik şu anda gelin olmaktan vazgeçersin!...
- Ne oldu ki apla böyle söylüyorsun?
- Şaka şekerim şaka... Yusuf bey işten geç geldi. Şimdi işimize bakalım biz. Düğün programınız nasıl gidiyor? Neşen nasıl? Heyecanlı mısın?
- Şimdilik iyi gidiyor... Sonra, çok heyecanlıyım... Sahi siz ne zaman konuşma yapacaksınız?
- Misafirler geliyorlar. Bir ara yaparız. Vaktimiz var yani. Bu arada iznin olursa benim sana söylemek istediğim bazı şeyler var:
- Tabi aplacığım, ne demek iznin olursa!... Ben bundan mutluluk duyarım.
- Bak kardeşim; nasip olursa inşaallah yarın; içerisinde doğup büyüdüğün baba ocağından ayrılacak, çok az tanıdığın bambaşka bir kapıya gelin

olarak gideceksin. İnşaallah yarından itibaren senin evin, kocanın evi olacaktır. Belki bütün bunları Fatma teyzemle konuşmuşsunuzdur. Hepimizin dileği, mutlu ve huzurlu bir yuva kurmanız ve saadetinizin ömür boyu devam etmesidir.

... Allah'u Teâlâ (cc)'ın bizler için neyi takdir ettiğini, yarınların hayatımıza ne katacağını bilemeyiz ama; bir ölçüde mutlu ve huzurlu olmak bizim gayretimize bağlıdır. Onun için senin de bildiğin, fakat hatırlatmakta fayda vardır düşüncesiyle birkaç şey söylemek istiyorum:

... Atalarımız “Yuvayı dışı kuş yapar” demişler. Onun için sen ne kadar maharetli ve kıvrak davranırsan, o kadar huzurlu ve mutlu bir yuvanız olacaktır inşaallah. Bunun için kocanı herkesten çok sev ve ona saygını devamlı koru. Bir erkeği, hanımı yüceltir de alçaltırda. Kocanın şerefini ve saygınlığını her yerde ve herkese karşı koru.

- Sena apla! Doğrusunu istersen ben Ahmet'i yeterince tanımıyorum. Nişanlılığımız süresince birkaç defa konuştuk; o kadar tanıyorum. Tabi onu seviyorum ama, ne kadar sevdiğimi de tam olarak bilemiyorum. Allah'tan dileğim, inşaallah birbirimizi tam olarak sevebilelim. Korkum o ki, ya birbirimizi sevmezsek ne olacak o zaman? Ne o beni

tam olarak tanıyor ne de ben onu tam olarak tanıyorum. Bir ölçüde bu işte ailelerimizin istekleri ve kararları belirleyici oldu. Onun annesi, benim de babam, sorduk soruşturduk “iyiymiş” dediler, diyerek evlenmemize karar verdiler.

- Senin endişeni anlıyorum Ayşe. Ben de görücü usulüyle evlendim. Biz de birbirimizi çok az tanıyorduk. Fakat Allah'ıma şükürler olsun biz çok mutluyuz. Ara sıra sorunlarımız oluyor, birbirimize küstüğümüz günler bile oldu. Ama sorunlarımızı büyütmemek için elimizden gelen gayreti göstererek, gereği kadar fedakarlıkta bulunarak sorunlarımızı çözüyoruz. Belki sana komik gelecek ama; birbirimize küstüğümüz günlerde Allah'a dua ediyoruz: “Ah şimdi benimle konuşsa” diyoruz. Küskünlüğümüz acı veriyor ama; o barışma anının verdiği mutluluk bambaşka geliyor insana...

... Ben şöyle düşünüyorum: Bir kadın kendini kocasına beğendirmeyi, sevdirmeyi bilmelidir. Ama bunları hiçbir zaman yapmacık ve gösteriş için değil; içten, samimi duygularla severek yapmalıdır. Kocasına karşı hiçbir zaman duyarsızlık olarak algılanabilecek hallerde bulunmamalıdır. Vurdum duymaz, pasaklı, sünepe olmaktan sakınmalıdır. Her zaman güzel ve alımlı olmaya, soğuk ve mat

davranışlardan uzak durmaya çalışmalıdır. Olabildiğince zarif, cazibeli, cilveli olmalı ki, kocasının gözü dışarda kalmasın.

... Birçok kadın bir yerlere giderken veya evine birileri geleceği zaman süslenir püslenir ama; kocasına karşı en ufak bir gayrette bulunmaz. Dağınık bir kıyafet ve üstünkörü bir kadınlık... Halbuki süs, kocanın hakkıdır. Kadının güzelliği, süsü, cilvesi, nazı, bütün bunlar kocası için olması gereken özel donanımlardır.

... Aşkın, sevginin gıdası nezaket, zarafet, saygı, tatlı dil, sevecen davranış, karşılıklı memnuniyet, sevdiğini affedebilmek eksikliklerini ve hatalarını memnuniyet, sevdiğini affedebilmek, eksikliklerini ve hatalarını görmemezlikten gelebilmektir.

... Bu arada fazla idealistte olmak istemem. Bundan dolayı şunu da eklemek gerekir: Zaman zaman eşler arasında problemler çıkması normal bir şeydir. Önemli olan bu problemleri aşmak için doğru yöntemle hareket etmektir. Hoşunuza gitmeyen şeylerin olması durumunda, birbirinizi kınayarak değil, küçümseyerek değil, bilakis birbirinizi okşayıcı, onore edecek bir tarzda yumuşak bir üslupla derdinizi söylemeli, sıkıntınızı paylaşmalı

ve bu konularda birbirinize yardımcı olmayı istemelisiniz.

- Sena apla, izin verirsen bir şey sormak istiyorum?

- Tabi buyur sor; ayrıca benim söylediklerimden hoşuna gitmeyen, farklı düşündüğün şeyler de olabilir. Ve benim fikrime katılmayabilirsin. Bunları konuşmak ve tartışmak isterim doğrusu.

- Eşlerin sorunları karşılıklı konuşması ve aile sırları konusu. Eşiyle problemleri olan bir arkadaşım vardı. “Artık dayanamayacağım ona... Konuşmak da fayda vermiyor artık” demişti.

- Güzel bir konu aslında. Öyle bir şey dilemeyiz ama, eşlerin problemleri kendi aralarında çözülmez bir hâl alırsa veya böyle bir boyuttaysa yapılacak en iyi şey öncelikle durumu aile büyüklerine bildirip yardım istemek olacaktır. Bunu gerekirse kocasının ailesine, gerekirse kendi ailesine bildirmek gerekir.

- Ama bu noktada başka bir problem görüyorum ben. Genellikle kızlar ailelerine problemlerini ilet-

tiği zaman bazan kocasından ve hatta onun ailesinden; bazan da kendi ailesinden tazir görüyor. Buna birkaç defa şahit oldum ben.

- Maalesef öyle. Ben de birçok arkadaşta rastladım. Aileleri kızlarının problemlerini çözmeye, yuvasını sağlamlaştırmaya çalışmaktansa: “bırak gel kızım, o pezevenğin kahrını ne çekiyorsun biz seni besleriz” diyorlar. Ya da “otur oturduğun yerde, dert çıkarma başımıza” deyip kızlarını yüzüstü bırakıyorlar. Erkeğın ailesinden de anlayışlı birisi çıkmazsa eğer, kadıncağız çilenin binbir türlüünü çekmek zorunda kalıyor. Bence bu tavrın ikisi de yanlıştır.

... Evlat ölünceye kadar anne babasının evladıdır. Ana baba da ölene kadar ana-babadır. Oğlan ya da kız evlendirilmekle ailelerin onlara karşı olan sorumluluğu ve görevleri bitmemektedir. Nasıl ki onlar üzerindeki hakları kalkmıyorsa. Zamanımızda, özellikle kız tarafı kızlarının haklarını korumaya: ona destek ve sahip çıkmaya gerekli önemi vermede yetersiz kaldıklarından, karı-koca arasındaki problemler daha çabuk çıkıyor ve derinleşebiliyor. Öyle erkekler var ki, önünde bir engel olmadığı için eşine zulmetmekten vahşı bir tatmin duyuyor. Bir bakıma “bunun eti de kemiğı de benim” diyerek, eşine karşı sorumsuz bir hâl

alıyor. Bir anne babanın kızına “bırak gel” demesi ne kadar yardım ve destek değilse; “otur oturduğün yerde” demesi de onun iyiliğini istemek değildir, diye düşünüyorum. Böyle bir durumda, yapılması gereken en iyi şey çiftlerin problemlerini dinleyip aralarını bulacak yolu takip etmektir.

... Aile geçimsizliğine sebep olan şeyleri bir üçüncü şahsa anlatmak ve yardım istemek, aile sırlarını dışarı taşımak değildir. Tabi bu önüne gelen herkesle konuşulacak değildir. Gerçekten, aklı başında, derde درمان olabilecek muhterem bir insan olmalıdır.

... Şu noktayı da hatırdan çıkarmamak gerekir diye düşünüyorum. Kocanı kesinlikle hiç kimseye kötüleme. Onun eksiklerini ve ayıplarını açığa vurmaya çalışma. “Laf olsun” diye konuşulan bir şey, başka bir ağızdan ona ulaşır da, bu aranızın bozulmasına yeter de artar bile. Fitneye fırsat vermemek gerekir.

... Kanaatkar yaşayan, israf etmeyen bir hanım olacağını ümit ediyorum. Ayrıca kocanın ailesiyle iyi geçinmeye çalış. Onlara gerekli saygı ve sevgiyi göster. Allah evliliğinizi hayırlı, kutlu ve mutlu eylesin.

- Teşekkür ederim apla.

- Seninle tanışmamız şunun şurasında birkaç ay oldu daha. Ama ben bütün samimiyetimle şunu sana söylemek istiyorum. Ben seninle arkadaş olmaktan çok mutluyum. Seni seviyorum. İnşallah bundan sonra da dostluğumuz devam edecektir. İhtiyacın olduğu zaman burada seni bekleyen bir dostun olduğunu asla unutma.

Ayşe, Sena'nın boynuna sarıldı:

- Ben de sizi çok seviyorum. Sizinle tanıştığım günden beri hayatıma farklı bir renk kattınız. İnşallah bu rengi üzerimde sürekli taşıyacağım. Bunun için de size ayrıca duacıyım.

- Kız, biz bu lafı hemen bitirmezsek sen gelin olmayacaksın bu gidişle. Haydi misafirlerin yanına çıkalım da, sen de düğünün neşesini yaşa biraz.

- Hay Allah... İnan ki ben misafirleri unutmuştum. Allah (cc) sizden razı olsun. Dilerim herşey çok güzel olur.

İkili sohbetlerine mecburen son veren Ayşe ve Sena misafirlerin yanına çıktılar. Ortalık curcunaydı. Düğün coşkusuyla binbir çeşit haller oluyordu.

Kına gecesi idi ve oğlan evinden de misafirler gelmişti.

Kına gecesine münhasıran yapılacak olan program içerisinde Sena için de kısa bir konuşma düşünülmüştü.

Sena için ayrılan konuşma anı gelmişti. Davetlilerin tam karşısında küçük bir masanın başına geçen Sena konuşmasına başladı:

- Bismillahirrahmanirrahim.

Sevgili misafirlerimiz, öncelikle davetimize icabet ederek, bu mutlu günümüzde yanımızda bulunduğunuz için hepinize ayrı ayrı hoş geldiniz diyerek teşekkürlerimizi arz ediyoruz. Hoş geldiniz!

Bizleri en güzel surette yaratan Rabbinize şükürlerimizi arz ederek konuşmama başlıyorum:

Ey insanlığı doğuran Havva'nın kızları. Şu an, bir kız kardeşimizi evlilik gibi mukaddes ve onurlu

bir yarına taşımak; bir aile yuvasının kuruluşunda görevimizi ifa etmek için burada bulunuyoruz. İnsanlığın huzurlu bir gelecek için muhtaç olduğu en temel kurumlardan olan ailenin; bir geleceğin mimarisinde bulunmak mutluluğunu yaşıyoruz.

İnsanlığı doğurmak gibi kutsal, kutsal olduğu kadar kutlu, kutlu olduğu kadar da mutluluk verici bir makamın sahipleri olarak; vazifemizin ve üzerimizdeki yükün bilincinde olmak zorundayız. Bunun içinde kendimizi; bizi böyle bir göreve uygun özellikle yaratan Rabbimiz Allah'ı en iyi bir şekilde tanımak zorundayız.

Bunun için dünümüzü, bugünümüzü ve yarınımızın nasıl olduğunu ve nasıl olacağını iyi bilmek zorundayız. Rabb'imizin birer kul olarak bizden neler istediğini bilme ve yerine getirme zorunluluğumuzu iy anlamalıyız.

Ey analar! Bacılar!

Bizler kadının insan olup olmadığını, ruhunun olup olmadığının tartışıldığı bir tarihi serüvenin içerisinde; Allah'u Teala (cc)'ın bizlere göndermiş olduğu İslam dini ile, şerefli mevkiisini ve değerini kazanmış ve bugünlere gelmiş bulunuyoruz.

İslam, kadınla erkeğin insan olma yönüyle eşit olduğunu bildirmiş; yaratılış özellikleri itibariyle de her birine ayrı görevler ve sorumluluklar yüklemiştir. Allah'a kullukta kadınla erkek arasında hiçbir fark yoktur. Allah katında ne kadın erkekten, ne de erkek kadından üstündür. Kadın olmak ne utanılacak ne de kibirlenilecek bir özelliktir.

Kadını bir mal gibi gören, ama faydalanılıp atılacak bir parça eşya gibi gören bütün sistemler ve inançlar, cahiliy-yenin kendisidir. İşte İslam bizi böyle bir hayatın içerisinden çekip çıkardı. Kadını bu hale düşürenlerin yüzüne gerekli şamarı vurdu.

Kadın, İslam'la insanlığını kabul ettirdi...

Kadın, İslam'la analığın şerefini kazandı...

Kadın, İslam'la sömürölmekten kurtuldu...

Kadın, İslam'la cinsel arzuları tatmin makinası olmaktan kurtuldu...

Kadın, İslam'la kullara kulluktan Allah'a kulluk makamına yükseldi...

Evet sevgili hanımlar!

Kadın, İslamın ihyasıyla kadınlığını kurtarıp Allah'ın kendine bahşetmiş olduğu güzellikleri ve kıymetleri kazandı ama; içerisinde yaşamış olduğumuz şu çağda, İslam'la kazanmış olduğu o muhteşem ve parlak mevkiinden tekrar uzaklaştırılmak ve soyutlanmak istenmektedir. Geçmişte kadının insanlığını ve ruhunu tartışan insanların izi üzere giden bir takım kişi, kuruluş ve ideolojiler; kadın hakları, kadın erkek eşitliği, kadına özgürlük gibisinden dışı parlak ve akıl kamaştıran; içi hile, tuzak ve aldatmacalarla doldurulmuş sloganlarla bu işi yapmaya çalışmaktadırlar.

Kadına ekonomik özgürlük dediler; kadını ucuz iş gücü olarak ve korumasız bir şekilde sosyal hayatın merkezine çekip barlara, pavyonlara, kerhanelere sürdüler. Üstelik ellerine birer adet vesika tutuşturup seks kölesi haline getirdiler. Fuhuş, tarihte hiç olmadığı şekliyle ekonomik faaliyet haline dönüştürülüp ekmek kapısı haline getirildi. Geçen yıllarda bir genelev patroniçesi vergi rekortmeni ilan edilerek devlet erkanınca ödülleri verildi. “Vergilendirilmiş kazanç kutsaldır” denilerek, fuhuş kutsallaştırılmış; vergilendirilmek suretiyle de devlet nezdinde aklanmıştır. Tarihte, bugünkü gibi fuhşun kutsallaştırıldığı bir tek müp-

tezil dönem daha olmamıştır herhalde. Bu çok küçük bir örnek. Ancak yaşanan rezaletin boyutlarını gözler önüne serme yönünden de çok anlamlı bir örnek olsa gerek...

Kadını, sanat ve sanatçılık adına çırılçıplak soyup, vücudunu ve cinselliğini pazara sürdüler. Bununla da kalınmadı. Tesettürlü giyinmek, çağdışılık, gericilik, aptallık, aşağılık bir davranış gibi gösterilmeye çalışılmaktadır. Tesettürü ayıp ve utanılacak bir giyim gibi gösterip; çıplaklığı erdem ve yücelik olarak lanse edip vahşi kapitalizmin ürün pazarlama aracı olmaya mahkum ettiler. Otomobil lastiğinin çıplak kadınlarla reklamı yapılmaktadır. Bunun gibi binlerce sömürü örnekleri verebilirim...

Bugün için gelinen noktada ne kadın erkeğini, ne de erkek kadını menmün ve mutlu eder olmuştur. Herşeyde bir doyumsuzluk yaşanmaktadır. Kadına sokağın yolunu gösterip, “kadını ev hapsinden kurtardık ve ona özgürlüğünü verdik” diyenler, aslında kadının bütün insanî özelliklerini söküp almışlar; onu evinden, kocasından, çocuğundan koparmışlar, sınırsız şehvet ve arzuların kucağına iterek sahipsiz bırakmışlardır.

Ekranlarda ya da basında arzı endam eden küçük bir grubun ferah, mutlu ve istediğini elde etmiş görüntülerinden ibaret olmayan, karanlık dünyaların sömürüp çürüttüklerini de bu değerlendirmelerin içerisinde tutmak gerekir.

Peki kadın ömrünü dört duvar arasında bir erkeğe hizmet etmekle mi geçirecek? Kültür ve sanatla uğraşmayacak mı? Okuyup öğrenmeyecek mi? Çalışıp iş-güç sahibi, meslek erbabı olmayacak mı? Hayır, tabiki bütün bunları yapabilir ve gerektiğinde de yapmak zorundadır.

Ancak; para kazancağım, sanatçı olacağım, okuyacağım vs. diye, kadınlığının, dişiliğinin sömürülüp pazarlanmasına asla fırsat vermeden; kadınlığı üzerinden fayda/çıkar sağlamaya kalkışmadan, kısaca kadınlık vasfının hiçbir şekilde istismar edilmesine izin vermeden bunları yapabilir.

Asli görevi ve yaratılış hikmeti olan Allah'a kulluğuna halel getirmeden; eş olma ve annelik ruhunu zedeledikten, bunlara sadık kalarak yapmalıdır.

Bu dünya hayatının geçiciliğini, zevklerinin faniliğini, gerçek hayatın ahiret hayatı olduğunu ve ahiretteki mutluluğun bu dünyada kötülüklerden

sakınma ve iyiliklere sarılmada olduğunu bilerek ve inanarak yapabilir!...

Sevgili hanımlar!

Bizler iyi insanlar olalım ki, bizim doğurduğumuz ve büyüttüğümüz nesiller de iyi birer insan olsun.

Allah'tan korkalım...

Allah'tan korkmamaktan korkalım...

Allah'a asi olacak evlatlar dünyaya getirmekten korkalım.

Allah'a emanet olun!

Sena'nın kısa konuşması, tamamen kadına ait olan bir tarzda olmuştu. Sohbet, sonrasında birçok kadın kendisine teşekkür ederek ilgilerini ortaya koydular. Fatma teyze de kendisine özel ilgi gösteriyordu:

- Teşekkür ederim kızım. Seni şu halinle çok yorduk.

- Öyle söyleme Fatma teyzem. Bu bizim vazifemiz. Halimize de birşeycikler olmaz inşaallah!

- Allah hayırlı evlatlar versin inşaallah kızım. İnan ki sende benim bir kızım oldun.

- Teveccühünüz için teşekkür ederim. Allah sizden razı olsun. eğer izniniz olursa biz şimdi gidelim. İnşaallah yarın yine gelir Ayşemizi uğurlarız...

- Peki yavrum. Allah razı olsun. Yusuf oğlumuza da çok selamlar söyle.

- Aleyküm selam!

* * *

Sena ve Yusuf başbaşa yürüyorlardı yine. Yusuf takılmadan edemedi yine:

- Haydi Sena hanım, yavaş yavaş yürüyelim. Bugünlerde amma da tembel oldun ha!

- Bizdeki yük sen de olsaydı, seni sürümekle yerinden oynatamazdık ya, neyse.

- Ya sen de beni hiç beğenmez oldun bakıyorum da, hayırdır inşaallah.

- Yok vallahi, ben seni her zaman için beğenirim bilirsin. Ama şimdi bize bir tatlı ısmarlarsan seni daha çok beğeneceğim kesindir.

- Bak seenen!... Ben bu fırsatı asla kaçırmamalıyım o zaman. Hatta bunu fırsat bilip senin beğenini biraz daha kazanmaya çalışmalıyım.

- Ya, demek yanında dondurma da ısmarlayacaksın!.. Ama sana masraf olacak. Üstelik fıstık ezmesi bol olduğu zaman hiç de hesabın altından kalkılmaz!...

- Ama sen buna değersin. Üstelikte bir dilim tatlıyla, bir dilim dondurma yiyecek olduktan sonra hiç önemli değil.

- Bak işte bu olmadı hayatım!

- Ne olmadı?

- Yani dilinin sürçmesi olmadı, demek istedim. Çünkü Ekrem bey şöyle benim tabağımı ikişer kişilik yapsın. Ben kalankini de eve götüreceğim.

- Aaa... ne ayıp.

- Olsun. Ben ayıbımla sevimliyim.

- Tamam da çantan bile yok.
- Senin cebin var ya şekerim.
- Olmaz olmaz öyle şey. Ekrem'e söyleyim de bari son günlerde benim karımın iştahı çok açıldı, sen birer tepsi, tatlı cinslerinden hazırla da bir kamyonla bize gönder diyeyim.
- Orda dur bakalım efendim!
- Niye?
- Sağa dönde Ekrem beyin dükkanını ıskalamış olmayalım. Çünkü lafla baklava hamuru açılmıyor canım. Buyrun, önden geçiniz. Tatlımızı yiyelim hemen.
- Yine paçayı kurtaramadık şu Ekrem'den yahu.

Sena, pastahanenin önündeki kameriyedeki boş masaya otururken Yusuf Ekrem'e:

- Ekrem bey bize servis yapar mısınız?
- Tamam, hemen getiriyorum.

Sıcak bir yaz günü akşamında oldukça serin bir hava vardı. Güzel bir düğün akşamının akabinde,

gevezelik dolu bir sohbetle yürümüşlerdi. Karı-kocanın neşelerini artıran en önemli şeylerden birisi de yakında doğacak olan bebekleriydi. Anne, çok zor günler geçirmişti. Bazı zamanlar Yusuf eşine takılır ve: “Yahu bu çocuk daha doğmadan bizi perişan ediyor, doğduktan sonra elinden çekeceğimiz var herhalde” derdi. Sena da: “Hele bir doğsun, sen o zaman görürsün, şimdi rahat günlerini yaşıyorsun” diyerek kocasına takılırdı.

VII

... İşte dünya, tamamı bir avuç toprak...

Nihayet, geçmez denilen günler çabucak gelip geçti ve bebeğin doğum vakti gelip çattı.

Hastahanenin bekleme salonunda oturan Yusuf, her geçen an biraz daha sabırsızlanıyordu. Doğum sancılarının başlamasıyla, akşamdan geldikleri hastahane vakit gece yarısını çoktan geçmiş ama bebek hâlâ gelmiyordu. Alnının terini silen ebe:

- Doğum zorlu olacak, dedi yardımcısına.

Doğum odasına hasta yakınlarından kimse alınmadığı için, dışarda kalanlar, içerde neler olup bittiğinden habersiz, sabırsızlıkla bekliyorlardı.

Ayşegül hanım doğum odasına açılan kapının önünde sandalyeye oturmuş içerden haber bekliyordu. Arada sırada gelen hemşirelere:

- Doğum niye bu kadar gecikti acaba? diye tereddütte soruyor “daha vakti gelmemiş apla!” cevabıyla olduğu yere çakılıp kalıyordu.

Uzun bir uğraştan sonra zorlu bir doğum gerçekleş-tirilmişti. Bebek alınmıştı alınmaya ama, bir türlü nefes alıp vermiyordu. Ebeyi ve hemşireleri bir telaş almıştı. Anne doğum masasında unutul-muştu. Ne yapıldıysa bebek nefes al-mıyordu. Ağ-latılamayan bebek, doğum esnasında ölmüştü.

Doğum öncesi muayenesinde sağlıklı olduğu tes-pit edilen bebek, doğum esnasında ölmüş, belki de kasıtsız bir ihmalle öldürülmüştü. Bebek için bü-tün ümitler bittiğinde, bebeğin ölü cesedi bir ta-rafa konulup, durumu kapıda bekleyen Ayşegül hanıma haber vermeye karar verdiler.

Ayşegül hanım, doğum odasından çıkan baş ebeyi görünce sevinçle ayağa kalkıp ona yöneldi. Ancak onun solgun bakışlarıyla da adeta buz gibi ol-muştu.

- Ayşegül hanım, üzgünüm ki bebeğiniz ölü doğdu.

- Anlamadım?... Nasıl olur? diyerek gerisin geriye duvara yaslanıp yandaki sandalyeye yığılıp kaldı.

- Evet, doğum çok uzun ve zor oldu. Bebek daya-namadı buna... Kader böyleymiş!

Yarı baygın doğum masasında yatan Sena da fazla kan kaybıyla kritik anlar yaşıyordu. Bebeğin telaşına kapılan ebeler bir süre onu ihmal etmişlerdi. Yarı baygın haldeki Sena durumu anladığında büsbütün kendinden geçmişti. Ebeler bu sefer de onun telaşıyla koşuşturuyorlardı.

Ayşegül hanım şok halinde, ne yapacağını bilememenin şaşkınlığıyla Yusuf'un kaldığı bekleme salonuna yöneldi. Saatlerdir ayakta durmaktan yorgun düşen Yusuf, sıkıntıyla oturduğu yerden kapıyı gözetliyordu. Annesini kapıda görünce heyecanla yerinden fırladı ama, Ayşegül hanımın gözlerindeki yaşlar, kaynar su gibi başından aşağı akmaya başladı.

- Anne! Bu ne hal?

Oğluna bebeğin öldüğünü nasıl söyleyeceğini bilemiyordu Ayşegül hanım. Ona uzun uzun baktı. Sonra fısıltı halinde:

- Oğlum, bir kızımız oldu. Ama... ama... öldü! diyebildi.

Yusuf biran kendini boşlukta hissetti. Büyük bir alev parçası vücudunu sarmalamıştı. Kulakları “öldü” kelimesiyle uğulduyor, gözleri kararıyor,

kararan gözlerinin önünde bebek cesetleri uçuşuyordu. Ayakta kalabilmek için duvara yaslandı. Bir an da atmosfer basıncı üzerinden kalkmış, içindeki basınç bütün damarlarını patlatacak gibi olmuş, derin bir acıyla sarsılmıştı. Bir süre öylece kala kaldı.

Sena'dan bebek müjdesini aldığı o ilk anı, ardından anne karnındaki bebekle ilgili yaşadıkları onlarca acı-tatlı hatıralar; kurdukları hayaller beynini zonklatıyor; saatlerdir beklediği şu salonda kurduğu hayaller yalancı seni, yalancı seni, bizi kandırdın” dercesine boğazına sarılıp onu boğmak istiyorlardı.

Tavana diktiği gözlerini annesine çevirip:

- İnnâ lillahi ve innâ ileyhi raciun – Biz muhakkak Allah'a aitiz ve muhakkak O'na döneceğiz – dedi. “Peki Sena'nın durumu nasıl anacığım, ona da bir şey olmadı inşaallah!.

- Sena iyi oğlum, Allah esirgesin. Ama... bebek doğum esnasında ölmüş. Biz şimdi ne yapacağız yavrum, söylesene ne yapacağız?

Yusuf öfkesine hakim olmaya çalışarak annesini teselli etmeye çalıştı:

- Ne yapalım anacığım. Veren de alan da Allah. Ondan sabır ve metanet isteyeceğiz. Allah nasip ederse yine olur inşaallah. Şimdi Sena'nın yanına gidebilir miyiz?

- Şu an odasına aldılar yavrum. Hadi varalım...

Sena kendisine geldiğinde ilk anda neler olup bittiğini anlayamamıştı ama; ebe ve hemşirelerin telaşından bebeğe birşeyler olduğunu anlamıştı. Saatlerdir çektiği acılardan yorgun ve bitkin düşen bedenini artık hissetmiyordu. Bütün varlığı bey-ninden ibaret kalmıştı. Söylenenleri, konuşulanları duymuyordu. Etrafındaki insanlar birer hayaleti andırıyordu. O, ölmüştü ve hiçbirşey yaşamıyordu artık. Kendisi bile...

Kapıdan giren Yusuf'un hayalini ancak seçebiliyordu. Daha yeni ölmüş bir insan bedeninin, ısı-sını kaybetmemiş haldeki görünümünü andırır bir duruştaydı. Bedenini terketmek üzere olan ruhun, beden gözüyle, dünyaya son bir kez bakan gözleri gibi boş ve donuk bir bakışı vardı. Onu ilk defa gören birisi, gözleri açık ölmüş bir insan zanned-di.

Yusuf eşine doğru yaklaşıp onun buz gibi olan el-lerini sevgiyle tuttu ve:

- Innâ lillâhi ve innâileyhi raci'ûn dedi. Sena gözlerini yummuş, ona bakmıyordu. Şimdi tam bir cecet olmuştu. Yusuf ipek gibi hafif bir sesle devam etti:

- Geçmiş olsun Sena'm. Sen iyisin ya, bizim için önemli olan budur. İnşaallah başka bebeklerimiz de olur. Rabbimiz-den sabır ve hayır isteyelim. Bak o tertemiz olarak cennete gitti.

Sena ilk defa, bir hayat belirtisi vermek istercesine zorlanarak hafiften kocasına doğru dönerek mırıltı halinde:

- O... öldü. Bebeğimiz öldü... Onu... öldürdüler Yusuf. Beni öldürdüler... Ben yavrum olmadan... yavrum olmadan... nasıl yaşarım... ben ne yapacağım şimdi? Kollarım boş mu kalacak?

- Kader bu, elden ne gelir ki benim canım... Onun bu dünyadan nasibi yokmuş... Ya... ya sana bir şey olsaydı... O zaman ben ne yapardım. Biliyorum, sana “üzülme” desem bu boş bir söz olur... Ama Allah için sabredeceğiz bu işte. Zor ama bir müslümana yakışan budur. Rabbine isyan etmek bir kul için yakışık almaz. Sonra isyan etsek bile, “neden” dersek bile elimize ne geçer Allah'ın gazabından başka. Onun için yüreğimizin yangını

iman ve sabırla söndüreceğiz inşaallah. Şimdi sen biraz dinlenmene bak ha...

- Yusuf...

- Efendim, canım.

- Beni buradan hemen götür... hemen...

- Tamam canım, sen biraz daha istirahat eyle. Birazdan gideriz.

- ...

Yusuf büyük bir üzüntüyle gerekli işlemleri yapmaya başladı. İlk önce baş ebeyle konuşmaya karar verdi.

- Söyler misiniz ebe hanım! Bebek niçin öldü?

- Doğum çok zor oldu. Biz elimizden geleni yaptık.

- Bana bakın ebe hanım! Biz buraya geldiğimizde bu bebek gayet sağlıklıydı, canlıydı. Burası bir özel hastahane. Ben karımı buraya getirdim ki, gerekli bakım ve özen en üst düzeyde olsun diye. Madem ki doğum riskliydi; birincisi neden bana

söylemediniz, ikincisi neden doğum uzmanı bir doktor çağırmadınız? Neden bunları yapmadınız?

- Bizim bir kusurumuz olmadı kardeşim!

- O zaman bebek niye öldü? Sizin hakkınızda savcılığa suç duyurusunda bulunacağım, bunu bilin?

- Vallahi bizim bir suçumuz yok kardeşim. Çocuk öldüyse bizim ne suçumuz olabilir ki?

- Onu gerekli mercilere siz anlatırsınız gayri. Hâ zannetmeyin ki bu bizim acımızı dindirecek. Asla...

Hastahanede gerekli olan işlemler yapılmış, hastanın eve gitmesinde bir mahsur olmadığı söylendiği için taburcu ediliyordu. Yusuf yavrusunun cansız bedenini kucağına almış, bağrına basıyordu. Şu an kucağında bulunan şu cansız beden üzerine ne hayaller kurmuşlar, neyi bulmuşlardı. Gözlerine dolan yaşları artık tutamıyor, yanaklarından süzülen iri damlalar, kucağındaki cansız bedeninin üzerine dökülüyordu, hayat vermek istercesine...

Aylarca yüreğinde büyüyüp dağlar gibi yüce, okyanuslar gibi coşkun ve derin bir hal alan evlat

sevgisi; Şimdi hasret ve acıya d n Ő m Ő , üzerine yığılıyordu.

G neŐ  henüz doĐmuŐ tu Yusufun amca ve halaları yanlarına gelmiŐ lerdi. Herkes çok üzgündü.

Emine hanım bebeği yıkamıŐ  ve beyaz bir beze sararken Yusuf yanlarına geldi. Bebeğin yanına oturdu. Hafiften sararmıŐ  bembeyaz teniyle Yusufun gözlerini kamaŐ tırmıŐ ; gülümser duruŐ uyla içini titretmiŐ ti. Yusuf yüreğindeki yangını söndürmek istercesine,  ağlayanlar gibi coŐ kun göz-yaŐ larını içine akıtıyordu ama, artık yüreği dolmuŐ  ve taŐ ıyordu. Sessiz bir çığlıkla akan g zyaŐ ları bebeğin yüzüne damlıyor, sanki hayat bulmuŐ casına billurlaŐ ıyordu...

Yavrunun minik ellerini avucuna alıyor, öpüyor, kokluyor, yanaklarına dokunuyor, yeni doğan bebeklerde nadir miktarda bulunan sarı saçlarını okŐ uyor, onu derin uykusundan uyandırmaktan korkarcasına titizleniyordu. Emine hanım artık dayanamadı.

- Yeter oğlum, yeter... hadi bırak da iŐ imi yapayım! Yusuf gözü yaŐ lı, boynu bükük:

- Peki, bir kere daha onu öpüp koklayayım da...
Ondaki cennet kokusunun tadına doymak ne mümkün...

Tekrar eğildi. İki yanağından bir defa daha öptü. Saçlarını kokladı. Uzunca bir bakıştan sonra nihayet kalkabildi. Lavaboya geçip yüzünü gözünü yıkayarak sakinleşmeye çalıştı. Sena'nın yanına vardı.

Sena gözlerini kapatmış öylece yatıyordu.

- Sena... Sena...

Sena gözlerini açtı. Sanki hüznün kutusunun kapağı açılmıştı da her tarafı hüznün kaplamıştı. Yusuf'a öylece baktı.

- Sena... onu... bir kere görmek ister misiniz, getireyim mi?

Sena gözlerini yumdu, kafasını hafifçe iki yana salladı. Hırıltılı bir sesle:

- Hayır... buna dayanamam.

Bebek için küçük bir mezar kazılmıştı. Mezara bakan Yusuf:

- Buraya yüreğim sığmaz ki... deyiverdi. Onun ne dediğini ilk anda anlamayan amcası Mehmet; omuzuna dokunarak:

- Sığar canım, sığar... demekten kendini alamadı.

Yusuf çok tuhaf durumdaydı. Bebek, mezara konup üzerine toprak atılırken, yüreğinin üstünde gitgide artan bir ağırlık hissediyordu. Sanki o toprağı yüreğinin üstüne yığıyorlardı. Daha önce de birçok cenazede bulunmuş, hatta defin esnasında mezarın içine inmiş, cenazeyi toprağı indirme işleminde bulunmuştu ama, kendini hiç böyle hissetmemişti.

Adeta canlı canlı gömülmeyi yaşıyordu.

Sena ile birlikte, veya ayrı zamanlarda bebek üzerine birçok hayaller kurmuştu ama şu yaşadıklarını hiç düşünmemişler ve hatta hayallerinden bile geçirmemişlerdi. Hayalleriyle şu yaşadıkları arasındaki farkı ve bu farkın ortaya koyduğu gerçeğı düşünüyor; “Rabbimiz, bizi bağışla... Sana karşı mahçubuz, günahkarız, ne olur isyankar eyleme bizi...” diye dualar ediyordu.

Aslında hayat bu kadar kısaydı. Ama insanoğlu bir türlü bu gerçeği göremiyor, görmek istemiyordu. Ama gerçek bütün çıplaklığıyla ortadaydı işte...

- İşte dünya, tamamı bir avuç toprak, demekten kendini alamadı.

Evde hüznün vardı, hasret vardı. Sena çok zor geçen ve asırlar gibi uzun bir gecenin ardından, yorgun bedenini uykunun kollarına bırakmıştı. Uyuyordu... Uyuyordu ama, bütün acıları yüzünden okunuyordu.

Bir ara aniden irkilerek uyandı. Anlaşılan bir rüya görmüştü ve rüyanın tesiriyle uyanmıştı. Sena uyanmıştı ama acılar, kederler, hasret ve özlemleri de kendisiyle beraber uyanmıştı. Yusuf yanına oturmuş, başını elleri arasına almış öylece kendine bakıyordu.

Biran için; “bebeğim, bebeğim hani Yusuf” diyecek oldu, telaşla sağına soluna baktı. Hafifçe doğrulmuştu ama, bir anda kendini tekrar yatağa koy-verdi. Dünyası kararmıştı bir anda... Kadınlığının en narin, en zarif, en incelikli duyguları, anneliğin

sevgi ve merhameti bir anda sklp gitti yüreğinden... Kendini bir robot kadar duygusuz ve boş hissediyordu.

Kolu kanadı kırılmış, hayat damarı kesilmiş, ruhu sklp çıkarılmış ve bedeni bomboş gibi geliyordu... Vücudundan çok büyük bir parça kopmuş gibi acı doluydu... Kolları uyuşmuş bir haldeydi... Hoş, bağrına basacak bebeğı olmadıktan sonra kolları olmuş neye yarardı.

Yusuf çaresiz bir haldeydi. Bir taraftan yavrusunun acısı, bir taraftan da eşinin perişan hali... İncelmiş, duygu yüklü bir ses tonuyla:

- Nasılsın canım? diyebildi ancak.

Sena yine gözlerini kapatmakla cevap verdi. Konuşacak gücü yoktu. Bir kerecik sesi, sesine dokunmamıştı... Bir kerecik bakışları birbirine sarılamamıştı... Bir kerecik bağrına basıp “yavrum” diyememişti... Bir kerecik emzirememişti... Bir kerecik öpüp koklayamamıştı... Dokuz ay karında taşımıştı, dokuz ay içinde yaşatmıştı... Onun adı şimdi “yürek yakan hasret” olmuştu... O, şimdi bir kor parçası olarak yüreğine düşmüştü, yakıyordu...

Göz pınarları kapanmış, bir damla yaş akılmıyordu. Göz yaşları yanardağ lavı gibi yüreğine akıyordu. Yusuf yanaklarını sıvazlarken iki damla gözyaşı düştü avuçlarına... İki tane alev topu... İki tane kor parçası... Gitgide şiddetlenen bir ağıtla Sena sarsılmaya başladı. Yusuf onun saçlarını sıvazlıyordu, gözlerinden akan yaşları siliyor, çaresizliğin kahriyle yanıp kül oluyordu. Daha fazla dayanamadı.

- Yeter Senam yeter Allah aşkına... Ciğerlerin paramparça oldu. Hadi lütfen, ne olur sus, yeter artık.

Ayşegül hanım Sena'nın en azından bir parça rahatlaması için ağlamanın iyi geleceğini biliyordu. Oğluna müdahale ederek:

- Elleme yavrum, elleme. Onun ateşini ancak gözyaşı söndürür... Elleme...

Nice zaman sonra Sena ancak sakinleşti. Vakit öğlen olmuştu. Hâlâ yemek yememe konusunda direniyordu.

Zehra bir tepsi içerisinde yemek hazırlayıp tekrar getirdi.

Yusuf:

- Bak, yemek hazırlanmış, haydi biraz yiyelim. Vücudun iyice zayıf düşmemeli. O kadar kan kaybından sonra bu kadar aç kalmak seni mahvedecek.

Sena yalvarırcasına Yusuf'a bakıp:

- Hiç, ama hiç canım istemiyor ki!...

- Olsun, zorlanarak da olsa biraz yemelisin. Hadi ben hem sana yoldaşlık edeyim, hem de sana ben yedireyim.

Sena Yusuf'un “biraz şundan, biraz da şundan” diye diye zorlamasıyla da olsa biraz yemek yemişti. Yemekten sonra biraz daha rahatlayan Sena, tekrar uykuya daldı.

İki saatlik uykudan sonra uyanan Sena, Yusuf'un oturduğu yerden uyuduğunu gördü. Onun haline üzülen Sena, kaynanasına:

- Anne! Yusuf niye burda uyuyor, diye üzüntüyle sordu.

Ayşegül hanım:

- Ne yapayım yavrum, yatağına yatmadı. “Hele biraz daha burada oturayım, kalkarım”, dedi, uyudu kaldı.

Yusuf’un hergün özenle taradığı saçları darmadağınık, rengi solmuş ve yüzünden kederi okunuyordu. Yemek ve uykuyla birlikte kendinde hafif bir güç hisseden Sena, dayanamadı; ayağa kalkıp Yusuf’un yanına dikeldi. Ona hafifçe dokunarak,

- Yusuf... Yusuf... Haydi kalk ve bir yatağa yat, dedi. Yalvarır bir sesle. Bu arada kan kaybından ve üzüntüden zayıf düşen bacakları bedenini taşıyamaz olmuş ve yere yığılmak üzereydi. Sena’nın seslenişiyle endişe ve merakla gözlerini açan Yusuf, daha ne oluyor demeden, Sena’yı yere düşecek bir vaziyette görünce:

- Sena!.. diyerek hızla atılıp onu belinden kavradı.

Yusuf kendinden geçen Sena’yı yatağına yatırırken mutfaktan patırtıyı duyan Ayşegül hanım koşarak geldi.

- Ne oldu oğlum, niye bağırдың?

- Bir şey yok anacığım. Sena ayağa kalkmış, baygınlik geçiriyor.

Yavaş yavaş kendine gelen Sena:

- Ne oldu Yusuf? diye sordu.

- Ben de anlamadım ki! Senin seslenişinle uyan-
dım ve o anda yere düşüyordun. Seni yere düşür-
medim ama sen benim yüreğimi düşürdün. Aman
ne olur, yardımsız ayağa kalkma hemen!

- Seni çağırmak için kalkmıştım galiba...

* * *

Sena birkaç gün boyunca bir türlü kendini toparla-
yamadı. Fiziken ve ruhen hep zayıflıyordu. Yusuf
başta olmak üzere bütün aile ona moral vermeye,
bir an önce sağlığına kavuşması için yardımcı ol-
maya çalışıyorlardı.

Bazan şöyle bazen böyle habire değişen bir halde
iki hafta geçmişti. Sena daha yeni yeni cılız bir
iyileşme gösteriyordu. Yusuf gece gündüz kendi-
sine yoğun bir ilgi gösteriyor, birçok bakımını
bizzat kendisi yapıyordu.

Üçüncü haftadan sonra Sena bir hayli iyileşmişti.
Bir akşam:

- Yusuf!

- Efendim, canım?

- Sana çok teşekkür ederim, Allah senden razı olsun!

- Bu teşekkürün ne için olduğunu öğrenebilir miyim?

- Sen olmasaydın ben çoktan ölüp gitmiştim. Senin desteğin, yardımların; senin sevgin beni hayata bağladı. Seni çok ama çok seviyorum!... Bir de... birde yavrumuzu kucağına verebilseydim...

- Ben de sana çok teşekkür ederim. Biliyorsun ki, bütün bu yaptıklarım ve hatta yapamadığım bazı şeyler benim sana karşı görevimdir. Ama bütün bunları sana karşı “görevimdir” diye de yapmadım. Biz karı-kocayız. Biz biriz. Ve ben seni canım gibi seviyorum. Aslında sen bunlardan çok daha fazlasına layıksın ama; elimden gelen, yapabildiklerim bu kadar. Sana, bence önemli olan bir şeyi mutlaka söylemek istiyorum. Bana evlat seninle beraber gerek. Ya sana bir şey olsaydı da çocuk yaşasaydı. Şimdi biz sensiz ne yapardık. Ama sen çok şükür hayattasın, Rabbimiz lütfederse bir daha çocuğumuz olur inşaallah.

- Teşekkür ederim! Sen çok iyi bir kocasın.
- Ama sende çok iyi bir eşsin. Bütün bunlar senin iyiliğindendir. Şimdi sen rahatına bak. Kafanı olduğunca rahat tut. Senin bana en büyük ikramın bir an önce sağlığına kavuşmandır.
- İnşallah... Seni mutlu görmenin beni de mutlu ettiğini bilmeni isterim... Yusuf!
- Buyur canım?
- Sana bir şey söylemek istiyorum.
- Seni dinliyorum.
- Beni... beni kaçırsana!...
- Ne? Ne yapayım dedin?
- Beni kaçır, dedim.
- Peki bunu nasıl yapmamı istiyorsun?
- Evden, evin havasından uzak bir yerlere götür.
- Hâ, senin canının ne istediğini anladım. Dur bakım... Yusuf bir süre düşündü. Uzunca bir hesap yaptı. Kafasında bir plan kurduktan sonra:

- Önce şunu sorayım. Bir buçuk saatlik yolculuk için kendinde yeterli gücü görüyor musun? Buna dayanabilir misin?

- Eveet.

- O zaman, yarın Çarşamba; Cuma'ya kadar hazırlık yapalım. Cuma günü ikindiden sonra yola çıkalım. Biraz uzak ama seni cennetten bir köşeye götüreceğim. Bugüne kadar seninle oraya gitmek nasip olmamıştı. Çok harika bir tabiat; kalabalık olmayan sakin bir ortam. Suyun ve ormanın koyun koyuna olduğu bir yer. Pazar akşamına kadar kalırız.

- Neresi olduğunu söylemeyecek misin? Çok merak ettim.

- Sürpriz, varınca görürsün.

Sena sevinçle kocasının boynuna sarılıp:

- Sen çok harika bir adamsın, seni seviyorum.

- İltifatın için teşekkür ederim.

- Ay şimdiden çok heyecanlandım. Cumaya kadar nasıl bekleyeceğim acaba!

- Cumaya kadar zaman çabuk geçer. Ama sen kendine bir daha ihtimam göster ki, dağ havasında güçlü olabilesin.

- Tamam canım, o güne kadar ben cin gibi olurum. Sen bunu kendine dert edinme...

Sena'daki bu canlılık Yusuf'un hoşuna gitmişti. Bu piknik gezisi onun fiziken ve ruhen biraz daha rahatlayabilmesi için güzel bir fırsat olacaktı.

Yusuf, Cuma gününe kadar, kampta kendilerine lazım olabilecek malzemeleri temin etmişti. İkindi vakti yola çıkmaya hazırdılar. Son kontrolleri de yaptıktan sonra yola ıktılar...

Bir buçuk saatlik yolculuktan sonra “Yeşilgl’e” gelmişlerdi. Sena heyecanla etrafa bakarak:

- Vay canına!

- Ne oldu tatlım!

- Burası çok harika bir yermiş.

- Dur dur hele... Akşam olmadan bir yerleşelim. Seninle güneşin batışını seyredeceğiz. Harikalığı o zaman göreceksin.

- Haydi o zaman acele edelim.
- Sakin ol canım, daha bir saat zamanımız var.
- Yine biz çabuk davranalım.
- Tamam tamam. Sen şuraya otur, biraz dinlen. Ben gerekenleri yaparım hemen.
- Niçin oturacakmışım ben? Sana yardım etmek istiyorum.
- Sen otur ve dinlen lütfen. Yardımın gerektiği an bunu sana söylerim. Orayı görüyor musun? Yukardaki yüksek taşı. Birazdan oraya tırmanacağız.
- Ama sana ayıp olmaz mı?
- Ayıp olur ama, ben görmezden gelir idare ederim.
- Sen çoy yaşayasın emi!
- Seninle birlikte inşaallah.

Kamp çadırı kurumuş, malzemeler yerleştirilmişti. Ateş yakmak için gerekli odun da toplandı. Yusuf

son bir iş olarak küçük bir çapayla küçük bir çukur kazdı. Bunun niçin olduğunu merak eden Sena:

- Bu çukur niçin sevgilim?

- Şey... burada kaldığımız müddetçe çıkacak olan çöpleri bu çukura atacağız. Giderken de üzerini kapatıp gideriz. Kısacası çöplerimizi götürme imkanımız olmayınca, biz de çevreyi temiz bırakmak için gömüp gideriz. Toprak onları kendileştirecektir.

- Doğrusu hoş bir düşünce.

- Düşünmek zorundayız. Şu etrafta oraya buraya saçılmış çöpleri görüyor musun? Şu ortama hiç yakışıyor mu? Bize, insana yakışıyor mu? Neyse haydi hazırlanalım da, tırmanalım yavaş yavaş, bu kadar tembellik sana yeter.

- Aşk olsun sana kocacığım! Beni zorla oturtuyorsun, şimdi de beni tembellikle suçluyorsun.

- Öyle mi... O zaman ne kadar çalışkan olduğunuzu şimdi gösterin öyleyse. On dakika içerisinde şu gördüğün taşın üzerine çıkmış olacağız. Şimdi

ver elini bana, ceketini de almayı unutma yalnız...
Ben de şu minderi alayım.

Düşe kalka bir tırmanışla yüksek bir yere çıkmışlardı.

- Aah! Çok yoruldum Yusuf.

- Sana, boşuna, otur ve dinlen dememiştim. Gel şuraya oturalım. Şu minderi de altına al bakalım.

- Onun üzerine sen otur canım!

- İıı... Bunu senin için getirdim buraya kadar. Burada olduğumuz müddetçe sana kuru yere oturmak yasak efendim. Ayrıca üşümek ve de yorulmak! Ayrıca küçük bir rahatsızlık hissettiğin an hemen bana söyleyeceksin, tamam mı canım? Biliyorsun şu hale gelinceye kadar çektiklerini...

- Teşekkür ederim! Çok düşüncelisin. Burası çok güzel bir yermiş. Şimdi söyle bakalım; beni buraya daha önce niçin getirmedi?

- Vallahi ne diyeceğimi bilmiyorum. Nasip bu güneymiş tatlım.

Yeşil göl...

“İkiz kardeş bunlar” dedirtecek kadar birbirine benzeyen ve kol kola girip yürüyen iki insanı andıran tepelerin eteğinden fışkıran coşkunun bir suyun zamanla oluşturduğu küçücük göl; ilâhi sanatın harika bir tecellisiydi. Çevresini bezeyen yemyeşil kayın ve çam ormanının aksı ile zümrüt yeşile çalan bir renk almıştı. Bundan dolayı “Yeşilgöl” denilmişti bu göle.

Düzlük boyunca, güneşin batışına doğru yol alan göl suları, gümüşten bir hat oluşturunca. Biraz daha ilerde küçük bir çağlayanı andırır gibi çağlıtlarla çevresine serenatlar fısıldıyordu.

Eteklerini zümrüt yeşili ormanların süslediği çıplak tepeler, dua için göklere açılmış iki eli andırıyordu akşam güneşinin son ışıklarında. Dua için Rabbe açılan iki el kadar kutsal ve güzel...

Pişmanlıkla... sevgiyle... saygıyla... Rabbin azamet ve celaline boyun eğişle... rahmet ve mağfiret ıstercesine Rabbe açılan iki el gibi, iki tepe...

Bu iki tepe, Toraman dağlarının Rabbül Alemin tarafından dağlara, taşlara yöneltilen ilâhi teklifi kabul edemeyişlerinden duydukları üzüntüyü ve pişmanlıklarını dile getirmek için O'na açtıkları elleri gibi duruyordu.

Yusuf, gölün büyüleyici güzelliği ile sarhoş olup, seyre dalan Sena'ya yöneldi:

- Şu iki tepeyi görüyor musun Sena? Şu görünümü ve duruşuyla ne de çok şey anlatıyor insana. Bunlara bakınca Ahzap (72) suresindeki şu ayeti kerimeyi hatırladım: “Biz emaneti göklere, yere ve dağlara teklif ettik de, onlar bunu yüklenmekten çekindiler, (sorumluluğundan) korktular. Onu insan yükledi. Doğrusu o çok zalim, çok cahildir.” Birde şunu dinlesene:

... “Sen dağları görürsün de, onları yerinde durur sanırsın. Oysa onlar bulutların yürümesi gibi yürümektedirler. (Bu) herşeyi sapasağlam yapan Allah'ın sanatıdır. Şüphesiz ki O, yaptıklarınızdan tamamıyla haberdardır...”

... “O, gökleri dayanak olmaksızın yaratmıştır, bunu görmektesinizdir. Arzda da sizi sarsıntıya uğratar diye sarsılmaz dağlar bıraktı ve orada her canlıdan türetilip yayıverdi. Biz gökten su indirdik, böylelikle orada her güzel olan çiftten bir bitki bitirdik.”

... İşte, cansız ve ruhsuz varlıklar diye adlandırdığımız dağlar, taşlar, sular, Allah'ın kudretinin bü-

yüklüğünü, sanatının muhteşemliğini, mükemmelliğini ispatlamak için haşmet ve haşyetle duruşlarına bakınca; insan, ne büyük bir ruhla yaratıldıklarını anlıyor... O zaman bunların cansız ve ruhsuz olduğuna inanası gelmiyor.

... Sahip oldukları sanat ve estetik. Allah'ın varlığına, kudretine ve kuvvetine ettikleri şahitlikle birer ilahi ayet olma özellikleri, bunların canı ve ruhudur işte.

... Allah için var olup, Allah'a doğru yürüyen dağlar, şu haliyle beni insanlığımdan utandırıyor...

... Şu yeryüzü, dağlar ve gökler... Ne de mahzun duruyorlar değil mi? Sanki bağırırlarında barındırdıkları insanoğlunun Allah'a karşı olan isyankarlığının utancını yaşıyormuş gibi...

... “Yarabbi, keşke emanetini yüklenseydik de insanoğlunun zulüm ve cehaletle sana karşı nankörce davranıp utanmazca hareket etmesine fırsat vermeseydik” dercesine bir hüzün ve kederi yaşıyorlarmış gibi...

... Ve şu göl... Allah korkusuyla akıtılan gözyaşları gibi berrak ve içten... Toroman dağlarının gözyaşları...

... “Gökteki ve yerdeki herşey Allah'ı tesbih ederler. O, Azizdir, Hakim'dir.”

... Biz insanlar Allah'a karşı ne kadar da cüretkâr yaratıklarız böyle. O, bizi yoktan yaratmışken, O'nu sevmekten ve itaat etmekten niçin kaçınıyoruz acaba? Affet Allah'ım, bizleri affet...

- Amin!

Batmak üzere olan güneşin son bir gayretle gönderdiği kızıl ışıklar, dipten gelen titreşimlerin oluşturduğu hâlelerde kırılıyor; ustalıkla tıraşlanmış bir elmasa dolan ışığın harika yansıması gibi kızıl bir yansıma oluşturuyordu. Gök yüzeyini kaplayan bu ışık şöleni, insanın bakışlarına sarmalanıp oradan yüreğine dolarak kırmızı kanla karılıp coşkun duygu selleri olarak insanın bütün zerrelerine kadar ulaşıp tarifsiz bir haz veriyordu.

Etrafına kızıl oklar yağdıran güneş, şimdi kor haline gelip sönmek üzere olan bir ateş yığınınını andırıyordu. Birkaç saniye sonra tamamen ufka gömülecekti, yarın yeni bir hayata merhabe demek üzere. Gündüzleri yaz, geceleri kış havası yaşanan bu dağ başında, uzaklarda gökyüzünü süsleyen bulutlarda oluşan ak, kara, kızıl renkler muhteşem bir akşam tablosu çizmişlerdi.

Güneş ufkun derinliklerine doğru hızla kayarken, Sena Yusuf'un omuzuna yaslanmış; soğuyan dağ havasında, onun sevgi kokan vücut ısısında ısınmak istiyor gibi, iyice ona sokulmuştu. Gözlerinden huzurla boyanmış sevgi okunuyordu. Annesinin kanatları altına sığınmış olan civcivin, yerini rahatlaştırmak istercesine yaptığı devinimlerle devinerek:

- Yusuf!

- Efendim,

- İnsan burada kendini rüyada gibi hissediyor. İnsanın yüreğine huzur, sukûnet doluyor. Dünya'nın bütün sıkıntılarından, zorluklarından, çirkinliklerinden arınıyor.

- Evet... Biliyor musun? Buraya daha önce de gelmiştim. Ama bugünkü kadar tatlı olmamıştı. Seninle yaşadığım herşeyin daha güzel olduğunu anlamak, seninle olmak... Bütün bunlar beni öyle mutlu ediyor ki... Bana yaşattığın bütün bu mutluluklar için sana minnettarım... Bunu bilmeni istiyorum...

- Teşekkür ederim. Bütün bunlar Allah'ın bize bir lütfu. Kalplerimizi birbirine bağlamakla bize en

güzel bir lütufta bulundu. Ben senin beni sevdiğini nereden anladım biliyor musun?

- Nereden?

- Birincisi seni sevişimden, ikincisi kalplerimizin aynı duyguları hissettiğini; dillerimizin aynı anda aynı şeyleri telaffuz etmek istemesinden, zihnimizde aynı şeylerin oluşmasından...

Yusuf kanadı altındaki Sena'yı sımsıkı sararken, Senada sığındığı kucağın eminliğinden memnun ve mesrurdu.

Güneş beyaz ışığını toplayıp bütünüyle göçüp giderken, geride ufku tutuşturan bir kucak kızıl alev bırakmıştı. Yusuf ve Sena; bu kızıllığı da gölün gümüş rengi maviliğinde seyrettiler. Yusuf:

- İstersen şimdi kalkalım. Varıp ateşimizi yakalım. Sonra da yemeğimizi yiyelim.

- Haydi o zaman, Ya Allah!...

* * *

Yusuf ateşi yakıp sonra da akşam namazını kıldı. Sena ateşin ışığında bir taraftan yemek için hazırlık yaparken bir taraftan da hasretle, namaz kılan kocasını seyrediyordu. Akşamın karanlığına vurulan ateş ıngılar saçarak etrafı aydınlatıyor, bir taraftan da üşüyen bedenleri ısıtıyordu. Işığa aşık olan pervaneler ateşin etrafında dönmeye başlamışlar; varlıklarından vazgeçerek alevlerin arasına dalıp gidiyorlardı. Aşıkın maşukuna kavuşma heyecanıyla zarif bedenlerini alevlerin kucağına bırakıyorlardı.

Kor ateşin üzerinde demlenmekte olan çayın kokusu, insana açlığını hissettiriyor, cızırtılarla pişen etten yayılan dumanlı koku da insanın iştahını kabartıyordu. Sena közde pişmiş patlıcan ve biberlerin kabuğunu soymaya çalışırken Yusuf:

- abuk ol Sena, et pişmek üzere.
- Bunlar çok sıcak, elimi yakıyorlar.
- Ya ben nasıl acıktım bir bilsen. Vallahi öğleyin de doğru düzgün bir şey yememiştim. Çayın dem kokusu da işi iyice çığırından çıkardı.
- Benim işim tamam.

- Bu da tamam...

Dağ başı... Burcu burcu orman havası... Hafiften üşüten tatlı bir serinlik... Çıtırtılarla yanan bir ateş... Biraz öteden gelen su çağılıtları...

Sena haftalardan beri ilk defa teşvike gerek kalmadan iştahla yemek yiyordu. Yusuf, Sena'nın yemek yiyişini keyifle seyrediyodu. Sena bir parça eti ağzına aldıktan sonra kafasını kaldırıp şöyle bir Yusuf'a baktı. Onun kendini seyrettiğini görünce buna hiç aldırış etmeden:

- Eline sağlık, çok güzel... olmuş. Sen de yesene diyerek yemeğine devam etti.

“Ağız tadıyla” yenen yemekten sonra Yusuf, ateşi biraz daha güçlendirdi. Ateşin yakınına bir minder koyup oturdu. Sena'da hemen yanına...

- Çay da ilaç gibi geldi vallahi... İyi de yorulmuşuz, yeni yeni fark ediyorum.

- Burada herşeyin bambaşka bir tadı var. İnsan buradan hiç bıkmaz gibi geliyor. Herşey öylesine güzel ve tatlı ki... İnanır mısın buraya geldiğimiz andan beri hiçbir derdim sıkıntım kalmamış gibi.

Kendimi tüy kadar hafif hissediyorum. Onca acı ve üzüntüyü ben ya amamı ım sanki...

- Görüyorum ve ben de bunun huzurunu ya ıyordum. Bilmelisin ki, Sena'nın mutluluğu Yusuf'un mutlulu udur. Sen onun için, çölde açan g l gibi kıymetli, nadide bir    eksin. Bir bahçıvana için g llerin,    eklerin sararıp solmasını görmek ne kadar kahredici bir acı verirse; seni solgun, yorgun,  zg n görmek de Yusuf'a tarifsiz acılar veriyor...

- Canım benim, Yusuf'um...

* * *

Yusuf'un son kez tutu turdu u ateş yavaş yavaş s nmeye yüz tuttu unda vakit gece yarısına ula mı tı.

- Sena! Haydi yatalım artık. Benim çok uykum geldi. Sabah erken kalkalım. Biraz daha gecikirsek sabah namazına uyanamam sonra.

- Benim de uykum geldi, haydi kalkalım.

- Haydi... Sen yat, ben de ateş i söndürüp geleyim. Cennetten bir parça, cehennemden bir vadiye dönmessin.

Sabahleyin erkenden kalkan Yusuf büyücek bir ateş yakmış, namazını kılmış ve güneş in doğuşunu beklemeye başlamıştı. Güneş in doğma vakti yaklaştığında kalkıp çadıra gitti.

- Sena... Sena, haydi uyan artık. Birazdan güneş doğacak ve sen hâlâ uyuyorsun. Bu harika doğuşu kaçırmayı istemem doğrusu!

- Sabah oldu mu? Ne tez.

- Naz mı?

- Yoo... gerçekten sabah mı olmuş!

- Evet...

- Tamam kalkıyorum.

Sena elbiselerini giyinip çadırdan çıkınca, havanın çok soğuk olduğunu yüreğinde hissetti. Hemen ateş in başına vardı. Isındığını hissedince sıcak

suyla yüzünü yıkayıp kuruladı. Sena'nın üşütmesinden çekinen Yusuf, sırtındaki çeketi çıkarıp Sena'nın sırtına koydu.

Tanyeri yavaş yavaş kızarmaya başlamıştı. Az önce kara kara yığınlar oluşturan bulutlar, ufukta yükselen güneşin ışıklarıyla renklenmeye başlamıştı. Atılmış pamuk yığınlarının teraslanmış görünümünü andıran bulutlar; ufuktan beriye doğru kızılın değişik tonlarına boyanarak al al olmuş, gökte açan kırmızı gelincik tarlasını andırıyordu.

Güneşin batışında hüznle boynunu bükmüş gibi duran Toraman dağlarının ikiz tepeleri; güneşin doğuşunda göğsünü gururla kabartıp alnını göğe doğru kaldırmış gibi duruyorlardı.

Ormanın buğusuyla etrafa buram buram tazelik ve hayat yayılıyordu. Bu havayı teneffüs eden insan, bütün dertlerinden arındığını, dinçleştiğini ve yaşama arzusuyla dolduğunu hissediyordu. İnsanoğlunun insanlık adına oluşturduğu çağdaş medeniyetin meydana getirdiği “gönül kirliliğine” ilaç olmak ister gibiydi.

Orman, sükûnetiyle hayatın hengamesine ayna oluyor, insanlığın yaşadığı ikinci el aşklara karşı “halis aşkı” öğreliyordu.

Çelik medeniyetinin çelikleştirdiği bakışları, taşlaştırdığı yürekleri; su gibi akışkan ve berrak, ağaç gibi yumuşak ve dayanıklı, toprak gibi üretken ve verimli hâle getirmek istercesine haykırıştaydı bu görünümüyle...

Güneşin yükselişiyle kızıllığını kaybeden bulutlar, beyaz-gri bir renk alırken, bir taraftan da uzaklara doğru yol almaya başlamışlardı. Bulutlardan yavaş yavaş arınmaya başlayan gökyüzü, mavinin en güzel ve alımlı tonuna boyanırken; güneş de altın saçlarıyla yeryüzünü gıdıklamaya başlamıştı.

Sena iki saati aşkın, ateşin başında oturmuş bu harika manzaranın tadına varmaya çalışırken; aynı zamanda iç murakabeye dalmış kendini okumaya çalışıyordu. Acılarla geçen günlerin ardından, yaşadığı şu anda dünyada eksikliğini duyduğu tek şey yavrusuydu. Bu duygu çağılısında Yusuf'a seslendi.

- Yusuf!...

- Buyursun sultanımız.

- Ŗu an neyin eksikliğini hissediyorum biliyor musun?

- Neyin canım?

- Rabbimiz izin verseydi de Ŗuan kızımız da kucağımızda olsaydı...

Sena'nın hasretle yaşaran gözlerini seyreden Yusuf, kalkıp Sena'nın yanına geldi:

- Seni çok iyi anladığımı; acılarını paylaştığımı biliyorsun canım. yüreğimizde açılan derin yarası boş kalan kucağımızı, ondan başka hiçbir şeyin dolduramayacağını da biliyorum. Ama ben Ŗimdi bunu düşünmeni de istemiyorum. Unut demiyorum... Çünkü unutulmaz bir şey o... Bununla birlikte sürekli bunu düşünerek kendini yıpratmanı da istemiyorum. Sana bir hatıramı anlatmak istiyorum:

... Hani bilirsin, insan sevdiği birinden, hele canı gibi seviyorsa bir de, böyle birinden kırıcı bir söz işittiğinde ya da üzüleceği bir davranış gördüğünde canı yanar, gönlü incinir. Benim küçüklüğüm köyde geçmişti... Tarla-takım, çift-çubuk işleri, hayvanlar; iş-güç gırla giderdi. Birgün bu telaşe içerisinde anamı huylandırmışım demek ki,

annem bana sinirle: “Yiğit yanların yere gele emi...” diye bağırmıştı. Bu benim çok zoruma gitmişti. Kendi kendime düşünüyör, annemi yargılıyordum: “Ben ne ettim de anam bana böyle kötü söz söyledi? İnsan oğluna böyle söz der mi?” diye diye, hüngür hüngür ağlamaya başlamıştım. “Halbuki ben kendisini ne de çok seviyorum, insan kendini sevene böyle der mi? diye düşünüyör, düşündükçe de anama karşı kahrım artıyordu tabi.

... Anacağızım dayanamayıp beni kucağına aldı. Gözlerimden akan yaşları silip: “Hadi ağlama yavrum, gel seninle ahıra inelim, beraberce ineklerimizi yemleyelim...” diye benim gönlümü almaya çalışmıştı. Ben de küskün ve sitemkar bir edayla: “Bana, hem yiğit yanların yere gelsin diyorsun, hem de ahıra gidelim diyorsun” diye kırgınlığımı dile getiriyorum. Anam bana: “Canım yavrum benim, ben öyle demek istemedim, hadi üzme beni bakalım...” diyerek beni teselliye çalışmıştı.

Tâ üniversite yıllarıma kadar böyle psikolojik bir hâl üzere yaşadım. Fazla duygusal geliyorum galiba. Olumlu veya olumsuz bir iş üzerine, ortada gerçek hiçbir durum söz konusu değilken, hayali senaryolar üzerine kendimde “iyimser ve kötümser” duygularla deneyler yaptım. Baktım ki hayal

seyrime göre bir anda gözlerim yaşıyor ya da gülmeye başlıyorum. Bunu anladıktan sonra duygularımı kontrol etmeye, kendimi denetlemeye başladım. Böylece daha sakin olmayı olaylar karşısında daha temkinli hareket etmeyi öğrendim.

Şu an isyankâr düşünce ve duygularla kötümser bir tablo oluşturup kendimizi kahredebilir veya kadere iman edip iyimser düşünce ve duygularla hoşnut bir tablo oluşturup huzura kavuşabiliriz. Ben kendi kendime acı çektirmeyelim istiyorum. Çünkü bu manasız ve gereksiz bir acı çekme olur... Bu yaşadığımız acı kayıp, bizim için tatlı bir hüznün olarak hayatımızda yerini alsın.

- Haklısın galiba... Ama yine de düşünmeden edemiyo-rum.

- O zaman şimdi kalkalım, bizi bu düşüncelerden bir nebzecikte olsa uzaklaştıracak işler yapalım. Güzel bir kahvaltıyı hakettik herşeyden önce. Çayımız hazır. Kahvaltımızı yapalım, sonra da aç kalmak istemiyorsak öğlen yemeği için balık tutalım, tamam mı...

- Okey...

Tereyağı, bal, peynir ve sebzeden oluşan kahvaltılarını iştahla yediler.

Sena kendi kendine takılarak:

- Dünden beri bana ne oldu böyle ya... Kıtlıktan çıkmışım gibi yemek yiyorum. Utanmasam sofradan kalkmayacaktım.

- Afiyet olsun da, benden utanmana gerek yok. En fazla olacağı biraz daha tombullaşırsın o kadar.

- Bak iştahımı kırıyorsun ha.

- Aman... Ben bir şey demedim ki, dedim mi?

- Yok yok, ben de bir şey duymadım.

- İyi o zaman. Ben göle ineyim, belki sana bir sürprizim olabilir... Ama önce şu su bardağına bir çay alayım.

* * *

Yusuf çayını doldurup suyun yanına vardı. Sabah kalktığında yemleyip öklediği oltaları kontrole başladı. Üç oltadan ikisi boş çıktı. Yemler yen-

mişti ama balık yoktu. Üçüncü olta sallanıp duruyordu. “Bismillahirrahmanirrahim” diyerek oltayı çekti. Oltanın ucunda kocaman bir sazan vardı. Yusuf oltanın ucundaki balığı havaya kaldırıp, havada çırpınan balığı Sena'ya göstererek:

- Senaaa!... Bak şuna bak... Süprizim işte...

Sena koşarak geldi:

- Ooo... çok büyükmüş. Sen ne zaman yakaladın bunu?

- Sabah kalktığımda oltaları atmıştım. İkisi boş çıktı ama bu kocaman balık kısmetimizmiş.

- Ben, ben de balık tutayım. Oltanın birini de bana ver.

- Sen üzüm sepetini boşalt getir. Balığı onun içine bırakıp suya koyalım. Öğleyin canlı canlı pişiririz.

Sena sepeti almaya giderken:

- Sena bir de kavanoz al; çadırın ağzını kaptmayı unutma aman...

Küçük şelaleye kadar yürümüşler, bu arada oltanın iki tanesine yem takıp suya atmışlardı. Sena aldığı oltayla uğraşıp dururken, Yusuf etrafta kümedenmiş böğürtlen çalılarında, olgunlaşıp simsiyah olmuş böğürtlenleri topluyordu. Büyücek bir kabı doldurmak üzereydi ki, Sena heyecanla bağırdı.

- Yusuuf... Yusuf, koş gel galiba balık yakaladım, olta sallanıp duruyor.

Yusuf koşarak geldi. Böğürtlen kabını yere koyup misinayı çekmeye başladı. Oltaya kocaman bir alabalık takılmıştı.

- Yahu sen çok harika bir balıkçıymışsın!... Şuna baksana... Ne kadar da büyümüş. Senin bu başarını ödüllendiriyorum.

Yusuf balığı oltadan çıkarıp bir çubuğa taktı. Ardından da böğürtlen kabını Sena'nın eline tutuşturup:

- Al bakalım, ödülün; bunun hepsini yiyeceksin ha!...

- Amanın... Ben bunun hepsini nasıl yiyebilirim? Patlar ölürüm vallahi.

- Haydi haydi. Korkma birşeycikler olmaz. Sen bunları yerken ben de oltayı bir daha atayım. Bakarsın bir tane daha çıkartırız.

Yusuf oltayla uğraşırken, Sena da etrafı seyrederek böğürtlenleri atıştırıyordu. Aniden:

- Yusuf... diye bir çığlık kopardı. Elindeki böğürtlen kabı yere düşmüş, gözleri kocaman kocaman açılmış, benzi sapsarı, sesi-soluğu çıkmaz bir halde, bir çalıya doğru bakıp duruyordu.

- Ne oldu Sena, niçin bağırdın?

Sena'nın dili tutulmuş konuşamıyordu. Eliyle zoraki çalıyı işaret ederek:

- Yılan... yılan... orda... diyebildi.

Yusuf çalıya doğru bakınca küçük bir yılanın başını çalıdan çıkarıp kendilerine baktığını gördü. Bir taş alıp yılanı doğru rastgele fırlattı. Yılan sıvışıp gitti hemen. Yusuf Sena'yı bağrına basıp:

- Korkmana gerek yok güzelim. O zehirsiz, küçük bir yılan. Üstelik pek saldırgan da değil. Kendi-

sine sataşma olmadıkça o da pek insana saldırmaz... Görüyor musun, böğürtlenlerin de dökülmüş.

Sena çok korkmuş ve huzuru kaçmıştı birden. Korkuyla sağa-sola bakarken:

- Yusuf, hadi buradan gidelim! Ben korktum bir kere.

- Korkacak bir şey yok ama, gidelim o halde...

- Öyle de ben korktum işte. Bak hâlâ titriyorum.

- Tamam canım, gidelim. Şu oltayı çekiyorum.

Yusuf düzensiz bir şekilde misineyi eline topladı. Sena'nın koluna girip göle doğru yürümeye başladılar.

- Yusuf!

- Evet.

- Gece çadıra da yılan girer mi?

- Giremez canım. görmedin mi çadırın eteklerini toprağa gömdüm. Girişi de fermuarlı. Yani kısa-

cası ne yılan ne de başka bir börtü-böcek çadırımıza giremez. Onun için korkmana gerek yok. Küçük bir yılan seni bu kadar korkutmasın şekerim.

- Ne küçüğü ya... Görmedin mi kocamandı. O tarafta bakınca aniden göz göze geldik. Tıslayarak dilini çıkarınca da ödümü kopardı pis hayvan.

- Ama çılgılığını duyunca o senden de çok korkmuş. O duruşunu görmedin mi? Neyse, şimdi sakinleşelim ve günümüzün tadını çıkaralım. Haydi şu oltalarımızı da kontrol edelim. Sonra da gidip çay içelim.

- Yusuf bak o oltanın ipi sallanıyor. Koş... inan ki balık takılmış ona.

- Tamam, sen de öbürünü kontrol et bakalım.

- Yok yok, önce bunu çekelim. Balığı oltadan ben çıkartacağım bu sefer.

- Tamam... çekiyorum. Evet geliyor, geliyor ve... geldi.

- Üüf ammada büyükmüş. Bu hangisinden olanı, sazan mı?

- Sazan ama, harika bir sazan. Dikkat et elinden kaçmasın. Dikkat... dikkat...

- Aayy!... Kaçırdım onu... Ne kadar da beceriksizim ben!

- Neyse üzülme, kul kısmetini yer... Kısmetimiz değilmiş ki, avucumuzun içinden kaçıp kurtuldu. Haydi öbürüne de bakalım:

- İnşallah ona da takılmıştır. Şayet onda da varsa, onu sen çıkartırsın. Yine kaçırmayalım.

- Olmaz... Onu da sen çıkartacaksın. Bu işi öğrenmen lazım. Yarın daha çok avlamalıyız. Ha, bak oltaya balık vurdu. Haydi çek çek... çek.

- Aman aman, şimdi bunu da kaçıracığım. Dur, sakın ol güzel balık. Hah işte çıkardım. Bu sefer kaçırmayacağım seni. Seni Yusuf bey yiyecek afiyetle.

- Ooo... Çok cömertsiniz maşallah. Acaba alabalığı da siz mi yiyeceksiniz?

- Müsadenizle... Ama sana da tadımlık olarak verebilirim, tabii ısrarkâr olursan.

- Ne yapalım, canın sağolsun.
- Canım kurban sana.
- Haydi gidelim. Oltaları ilerdeki gölgelik yere atalım. Bir iki tane daha yaklaarsak öğle yemeğimiz tamamdır.
- Haydi öyleyse... Daha ne duruyoruz. Yusuf bey yakalasın ki bir an önce, Sena da kaçırabilsin onları.
- Yooo... Bu sefer kaçırırsan cezalandırılırsın. Alabalığı ben yerim, sazanlar da sana kalır.
- Öyleyse hiç kaçırırmıyım! Ben alabalığı kimseye kaptıramam canımın içi...
- Al şu oltayı.
- Ne yapacağım bunu?
- Ne mi yapacaksın? Tabiki kaçıracağın balığı kendin yakalayacaksın.

Yusuf ve Sena uzun uğraşlar sonunda birkaç tane balık daha yakalamaya muvaffak olmuşlardı. Vakit öğleye yaklaşmıştı. Yusuf:

- Sena sen bu balıkları temizle, ben de varıp ateş yakayım ki, kor oluşsun.

- Tamam. Yalnız vakit daha erken değil mi?

- Yok yok... Ancak yetiştirebiliriz. Zaten çaydan da olduk.

* * *

Yusuf ateşi yakmış, bir tarafta çay pişerken, korları da bir tarafa topluyordu. Bu arada küle gömüğü soğan ve patatesleri de tekrar çevirdi.

Yusuf ateş başında ter dökerken ilerde çam ağacının gölgesi altında sofrayı hazırlayan Sena; söğüşü de hazırlamıştı. Bu arada Yusuf bir taraftan balıkları pişirmekle meşgulken, bir taraftan da soğan ve patatesleri külden çıkarıyordu.

Balıklardan etrafa mis gibi kokular yayılmaya başlamıştı. İş tamam olmak üzereydi. Sena gölgeden seslendi:

- Yusuf çayı demledin mi canım?

- Çoktan demledim. Şimdi balıklar geliyor. Yalnız senin alabalık var ya, şimdi karabalık (!) oldu, ne yapacağız onu?

- Canımız sağolsun efendim. Biz de alabalığımızı kara-balık olarak yeriz.

Yusuf, Sena'nın yanına varıp sofraya oturdu. Alnındaki boncuk boncuk terleri gömleğinin eteğiyle kuruladı.

- Buyrun hanımefendi, şu sizin kararmış alabalığınız. Geri kalanlar da ancak bana yeter.

- Afiyet olsun. Çok güzel kokuyorlar. Hımm çok da lezzetliler... Oh be...

- Afiyet şifa olsun beyime.

Sena alabalığın bir kısmını Yusuf'a vermişti.

- Şu senin önündeki pişmiş sazanlar var ya, onlardan alabalığın trampasını alalım hemen. Şu büyük gibi duran küğü (!) alayım, tamam.

Şen şakrak yenen yemek, çok hoş olmuştu. Külde pişirilmiş patates ve soğanlarla, hafif acı ama zevk veren bir tadı olan biberler de bambaşka olmuştu.

Sofrayı toparladılar. Yusuf gidip hâlâ ateş üzerinde duran çaydanlığı alıp geldi. Yüzyıllık çamın birer tarafına sırtlarını yaslayıp çaylarını içmeye başladılar.

Sena, gölün mavi-yeşil sularına dalgın dalgın bakarken:

- Yusuf!... Senden bir şey isteyebilir miyim? Bana bir konuda söz verebilir misin?

- Hangi konuda?

- Şey... Şayet birgün Allah diler de bir bebeğimiz olursa, bizi buraya bir daha getirir misin diyecektim? Bana bu konuda söz verebilir misin?

Yusuf, dönüp, sevgi ve merhametle Sena'nın gözlerinin içine baktı. Bardağını yere bırakıp Sena'nın başını elleri arasına alıp göğsüne yasladı. Başına bir bûse kondurup:

- Tabiki geliriz gülüm. Yeter ki canımız sağolsun... İnşallah buraya da geliriz, çok daha güzel yerlere de gideriz. Rabbimiz dilerse hepsi olur inşaallah.

Yusuf'un gözleri buğulanmıştı. Yusuf'un susması üzerine Sena yüzünü onun yüzüne çevirip bakınca buğulu gözlerini; o buğunun sisi arkasında saklanan “acı ve hasretin” ruhunda meydana getirdiği izleri gördü. Bu buğulu havayı, bir de ormanın üzerinde görmüştü. Ama şu anki kadar derinlere asla inmemişti.

Bebeğin ölümünden beri onu hep kendine nasihat veren, umursamazmış gibi bir halde görmüştü. İlk defa, onun da büyük bir acıyla sarsılmış olduğunu fark etmişti. Üzüntüyle:

- Yusuf!

- Efendim, canım?

- Seni çok mu üzüyorum yoksa?

- Yooo... beni niçin üzüyor olasın ki?

- Senden çok çok özür dilerim Yusuf. Biliyorum, ikide bir onu hatırlatmakla sana sıkıntı verdim. İnanki, senin bu kadar acı çektiğini anlayamamıştım. Beni affet canım.

- Ortada özrü ve affı gerektiren bir şey yok ki... Birimizden birimizin daha güçlü ve dayanıklı görünmesi gerekiyordu. Bu da sen olamazdın tabiki. O kadar acı ve üzüntü içerisinde ben de kendimi bırakamazdım. Ama şu bir gerçek ki, senin, dokuz ay boyunca karnında taşıyıp büyüttüğünü, ben de yüreğimde taşıdım ve büyüttüm. Senin fiziken yaşadığın sıkıntıları, acıları ben de ruhumda yaşadım. Yani kısacası ben de heran sizinle yaşadım ve sizi düşündüm.

... Kanımızdan bir kan, canımızdan bir candı o. O gidince benim de bir parçam kopup gitti beraberrinde. Üzülmemek için taştan bir kalbe sahip olmak bile yetmez insana.

Sena gerçekten mahcup, gerçekten üzgündü:

- Aaah benim yaralı beyim. İnan şu an kendimden utanıyorum. Sana karşı kaba davrandım ben, özür dilerim.

- Aa... böyle düşünmeni ve konuşmanı istemiyorum. İşte şimdi beni üzüyorsun. Bence bunları bırakalım. Sen biraz uyuyup dinlen. Ben de biraz odun toplayayım.

- Hayır, uykum yok. Ben de seninle dolaşacağım ormanda. Ben kendimi çok dinç ve güçlü hissediyorum. Ayrıca daha da önemlisi, burada senden ayrı bir an dahi yaşamak istemiyorum. Evlendiğimizden beri seninle ilk defa yalnız ve başbaşa kalıyoruz. Onu da uykuyla geçirmek istemiyorum.

- Karar senin, ancak şunu hatırlatmakta fayda görüyorum: Burada ne kadar yorulduğunu ancak eve gidince anlayabilirsin.

- Olsun yine de ben seninle dolaşmak istiyorum. Ama sen istemiyorsan orası başka.

- Tamam tamam, dur küsme hemen.

- İşte şimdi oldu.

Sena, Yusuf'un koluna yapışmış ve onu ormana doğru sürüklüyordu. Ormanın içlerine doğru elele yürüyüp giderken Sena, Yusuf'un omuzuna yaslandı ve:

- Yusuf sence bir kadın için en kıymetli hazine nedir?

- Bilemiyorum, çünkü ben erkeğim. Ama bunu sen söyleyebilirsin.

- Huzur ve güvenle başını koyabileceği bir omuz ve kendini seven bir kalp. Bence, bir kadın bunlara sahip olabilmişse, dünyanın en kıymetli hazinesine sahip olmuş demektir.

- Peki sizin böyle bir hazineniz oldu mu?

- Hem de en büyüğü.

- Nereden biliyorsun bunu?

- Ben bir kadını ve sevmeyi severim. Onun için de sevginin kokusunu çok uzaklardan bile olsa alabilirim. İnsan herşeye doyabilir ama sevgiye, sevmeye asla doyamaz. Çünkü sevgi, sevil­dikçe büyüyen bir ağaç gibidir. Ben sana ilk geldiğim gün sana olan sevgim; topraktan yeni çıkmış küçücük ve taptaze bir fidan gibiydi. Şimdi ise kocaman bir ağaç oldu. Sen onu sevdikçe o da büyü­yüp devleşti. İşte bundan biliyorum ve bunun için de ben senden karın olarak, beni çok sevmeni ve sevginle, aşkınla sonsuzluğa taşımanı istiyorum. Sen bana “canım” dedikçe kanımın hızlandığını ve yüreğimin sarsıldığını hissediyorum.

- Ama “sevgiyle karın doymaz” demişler.

- Doğru ama yüreği sevgiyi tatmamış ve sevilmenin tadını alamamışlar için... sevginin anlamı ve gereğini kavrayamamışlar için. Bizim fakir bir komşumuz vardı. İki çocukları olmuş. Adam gari-ban birisiydi. En son hamallık yapıyordu. Birgün akşam kocası gecikse hemen bize gelir, bana: “Sena, kurbanım Ahmed'im gelmedi, hele bir çalıştığını yere telefon edek” derdi. Birgün dedim ki: “Kız Songül apla, sen de ne hoşıksın vallahi. Adam bir saat gecikse hemen telaşlanıyorsun, derdin ne senin” demiştim. Üzerinde pembe renkli solmuş bir elbise vardı. Onu gösterip: Aha bu elbiseyi üç yıldır devamlı giyerim. Bunu Ahmedim getirmişti. “Sana ne de çok yakıştı kız” demişti. Allah var, benim çok da hoşuma gitmemişti. Ama onun çok hoşuna gitmişti. Sırf o beğendi diye bu elbiseyi çok severim. Bazı günler eve eli boş gelir, çocuklara sırf bulgur aşı yedirdiğim olur. Ama onunla aynı sofraya oturup yediğimiz bulgur aşı bana her yemekten tatlı gelir.” demişti. O gün kendimden o kadar utanmışım ki, o utançla Allah'a dua ettim: “Ya Rabbi bir gün birini seveceksem bana da bunun gibi sevdik” diye.

... Ben de biliyorum altının, gümüşün, elmasın ve ipeğin çekiciliğini, cazibesini. ... Ancak bir kilo

altının bir damla sevginin tadını ve huzurunu veremeyeceğini de biliyorum. Çünkü bu bir damla sevgi için, kilolarca altın ve elmasını bırakıp kaçan insan da gördüm. Zenginliğin, şan ve şöhretin zirvelerinde olupta, bir yudum sevgi dilenciliğine çıkanları duydum. Şu ağaç için toprak, hava, su neyse, insan için de sevgi odur, diyorum ben. O Ahmet abiye çok buğzederdim ben. “Şu paspallığından kurtulmuyor, doğru düzgün bir iş bulup da şu çoluk çocuğuna iyi bir gün yaşatmıyor, bunları de hayat mı” derdim. Ama o adam, fakirliğine rağmen evinde bir saadet havası oluşturmuştu. Karısı gerçekten mutluydu. Çok bir şey istemiyordu. Bedenini kapatacak bir elbise, çocuklarının açlığını giderecek bir lokma yemek, bir kat yatak. Ahmet abi de ancak bunu sağlayabiliyordu.

- Öyleyse şimdi ben bir dua edeceğim, sen de amin diyeceksin, tamam mı?

- Tamam!

- “Ey Allah'ım! Sen kalbimden şu güzel kadının sevgisini hiçbir zaman çıkartma ve dahi eksiltme. Coşkun ırmaklar gibi sevgimi coştur. Bana ve bu sevdiğime, iman ve İslam üzere yaşayıp sana öylece kavuşmayı nasip eyle... Bizi beraberce cen-

nete koy... Nikahımızı ve sevgimizi orada da ebediyen devam ettir... Bize hayırlı bir ömürle: göz nuru, gönül sürûru olacak güzel ve hayırlı evlatlar vererek ocağımızı şenlendir... Bizi sana isyankar olan kullarından eyleme... Rahmetini, mağfiretini ve bereketini üzerimize yay... Duamızı kabul eyle”... Amin!

- Amin! Allah'ım senden razı olsun, canım. Benim için böyle dua eden erkeğe sahip olmak mutluluğunu bana bahşeden Rabbime şükürler olsun. İşte benim zenginliğim... İşte benim sultanlığım... İşte benim sarayım... Eşimin sevgi dolu gönlü... Vallahi ben bunlara razıyım.

Bu arada Yusuf'un aklına bir muziplik geldi yine.

- Ama ben sana bir itirafta bulunmak istiyorum. Benim için az önce söylediklerini o zaman da söyleyeceğine, bana inanıp güveneceğine, beni sevmeye devam edeceğine, bana küsmeyeceğine söz veriyor musun?

- Bu nasıl bir itiraf ki, bu kadar şart koşuyorsun?

- Sen bana söz verip vermediğini söyle önce!

- Tamam... tamam, söz veriyorum. Ama kötü bir şey değil, değil mi?

- Kötü bir şey değil canım!... Üstelik benim açımdan da gayet güzel bir şey.

- Tamam, şimdi itirafını dinliyorum o zaman.

- Yani bana küsmeyeceksin, kesin söz değil mi?

- İnsan sevdiğine kolay kolay küser mi?

- Ama ben bir kadını seviyorum!..

- Hııı?...

Sena, Yusuf'un söylediği sözden ne anlam çıkaracağını bilmeden ona bön bön baktı. Yusuf bir süre sustuktan sonra:

- Evet bir kadını seviyorum. Onu görmediğim zaman uykum bile gelmiyor. Beni kınama ama, gönül bu; severse seviyor. İnsan engel olamıyor.

Sena titrek ve kırgın bir üslubla:

- Yaaa... demek... demek bir kadını seviyorsun? Bunu bana yapmasan olmaz mıydı, acaba?

Sena bozulmuştı. Yusuf:

- Üstelik onunla evlendim de...

Sena'nın şaşkınlığı biraz daha artmıştı:

- Ne yaptın, ne yaptın?

- Onunla evlendim!

Sena, Yusuf'un yüzüne mat mat baktı. Öfkeyle yüzünü çevirdi. Sinirli sinirli sordu:

- Ne zaman yaptın bütün bunları?

- Epey bir zaman oldu...

- Ama sana hayırlı olsun demeyeceğim. Üstelik te böyle güzel bir günümü mahvetmişken!...

- Keşke hayırlı olsun deseydin. Çünkü ben o kadını canım gibi seviyorum. Şimdi bana verdiğin sözde hâlâ duruyorsun değil mi? Bana küsmedin inşaallah?

- Ama sen bana çok kötü bir oyun oynadın. Ben böyle bir şey ummuyordum.

- Ama sen bana söz verdin?

- Söz verdim, evet söz verdim. Anlamıyor musun? Ben seni kimselerle paylaşamam ki... Sen yalnızca benim biricik sevdiğimdin... Hani ben de senin biricik canındım? Bu kadın da nereden çıktı şimdi?

- Dedim ya; gönül bu, severse seviyor...

- Keşke bunu yapmasaydın. Sana şimdi ne diyeceğimi bilemiyorum. Bu durumu düşünmem lazım. Yani kafam karıştı... Ama ben... ben yine de seni seviyorum. Kaderimde bu da mı varmış? Ben artık burada kalmak istemiyorum, eve dönelim hemen!

- Tamam, döneriz de, acele etmesek diyorum.

- Karını özlemişsindir, hani iki gündür ayrısın ya. Hani onu bir an görmeden duramıyorsun ya. Seni bu ayrılıktan kurtarayım bari... Peki... Peki kim olduğunu, şimdi nerede kaldığını bana söylemedin.

- Tabiki bütün bunları sana söyleyeceğim. Ama istersen sana şu an onunla çektiirdiğimiz bir fotoğraf var, onu sana gösterebilirim... Cüzdanımdaydı... Dur bakim... hah, işte buldum. Yalnız bunu sana verince zarar vermezsin değil mi? Hani kıskançlıktan yırtarsın falan diyorum. Söz verir misin?

Sena'nın içi içini yiyordu. Sinirle dudaklarını kemirmeye başlamıştı. Kıskançlık duyguları göğе yükselmiş, kendini kötü birşeyler yapmamak için zor tutuyordu. Bir taraftan da kocasını baştan çıkaran bu geveze kadını çok merak ediyordu. Yusuf, tekrar sordu:

- Fotoğrafi yırtmak yok, söz mü? Çünkü sevdiğim kadının fotoğrafını, senin ellerinde yırtılmasını asla istemem. Söz veriyor musun bana?

Sena zoraki:

- Tamam tamam söz... Veriyorsan ver şu fotoğrafı. Şu kumamızı bir görelim bakalım.

Yusuf fotoğrafa şöyle hayran hayran bir daha baktı. Fotoğrafa bir de bûse kondurdu. O, bütün bunları sakın sakın yaparken, Sena kıskançlıktan çatlamak üzereydi. Yusuf titrer elle fotoğrafı Sena'ya uzattı... Sena gözlerini kapatıp fotoğrafı eline aldı. Birkaç saniye gözleri kapalı olarak kaldı. Rengi sararmış ve elleri titriyordu. Bir yerlere dayanma ihtiyacıyla sırtını yandaki ağaca yasladı. Yavaş yavaş gözlerini açmaya başladı.

... İlk anda gördüğüne inanamadı. Sol eliyle gözlerini oğuşturup tekrar baktı. Bu fotoğraf Yusuf'la

kendi fotoğraflarıydı. Evet evet, düğünlerinin ikinci haftasında çektirdikleri fotoğraftı bu... Yusuf'a şaşkın şaşkın bakıp:

- Bu, bu bizim fotoğrafımız ama...

- Evet doğru...

- Hani o karının fotoğrafını gösterecektin?

- Hangi karının?

- Evlendim dediğin o ikinci karının...

- Hangi ikinci karının?

Sena düştüğü şaka tuzağını yavaş yavaş fark ediyordu. Ama Yusuf'un ikinci evliliğine o kadar inanmıştı ki, o konuşmaların hepsinin muhatabının kendisi olduğunu düşünmeyi bile denememişti.

- Sen benimle alay mı ediyorsun Allah aşkına? Az önce demedin mi, “ben bir kadını seviyorum ve onunla evlendim” diye. Sonra da fotoğrafını gösterecektin?

- Hepsi doğru... İşte onun fotoğrafı şu an elinde.

- Ama bu, bu benim?
- Tabiki sensin, başka kim olabilir ki şaşkınım?
- Yani ikinci defa evlenmedin değil mi?
- Ne ikinci evliliği yahu, biz birincisini zor yaptık?
- Seeen... Sen beni kandırdın değil mi? Aman Allah'ım, yüreğime indirecektin ya. İnsan karısına böyle şakalar yapar mı hiç?

Sena hem öfke hem de sevinçle yere oturdu. Sırtını Yusuf'a dönmüştü.

- Sen çok kötü bir adamsın, bunu bilmelisin... Bir an öleceğimi sandım. İnsan böyle şakalar yapar mı sevdiceğine... Aşk olsun sana... deli çocuk...

Yusuf Sena'nın arkasına oturup kollarını boynuna doladı:

- Ama Sena hanım, bana haksızlık etmiyor musun? Ben bir kadını çok sevdiğimi ve onunla evlenmiş olduğumu söyledim. Sen niçin bu güzel hanımefendinin sen olduğunu düşünmüyorsun da, bir başka kadın aklına geliyor hemen?

Sena; kırgınlık, kıskançlık, sevinç karışımı bir duyguyla dönüp Yusuf'a sarıldı:

- Neden mi? Çünkü seni bir başka kadınla paylaşmayı asla kabul edemeyecek kadar çok seviyorum da ondan. Sen bunu söyleyince birkaç ay önce bir sohbette duyduklarım aklıma geldi hemen. Onun da etkisiyle oldu zannedersem.

- Hani sen kocana güveniyordun?

- Öyle de...

- Şunu aklından hiç çıkarma ki; sen benim için her zaman bir gonca gül kadar kıymetli ve gizemli olacaksın ve ben bu gülden başka bir gül asla koklamacağım inşaallah. bu arada şunu da söyleyeyim: Dedem rahmetli derdi ki:

“Erzurumdaki bir kadına İstanbul'daki bir adam ikinciye evlenmiş dense, o kadının Erzurum'da kemikleri sızlar” Bu sözünün haklılığını şimdi daha iyi anladım.

Yusuf, Sena'nın kemiklerini kıracakmış gibi sardı:

- Sen çok tatlısın biliyor musun? Seni kızdırmak çok hoşuma gidiyor. Ama itiraf etmeliyim, bu sefer beni çok korkuttun. O halin neydi öyle? Bir defa söylemiş oldum, ama çok da pişman oldum. Onun için de uzatmadım. Seni üzdüğüm için beni bağışla.

- Ama bu seferlik. Bir daha böyle okkalı şakalar yok. İyi ki de uzatmadın, yoksa oturup ağlayacaktım neredeyse... Ama bu bana iyi bir ders oldu. Yalnız bunun acısını senden çıkarmam lazım. Bunu unutmayasın!

- Cezama razıyım. Sevgilinin dikenini batarsa da tatlı tatlı acıdır. Peki cezam ne olacak?

- Bunu sonra düşünürüz. Belki ben de bir gün bir başka erkeği daha severim; Allah dilerse tabiki... Buna ne dersin?

- Ama bu ceza değil, zulüm olmaz mı? Sence evli bir kadın bir başka erkeği sevebilir mi?

- Ama erkekler sevebiliyor?

- Ama evli bir erkek, evli bir kadını sevebilir mi? Allah'ı Teâlâ (cc) bunu yasaklamış mıdır? Bir erkek bakire veya dul olan bir kadınla ikinci veya

çok evlilik yapabilir diye şeri bir izin olmuştur. Ancak ikinci evliliğin bir mantığı ve hukuki yönü var. Allah'ı Teala Kur'an-ı Kerim'de bunu bir hükme bağlamıştır.

Ancak birden fazla evlilik için de mutlak bir serbestiyet tanımamıştır. Çok önemli şartlar koymuştur. Herşeye rağmen de tek eşle evliliğin en güzeli olduğunu belirtmiştir. Ayrıca bu bir hak olarak değil, ruhsat olarak verilmiş bir izindir.

Evli bir kadının veya erkeğin, evli olan bir başkasıyla aşk, sevgi, muhabbet adı altında ilişki kurması İslam tarafından kesinlikle yasaklanmıştır. Şimdi senin bu dediğin, İslam dışı hayatta yaşanan sinema ve televizyonlar yoluyla da toplumun özendirildiği bir fesattır.

Çağımızda kadın erkek ilişkilerine getirilmek istenen sınırsız serbestiyete, masumluk ve kendince “ahlâklılık” ilkesi koyuyorlar:

... “Aşk”...

Aşk adı altında yaşanan gayri meşru kadın-erkek ilişkileri; TV ve basında, magazin programı ve eklerinde toplumda yaygınlaştırılmaya ve böylece meşruiyet zeminine çekilmeye çalışılıyor. Bunu

da elma şekeri yöntemiyle yapıyorlar. Zinanın, ahlaksızlığın, iffetsizliğin üzerine, “Aşk, sevgi” gibi yaldızlı laflarla kaplama yapıyorlar. “Aşk kutsaldır, yeter ki birbirine aşık olan iki kişi, aşklarına sadakat göstersinler ve sevgililerini başkalarıyla aldatmasınlar” denilerek bir de kutsallık kılıfına bürüyorlar.

... Bir televizyon programında Prof. ünvanlı bir şaklaban: “Aşk, çağdaş bir nikah modelidir” diyerek, aşkı nikahın yerine koyup; evli olduğu halde bir başka kadınla yaşadığı metres hayatının doğallığını savunuyordu. Aşk asla nikahın yerine geçemeyeceği gibi, İslam’daki çok evlilikle de hiçbir benzer tarafı yoktur. Nikahsız yaşanan ve tamamen cinsellik amaçlı olan metres hayatı zina, fuhuş hayatıdır.

... Evli olmayan bir erkekle kadın, sırf birbirlerini beğenmiş olmalarından dolayı, ilerde belki yapabilecekleri evlilik öncesi birbirlerini daha iyi tanımak amaçlı, flört edebilirler mi?

... “Birileriyle çıkmak” diye de tanımlanan flört hayatlarının bir kısmı evlilikle sonuçlansa bile, büyük bir kısmı da bir süre zevklenmeden sonra bitiyor. Aile danışmanlığı yapan bir kuruluştaki:

“Eşler arası anlaşmazlıklardan kaynaklanan geçimsizlik şikayeti” ile kendilerine başvuran çiftler arasında yapılan bir araştırmada, bu şikayetlerin %70’inin flört dönemi sonrasında evlenen çiftlerden geldiği tespit ediliyor. Bunu şöyle yorumluyorlar: “Flört eden çiftler her zaman için, en iyi, güzel ve olumlu yönlerini gösteriyorlar; eksikliklerini gizliyorlar. Birbirlerine kendilerini beğendirmek için olduklarından farklı davranıyorlar. Her yönüyle mükemmel bir kişilik sergiliyorlar. Evlendikten sonra da gerçekler birbir ortaya çıkıyor ve hayal kırıklıkları yaşanmaya başlıyor. Eşler aldatıldıklarını, kandırıldıklarını düşünmeye başlıyorlar ve böylece aile içi geçimsizlikler başlıyor.” Durum aynen, iriliğine heveslenilerek alınan karpuzla bıçağı vurup ham olduğunu görmek gibi, hayal kırıklığı halidir. Ondan sonra işin yoksa karpuzu ham ham koparan çiftçiye söv, olgundur diye sana satan satıcıya söv, niye hamsın diye karpuzla söv dur...

... Televole ve magazin programlarında, mankenler ve sanatçılar (!) arasında yaşanan fuhuş hayatına “aşk” adı altında toplum özendirilmekte; “normal”, hatta bundan da daha ileri “olması gereken, yokluğu utanç kabul edilen” bir gereklilik olarak pazarlanmaktadır.

... Bütün bunlar normal olmayan gelişmeler val-lahi...

- Öyle de, kadın ve erkeğin birbirini sevmesinin önüne nasıl geçilebilir ki?

- İslam dini; erkek ve kadının birbirine olan şiddetli temayülünü reddeden bir din değil ki... Bilakis bu gerçeği en baliğ bir şekilde anlatır ve tasdik eder. Allah'u Teala insanı bu fitratta yaratmıştır. Kadın ve erkekte birbirleri için fiziki ve ruhi bir dinginlik hali varetmiştir. Bütün konu cinsel arzuyu coşturmak ve tatmine yönelmek değildir. Bekar olan bir erkek veya kadın, aralarında nikah mani bir durum olmayan birisiyle evlenebilir. İslam; erkek ve kadın arasındaki sevgiyi değil, sevgiyi bahane ederek şeriatın hudutlarını aşmayı yasaklamış, haram kılmıştır. Ayrıca birbirlerine karşı sevgi duyan erkek ve kadının biraraya getirilmesi tavsiye edilmiştir. Bu konuda Peygamber Efendimiz (sav): “Birbirini sevenler için nikah kadar uygun bir şey yoktur” buyurmuştur.

- Bu söylediğin, evlenmelerine mani olmayan insanlar içindir. Peki evlenmelerine mani durumları olanlar için nikah nasıl olacak?

- Zaten evli olan bir kadın, kendisine nikah düşen bir erkekle gönül alışverişinde bulunamaz ki. Aynı şekilde bir erkek de evli olan bir kadınla böyle bir ilişkiye giremez. Buna Kur'an-ı Kerim'in şu hükmüyle daha geniş bir açılım sağlayabiliriz: Kur'an-ı Kerim'de zinayla ilgili olarak: “Zinaya yaklaşmayın, şüphe yok ki o, çirkin bir hayasızlık ve kötü bir yoldur.” buyuruluyor.

... Allah'u Teala “zina yapmayın” demiyor, “zinaya yaklaşmayın bile” diyor. Bu ayeti kerimeyle, gizli ve açık her türlü zinanın haram olduğu bildirilirken, ayrıca kalben zinaya meyletmekten ve bunasebeb olabilecek davranışlardan; bakışmalar, konuşmalar, temaslar, başbaşa kalmalar... vs. sakınmaktadır.

... Yani kısacası, iki insanın birbirini sevmiş olması gayri meşru bir ilişkiyi helal kılmaz şekerim. Böyle bir sevgi de olmaz... Şimdi siz bana söyler misiniz: Sena hanım, kocası varken bir başka erkeği daha sevebilir miymiş?

- Tövbe... Vallahi ben böyle bir şey demedim.

- Peki ne demiştin canım?

- Dur söyleyeyim. Yalnız bana kırılmak yok tamam mı? Rabbim bize bir oğlan evladı verse ve ben de onu çok sevsem bir şey olur mu acaba Yusuf beyciğim?

Sena olduğu yerde seke seke, gülmeye başladı.
Yusuf:

- Yani bana misilleme yaptın!...

- Evvet, aynen öyle!... Nasıl buldun misilleme mi?

- Doğrusu çok hızlısın. Yalnız kendine dikkat et-sen iyi edersin. Kalbinizdeki yerimin sarsılmasına razı olamam! Yoksa o kalbi çıkartır ham ederim!...

Yusuf da neşeyle gülüyordu şimdi.

- Aboooov! Allah yardımcım olsun. Desene iki er-keği idare etmek çok zor olacak. Ama benim kal-bim sana helal olsun, yeter ki canın sağolsun.

Sena sıçrayıp Yusuf'un kollarına atıldı. Yusuf'ta onu sıkıca sarıp:

- Allah (cc) sizden razı olsun, gülzârım benim!...

Yusuf'un şakası Sena'da soğuk duş etkisi yapmıştı. Bir kadına yapılabilecek, belkide en son şaka böyle bir şakaydı. Sena ilk anda çok bozulmuştu. Hatta bunun şaka olduğuna inanması gerçek olduğuna inanmasından zor olmuştu. Ama şimdi kendi haline gülüyordu. “Yusuf beni nasıl da düşürdü böyle” diyordu.

Yürümekten yorulmuşlar ve oturup dinlenirken; Sena Yusuf'un dizlerine başını koyup uzanmıştı. Tatlı tatlı bir uyku bastırdı gözlerine. Hiç direnmeden koyverdi kendini, uykunun tatlı kollarına. Uyandığında bir saatten fazla uyumuştı. Yusuf'un kendini seyrettiğini görünce sevgiyle gülümsedi. Kendini rahatlamış hissediyordu. Yusuf:

- Maşallah, bayağı güzel bir uyku çektiniz.

- Hemde çok güzel; Çam güründen yumuşacık bir döşek ve böyle güzel ve kıymetli bir yastıkta çekilen uyku güzel olmaz mı! Bu arada size kestiğim cezayı beğendiniz mi?

- Nasıl bir cezaymış bu?

- Nasıl mı? Ben bir saat eşimin dizinde uyku çekerken, siz böylece oturup beklediniz. Bu yetmez mi?

- B le bir ceza cana minnet  ekerim. Siz sevgilinizin dizinde uyuduysanız; benim de e im dizimde uyudu. Ha bu arada, ben de bir saat boyunca onun saflığını, güzelliğini, tatlılı ını doya doya seyrettim... Mı ıltılarını dinledim... Gönlüm huzur ve saadetle co tu... Ruhum ı ıldadı... Peki, sizce bu ziyafet nasıl efendim?

- Pes ediyorum, teslim oluyorum. Size laf yetiştirmek benim k arım de ilmi .

- Hah   yle... Ayrıca bu kadarlık dinlenme yeter. Dönelim artık. İkinci oldu.  ay vakti geçiyor. Gidip bir çay içelim.

* * *

Görevini hızla tamamlayan gündüz, nöbetini ak amın kollarında geceye devrederken; serinleyen havada,  ıtırtılarla yanan ateşe karşı oturmu lar keyifle çaylarını yudumluyorlardı. Yanmakta olan  am odunlarının çıkardığı çıtırtılar, ormandan yükselen melodilere ses katıyordu. Ormanda gecenin sesi “gündüzün sesinden” apayrı bir havadaydı. Gündüzün sesinin aksine gecenin sesinde hüzün, hasret, endişe, korku havası vardı. Gece ku larının attığı çığlıklar dağlar arasında eriyip giderken, hayvan ulumaları olarak yeniden yükselip

tepelerde hayat buluyordu. Çeşitli böceklerin çıkardığı tıngırtılı sesler, kurbağa vakvaklarıyla ritim tutuyor; ara sıra karı-kocayı ziyarete gelen üvezlerin keman sesine benzer gıygıdaklı sesleriyle renk alıyorlardı. Sonuçta, gecenin sesi koro-roya dönüşerek kendine has bir armoniyle canlanıyor; hü- zün, hasret, haşyet havasında bir şarkı olup çıkıyordu.

Gecenin insan yaşantısı ve ruhî duyarlılığı üzerinde çok önemli etkileri olurdu ya; bu dağ başında ise apayrı bir tadı ve havası vardı. Gece; hasretin adı, gündüzün tadı; gündüz tüketilmiş enerjinin şar- zı için bir güç kaynağı; gerilen ve yıpranan sinirlerin teskini için bir sakinleştirici; duygu ve arzuların doyuma ulaştığı zirvenin adıydı. Ve şimdi Yusuf ve Sena bu zirvede çadır kurmuşlar, yıldızların altında bütün bu harikulâdelikleri yaşıyorlardı.

Yer ve göğün sahip oldukları bütün güzellikleri cömertçe sergiledikleri şu mekanda, bütün bu harikulâdeliklerin yaratıcısını; bu yaratılışa hükmeden iradenin gücünü ve bu gücün sonsuzluğunu ruhunda hissedebilmenin mutluluğunu yaşıyorlardı. Varlığını ve devamlılığını Allah'tan alan bu ke- vni ayetleri okurken (seyrederken) insan, met-

lûv (Kur'an) ayetleri hatırlamadan ve onların şehadetine şahitlik etmeden olmuyordu. Yusuf, Mülk suresini okumaya başladı:

“Rahman ve Rahim Olan Allah'ın adıyla.”

“Mülk elinde bulunan (Allah) ne yücedir. O her şeye güç yetirendir.”

“O, amel (davranış ve eylem) bakımından hanginizin daha iyi (ve güzel) olacağını denemek için ölümü ve hayatı yarattı. O, üstün ve güçlü olandır, çok bağışlayandır.”

“O, biri diğeriyle tam bir uyum (mutabakat) içinde yedi gök yaratmış olandır. Rahman (olan Allah)'ın yaratmasında hiçbir çelişki ve uyumsuzluk (tefavüt) göremezsin. İşte gözü(nü) çevirip gezdir, herhangi bir çatlaklık (bozukluk ve çarpıklık) görüyor musun?”

“Sonra gözünü iki kere daha çevirip gezdir, o göz (uyumsuzluk bulmaktan) umudunu kesmiş bir halde bitkin olarak sana dönecektir.”

“Andolsun, biz en yakın göğü (dünya göğünü) kandillerle süsleyip donattık ve bunları Şeytanlar

için taşlama birimleri (r cum) kıldık. Onlar için çılgınca yanan ateşin azabını hazırladık.”

Rableri kendi hallerini ne kadar da güzel tasvir etmişti. Yusuf ve Sena saatlerdir gökyüzünü, yıldırları seyrediyorlardı ama seyre doymak; uzayın derinliklerine doğru hayal ve duygu yolculuğuna sınırl koymak mümkün olmuyordu.

Birinci katında milyarlarca yıldırlın bulunduğu gökyüzünü hayalen bile geçmek mümkün olmuyordu ki, yedinci kat göğe ulaşsın ve orası idrak edilsin. İnsan gökyüzünü; yıldırları, ayı, güneşi ve dahi bulutları; yağmur, kar ve doluyu seyrederken bile en ufak bir ayıp ve kusur g remezken, kendi hayatına; duygularına, düşüncelerine, inanışlarına, amellerine, ibadetlerine, sanatına bakacak olsa; zayıflığını, küçüklüğünü ve Rabbine karşı ne kadar cüretkar ve nank rce davrandığını görecektir.

Ama bir şartla: Bakarken, hayvani duygularını okşama ve şehvetini tatmin maksadından arınmış olarak; saf akılla, duru bir gönülle, fitratına dönmüş olarak bakmak şartıyla...

“Hani İbrahim babası Azere (şöyle) demişti: “Sen putları ilahlar mı ediniyorsun? Doğrusu, ben seni ve kavmini apaçık bir sapıklık içinde görüyorum.”

“Böylece İbrahim'e -kesin bilgiyle inananlardan olması için- göklerin ve yerin melekutunu gösteriyorduk.”

“Gece üstünü örtüp bürüyünce bir yıldız görmüş ve demişti ki: “Bu benim Rabbim'dir.” Fakat (yıldız) kayboluverince: “Ben kaybolup – gidenleri sevmem” demişti.”

“Ardından Ayı, (etrafa aydınlık saçarak) doğar görünce: “Bu benim Rabbim'dir” demiş, fakat o da kayboluverince: “Andolsun” demişti. “Eğer Rabbim beni doğru yola erdirmezse gerçekten sapmışlar topluluğundan olurum.”

“Sonra Güneşi (etrafa ışıklar saçarak) doğar görünce: “İşte bu benim Rabbim, bu en büyük” demişti. Ama o da kayboluverince, kavmine demişti ki: “Ey kavmim, tartışmasız ben sizin şirk koşturma olduklarınızdan uzağım.”

“Gerçek şu ki, ben bir muvahhid olarak yüzümü gökleri ve yeri yaratana çevirdim. Ve ben müşriklerden değilim.”

İşte Allah (cc)'ın dostum dediği Hz. İbrahim (A.S.) bakışı gibi tertemiz ve saf bir bakışla bakan

bir insan tabiatı, kendinde kendini, yani gerçek varlığını ve yaratılış gayesini bulacaktır.

Rabbül Alemin'in huzurunda saygı ve güvenle eğilen, edepsizlik ve hayasızlıktan sakınan, itaat ve sadakatla O'na yönelen insan; gerçek mutluluğu, huzuru, sükuneti, sevgi ve aşkı o zaman bulabilir. Bunun dışındakiler izafi olmaktan öte geçemeyecektir.

Yusuf ve Sena saatlerdir gökyüzünü ve geceyi seyredirken bir taraftan da ruhlarının arındığını hissediyorlardı. Bir zaman oldu ki, yıldızları birbirlerinin gözlerinde, ruhlarında seyrederek oldular. Çiçero "gözler ruhun pencereleridir" derken, bu manzarayı anlatmıştı herhalde? Çünkü onlar birbirlerinde ancak kendilerini görüyorlardı.

Geceyi yarılacaklarında arınmış bir gönül, safiyeti arzulayan bir ruhla, sabaha doğru yol alan gecenin kollarında huzur ve güven dolu bir uykuya daldılar.

"Sizi çift çift yarattık. Uykunuzu bir dinlenme yaptık. Geceyi bir örtü yaptık. Gündüzü bir geçim vakti kıldık."

Birbirini Allah'ın sevdirdiği bir şekilde seven karı-koca gündüzün yorgunluğunu, gecenin onu örttüğü bir zamanda uykunun şifalı kollarına bırakmışlardı. Ruhlarına giydirilmiş elbiseler, gecenin üşüten serinliğinde birbirine kenetlenmiş, yüreklerinden taşan sevginin engin deryasında sabaha doğru yol alıyorlardı.

* * *

Toraman dağlarının bağrından fışkıran Yeşil Göl'de iki gece ve gündüzün ardından, belki de ömür boyu unutulmayacak hatıra ve duygularla ayrılırken; Sena, uykudan uyanıp da gördüğü rüyanın güzelliğiyle mutlu olan bir insan gibiydi. Kabus gibi günlerin ardından, yaşadığı iki günlük bir hayatla yeniden canlanmıştı. Kendini kuş kadar hafif hissediyordu. Müteşekkir bir tavırla Yusuf'a bakıp:

- Yusuf!

- Efendim;

- Sana çok teşekkür ederim. Burada yaşadığımız anları bir ömür boyu unutamam artık. Yaşadığım bütün bu güzellikleri sana borçluyum. Allah (cc) senden çok çok razı olsun!

- Ben de sana müteşekkirim canım. Bütün bu güzel, mutluluk dolu anlar seninle ortaya çıkan şeylerdi. Belki o zorlukları yaşamasak, bu güzellikleri de yaşayamayacaktık.

- Hayat bu işte... Bazan çiçek açar, bazan da solar. Bitkilerin çiçekleri solar ki yeniden çiçekler açsın. Hayat, acı ve tatlısıyla güzeldir. Acı olmasaydı tatlının nasıl bir tat olduğunu anlayamazdık herhalde.

- Bir zamanlar Malatya'da tanıştığım genç bir şairin tabiriyle: “Yaşanılan kötü günler, iyi günlerin vergisidir.”

Yusuf ve Sena iki günlük tatilden sonra eve dönmüşler, hayata yeniden karışmışlardı. Hayat bütün hızıyla devam ediyordu. Evliliklerinin üzerinden geçen bir buçuk yıllık zaman süreci, kişiliklerine bir sürü yeni şey katmıştı. Bir takım terkler ve kazanımlarla karı-koca bir şeyi başardıklarına kani olmuşlardı: “Birbirlerini hakikaten sevmişler ve tek yürek olmuşlardı.”

Yeşil Göl'de baş başa geçirdikleri iki günün bedenlerine kazandırdığı dinamizm, ruhlarında yeni bir canlanma peydah etmişti. Tek yürekli iki be-

den olarak hayatın üstüne üstüne yürümeye devam edecekler ve bunda da kararlı davranacaklardı.

* * *

Yeşil Göl'den dönüşü takip eden günlerde, Sena'daki olumlu yöndeki gelişmeyle herkes rahatlamıştı. Doğum ve akabinde yaşananlar Sena'yla Ayşegül hanımın arasını da oldukça yakınlaştırmıştı. Ayşegül hanım gelinine karşı oldukça itinalı bir şekilde bakım yapmıştı. Kaynanasından gördüğü güzel muamele, Sena'nın da ona karşı sevgisini artırmış, aynı zamanda da moral bulmasına yardımcı olmuştu.

Sena eşten-dosttan da hatırı sayılır bir ziyaretçi desteği görmüştü. Eve dönüşlerinin üçüncü günü, yani Çarşamba akşamı Sedat ve Aslı geldiler.

- Hayırlı akşamlar!

- Hoş geldiniz. Buyrun buyrun... Maşaallah. Sedat, biz kütüphaneye geçelim, hanımlar da salona buyursunlar. Aslı bacı hoş geldiniz! Nasılsınız?

- Hoş bulduk Yusuf abi! Teşekkür ederim, iyiyiz. Sizler de iyisiniz inşaallah. Bu arada başınız sağolsun. İnanın çok üzüldüm...

- Allah razı olsun. Bizim için dualarınızı eksik etmeyin.

- Haydi Sedat! Hanımları ayakta tutmayalım.

Sedat:

- Kardaş, başınız sağolsun. Daha önce ziyaretinize gelemedik. Kusurumuza bakmayın...

- Estağfirullah o nasıl söz. Sahi, bu arada sizi bir arada görmek bizi sevindirdi. Evde işler nasıl gidiyor?

- Şeytan'ın kulağı sağır, epeydir iyiyiz... Bu arada sana da özellikle teşekkür ediyorum. O gece seninle konuşmalarımız benim için oldukça faydalı oldu.

- İnşaallah her geçen gün daha iyi olur...

- Nasıl desem, aslında bizim için, kaybettiğimiz bazı şeyleri tekrar kazanmamız oldukça zor görü-

nüyor. Ancak kavgasız-gürültüsüz yaşamak da bizim için oldukça güzel bir yaşam oluyor. Zaten bende şu an bundan fazlasını istemiyorum.

- Ben, sana şu kadarını söylemekle yetineceğim. Vardığınız noktadan şuan bahsettiğin yere gelmenize neyin nasıl etki/katkı yaptığını ve senin bunu nasıl başardığını bilmiyorum. Merakta etmiyorum. Ancak şu kadarını söylememe izin ver: İyi şeylere, güzelliklere, sevgiye aranızdaki kapıyı daima açık tut. Sakın daha ileri şeyler için kapıyı kapatmaya kalkma, kapın sonuna kadar açık olsun! Ben senden bunu rica ediyorum.

- Tavsiyenizi aklımın bir köşesinde her zaman koruyacağım. Bana yardımların için sana tekrar teşekkür ederim.

Aslı'yla Sena da tıpkı kocaları gibi aynı konudan bahsediyorlardı. Aslı:

- Geçmiş olsun Sena, Allah sizlere sağlık, afiyet, aile huzuru ve uzun ömürler versin.

- Allah razı olsun!

- Vallahi çok üzüldüm. Sana üzüntümü nasıl izah edeceğimi bilmiyorum. Ama sana bence çok

önemli olan birşeyi söylersem, umarım ki bana kızmazsın. Evlilikte çok önemli bir şey var. Mutluluk... şayet kocanla mutlu değilsen, o zaman canından bir parçan çocukların bile bazen gözüne görünüyor, onların varlığı ancak yük gibi geliyor insana.

- Takdiri ilahi neyse oluyor. Şimdi bu konuyu daha fazla konuşmayalım. Eee... siz ne yaptınız? Görüyorum ki Sedat'la aranız düzelmiş gibi geliyor?

- Şeytan'ın kulağına kurşun!... Şu aralar iyiyiz.

- Vallahi sizin için çok sevindim. İnşaallah bundan sonra, hep daha güzel olur... Sahi nasıl yaptınız bu işi? Ha bu arada, o kavga ettiğiniz akşam kocan buraya gelmişti. O gün bizimkiyle uzun uzun konuştular. Bazan sert tartışmaları bile oldu zannedersem. Ara sıra sesleri yükseliyordu. Hatta bir ara uyandım, saat iki olmuştu hâlâ konuşuyorlardı.

- Bak seen!... Elleri kırılmayasınca beni dövdükten sonra evden çıkıp gitmişti. Demek ki buraya gelmişmiş. Ben de diyorum ki sen nereden duymuşsun.

- Neyse, belki de iyi olmuştur kim bilir? Eee, sonra ne yaptınız?

Aslı, Sedat'la aralarında olup bitenlerin bir kısmını Sena'yla paylaştı. Piknikte yaşadıkları o barışma anını da anlattıktan sonra:

- Vallahi o esnada tam olarak ne olup bitti ben de hâlâ anlamış değilim. Bir de baktım adam ağlıyor. Onu öyle görmek nasıl içime battı bir bilsen. İçimden ılık ılık bir şeyler akıp gitti... Neticede ya seninki adama iyi bir şey söyledi; ya da başka bir şey oldu, adam bir değişik oldu sonuçta...

- Belki de sen bir değişik olmuşsundur şekerim!

- Ben de anlamış değilim vallahi.

- Kız aman nasıl olmuşsa olmuş, olmuş ya... Aman gözünü seveyim bundan sonra dikkatli olun.

- Kız o günlere tekrar dönmeyi ben ister miyim? Ama gene de korkuyorum işte... Bir gün bir şey çıkacak diye ödüm patlıyor.

- İyi iyi, korku iyidir.

- Şimdi, bileziklerini ver de bir arsa alalım diyor. Ben de; sen arsayı al ben de inşaatı yaparken bilezikleri veririm diyorum. Öylece duruyoruz.

- Kız sen delisin var ya. Bence bilezikleri hemen ver.

- Ama ona güvenemiyorum ki.

- İşte bunun için vermelisin diyorum ben de. Belki o da seni deniyor böylece. Samimiyetini ölçüyordur. Bence sen şimdi bilezikleri ver. Ona inandığını, güvendiğini; en azından inanıp güvenmek istediğini ispatla. Aranızdaki sen-ben ayrımını istemediğini, varsa da bittiğini göster.

- Tamam da arsayı alınca evi yaptırabileceğini bir bilsem?

- Olsun, yapabilirseniz yapmış olursunuz. En azından arsayı aldığınız zaman iş de ciddiye binmiş olur. Ona göre bir gayret gösterir.

- Neyse ben biraz daha düşüneyim de... Belki de senin dediğin gibi yaparım.

- Benimki yalnızca bir fikir beyanı. Kendi kararını sen vereceksin ki, sorumluluğu da sana ait olsun.

- Haklısın...

VIII

- Ayşe.

- Buyur anne.

- Sen niçin oyalanıp duruyorsun yine?

- Ne oyalanması anne, görmüyor musunuz? Bir taraftan temizlik yapıyorum, bir taraftan da yemekle uğraşıyorum. Daha ne yapayım. İki de bir bana yüklenip duruyorsunuz yine...

- Sana yüklenip de ne yapıyoruz küçük hanım (!). İşlerini vaktinde bitir, diyoruz.

- İş... İş... İş... Bu evde iş yalnızca bana mı ait. Gülnaz ,sabahtan beri televizyonun başında oturmuş, elişi yapmakla meşgul. Kalkıpda bir işin ucundan tuttuğu yok. Ben de ancak bu kadar yapabiliyorum.

- Gülnaz... Gülnaz... Sen bu kızdan ne istiyorsun anlamı-yorum? Kızcağızım günlerdir hastalıktan belini doğrulta-mıyor, sen, daha, iş yapsın diyor-sun. Sen de hiç merhamet yok mu?

- Benim kimseden bir şey istediğim yok. Hem Gülnaz'ın neresi hastaymış bakim? Hafif bir nezle olmuş diye günlerdir yatıyor. Üstelik kendi özel işlerini yaparken de hiç hasta değil maşallah. Bizim canımız çıksa, kimsenin “uy” dediği yok. El kızıyız ya, depe depe kullanabiliriz.

- De hadi konuşup durma! Çenen çalışacağına elin çalışsın!...

- Bu evde işten başka bir şey gördüğüm yok zaten. Varsa yoksa iş, iş... Bıktım gayri...

- Sen ne utanmaz, edepsiz oldun böyle! Bizim zamanımızda gelin kısmı böyle işten yakınmazdı. Hele hele kaynanasının karşısına çıkıpda senin gibi utanmadan konuşmazdı. Üstelik, seni bu eve yiyip içip yatasın diye de getirmedik. Tabiki çalışacaksın.

- Bu evde yalnızca ben yiyip içmiyorum. Herkes yiyip içiyor. Ayrıca ben hiç kimsenin hizmetçisi de değilim. Gelin geldiysek köle gelmedik. Lütfen sizler de bunu unutmayın anne.

- Sen konuş konuş, akşam görüşürüz seninle! Ben tosun gibi evlat yetiştirdim. Seni oğluma hizmet edesin, ona avratlık edesin diye aldım.

- Seninkisi evlatsa, biz de bir insan evladınız. Bizim de bir anamız-babamız var. Siz çok bencil bir insansınız. Şu düşündüğünüz ve konuştuğunuz şeylere bir bakın. Doğrusu çok ayıp ediyorsunuz. Size yakışmıyor bunlar.

- Bana neyin yakışıp yakışmayacağını senden mi öğreneceğim! Fazla ileri gidiyorsun bak, ağzını yırtarım senin...

- Zaten başka bir şey bilmezsiniz. Sizler iki yüzlü insanlarsınız. Beni istemeye gelirken böyle söylemiyordunuz. Binbir türlü yağ çekiyordunuz. O zaman niçin söylemiyor-dunuz bu düşüncelerinizi? “Biz evimize bir hizmetçi ve oğlumuza da bir tatmin aracı olacak bir makine arıyoruz” deseyseniz ya!...

- Sus, terbiyesiz seni...

* * *

Ayşe şatafatlı bir düğünle gelin geleli sekiz ay olmuştu ama, son üç-dört aydan beri tam bir kabus yaşıyordu. Düğünden bir-iki ay sonra kaynanasının tavırlarında yavaş yavaş bir değişme olmaya başlamış; bir süre sonra da annelerini örnek alan

görümcelerinin davranışlarında kabalaşmalar kendini göstermişti.

Ahmet'le çok mutlu bir yaşama başlamışlar, birbirlerini de sevmişlerdi. Evlilikleri mutluluk vericiydi. Ta ki, Ayşeyle kaynanası arasında yaşamaya başlanan sürtüşme bütün aile fertlerini etkilemiş, zamanla Ahmet de bundan nasibini almıştı.

Zeliha hanım ara sıra oğlunu bir köşeye çeker, heyecanlı heyecanlı ona birşeyler anlatırdı. Bu şekilde git gide Ahmet Ayşe'ye karşı soğuk davranışlarda bulunmaya, kırıcı sözler sarf etmeye başlamıştı.

Nihayet üç-dört ay önce Ahmet'le aralarında şiddetli bir tartışma geçmişti. Takip eden günlerde bu tartışmalar sıklaşmaya ve şiddetlenmeye başlamış ve bir gün; Ahmet, Ayşe'yi bir güzel (!) dövmüştü. Bu dayak, Ayşe'nin canından çok yüreğini acıtmıştı.

Tartışmalarının temelini kaynana-gelin arası problemler oluşturunuyordu. Zeliha kadın pire kadar bir sorunu deve kadar büyütüp oğluna anlatıyordu. Ayşe de: “Ben artık bu evde kalmak istemiyorum. Buradan ayrılıp başka bir eve taşınalım” diye ısrar ediyordu. Annesi ve eşi arasında bunalan Ahmet

de hıncını Ayşe'den almaya başlamış; haftada bir iki defa Ayşe'yi döver olmuştı.

Yine böyle olmuştı. Zeliha hanım, gündüz yaptıkları tartışmanın akşamında yine oğlunu iş dönüşü kapıda yakalamış, fiskos fiskos birşeyler anlatmaya başlamıştı.

- Bak oğlum, bu avradı ya adam edeceksin, ya da babasının evine göndereceksin. Ben bu avrada dayanamam artık. Sana da analık hakkımı helal etmem sonra...

- Yine ne oldu be anacığım, niçin kavga ettiniz. Yahu bir günde kavgasız-gürültüsüz bir gününüz olmayacak mı sizin?

- Oğlum ben mi istiyorum sanıyorsun. Hiçbir iş yapmak istemiyor. İşi gücü kızlarla uğraşmak... Kızcağız hasta yatıyor, “kalksın Gülizar ev işi yapsın” diyor. “Niye Gülizar yatıyor da ben çalışıyorum” diye tutturdu yine. Hanımefendi bu eve hizmetçi olarak gelmemişmiş... Sanki kendisine hizmetçisin diyen var... Yok yok, bu kızın iyi bir terbiye ihtiyacı var. Hiç ana-baba terbiyesi görmemiş, şımarık büyütülmüş bu kız.

- Tamam anacığım, ben ona gerekli terbiyeyi veririm. Yalnız sen de hemen herşeye söyleyip kızma, biraz sabırlı ol.

- Yok yok yavrum. Ben neye kızıyorum ki. Daha ben sana herşeyi anlatmıyorum. Sanki ben kötülüğünü mü istiyorum, yavrum! Ben sana bazı şeyleri kimin ne olduğunu bilmeniçin söylüyorum...

- Oldu, tamam, tamam anacığım...

* * *

Akşam yemek ve çaydan sonra Ahmet, odasına geçmişti. İşlerini bitiren Ayşe de bir tabak meyve hazırlayıp yanına geldi. Tebessümle kapıdan girmişti ki Ahmet sinirli sinirli:

- Yine niçin kızdırdın annemi? Ben sana kaç defa anamın karşısına çıkıp konuşmayacaksın dedim mi?

Ayşe, meyva tabağını Ahmed'in yanına koyarken, sakın sakın:

- Ben annenin karşısında ne konuşmuşum ki Ahmet, Annen sana ne anlattı bilmiyorum ama, anlaşılan iyi birşeyler anlatmamış yine. Gel hadi meyvemizi yiyelim ha. Bunları konuşmayalım bugün.

- Sen hiç laf anlamıyacak mısın, söz dinlemeyecek misin, yahu?

- Bugün bunlardan konuşmasak diyorum!

- Hayır bu meseleyi bugün konuşacağız küçük hanım (!)

- O zaman beni de dinleyeceksin. Ben bu eve geldiğim günden beri elimden geldiğince hizmet ediyorum, işi-gücü elimden geldiğince tutuyorum ama kimseye de yaranamıyorum. Sen de kalkıp her zaman beni suçluyorsun. Bir gün olsun benim sözüme değer verip dinlemiyorsun. Şunu bilmeni istiyorum. Artık ben bu evde yaşamaya dayanamayacağım. Gücümün son noktasına geldim, bittim...

- Fazla konuşup benim moralimi bozma bak...

- Ama sen benim hiçbir sözümü dinlemiyorsun Ahmet. Ne olur bir kerecik olsun beni dinle...

Herşey berbat olup gitmeden, ocağıımıza ateş düşmeden ayrılalım. Ayrı bir eve çıkalım. Vallahi benim bu hayata gücüm yetmez oldu artık... Ne olur beni anla birazcık...

- Ne ayrılmasıymış? Bu konuyu kapat demedim mi?

- Hayır Ahmet! Ben bu eve hizmetçi olarak gelmedim. Hele hele insan gibi muamele görmediğim kişilere de hiç hizmet edemem. Bu yerde daha fazla yaşayamam artık. Bu da benim sana söyleyecek son sözüm. Ya ayrılıp kendi evimize kavuşacağız ya da bu iş burada bitecek.

Ahmet birden kalkıp Ayşe'nin üzerine çullandı. Ardarda tokatları patlattı. Bir anda Ayşe'nin ağzı burnu kan içinde kaldı... Ayşe bir köşeye yığılıp kaldı. Ürkmüş, korkmuş, sinmişti. Hızını alamayan Ahmet varıp birkaç da tepik vurdu. Ayşe hüngür hüngür ağlıyor, bir taraftan da beddualar ediyordu.

Ayşe'nin ağlamasına daha çok sinirlenen Ahmet:

- Zırlıtyı kesecek misin yoksa kalkıp ben boğazını mı keseyim, diye hışımla gürledi.

Ayşe korku dolu gözlerle Ahmet'e bakarken, hıçkırıklarla ağlamaya devam ediyordu. Ahmed'in ayağa kalktığını görünce korkuyla yerinden kalkıp odadan kaçtı.

Tuvalete gidip orada yarım saate yakın ağlayıp durdu. Hayatından bıkmıştı. Hemen hergün yaşadıklarını kaldıracak gücü kalmamıştı. Kendisine kan ve gözyaşından başka bir nasip kalmayan bu evde yaşayamazdı artık...

Lavabo aynasının karşısına geçip durdu. Birbirine karışıp yüzünü gözünü bambaşka bir tipe çeviren “kan ve gözyaşına” baktı. Aynadaki görüntü karşısında midesi bulanmaya, gözleri kararmaya, kulakları çınlamaya başladı. Kapıya dikilmiş kendini seyreden kaynanasını fark edince daha fazla kendini tutamadı. Şiddetle istifra etmeye başladı. Bütün iç organları ağzından dökülüyor gibiydi.

Midesinden çıkaracak bir şey kalmayınca doğruldu. Düşmanını mağlup etmiş kumandan edasıyla kendini seyreden kaynanasına acıyarak bakıp:

- Zavallı acizane karı!... demekten kendini alamadı. Zeliha hanım:

- Hıh!... demekle ona cevap verdi. Ayşe iyiden iyiye kendini kaybetmişti. Haysiyeti incitilmiş, aşağılanmış, ağlatılmış, aldatılmış, dövülmüş, sövülmüş, artık bitmişti. Yaşamın tadını unutmuş, anlamını yitirmişti.

Musluktan akan suyun şırıltısı vücudunda girdap etkisi yapıyordu. Bir an önce ölüp bu acı anı sona erdirmeliydi. Gözleri aynanın karşısında duran tıraş bıçağına kaydı. Elleri titreyerek bıçağı aldı. Gözlerini kapatıp bıçağı bileğinin üzerine koydu... İçinden dualar ediyor, kendi kendine cesaret vermeye çalışıyordu.

Ayşe'nin son hareketini gören Zeliha hanım dehşetle Ahmed'in yanına koştu:

- Çabuk koş, avradın intihar edecek, lavoboda... Koş... Duyduklarına inanamayan Ahmet, bir çırpıda lavobodaydı:

- Ayşeee... dur... ne yapıyorsun sen?

Ahmet Ayşe'nin bıçaklı elini tuttuğunda o bileğini biraz kesmişti bile. Sol bileğinden yere şıpır şıpır kan damlıyordu. Ahmet cebinden çıkardığı mendille kesiğin üzerini hızla bastırdı. Yatak odasına götürdü.

Kesik azdı. Ahmet yarayı sargı beziyle bandajladı.

- Sen delirdin mi be kadın? Ne yaptığının farkında mısın sen? Aman Allah'ım! Az daha ölüp gidecektin.

Ayşe hiç konuşmuyordu. Ahmet'e karşı boş gözlerle uzun uzun baktı. Sonra kalkıp tekrar lavobaya gitti. Yüzünü-gözünü yıkadı.

* * *

Gece boyu yaşadıklarını düşünen Ayşe: “bu evde yaşayamam artık” deyip; evine, babasının evine dönmeye karar verdi.

Sabah Ahmet işe gider gitmez kalkıp toplanmaya başladı. Çantasını toplayıp kendi de hemen evden çıktı. Evden çıkarken kaynanasıyla sofada karşılaştı. Zeliha hanım:

- Bu vakitte nereye gidiyorsun? diye sordu. Ayşe:

- Gidiyorum, babamın evine gidiyorum. İşte en sonunda istediğiniz oluyor... Bunu istemiyor muydunuz? Bütün derdiniz davanız bu değil miydi? deyip kapıdan çıktı. Zeliha hanım kapıda ağzı açık kalakaldı. Üst üste yaşadıklarından şaşkın bir

halde öylece durdu. Şaşkınlığından ne diyeceğini bile düşünememişti. Zaten Ayşe de cevap almak için konuşmamıştı.

* * *

Ayşe, sekiz ay önce telli duvaklı gelin olarak çıktığı kapının önüne geldiğinde, üzüntüden düşüp bayılmak üzereydi. Kapının tokmağını birkaç defa vurduktan sonra, destek almak ihtiyacıyla kapıya yaslandı.

Fatma hanım kapıyı açıp da karşısında Ayşe'yi görünce hem sevindi hem de endişelendi. Ayşe'nin ölü gibi solgun ve ayakta zor durduğunu görünce endişesi daha da arttı:

- Hoş geldin yavrum!

- Hoş bulduk anneciğim.

Anne, kız hasret ve sevgiyle kucaklaştılar. Ayşe kendini annesinin kollarına koyvermek üzereydi. Dün yaşadıklarından sonra, şefkat ve merhamete muhtaç varlığını annesinin kollarında hissetmek; böyle sıcak bir bağra ne kadar da muhtaç olduğunu anlamak sinirlerini boşandırmıştı. Son bir

gayretle kendini toparlamaya çalıştı. Fatma hanım:

- Nasılsın yavrum, hasta mısın? Halini iyi görmedim? Bir yaramazlık yoktur inşaallah?

- Hasta değilim, iyiyim anneciğim. Babam çıktı mı acaba?

- Biraz önce gitti kızım!

Fatma hanım kızının erken sayılacak bir vakitte çıkıp gelmesine ve halindeki tedirginliğe bakınca birşeyler sezer gibi oldu. Yüzüne dikkatlice bakınca dudağının sol tarafında, alt dudağındaki patlağı fark etti. Bileğindeki sargı da hâlâ duruyordu. Bütün bunlar endişe ve huzursuzluk veriyordu. Fakat kızının üzerine de varmak istemiyordu. Besbelli ki bir sıkıntısı vardı. Fakat kendisinin anlatmasını beklemeye karar vererek, bir şey sormadı.

- Ayşe, kahvaltı yaptın mı yavrum?

- Hayır ama canım da istemiyor anneciğim. Ben kalkıp birşeyler hazırlayayım da, seninle ana-kız başbaşa bir kahvaltı yapalım.

- O zaman sen otur anneciğim, ben hazırlayayım.

- Olmaz kızım, sen misafirsin.

Ayşe biran “ben misafir olarak gelmedim” diyecek oldu ama söyleyemedi. Onun yerine biraz imalı olarak:

- O zaman beraberce hazırlayalım da, ben de mutfaktaki malzemelerin yerini öğreneyim” dedi.

Fatma hanım kızının sözlerinden ne demek istediğini anlamıştı ama, sofraya oturuncaya kadar da bir şey sormadı. Yavaş yavaş kahvaltı ederken şundan bundan konuşuyorlardı. Fatma hanım ustaca bir manevrayla sözü Ayşe'nin üzerine getirdi:

- Seni tedirgin, sıkıntılı görüyorum yavrum. Evinizde bir tatsızlık mı oldu yoksa? Bana anlatmak istediğin, konuşmamız gereken bir derdin, bir sıkıntın var gibi geliyor, ne dersin?

Ayşe sıkılğan bir halde:

- Sana nasıl anlatacağımı bilemiyorum ki... Ben buraya misafir olarak kalmak düşüncesiyle gelmedim. Ben... ben çok zor bir durumdayım. Ne olur bana kızmayın, bana yardım edin anne... Kendimi çaresiz ve çok kötü hissediyorum!

- Biz sana niçin kızalım yavrum? Ben senin annenim ve tabiki sıkıntın neyse biz sana yardım ederiz. Senin derdin bizim de derdimiz değil mi?

- Ben... ben... nasıl söylesem... Ben bu evliliği daha fazla yrtemeyeceğim anneciğim!... Dayanamıyorum artık... Bu güne kadar belki düzelir umuduyla sizi üzmemek için bir Şey söylemedim. Ama artık burdan öteye gitmeye gücüm kalmadı. Yaşadıklarım, başıma gelenlere daha fazla dayanamayacağım...

Ayşe daha fazla tutamayarak gözyaşlarını salıverdi. Hüngür hüngür ağlıyordu. Fatma hanım oturduğu yerden kalkıp Ayşe'nin yanına oturdu. Onu sıkıca kavrayıp ggsne bastırdı:

- Vah benim yavrum! Sana neler oldu böyle? Benim karabahtlı yavrum.

Ayşe bir türlü kendini toparlayamıyordu. Fatma hanım ne yapacağını şaşırımıő, kızına sarılıp saçını başını öpüyor, yalvarıp yakarıyor, onu teskin etmeye çalışıyordu.

Uzunca bir süre sonra nihayet Ayşe kendini toparlamıőtı. Yaşadıklarını birbir annesine anlattı.

Fatma hanım kulaklarına inanamıyordu ama, kızını sükunetle dinlemeyi de ihmal etmiyordu. Ayşe iki saatten fazla yaşadıklarını anlattı. En sonunda:

- Küfür ve hakaretlerden, dayaktan bıktım artık anne. Bu çileye daha fazla dayanamayacağım... O eve gitmeyeceğim artık...

Güngörmüş bir insan olan Fatma hanım, teenni ile hareket etmeyi tercih ederek konuşmaya çalışıyordu:

- Hele dur yavrum, sakın olalım... Hemen kesip atmak olmaz... Sakin kafayla bir düşünelim... Babana durumu anlatalım, beraberce oturup konuşalım!

- Ama ben babamdan utanırım, onunla senin gibi konuşamam, o zaman babamla sen konuş.

- Kızım bunun utanılacak bir tarafı yok ki...

- Olsun anne, ben hem utanıyorum, hem de babamdan çekiniyorum.

- Kızım sen sakın ol hele. Ben gerekeni yaparım yavrum.

* * *

Akşamleyin Salim bey eve gelip de Ayşe'yi görünce çok sevindi. Ayşe'yi çok severdi. Bu yüzden ona çok düşküdü. Gelin olalı beri onu sık sık görememenin üzüntüsünü yaşıyordu.

- Hoş geldin babacığım!

- Hoş bulduk kızım, asıl sen hoş geldin!

- Hoş bulduk babacığım.

- Nasılsın yavrum... Seni biraz zayıflamış gördüm... Hasta falan değilsin değil mi?

- Hayır, hasta değilim babacığım. Sağlığınıza dua-cıyım!

- Allah razı olsun yavrum. Hani Ahmet gelmedi mi?

- Hayır... Hayır gelmedi, ben... ben yalnız geldim!

Salim bey kızındaki tedirginliği farketmişti. “Hayırdır inşaallah” diye düşünerek:

- Hoş geldin sefalar getirdin yavrum. Seni çok özlemiştim. Dün akşam anana “bu kız bizi unuttu

mu netti, kaç zamandır gelmedi” demiştim. Beni çok sevindirdin. Allah da seni sevindirsin.

- Teşekkür ederim babacığım!

Bütün aile bir arada güzel bir akşam geçirmişlerdi. Ayşe böyle candan bir aile ortamını ne zamandır yaşayamamıştı. Bununla birlikte üzerindeki tedirginlik, bakışlarındaki yorgunluk kendini gösteriyordu. Salim bey, kızındaki bu gerginliğin sebebini anlıyamamıştı. Nihayet herkes yattıktan sonra Salim bey hanımına:

- Ayşe'nin bir derdi mi var Fatma? Halini hiç iyi görmedim. Durup dururken dalıp gidiyor; sürekli kafası bir yerlerde; söylenilen şeyleri duymuyor... Neler oluyor yahu?

- Ben de seninle bu konuda konuşacaktım... diye başlayan Fatma hanım olup bitenleri ve Ayşe'nin şu an burada bulunma sebebini anlattı. Karısını üzüntüyle dinleyen Salim bey şaşkın:

- Peki bugüne kadar olup bitenleri bize niçin söylememiş bu kız?

- Ne bileyim ben, sen kızını tanımıyor musun? İçine kapalı bir kişiliği var işte!

- Öyle de insan hiç hissettirmez mi hanım? Biz kendisinin anası-babası değil miyiz? Şimdi biz ne yapalım!... Nasreddin hocanın yaptığı gibi, ben de kalkıp iki tokat atıp: “O kocana git söyle, kendisi benim kızımı döverse, ben de kendisinin karısını döverim mi” diyeyim. Ama o oğlan bunu anlayacak hali kaybetmişe benziyor. Yoksa “hoş geldin kızım, otur oturduğun yerde, ben sana bakarım” mı diyeyim. Bunun hangisi doğru olur? Yoksa ikisi de kızımıza haksızlık ve yanlış bir karardır?

- Bence birkaç gün bekleyelim. Bu arada Ayşe de girdiği bunalımdan kurtulur inşaallah ve daha sakin ve salim bir kafayla düşünürüz.

- Her halde şuan için yapılacak en doğru şey beklemek olacak. Hadi Allah rahatlık versin.

* * *

Ahmet akşam eve geldiğinde, garip bir sessizlikle karşılaştı. Hemen hergün kendini kapıda karşılayıp iki kelime olsun fiskos etme meraklısı haline gelen annesi de dahil herkeste bir durgunluk vardı. Mümkün mertebe kimse Ahmet'le yan yana

gelmemeye çalışıyordu. Ahmet Ayşe'nin merakıyla şöyle bir evin içini dolaştı. Ayşe hiçbir yerde yoktu. Küçük kız kardeşine:

- Kız Nuray, Ayşe yengen nerede?

Nuray mırın kırın ederken imdadına Gülizar yetişti:

- Annesi gile gitti abi.

- Nereye gitti kız?

- Sabahleyin erkenden annesi gile gitti abiciğim, tekrar da gelmedi. Telefon da etmedi.

- Bana gideceğini söylememişti. Habersiz gitmezdi hiç. Nolmuş acaba, bir şey mi olmuş da gitti?...

O ana kadar söze karışmayan Zeliha hanım niha yet kendini tutamayıp:

- Kösüp gitti oğlum, kösüp gitti! Kimin umrundaysa? Gitsin de bari, kendini öldürecekse de babasının evinde öldürsün. Başımızı belaya sokacaktı akşam.

Ahmet hâlâ durumu anlayamamıştı:

- Sen de amma konuşuyorsun anne ha. K     gitme i  ini de nerden   ıkardın   imdi?

- K       i  te... Sabah senin arkandan bana ba  ı-
rıp   a  ırıp   ıkıp gitti.

Ahmet   ok   a  ırmı  tı. Daha   nce de Ay  e'yle kav-
gaları olmu  tu ama, ne ak  amki gibi intihara kal-
kı  mı  tı, ne de b  yle k     gitmi  tı. “Bu avrat ka-
fayı yemi   olmalı, yoksa ni  in ka  ıp gitsin?” diye
kendi kendine dırlanıp durdu. “Nasıl olsa yarın
birg  n gelir” deyip konuyu kapattı kendi kendine.

Ahmet ya  adıklarını kanıksamı  , her  eyi; kavg-
ları, tartı  maları, dayak atmaları evlili  in gerekleri
olarak g  rmeye ba  lamı  tı. Aylardır ya  adıkları
de   et ortamını g  rmek istemiyordu. Nihayet Ay-
  e'nin gidi  ini de yarın d  n  lecek bir gidi   olarak
de  erlendirmi  tı. Bu minval   zere iki g  n ge  irdi.
Ama Ay  e'den h  l   bir haber yoktu. Sıkıntı bas-
maya ba  lamı  tı. “Durup dururken bu i  de nere-
den geldi ba  ıma?” diyordu. “Ne oldu ki bu kadın
b  yle yapıyor; evet evet, olsa olsa kafayı sıyrı-
mı  !” diye Ay  e'ye kızıyordu.

Ne yapacağına bir türlü karar veremiyordu. Ama içine Ayşe'yi kaybetme telaşı düşmüştü. Vakit yatsıyı biraz geçmişti. Telefon açmaya karar verdi. Kalktı, sıkıntıyla telefonun tuşlarına bastı.

- Aloo!

- Alo, buyrun.

- Mustafa sen misin, ben enişten Ahmet. İyi akşamlar. Ne yapıyorsunuz? Nasılsınız, iyimisiniz?

- Size de... iyiyiz...

- Eee... Müsaitse aplanı telefona çağırabilir misin?

- Olur...

Mustafa ahizeyi bırakıp aphasını çağırmaya gitti. Epeyce uzun bir süre sonra telefona tekrar geldi.

- Alo, Ahmet abi, aplanı meşgulmüş, telefona gelememi.

- Yahu telefona bakmanın meşguliyeti mi olurmuş Mustafa. Hele sen bir defa daha söyle bakalım. Seninle konuşması gerekmişde.

Mustafa tekrar gidip geldi.

- Alo, Ahmet abi, seni tanımadığı için telefona gelemeyeceğini söyledi. Ne demekse, anlamadım.

- Oldu Mustafa sağolasın, ben ne demek istediğini anladım. Haydi iyi geceler.

- Sana da...

Ahmet telefondan bir sonuç alamamıştı. Ama durumun ciddiyetini anlamış gibiydi. Ayşe gerçekten küsüp gitmişti. Kendi kendine: “İki tokat attık diye giderse gitsin. Güya beni korkutacak. Önce intihar havası ardından da küsme...” diye konuşup kahırlanıyordu.

* * *

Telefon konuşmasının üzerinden iki gün daha geçti. Evde huzursuzluk git gide büyüyordu. Ahmet Ayşe'nin gitmesinden annesini ve kardeşlerini sorumlu tutuyor, bu sebeble de onlara karşı kırıcı ve hoş olmayan söz ve hareketlerde bulunuyordu.

Çocuklarını serbest bir ortamda yetiştiren, onlara pek karışmayan; daha ziyade işiyle gücüyle ilgilenen Samet bey, durumun vehametini yeni yeni görmeye başladığından meseleye müdahale etmek ihtiyacıyla Ahmet'e:

- ... Yarın git ve hanımını alıp gel, dedi.

Nitekim babasından aldığı bu uyarıyla biraz daha cesaretlenen Ahmet, kayınpederinin evinin yolunu tuttu. Sonunda kendine bile itiraf etmekten kaçındığı gerçekte; suçuyla karşı karşıya gelecekti şimdi. Büyük bir utanç ve sıkıntıyla kapının tokmağını vururken, farkında olmadan sol elinin baş parmak tırnağını yiyordu. Şimdi kayınpederine, kaynanasına, hepsinden önemlisi Ayşe'ye ne diyecekti. O bunları düşünürken Mustafa kapıyı açtı. Soğuk bir tavırla:

- Sen miydin enişte, gelsene... dedi.

Ahmet, Mustafa'nın bu soğuk tavrını görmezden geldi:

- Hoş bulduk Mustafa. Nasılsın bakalım? diyerek sakın bir tavır sergilemeye çalıştı.

Mustafa, eniştesine bir yabancı gibi davranarak:

- Buyrun salona geçelim, dedi.

Ahmet oturma salonuna alındığında orada kayınbaba ve kaynanasının olduğunu gördü. Ayşe yoktu. Az önce kapanan kapıdan Ayşe'nin de

orada olduğunu ama kendisinin geldiğini anlayınca çıktığını anladı. Salim bey diğerlerine göre kendini çok sıcak karşıladı.

- Hoş geldin oğlum, nasılsın bakalım?... Baban, annen nasıllar? diye hâl hatır sordu. Fatma hanım ise yalnızca:

- Hoş geldin, demekle yetindi.

Kayınbaba, kaynana ve kayınlarla birlikte oturup ordan burdan konuşup durdular. Çaylarını, kahvelerini içtiler. Yatsılıklarını yediler ama Ayşe salona hiç gelmedi. Vakit hayli ilerlemişti. Ahmet kalkmak niyetiyle utana sıkıla küçük kaynına dönüp:

- Mustafa!

- Efendim,

- Aplan, “Ahmet abim gidelim diyor” diye haber versen, biz gidelim artık, diyebildi.

Mustafa gidip geldi:

- Aplan uyumuş Ahmet abi, dedi.

- Sana zahmet uyandırsan...

Mustafa tekrar gidip geldi.

- Ahmet abi, aplan uyanmak istemiyormuş, dedi.

Bu açıkça “aplan gitmiyormuş” demekti. Ahmet ne diyeceğini bilemiyordu. O ana kadar bu meselede konuşmayan Salim bey; her şeye rağmen kızının kararını açıklamasını beklemişti. Bu konuda onun kararı belli olunca, şimdi kendisi konuşabildi. Oğullarına:

- Haydi yavrum, sizler gidip yatabilirsiniz, dedi.
Çocuklar kalktıktan sonra Ahmet'e:

- Bak oğlum, duyduğum kadarıyla Ayşe'yle aranızda bir takım tatsızlıklar, geçimsizlik sebepleri varmış. Gerçi her karı-koca arasında bazı sorunlar olabilir. Önemli olan bunları aşmak için gayret etmektir.

... Evet, Ayşe bizim kızımız ama şu an senin de karındır. Sen de bizim bir evladımız, oğlumuzsundur. Neden birbirinizi üzüyorsunuz yavrum? Niçin birbirinizi sevip sayarak geçine-miyorsunuz?

... Bak yavrum! Sen de çok iyi bilirsin ki, Ayşe benim ruhum gibidir. Ben onu çok severim ve ayağına diken batmasına bile razı olmam! Kızımın benim başımın üstünde yeri vardır. Onun kararına da saygı duyarım. Ancak, bütün bu olup bitenlere rağmen, onun senin yanında mutlu yaşamasını benim yanımdakine, onun için senin kuru ekmeğini benim yağ-balıma tercih ederim. Tabi bu demek değildir ki, o sahipsizdir. Asla... O bizim canımız, ruhumuzdur. Bundan dolayı biz ona gerekli sahipliği ömrü boyunca yaparız... Etmek zorundayız. Ama ben isterim ki, herkesten önce onun sahibi ve koruyucusu sen olacın.

... Ben onu sana Allah'ın emaneti olarak verdim. Sen de Allah'ın adına eman ve söz vererek onu bizden aldın. Allah'ın emanetini böyle yıpratmamalısın. Onu incitmemelisin... Bu konuda bilmem sen ne düşünüyorsun.

Ahmet kekeleyerek:

- Tabiki efendim... ben de buyurduğunuz gibi düşünüyorum!...

Salim bey bir süre düşündü:

- Bak oğlum Ahmet! Ben Ayşe'ye de, kararına da güvenirim. Anlaşılan o şu an seninle gitmek istemiyor. Bundan dolayı onu zorlayacak da değilim. Tekrar söylüyorum, ben kızımın bu konuda kararına saygı duyacağım. Onun kaldıramacağı bir yükün altında ezilmesini istemem. Ben kızımı sana eş olarak verirken, sana hakikaten inanarak ve güvenerek verdim. Senin sağlam karakterli bir insan olduğunu düşünüyorum.

Salim bey bir süre daha sustu. Sonra ayağa kalkıp:

- Konuyu fazla uzatmaya gerek görmüyorum. Zannedersem ne demek istediğimi anlamışsındır. Sen şimdi kalk evine git. Babana da çok çok selamımı söyle; mümkünse yarın bizim iş yerine bir ara uğrayıp, bir kahvemizi içerse memnun olurum. Ben de Ayşe'yle yarın tekrar konuşacağım. Hayırlısı neyse o olsun, diyerek kapıya doğru yöneldi.

Ahmet gitmesi gerektiğini anlamıştı. Eli boş dönecekti ama, birazcık olsun rahatlamıştı. Kayınpe-
deriyle vedalaşıp ayrıldı.

* * *

Ayşe'nin gidişiyile huzuru bozulan ev ehli, sabah kahvaltısına yine topluca oturmuşlardı. Herkes sessiz sessiz kahvaltısını yapıyordu Samet bey:

- Akşam ne yaptın? diye Ahmet'e sordu:

- Kayınbabanın selamı var sana.

- Ayşe gelmedi mi?

- Hayır.

- Niye?

-

- Şey, kayınbabam, bugün birara bizim dükkana uğrasın dedi, senin için.

- Tamam! Ayşe nasıldı?

- Onu görmedim!

- Görmemişmiş. Lan kızı görecekt yüzüm yoktu, göremedim baba, desene.

-

Öğleye doğru, Samed bey dünürünün davetine icabet etmişti.

- Selamün aleyküm.

- Ve aleyküm selam Samed bey! Hoş geldiniz efendim!

- Hoş bulduk Salim bey! Nasılsınız efendim?

- Allah'a hamdolsun, gün gelip geçiyor, sizler de iyisiniz inşaallah?

- Teşekkür ederim, duacınızız inşaallah.

Salim bey dünürüne hâl hatır sordu. Bu arada çaycının getirdiği köpüklü kahveler içiliyordu. Salim bey.

- Samed bey kardeşim, öncelikle sizi buraya kadar yorduğumuz için kusurumuzu hoş görmenizi rica edeceğim.

- Aman efendim ne kusuru, ben bahtiyar oldum!

- Teşekkür ederim. Malumunuz, bizim çocukların bazı sıkıntıları varmış galiba... Zannediyorum bunlardan sizin de az çok haberiniz olmuştur.

- Salim bey, doğrusunu söylemek gerekirse tam olarak biliyor sayılmam. Bizim hanım bazı şeyler söyledi ama, doğrusu tek tarafı dinleyip karar vermek ne kadar doğru olur bilmiyorum!

- Samed bey!... Ben herhangi bir suçlamada bulunmak veya bir karara bindirmek için sizi buraya davet etmiş değilim. Benim sizden yalnızca bir ricam var: Ayşe senin kızın Ahmet de benim oğlumdur. Sen kızının iyiliği ve mutluluğu için, ben de oğlumun iyiliği ve mutluluğu için elimizden geleni yapalım diyorum. Karı-koca arasında problemler her zaman olabilir, ama biz onları başıboş bırakmayalım. Birbirlerini incitmelerine fırsat vermeyelim. Benim kızım senin kızın olmuştur. Samed bey, kızımı önce Allah'a sonra size emanet ediyorum. Ben yalnızca bunun bilinmesini arzu ediyorum. Beni anlayacağınızı umuyorum!

Samed bey, dünüründen beklediğinin üstünde olgun bir davranış görmüştü. Bundan çok müteessir oldu. Salim beyin omuzlarından tutup:

- Size çok müteşekkirim Salim bey. İnanın ben Ayşe kızımı oğlumdan çok severim. Oğlumun, kızına layık bir koca olamadığını görüyorum. Ayşe'yi hakikaten çok iyi bir evlat olarak yetiştirmişsin. Bundan dolayı sizi takdir ediyorum. İnşallah

bundan sonra daha iyi olması için elimden geleni yapacağım.

- Size çok teşekkür ederim. Müsaitseniz akşam yemeği için bize buyrunuz.

- Salim bey biz bu akşam değil de, yarın akşama gelelim, bence daha uygundur.

- Tabi, siz nasıl uygun görüyorsanız o şekilde olsun.

- Teşekkür ederim Salim bey. Yarın akşam görüşmek üzere Allah'a emanet olun.

- Sizler de efendim.

* * *

Samed bey akşam üstü eve döndü. Biraz sonra da Ahmet geldi. Samed beyin düşüncesi bütün aile fertleriyle teker teker konuşmaktı. Önce oğlunu bir tarafa çekti:

- Bak oğlum, sana “karını niçin dövdün” diye sormayacağım. Bunun asla mazereti olamaz. Aranızdaki problemler bir incir çekirdeğini doldurmaz şeyler. Ayşe gibi bir hanım kız bulunmaz oğlum...

Allah her yönüyle özenmiş de yaratmış!... Ölüme sevmeye layık bir kadını ölesiye dövmek, utanç olarak bir erkeğe yeter. Bundan sonra kızıma bir fiske vurduğunu duyar ya da sezersem; seni bugüne kadar bir defacık olsun dövmedim ama bu yaşında sana dayak atacağımı bilmeni istiyorum. Sen, hanımınla konuşup anlaşmak yerine, başkalarının söylediklerine kanıp onu niçin incitiyorsun? Niye böyle vahşileşiyorsun oğlum?

- Ben de böyle bir şey istemiyorum ama, bazan çok sinirleniyorum. Bir taraftan annem, bir taraftan da Ayşe çok üstüme geliyorlar. Çok bunalıyorum ve ben de o sinirle ne yaptığımı bilmiyorum.

- Bundan sonra bir daha böyle şeyler olmayacak. Bu evde herkes haddini bilecek ve diğerlerine de saygı gösterecek. Bugün kayınbabanın yanına gittim. Adam beni onore etti. Bana yalnızca ne dedi biliyor musun? “Ahmet benim oğlum, Ayşe de senin kızın” dedi. Bana, en ufak utandırıcı bir söz söylemedi ve bir şey de anlatmadı. Ama yine de ben ömrümde bugünkü kadar utanmamıştım.

Bu utancı da sayende yaşadım terbiyesiz oğlum. Bundan sonra bir daha böyle bir utancı yaşamak istemiyorum. Ahmet!... Bir daha böyle yanlışlar yapmayacağına dair bana söz vereceksin!...

- Söz veriyorum, inşaallah bir daha böyle şeyler olmaz babacığım!

- Yarın akşam kayınbabangile gideceğiz, ona göre...

Samed bey kızlarını da karşısına alıp onlara da nasihatte bulundu:

- Bakın kızlarım, Allah hayırlısını versin, birgün sizler de bu yuvadan uçup gidecek, bir başka dala yuva yapacaksınız. “Bu dünya, etme bulma dünyasıdır” demişler atalarımız. Bugün siz yengenize nasıl muamele ederseniz, yarın siz de aynısını görürsünüz. Ayşe sizin aplanızdır, kızkardeşinizdir. Sizlerin aplanıza karşı nasıl bir davranış sergilediğinizi görmediğimi sanmayın. Bugüne kadar sessiz kalmakla sizden daha çok benim suçlu olduğumu biliyorum. Ancak bundan sonra daha dikkatli olacağımı ve sizleri gözetleyeceğimi bilmenizi ve ona göre davranmanızı istiyorum.

Nihayet herkes yatmış ve karı-koca başbaşa kalmışlardı. Samed bey hanımına:

- Bak hanım! Biz alnımızın akıyla evimize bir gelin getirmiştik. Ama bugün alnımız lekelenmiş va-

ziyetteyiz. Hiç bir şey bu çirkinliğin bahanesi olamaz. Bundan dolayı, bugüne kadar ne oldu ne olmadı da bu durumu yaşıyoruz diye sormayacağım. Çünkü, o gelin benim evimden kaçıp gittiğine, hatta canını zor kurtardığına göre, iyi şeylerle karşılaşmamış demektir. İnsaf edelim ne olur! Sen de bir annesin. Bizim de iki kızımız var. Biz onları el kapısına vermeyecek miyiz? Elbette vereceğiz hayırlısıyla. Kendi kızlarımız için gittikleri yerde nasıl bir hayat istiyorsan, en az o kadarını gelinimize de sağlamak zorundayız. Bir tane oğlumuz var. Bu eve başka da gelin gelmeyecek.

... Bundan sonra daha dikkatli davranacaksınız. Daha önceki üstü kapalı uyarılarımın işe yaramadığını biliyorum. Bugün bu evdeki herkesi açık açık uyardım. Beni bu yaştan sonra kaba-saba bir adam olmak zorunda bırakmayacağınızı umuyorum. Yarın akşam gidip gelinimizi geri getireceğiz... Ve siz onun gönlünü alacaksınız!

Zeliha hanımın kocasından yediği fırça ve aldığı tehdit gururuna dokunmuştu. “Bütün bunlar o uyuz avradın yüzünden” diye diye Ayşe'ye daha da kinleniyordu “Benim de kızlarım varmış, benim kızlarım o uyuz gibi mi ha?” diyerek içleniyordu. “Ben bunların acısını ondan çıkartmazsam, bana da Zeliha demesinler” diye köpürüyordu.

Zeliha hanım geceyi uykusuz geçirdi. Biraz dalsa Ayşe karşısına dikiliyor, yüzü gözü kan içerisinde kendine bakıyordu. Sabah erkenden kalkıp evin içinde öteye-beriye dolaşıp durmaya başladı.

Kahvaltıdan sonra Ahmet ve Samed bey çıkıp işe gittiler. Zeliha hanım kızlara bağırıp çağırıyor, eline geçeni sağa sola fırlatıyordu. Kızlar analarının hışmına uğramamak için ortalıkta dolaşmama çalışıyorlardı. Onlar da babalarından yedikleri fırçadan dolayı yengelerine kinleniyorlardı. Nedense herkes bütün olanların suçunu Ayşe'de buluyor, kimse kendi de bir kabahat aramıyordu.

Herkes için sinirli geçen birgünün ardından yemek için Salim beylere doğru yola çıktılar. Bütün aile birlikteydi:

* * *

Salim bey de akşamleyin kızıyla başbaşa, iki arkadaş kadar rahat konuşmuştu:

- Ayşe, yavrum, şimdi beni iyi dinlemeni istiyorum. Belki söyleyeceklerimde katılmayacağın, farklı düşündüğün yerler olabilir. Sana tamamen

saygı duyarım. Bununla birlikte küçüklerin büyüklerin hayat deneyiminden öğrenecekleri çok şeyler vardır.

... Sen de bilirsin ki, ben seni canım gibi severim. Tırnağının taşa değmesine, gözüne duman gitmesine bile razı olmam. Sen bizim evladımızsın ve hayatta olduğumuz müddetçe de başımızla gözümüz üzerinde yerin var. Son kararı yine sana bırakmak kaydıyla, ben senin kocanın evine dönmenden yanayım.

... Biliyorum, yaşadıkların kolay hazmedilecek cinsten şeyler değil. Keşke işler bu hale gelmeden durumları bize anlatsaydın, belki bu kadar zor günler yaşamazdın. Ama umuyorum ki, bundan sonra daha iyi günleriniz olacaktır. Bu yaşananlar keşke hiç yaşanmamış olsaydı; ama bir kere olmuş bütün bunlar. Biz şimdiden sonrasına bakalım.

... Bugün kayınbaban beni ziyarete gelmişti. Konuştuk. Adamcağız olanlardan dolayı çok üzülüyor. Dün akşam Ahmet'le de konuştum. O da çok pişman. Yarın akşam yemeğe gelecekler. Sen yarına kadar iyice düşün yavrum. Onlara kararını da ister sen, istersen de biz söyleyelim. Ben baban olarak senin kararın ne yönde olursa olsun saygı

duyar ve desteklerim. “Şöyle yaparsam babamı üzer miyim acaba?” diye sakın bir sıkıntın olmasın. Rahat ol ki, en doğru kararı verebilesin.

- Ben, sizin kararınızı kabul ediyorum babacığım. Siz nasıl istiyorsanız öyle olsun. Ben size hayır, demek istemem...

Salim bey kızının konuşmasından geri dönmeye pek de istekli olmadığını anlamıştı. Yine de:

- Teşekkür ederim kızım, dedi.

* * *

Nihayet beklenen misafirler geldi. Samed beylerin aksine Salim beylerde sakın bir hava vardı.

- Selamün aleyküm.

- Ve aleyküm selam efendim, hoş geldiniz. Buyrun buyrun...

Salim bey dünürlerini salona alırken, Fatma hanım da yemekleri masaya yerleştirmekle meşguldü. Ayşe'nin dışında herkes misafirlerle merhabalaşmıştı. İki tarafın da merak ettiği tek şey Ayşe'nin ne yapacağıydı. Bu merak saikiyle salonda

gayri ihtiyari bir sessizlik olmuştı. Salona hükmeden sessizlik can sıkıcı olmaya başlamıştı ki, Ayşe kapıda göründü. Böylece ortadaki gerginlik yerini rahatlamaya bıraktı. Ayşe'yi gören Samed bey:

- Ooo! Ayşe yavrum, gel bakalım. Nasılsın, iyimisin? diye şenlendi.

Ayşe kayınbabasının elini öpüp:

- Hoşgeldiniz efendim. Teşekkür ederim, iyiyim! diyerek kaynanasına yöneldi. Onun da elini öpüp hoş geldin, dedi. Diğerlerine de, rastgele, hoş geldiniz, deyip sofraya oturdu.

Salonun havası nisbeten yumuşamıştı. Ahmet, gözleriyle sürekli Ayşe'yi takip ediyor, ondan bir bakış kapmak istiyordu ama, onun kendisine uzak durmasına ve ilgisizliğine de içerliyordu. Bir haftadır onu görmemişti. Onu görünce ne kadar çok özlemiş olduğunu daha iyi anlamıştı.

Aslında Ahmet Ayşe'yi seviyordu. Ona karşı hasinliği sevgisizliğinden değildi. Aile içi problemler, evlilik hayatlarına olumsuz etki yapmıştı. Sürekli baş gösteren olumsuzluklardan etkilenen Ahmet, işin boyutunun nereye varacağını düşünmeden hareket etmiş, önce eşinin intihara teşebbüs

etmesine, ardından da evden gitmesine sebep olmuştı.

Şimdi onunla tekrar temas kurmaya çalışıyordu. Sürekli Ayşe'yi takip ediyor, bir kerecik olsun göze gelmeye; en azından onun kendisi ilgilendiğini görmeye can atıyordu. Ayşe ise ona karşı, onu ümide sevkedecek bir tek ilgi göstermiyordu. Gerçi ilgisizmiş gibi kalması da başlı başına bir ilgi sayılırdı ancak; o bundan daha ilerisini istiyordu.

Dostluk havasında (!) yenen yemekten sonra çaylar içildi. Erkekler bir tarafta sohbet ederken, kadınlar da bir tarafa toplanmışlar; erkeklere nisbeten daha resmi tavırlarla konuşuyorlardı. Bilip bilinmemezlikten geline konular aradaki soğukluğun kaynağıydı elbet. Ancak hiç kimse bu konuları ilk açan olmak istemiyordu. Bu ora da Ayşe, yemekten sonra mutfığa gitmiş ve salona bir daha gelmemişti.

Bir ara Ahmet odadan sessizce ayrıldı. Doğruca Ayşe'nin yanına gitti. Ayşe mutfakta bir sandalyenin üzerine büzülmüş, adeta bir topak kalmıştı. Arada bir hıçkırık seslerinden ağladığı belli oluyordu. O kadar dalgındı ki Ahmet'in gelişini bile

fark etmedi. Ahmet kapıda durdu ve geldiğini bildirmek için bir iki kere:

- Öhö... öhö... yaptı.

Bu sesle irkilen Ayşe karşısında Ahmet'i görünce; keder, üzüntü, acı, ızdırap, bıkkınlık, yılgınlık, istemezlik dolu duygularla yüklenmiş ağır ve derinlikli bir bakışla baktı... Öyle ki, bu bakış Ahmet'i yerine mıhlamaya yetmişti. Sonra ağlamaktan kızarmış kömür gibi kara, feza gibi derin, iri gözlerini alıngan bir edayla öyle bir çevirdi ki; Ahmet'in ruhunu, yün çuvalındaki dikenli teli çeker gibi, binbir türlü acı içerisinde çekip çıkardı sanki... Ahmet kendini havada asılı boş çuval gibi hissetti biran. Yine de bunu canına minnet bildi. Çünkü o bakışlar altında öyle bir ezilmişti ki, sanki, üzerine gökten bir taş düşmüştü.

Kapının eşiğinde ne kadar kaldığını bilmeyen Ahmet, cesaretini yeniden toplayıp, Ayşe'nin yanına bir sandalye çekip oturdu. Parmaklarıyla Ayşe'nin gözlerindeki yaşları kuruladı. Ayşe ise bütün bunlara tepkisiz oturuyordu. Ahmet, fısıltıyı andıran bir sesle; utangaç, üzgün, pişman ve yenilmiş bir insan burukluğuyla:

- Ayşe!... Senden çok özür dilerim... Beni affet. Beni... beni bağışla... Ne olur evimize... tekrar evimize dönelim!

Ayşe hemen yanında oturan Ahmet'e, çok uzaklara bakan bir insan gibi uzak uzak baktı. Ahmet'e, yıllar kadar uzun gelen bir bakıştı bu. Öyle ki, Ahmet bu bakışı karşılayamadı ve gözlerini kaçırdı. Ayşe titrek, ürkek, yorgun ve kırılmış bir sesle:

- Herşey bu kadar basit mi Ahmet?... “Özür dilerim, beni affet...” demekle herşey düzelecek mi? Sen zannediyor musun, bir ya da bin defa “özür dilemen” yüreğimde açtığın yaraya merhem olmaya yetecek mi? Zedelenen şerefimi, kırılan gururumu, ayaklar altına alınan kişiliğimi bana tekrar kazandırır mı dersin?

Ahmet suçlu suçlu:

- Peki ne dememi istersin Ayşe?

Ayşe aniden sinirlendi:

- Bana ne diyeceğini bilmiyorsan buraya niçin geldin öyleyse?

Ahmet biranda tedirgin olmuştı. Ne diyeceğini gerçekten bilemez durumdaydı. Üzerindeki suçluluk psikolojisiyle erkeklik gururu çatışınca, kendini ayaklar altına alınmış paspas gibi hissediyordu. Kalktı mutfağın içinde bir iki sağa sola dönüp durdu. Ayşe'nin önünde çömeldi, ellerini onun dizlerinin üzerine koyup:

- Senden herşey için özür dilemekten ve evimize dönelim demekten başka sana ne diyebilirim şimdi. Bunu söylemekle bütün yanlışlarımı ve hatalarımı itiraf ettiğimi ve bunları tekrarlamama gerek olmadığını düşündüm. İnşaallah bundan sonra seni üzmeyeceğime dair sana bütün samimiyetimle söz veriyorum. Başka ne yapabilirim!?

Ayşe bir süre suskun kaldı. Sonra tane tane:

- Ben bugün sizinle gelecek olsam ne ifade edecek bilmiyorum Ahmet. Çünkü biz bittik! Bundan sonra birbirimize ne verebiliriz? O eve dönecek olsam bile, ancak benim ruhsuz, cansız bedenim gider artık. Ruhsuz bir bedenle beraber olmak, hayat arkadaşlığı yapmak sana ne kazandırır?

... O eve dönsem bile, bana; sevgi sözcükleri beklediğim dudaklarından dökülen küfür ve hakaret-

leri, saçlarımı okşamasını beklediğim ellerinin bedenime verdiği acıları unutabilir miyim, bilmiyorum doğrusu. Öyle olacak olsa bile, bundan sonra bana “canım” diyen dillerine, saçlarımı okşayacak ellerine ne kadar inanabilir, güvenebilirim sence? Bana bunların cevabını söyle Ahmet!...

-

- Sen de bilmiyorsun işte, onun için susuyorsun.

- Susuyorum, çünkü bir taraftan söylediklerini, bir taraftan da soruların karşılığında söyleyeceklerime teminat olarak verecek neyim olduğunu düşünüyorum. Ama, yalnızca sana bir defa daha deneyelim, beni yüz üstü bırakma, elimi boş döndürme demekten, hatta sana yalvarmaktan başka bir şeyimin olmadığını görüyorum. Bana bir fırsat daha ver Ayşe, bir kere daha deneyelim ne olur! Tamam mı?

Ayşe uzun bir süre daha düşündü. Az önceki konuşmalarının aksine kararlı bir ses tonuyla:

- O zaman sana şu kadarını söyleyeyim. Buraya gelirken asla sana geri dönmek üzere gelmiştim. Seninle ayrılmaya kararlıyım. Şimdi sana bazı şartlarla olur, diyorum. Şayet bu şartlarımı

kabul ederseniz bir kere daha deneye biliriz. Ama senden rica ediyorum, sırf beni geri götürmek için “kabul ettim” demeyin. Eğer bu şartlarımı yerine getiremeyeceğinizi zannediyorsan, senden tekrar rica ediyorum bu işi şu an, hemen burada bitirelim ve sen bu iyiliği bana çok görme lütfen.

- Şartlarını öğrenebilir miyim?

- Şartlarımın birincisi ve en önemlisi en kısa zamanda o evden ayrılacağız. Ben, kuru ekmek ve soğana razıyım ama o evde yaşamaya katiyen razı değilim. Gördün işte, geçine-miyoruz. Anlaşamadık anlaşmamız da mümkün değil gibi görünüyor. Bir ev turalım, ayrılalım. Ben yine yanlarına gelir, işlerine de yardımcı olurum, güçlerine de. İkincisi, terk etmiş olduğun namazına tekrar başlayacaksın.

- İnan ki üç gündür tekrar namazımı kılmaya başladım.

- Öyle mi, Allah hayırlı eylesin, katında makbul eylesin. Üçüncü olarak da, beni bir daha asla dövmeyecek, küfür ve hakaret etmeyeceksin. Ben bir insanım Ahmet! Bu şekilde bir muameleyi bana nasıl olur da reva görebilirsin?

- Özür dilerim!... Çok pişmanım! Özür dilerim...

- Dördüncü şartım: Karşımdaki kim olursa olsun, benim onurumu ve kişiliğimi korumanı istiyorum. Ben sana demi-yorum ki, anana-babana kötü davran! Hayır! Benim senden talebim benim ezilmeme izin verme! Bana karşı kötü muamele yapılmasına razı olma, beni koru...

- Evet, evet... tamam!

- Beşinci şartım: Bu şartlarımı yerine getiremem durumunda, senden ayrılmak isteyebilirim... O zaman bana zorluk çıkarmayacaksın. Beni güzellikle salıvereceksin. Altıncı şartım da, bütün bu şartlarımı kabul edersen şayet, yarın akşam gelip beni evimize götüreceksin.

Ahmet bütün şartları kabul ediyordu ama, sonuncusunu bir türlü anlayamamıştı.

- Şartlarının hepsini kabul ediyorum, fakat sonuncusunu anlayamadım.

- Ben böyle istiyorum. Bugün gitmek için müsait değilim. Yarın yemeğe gelirsin yine, yemekten sonra gideriz.

Ahmet Ayşe'nin dönecek olmasına o kadar çok sevindi ki, heyecandan havaya fırladı. Sonra da sevgiyle Ayşe'ye sarıldı ki, Ayşe:

- Dur, yavaş ol, kemiklerimi kıracaksın!...

- Tatlı Ayşem benim, beni anlayacağını, beni bırakmayacağını, beni hâlâ sevdiğini biliyordum.

Ayşe biraz ciddi, biraz da şakavari:

- O kadar da emin olma, şartlarımı lütfen unutmayın. Bunları laf olsun diye söylemedim.

- Biliyorum canım, biliyorum. Ama o kadar mutluyum ki, anlatamam!

Ahmet, Ayşe'yle konuşmasının ardından, güleç bir yüzle oturma salonuna döndü. Ahmet'in neşeli halinden Ayşe'yle barışmış olduklarını herkes anlamıştı. Bu sonuçla da rahatlamışlardı.

Samed bey, kalkmak için izin istediğinde Ahmet, babasının kulağına eğilerek:

- Ayşe bugün burada kalacak baba, yarın akşam gelip alacağım, dedi.

Oğlunun söylediklerinden bir şey anlamayan Samed bey, dudak bükerek:

- Peki yavrum, dedi. Ardından da Zeliha hanımla bir iki kelime konuşup Salim beye:

- Ayşe kızım bugün de burada misafir kalacakmış, inşaallah Ahmet yarın akşam gelip alacak. Salim bey, izin verirsiniz biz kalkalım. Herşey için size çok çok teşekkür eder, minnettarlığımı sunarım. Allah razı olsun.

Misafirler vedalaşıp ayrılırken, Ayşe de onları yollamaya çıkmıştı. Akşamkine oranla biraz daha sıcak davranıyordu. Samed bey, Ayşe'ye:

- Allah'a emanet ol kızım, gözlerimi yollarda koyma emi?

- İnşaallah efendim. Sizler de Allah'a emanet olun, sağlıcakla gidiniz.

Ayşe uzunca bir süre gidenlerin arkasından bakıp durdu. Kendisi için hayatının zor kararlarından, belki de en zor olanını vermişti. Ahmet candan olabilirdi ama evdeki kadınların gözlerindeki sinsî bakışlar kendisini korkutuyordu. Bakışları çiğ ve

kindardı. Alay yollu sempatik davranışlarda bulunuyorlardı.

Herşeye rağmen bir haftalık ayrılıktan sonra kocasına döneceğine memnun oluyor, bunun huzurunu içinde hissediyordu. “Ne olur Allah'ım, aynı acıları bir defa daha bana yaşatma” diye dua ediyordu.

Ahmet de Ayşe'nin dönecek olmasının mutluluğunu yaşıyordu. Yaşadıkları onca bunalımlı günlerin ardından, mutlu günlere tekrar dönecek olmanın heyecanıyla, kendi kendine kararlar almaya çalışıyordu. Tek endişesi annesinin tekrar kendine baskı kurmaya kalkışmasıydı.

Ailenin tek erkek evladıydı. Tevafuktur ki Ayşe de ailesinin tek kız evladıydı. Ahmet annesine karşı gelemiyor veya itiraz da edemiyordu. Kendisi annesini, annesi de kendisini çok severdi. Ana-oğul birbirlerini bu kadar çok sevmelerine rağmen, mutsuzluğuna da annesinin sebep oluyor olması Ahmet'e ağır geliyordu.

Ayşe'yi çok sevdiğini annesine söylemişti. “Benim için bu kadar güzel bir eşi ancak benim güzel annem bulabilirdi. Seni çok seviyorum, Ayşe'yi

çok seviyorum...” diye defaaten annesine söylemiş, onun boynuna sarılıp yanaklarından öpmüştü. Ama şimdi herşey değişmiş, büyü bozulmuştu.

Bu dününceler bazen mantığını durdurur ve annesine karşı da kırıcı davranışlarda bulunmasına sebep olurdu.

Ahmet geçmişte olup bitenleri tekrar tekrar düşünüp “çok dikkatli olmalıyım, aynı hatalara bir defa daha düşmemeliyim” diyordu. Yarın Ayşe'nin dönecek olması gerçekten heceyan vericiydi.

* * *

Ayrı ayrı çatılar altında uykusuz bir gece geçiren Ahmet ve Ayşe; binbir düşünce ve hesapla sabaha ulaştıklarında; Ayşe akşama nasıl bir hazırlık yapacağını ve Ahmet'i nasıl karşılayacağını düşünürken; Ahmet de biran önce akşam olmasını ve karısına kavuşmayı istiyor, bir taraftan da Ayşe'ye bir hediye almanın hesabını yapıyordu. Nihayet Ayşe'ye bir yüzük almaya karar verdi. Akşam eve geldiğinde verecek ve gönlünü alacaktı.

Ayşe akşama kadar hummalı bir hazırlıkta bulundu. Fatma hanım kızındaki bu değişikliğe şaşır kalıyordu. “Dün neydi bugün ne!” diyordu. Bir ara kızına takılmaya karar verdi:

Kızım bu ne heyecan böyle? Nişanlın gelmeyecek, kocan gelecek kız?

Ayşe biraz utanmıştı. Ama yine de duygularını annesiyle paylaşmak istiyordu:

- Anne, sana bir şey diyeyim mi?

- De bakim!

- Bana yaptıklarına rağmen yine de Ahmet'i seviyorum anne! Onun da beni sevdiğini hissediyorum. Eğer o annesi olmasa, o evden ayrılabilsek çok mutlu olabileceğimizi biliyorum.

Fatma hanım kızının yanına varıp ellerini ellerinin arasına alıp:

- Et tırnaktan ayrılır mı yavrum? Böylesi erkeklerle “et şeftalisi gibi adam” derler. O da istiyordur ayrılmayı ama gel gör ki ana sevgisi haline koymuyordur. Sen elinden geldiği kadar güzel geçinmeye çalış yavrum.

- Anne, inşaallah doğru karar vermişimdir. Ama yine de içimde bir korku, bir tedirginlik var.

- Hayırlısı yavrum...

* * *

Ahmet zor geçen bir günün ardından eve gelmiş, bir taraftan ortalığın dağınıklığını topluyor, bir taraftan da hazırlanıyordu. İş bittikten sonra karısı için aldığı zeberced taşlı yüzüğe baktı. Yüzük için çok para vermişti ama, Ayşe buna fazlasıyla layıktı. Hele böyle bir gün de, böyle bir hediye gönül alıcı olacaktı. Heyecanla evden çıktı.

Bahçe kapısının tokmağını vuralı az bir vakit olmuştu ki, her zamankinin aksine kapıyı Ayşe açtı. Ahmet'e hafif bir tebessümle:

- Hoş geldin Ahmet! dedi. Ahmet daha şen bir şekilde:

- Hoş bulduk Ayşem!... Nasılsın?

- Teşekkür ederim! Sen nasılsın?

- Ben çok iyiyim, seni görünce de daha iyi oldum.

Ahmet içeri girince göz ucuyla etrafı bir kolaçan etti. Etrafta kimseyi göremeyince sevgiyle Ayşe'ye sarıldı.

- Ayşem benim, canım!

Ayşe böyle bir kucaklanışı ne kadar da özlemiş olduğunu fark etti. Ama yine de:

- Ne yapıyorsun, bir gören olacak şimdi, rezil olacağız.

- Niçin rezil olalım. Ben seni çok özledim!

İçerden Salim beyin sesi geldi.

- Ayşe, kim geldi kızım?

- Ahmet gelmiş baba!

- İyi iyi... Haydi gelin de şu yemeğimizi yiyelim.

- Geliyoruz babacığım.

Ahmet tek başına salona girdi:

- Selâmün aleyküm, iyi akşamlar efendim!

- Aleyküm selam oğlum, hoş geldin, doğruca sofraya oturalım.

- Nasıl isterseniz efendim.

Ayşe ve Ahmet sofrada yan yana oturmuşlardı. Zaman zaman birbirlerine hafif tebessümlü bakışlarda bulunuyorlardı.

Yemek ve çayın ardından fazla kalmadan yola çıktılar. Eve kadar çok az konuştular. Eve yaklaştıkça Ayşe'de bir tedirginlik başladı. Bir anda eski korkuları, kabusları hafızasında canlanmaya başladı. Ahmet karısındaki bu tedirginliği fark edince elini tuttu. Sevgiyle hafiften sıktı, samimi bir tebessümle:

- Seni evde güzel bir sürpriz bekliyor. İnşallah beğeneceğini umuyorum!

- Ya... Peki sürprizinin ne olduğunu öğrenebilir miyiz?

- Hayır! O zaman bir anlamı kalmaz. Ama güzel olduğunu ve beğeneceğini umuyorum.

Nihayet eve geldiler. Ahmet kapıyı açtı ama Ayşe girip girmeme konusunda tereddütle kapı önünde dikiliyordu. Ahmet elini tutup:

- Lütfen!... Haydi gel...

Ayşe tereddütlü, ama mecburen girdi. Evdekiler daha yatmamışlardı. Herkes “hoş geldin” diyerek merhabalaştı onunla. En sıcak karşılama da Samed beyden oldu. hâl hatır sormalardan sonra herkes odasına çekildi.

Ayşe yatak odasına girince etrafı derli-toplu ve güzel bir kokuyla hoş olarak buldu. Az sonra da Ahmet geldi. Doğruca komodinin yanına gitti. Komodinin çekmecesinden küçük bir mücevher kutusu çıkardı. Zarif bir davranışla Ayşe'ye takdim ederken:

- Kendisiyle bahtiyar olup da, kendisini çokça üzdüğüm sevgili eşimin beni affetmesi temennilerimle, diye de tekrar bir defa daha af istedi.

Ayşe, kutuyu alıp sakın hareketlerle fakat, merak içerisinde açtı. Gördüğü yüzüğün güzelliğiyle mest oldu. Yüzüğe bir süre baktıktan sonra tekrar kutusuna yerleştirip Ahmet'e uzattı. Bir an için şaşırان Ahmet çekingen çekingen kutuyu aldı:

- Beğenmedin mi?

Ayşe Ahmet'in gözlerinin içine bakıp gülümseyerek sağ elini uzatıp orta parmağını kastederek:

- Takar mısın? dedi.

İçi rahatlayan Ahmet, yüzüğü özenle Ayşe'nin parmağına takarken yanağına da bir bûse kondurdu. Ayşe parmağında ışıldayan yüzüğe bakıp:

- Çok beğendim!... Teşekkür ederim! Böyle bir şeyi düşünmüş olmanız, benim için bu güzel ve pahalı yüzükten binlerce kat daha güzeldi. Ayrıca ben de size karşı olan kusurlarımdan dolayı sizden özür diliyorum. Siz de beni affedip hakkınızı helal edin, diyerek kocasının boynuna sarıldı ve ağlamaya başladı. Sürekli şaşkınlıklar yaşayan Ahmet:

- Ne oldu bitanem, niçin ağlıyorsun?

Ayşe içini çeke çeke:

- Seni çok seviyorum Ahmet! Ne olur bir daha birbirimizi kırıp da sevgimize ihanet etmeyelim!... Bana söz vermelisin, beni çok ama çok seveceğine ve beni incitmeyeceğine dair büyük bir söz vermelisin!

- Ben de seni çok seviyorum ve her zaman da seveceğim Ayşem. Sensiz geçen bir hafta boyunca bu odanın bana nasıl bir zindan olduğunu görseydin bana acırdın. Ne olur beni bir daha bırakma!...

- İnşaaallah canım, inşaallah...

* * *

Ayşe ve Ahmet'in barışmalarının üzerinden bir ay kadar bir süre geçmişti. Evliliklerinin ilk zamanlarındaki gibi olmasa da tekrar sıcak bir birliktelik sağlamışlardı. Önemli sayılabilecek bir problem de olmamıştı. Bununla birlikte Ayşe'yi bir türlü kabullenemeyen Zeliha hanım sürekli bir baskı ortamı oluşturmaya ve Ayşe'yi sindirmeye çalışıyordu. Dışardan bakan birisi Ayşe'yi Zeliha hanımın üzerine kuma gelmiş zannederdi.

Zeliha hanım bir taraftan da oğluyla arasındaki ilişkiyi sıcak tutmaya çalışıyordu. Kendi kendine: “Ben oğlumu elin kızı için mi büyüttüm; oğlumu onun avucunun içine bırakmam diyordu. Kafasında oluşturduğu bu hastalıklı kararlar, zihni travma geçiriyordu. Bu sebeple psikolojik baskı altına giriyor; bu baskı nedeniyle sürekli Ahmet'in üzerine titriyor, bir bakıma onu sıkı markaja ala-

rak Ayşe'ye olan bağımlılığını ve bağılılığını kırmaya çalışıyordu. Zaman zaman Ahmet üzerindeki haklarını öne çıkarıyor, üstü kapalı olarak Ayşe'yi hedefe koyup: “Ailemiz paramparça edildi. Kimse kimseye inanmaz, güvenmez oldu, eskiden böyle miydik” şeklinde kaprislerde bulunuyordu.

Ayşe de bütün olan bitenlerin farkında olarak biran önce ayrılmaları için Ahmet üzerinde baskı kuruyordu. Her iki kadın da karşılıklı bir çatışma yapmıyorlardı ama, her iki kadın da Ahmet üzerinden birbirleriyle mücadeleyle devam ediyordu.

Ayşe'nin ayrılma isteğini ve Ahmet üzerinde gitgide etkili olan baskısını hisseden Zeliha hanım, oğlunun ayrılma talebinin önüne geçmek ve Ayşe'nin baskısını kırmak için: “Erkek evlat kız gibi mi? Kızlar yarın birgün gelin olup giderler, yanımızda kala kala bir tek sen kalacaksın. İyi ki Allah bizi erkek evlatsız bırakmamış; koca evde bir karı bir koca yapayalnız biz ne yapardık?” diyordu.

Ahmet tam huzuru yakalayacağım derken, yine iki kadının karşılıklı baskısı altında kalmıştı. Ayşe: “Bana söz verdin, şartlarımı kabul ettin, lütfen sözünde dur” diyor; Zeliha hanımda: “Annelik hak-

kım” diyordu. Hangi tarafa baksa onu haklı görüyordu Ahmet. Bazan kendi kendine: “Yoksa tek haksız ben miyim Allah'ım?” diyordu. Ayşe yaşadıklarının neticesinde haklı olarak ayrı bir eve çıkmayı istiyordu. Annesi de haklı olarak evladı üzerinde bulunan haklarını istiyordu. Peki Ahmet ne yapsındı?

Sevdiği iki kadının birbirleriyle yaşadığı geçimsizliğin ortaya çıkardığı kaosta bunalan Ahmet, bu sefer kendine dönük iç tepki oluşturmaya başladı. Kendine yönelik yaptığı iç baskı bir süre sonra ruhi yapısını etkileyeme başlamıştı. Kişilik yapısı bozulmaya ve başkalaşmaya başlamıştı.

Yaşadığı strese dayanamayan Ahmet, ilk önce yıllardır çalıştığı muhasebe bürosunda olumsuzluklar sergilemeye; sebepsiz yere iş arkadaşlarıyla tartışmalar/kavgalar yaşamaya başladı. İş yerindeki disiplinin bozulmaya başladığını gören Fahri bey, Ahmet'i uyarmak istedi. Bu vesile patronuyla da tartışan Ahmet, en sonunda işten ayrıldı.

Bir süre iş aramak bahanesiyle aylak aylak gezindi durdu. Bu arada namazlarını terk etmeye de başladı. Bir süre sonra da tamamen bıraktı. Ahmet

içine dřtęę ıkılmazda hergün biraz daha batı-yordu. Yaşadığı bunalım, cinnete dönüşmek ze-reydi.

“Karı dırdırından kurtulmak” bahanesiyle eve ol-dukça geç vakitlerde gelmeye başlamıştı. Vakit geçirmek ve stres atmak için oyun salonlarına, ka-felere takılmaya başlamıştı. Nihayet bu mekanlar-dan birinde edindiği yeni bir arkadaşının teşvi-kiyle, bira türü alkollü içecekler içmeye de baş-ladı. Kısacası, yaşadığı aile problemleriyle baş edemeyen Ahmet; problemlerinden kaçmak için girdiği bu yolda hızla batağa saplanıyordu.

Ayşe kocasındaki büyük değişimin farkındaydı. Onunla konuşmaya ve sıkıntısını anlamaya çalışı-yordu ama Ahmet buna yanaşmıyordu. Ne zaman konuyu açsa; “Boşver, sen rahatına bak, zlme; ben iyiyim, herşey düzelecek” deyip geiştiri-yordu.

Nihayet birgün ne yaptığını, ne söylediğini bilme-yecek kadar sarhoş olarak eve geldi. Ayşe ne ya-pacağını bilememin şaşkınlığını yaşıyordu. Ahmet uçuruma yuvarlanıyor ama, o bir şey yapamı-yordu. Derken, Ahmet hergün hergün sarhoş gel-

meye başladı. Eve geliyor, yatıp sızıyor, geç vakitlerde kalkıp gidiyordu. Ayşe'nin nasihatleri, yalvarıp-yakarmaları hiç para etmiyordu.

Oğlunun gidişatının iyi olmadığını anlayan Samet bey:

“Oğlum, niçin böyle yapıyorsun, sana yakışıyor mu bu hâl? Bu gidişin sonu belli oğlum. Sağda solda gezip durma, yarından itibaren dükkana gelip orda dur!” diye onunla konuştu bir iki kere. Ama Ahmet doğru düzgün bunu da yapmıyordu.

Bir süre sonra, eve sarhoş gelmekle de kalmadı; elinde bir de şişeyle gelmeye başladı. Eve gelir gelmez cıngar çıkarıyor, küfür ve hakaretler savuruyordu. Yine bir gün sarhoş ve elinde bir şişeyle geldi. Buduruma iyice sinirlenen Zeliha hanım:

- Senin bu yaptığın ne böyle bakalım? Hiç utanmıyor musun sen? diyerek, oğlunun üzerine yürüdü. Kinle annesine bakan Ahmet, hınçla şişeyi kaldırıp annesinin kafasına indirirken, yanlarındaki Ayşe hızla aralarına atlayıp:

- Yapma Ahmeeet!... diye bir çığlık attı. Şişenin Zeliha kadının kafasına inmesine engel olmuştu ama, kendisi şişeye hedef olmaktan kurtulamadı.

Alnına inen şişe paramparça olurken, şişenin değdiği yerde derin bir kesik oluştu. Cam parçaları yüzünün çeşitli yerlerinde çizikler oluşturdu. Şişe kırıklarının parçaladığı yüzünden al kan boşanırken, aldığı darbeyeyle olduğu yere yığılıp kaldı.

Kaynanasına kalkan şişenin kafasında parçalandığı Ayşe'nin, yerde yatan baygın vücudunun başında dikildi kaldı Ahmet. Yavaşça eğildi. Ayşe'nin alnından sızan kanları eliyle silmeye çalıştı. Kan, daha beter yüzünün her tarafına yayıldı. Hıçkırıklarla:

- Ayşe... Ayşeee... Ayşeee... diye avaz avaz bağır-maya başladı. Ayşeee... uyan... kalk... kalk diyo-rum sana!.. Kalksana... diye çığlık çığlığa boğulurcasına bağırıyordu.

Bir süre sonra Ayşe kımıldamaya başladı. Ayşe'nin kımıldadığını gören Ahmet sarhoş sevin-ciyle:

- Ölmemiş.. Ayşe ölmemiş... yaşıyor.... bakın... uyanıyor, diye haykırmaya başladı.

Nihayet Ayşe kendine gelmeye başladı. Kendine ne olduğunu anlamaya çalışırken Ahmet'in kana bulanmış ellerini ve yüzünü gördü. Ölü gözlerle

garip garip Ahmet'e bakarken, alnında hissettiği acıyla, elini alnına götürdü. Eline değen ıslaklıktan ürperip eline baktı:

- Kan... kan... deyip tekrar bayıldı.

Herkes şaşkın ve şoktaydı. İşi gereği şehir dışında olan Samed beyin evde olmayışı çok kötü olmuştu. Yaşadıklarının dehşetine kapılan Zeliha hanım ve kızları dikilip kalmışlardı. Ahmet Ayşe'nin üzerine kapanmış hüngür hüngür ağlıyordu.

Şoktan ilk kurtulan yine Zeliha hanım oldu. Oğlunun omuzundan tutup kaldırdı:

- Sen lavaboya git, yüzünü-gözünü yıka da kendine gel; diye sinirli sinirli söylendi. Sonra da Gülizara dönüp:

- Ne dikiliyorsun kız, tut da şunu kaldırıp kanepeye taşıyalım. Kan tuttu bunu, kolay kendine gelmez. Kız Nuray sen de çabuk sıcak su ve ilk yardım çantasını getir. Çabuk...

Zeliha hanım bir taraftan Ayşe'nin yaralarını ve yüzündeki kanları temizlerken, bir taraftan da, “araya girmese şimdi ben böyle olacaktım, yine

de cesur bir kızmış, bir işe yaradı en sonunda”
diye düşünüyordu.

Yüzünü yıkayıp gelen Ahmet, yeni yeni kendine
gelen Ayşe'nin elinden tutup:

- Ayşe... Ayşe... uyan ne olur. İnan ki ben sana
vurmak istememiştim, diye yalvarıyordu.

Zeliha hanım gelinin yüzünü, yaralarını temizle-
yip bandajlarken, bir taraftan da sinirli sinirli Ah-
met'e bakıyordu. “Bana vurmak istersin değil mi?
Al işte sana...” diye iç geçirdi.

Ayşe kendine gelmişti ama, gözlerini kapatmış,
kimseciklere bakmıyordu. Gözlerinden süzülüp
akan yaşlardan ağladığı belli oluyordu.

Kimse yatağına yatmamıştı. Sabaha doğru, otur-
dukları yerde uyuya kalmışlardı. Gecenin sessizli-
ğini dolduran ezan sesiyle kendine gelen Ayşe,
Ahmet'in hâlâ elini tuttuğunu fark etti. Ahmet' de
öylece uyuya kalmıştı. Kalkıp lavaboya gitti. Ab-
destini alıp namazını kıldı. Uzun uzun dua etti.
Yaşadıklarına bir anlam vermeye çalışıyordu. Ya-
vaş yavaş kalkıp yatağına uzandı. Bir süre sonra
tekrar uyuya kaldı.

Ahmet uyanıp, kendine geldiğinde Ayşe'nin kalkmış olduğunu farketti. İçine düşen korkuyla kalkıp aceleyle yatak odalarına gitti. Ayşe yatağında uyuyordu. İçi rahatlamış olarak lavaboya gitti. Ayna da uzun uzun kendini seyretti. Sakalları uzamış, saçlarına günlerdir tarak değmemiş, gözleri çukura kaçmış, gözlerinin önünde morluklar ve torbalar oluşmuştu. Son bir ayda nasıl değişmiş olduğunu ilk defa farkediyordu. Elini yüzünü yıkayıp parmaklarıyla saçını arkaya doğru taradı. Ayşe'nin yanına döndüğünde onun uyanmış olduğunu gördü. Utanarak Ayşe'nin yanına yaklaştı:

- Nasılsın Ayşem?

Ayşe cevap vermedi. Zaten kendine de bakmıyordu.

- İnanki çok üzgünüm Ayşe, sana vurmak istemiştim, bir kazadır oldu!... Ne olur beni bağışla...

Ayşe hiçbirşey konuşmuyordu. Kafasının çatlayacakmış gibi ağrımalarına aldıriş bile etmeden yerinden kalktı. Bir iki adım atmadiki başının dönmesiyle sendeledi. Onu takib etmekte olan Ahmet, atak bir hareketle düşmesine fırsat vermeden onu tuttu. Kendini toparlayan Ayşe, ilk tepki olarak,

kendisini tutan kocasının ellerini iteledi. Duvar-
dan tutuna tutuna lavaboya gidip geldi. Üzerin-
deki elbisenin her tarafına kan bulaştığını yeni far-
ketti. Elbisesini değiştirdi. Kanlı elbiseyi alıp doğ-
ruca çöpe atıp geldi. Bir robot gibi sessiz ve dal-
gın hareket ediyordu. O kadar dalgındı ki, içgüdü-
sel bir hareketle çantasını topladığının farkında
değildi. Onun çanta hazırladığını gören Ahmet:

- Ne yapıyorsun Ayşe, bir yere mi gideceksin?

Ayşe ne yaptığının farkına yeni varıyor gibi elin-
dekilere, sağa sola bakındı. Bakışlarını bir top gül-
lesi gibi Ahmet'in üzerine fırlatıp; yılan ıslığı gibi
ürpertici bir sesle:

- Şartlarım, dedi.

Ahmet asabileşerek çıkıştı:

- Şartların, şartların, şartların... Biliyorum. Ama
gitmeni de istemiyorum! Anladın mı? Gitmeni is-
temiyorum! Şayet, şayet gidersen sana, dur, deme-
yeceğim... Elini cebine atıp bir bıçak çıkardı. Sus-
talı bir bıçaktı. Hırsla açıp, yatağa sapladı:

- Yemin ediyorum, sen şu kapıdan çıkıp gittikten
sonra ben de bunu kalbimin üzerine saplarım ve

senin ardın sıra da bu evden bir cenaze çıkar... Biliyorum, bu güne kadar sana verdiğim sözlerimi yerine getiremedim... Ama inanki bunu yaparım. Hiçbir anlamı kalmayan hayatımın, senden sonra hiçbir kıymeti de kalmayacaktır. Yaşamamın anlamını kaybetmişim ben, hayatı ne yapayım? Üstelik görmüyormusun bütün bunlar seni sevdiğim ve senden ayrı yaşayamayacağım için başıma gelmiyor mu?...

Ahmet'in gözlerinden sel gibi yaşlar akıyordu. Ayşe'nin eli kolu dökülmüştü. Son zamanlarda ağır bir bunalım yaşayan Ahmet, içinde bulunduğu bunalımla bunu da yapabiliirdi. Ayşe olduğu yere çöktü kaldı. Elindekileri bir tarafa fırlattı. Bunu gören Ahmet:

- Teşekkür ederim, teşekkür ederim Ayşe!

Akşam eve dönen Samet bey, Ayşe'nin yüzündeki çizikleri görünce:

- Yavrum sana ne oldu böyle?... Bu ne hâl?... diye sorup yakından baktı. Eşarbın kapattığı bandajı da böylece gördü.

- Bu bandaj da neyin nesi?

Ayşe.

- Küçük bir kaza oldu, önemli bir şey yok efendim, deyip odadan çıktı.

Aldığı bu cevaptan tatmin olmayan Samed bey, Zeliha hanıma ısrarla sordu. Korkuya kapılan Ahmet de bu arada sessizce odadan çıktı. Zeliha hanım da olup biteni mecburen anlattı.

Sinirden eli ayağı titremeye başlayan Samet bey, hınçla karısının üzerine yürüdü. Üst üste iki tokat patlattı. Bu arada avazının çıktığı kadar bağırıyordu:

- Ben sana bu çocukların üzerine bu kadar gitme, bu işin sonu kötüye varacak demedim mi haa...

Zeliha hanım daha ne olduğunu anlayamamıştı ki, böğrüne ve kalçalarına dorğu birkaç da tekme yedi.

Samed bey kudurmuş gibi bağırıyordu:

- Ahmeeet... Ahmeeet... Gel lan buraya eşşeoğlu eşşek seni, gel buraya çabuk!...

Ahmet korkuyla babasının yanına geldi: “Buyur babacığım” diyecekti ki, yediği tokatlarla kelimeler ağzına dolup kaldı. Samed bey bağırıp duruyordu:

- Bu yaştan sonra, bana bunları yaptırtmaya utanmıyor musunuz! Beni evlat katili mi yapacaksınız laan! Ahmet'e iki tokat daha vurup: Ben sana ne dedim ha? Ben ne dedimdi sana, eşşoğlu eşşek seni! Avradın kafasında şarap şişesi kırarsın ha? Ulan ben senin kafanda odun kırmaz mıyım lan şimdi...

Hırsını alamayan Samed bey önüne gelene tekme tokat giriyor, eline geçeni sağa sola fırlatıyor, evde tam bir dehşet havası estiriyordu. Ayşe korkuyla kaçıp odasına sığınmıştı ama; dayanamayıp koşup geldi. Samed beyin ellerine sarılıp:

- Lütfen efendim, lütfen sakin olun, diye yalvarmaya başladı: Bunda kimsenin suçu yok, bütün bunlar benim yüzümden, lütfen onlara kızmayın efendim, diye onu sakinleştirmeye çalışıyordu.

Ayşe'nin ısrarlı yalvarmalarına dayanamayan Samed efendi, öfkeyle bir koltuğa oturup:

- Senin hatırına susuyorum ama, bu seferlik... Bir dahaki sefere hatır gönöl dinlemem hepsini doğram vallahi...

Bir süre sonra ortalık biraz sakinleşince Ayşe kalkıp yemek sofrasını hazırladı. Sofraya oturmuş fakat kimse bir şey yiyemiyor, kimsenin boğazından lokma aşmıyordu. Biraz sonra Zeliha hanım ardından da kocası sofradan kalktı. Sonra da tek tek hepsi sofrayı terk ettiler.

* * *

Aile içi gerginliğin zirveye ulaştığı bir akşamın sabahında, geceyi düşünerek bitiren Samed bey kahvaltı yapmadan evden ayrıldı. Kapıdan geri dönüp Zeliha hanımı çağırdı:

- Zeliha!... O eşşek herife söyle, sakın ha evden dışarı bir adım atmasın ayaklarını kırarım vallahi, ayyaş herif...

Evde kimse kimseyle konuşmuyordu. Ayşe sıkıntıdan patlamak üzereydi. Derdini birileriyle paylaşmak ihtiyacındaydı. Olayın üçüncü günü öğleye doğru Ayşe, Ahmet'e:

- Benim biraz işim var, bir arkadaşımı görüp geleceğim, deyip evden çıktı. Ayşe evden çıkmalı çok olmamıştı ki Samed bey eve geldi. Ayşe'yi ve Ahmet'i çağırdı. Ahmet babasının yanına geldi:

- Ayşe hani?

- Bir arkadaşını ziyarete gitti, dedi.

Samed bey bir süre düşündükten sonra:

- Yarın eski işyerinde işe başlayacaksın. Ben Fahri beyle konuştum. Sen de gidip özür dileyeceksin. Ayrıca size bir daire kiraladım. Hazırlanın bir hafta içinde oraya taşınacaksınız. Ayrıca evinle işin arasında başka bir yere adım attığını duyarsam, bu dünya artık sana dar gelir. Ve bir daha, ben izin verinceye kadar bu eve adım atmayacaksın.

Ahmet duyduklarına inanamıyordu. Ama aldığı bunca güzel habere rağmen sevinemiyordu. Çünkü Ayşe'nin, ayrılmak düşüncesinde karar kıldığını anlamıştı. Evden çıkarken de bütün yüzüklerini çıkarıp gitmişti. Ahmet babasının yüzüne bakamadan:

- Bütün bunlar için sana teşekkür ederim babacığım. Yalnız bunları Ayşe'ye senin söylemeni rica edecektim.

- Sen niçin konuşmuyorsun?

- Ben utanıyorum baba, ayrıca benim sözüme pek güveneceğini de sanmıyorum.

- B...k herif seni, utanıyormuş!

-

* * *

Ayşe evden başını alıp doğruca Sena'nın yanına gitti. Kapı ziline basmasıyla kapının açılması bir olmuştu. Yusuf evden çıkmak üzere kapıya elini uzatmışken Ayşe de zili çalmıştı. Yusuf kapıyı açıp da karşısında Ayşe'yi görünce:

- Buyrun bacım? dedi.

Ayşe:

- Sena aplan evde miydi acaba?

- Bir saniye, dedi Yusuf. Sena hanım bakar mısın!

Bir hanım kardeşimiz seni soruyor, diye seslendi.
Sonra da:

- İçeriye buyrun, kapıda kalmayın, diyerek kendisi evden ıktı.

Sonra Ayşe'yi görünce sevine:

- Ooo! Ayşem gelmiş. Canım benim, hoş geldin, buyur canım buyur.

Ayşe içeriye girip oturdu:

- Merhaba Ayşe! Nasılsınız?

- Merhaba Sena apla. Allah'a hamdolsun, iyi olmaya çalışıyorum.

- Nerelerdesin, çoktandır ziyaretimize gelmiyordun? Bir sıkıntın falan yok değil mi?

- Vallahi, sana hiçbir derdim yok desem bu doğru bir söz olmaz. Dert kapımızdan hiç ayrılmıyor ki...

- Hayırdır inşaallah! Sıkıntını, derdini sorabilirmiyim?

- Ben de sizinle bu konuda konuşmak için gelmiştim. Şu an çok büyük bir kararsızlık içerisindeyim... Yardımaınıza ihtiyacım var.

Vakit öğlen olmuştu ve yemek vaktiydi. Sena:

- Tabiki elimden gelen bir şey olursa sana yardımcı olurum. Ama vakit öğlen oldu, yemek hazır sayılır. İstersen önce yemeğimizi yiyelim. Sonra da rahat rahat konuşuruz.

- Bak bu iyi olur apla. Çünkü ben sabah kahvaltısı da yapmamıştım.

- Yaaa... O zaman hemen soframızı hazırlayalım.

Sena Ayşe'yle birlikte sofrayı hazırladı hemen. Ayşe oldukça iştahlı yemek yiyordu. Sonra kendi halinden utanıp:

- Kıtlıktan çıkmış gibi yiyorum değil mi Sena abla! İnanki kaç gündür istekle bir lokma yemiştim. Onun için olmalı şimdi kendimi çok aç hissediyorum.

Sena tebessümle arkadaşının dizine dokunup:

- İlahi Ayşem! Çok matraksın vallahi!... Canın nasıl istiyorsa, öyle keyfince ye şekerim. Biliyorsun bizim soframızda utanmak yasak. Sen şimdi ağzının tadıyla yemeğini ye bakalım.

- Allah razı olsun...

Yemekti, namazdı derken oturup çaylarını içmeye başlamışlardı. Sena:

- Eee... şimdi anlat bakalım.

- Sena abla kafam çok karışık... Düğünden sonra yaşadığım bazı sıkıntıları sana anlatmıştım, biliyorsun. Evliliğimizin üzerinden on ay geçti. Ama bunun son beş ayı zindanda işkence hayatı gibi geçti. Bundan üç ay kadar önce Ahmet beni fena halde dövdü....

Ayşe o güne kadar yaşadıklarını bir bir anlattı. Bu esnada zaman zaman hıçkırıklarla ağlıyor, bazen de sinirli sinirli gülüyordu. Görünen o ki, sinirleri tamamen bozulmuş ve tekrar bir bunalıma doğru gidiyordu. Saatler süren anlatımın ardından:

- Ben şimdi ne yapayım bilmiyorum. Ayrılmak istiyorum, bundan da korkuyorum. Bir de Ahmet; “sen gidersen ben kendimi öldürürüm” diyor. O

evde kalamam artık apla... kalamam. Ama... ama bir türlü ayrılamıyoruz da. Şimdi ben ne yapmalıyım, bana bir yol göster apla, ben şimdi ne yapmalıyım?

Ayşe'nin içerisinde bulunduğu durumun zorluğu Sena'yı da yıldırılmıştı. Ne diyeceğini bilemiyordu. Yine de onu sakinleştirmek düşüncesiyle:

- Seni anlıyorum Ayşe... Çünkü bunların bir kısmı benim de başımda. Gelin-kaynana aynı evde oturmak; bundan da zoru, hakaretlere maruz kalmak, dayak yemek bunların hepsi çok zor şeyler...

Ahmet'in girdiği bunalım da ayrı bir sorun. Boşanmayı en son çare olarak düşünürsek, bundan önce neler yapılabileceğini araştırmalıyız.

Sena cümlesini tamamlamıştı ki, kapı zili çaldı. Akşam olmak üzereydi. Demek ki Yusuf gelmişti. Bu arada Ayşe'nin de orada bulunduğundan evdekilerin haberi yoktu. Sena:

- Kapıya bakıp geliyorum.

- Tabi tabi...

Sena kapıya bakmak için kalktı. Yusuf gelmişti.

- Salamün aleyküm, anahtarı kayıp mı etmişim, evde mi kalmış bilmiyorum yahu.

- Önemli değil. Hoş geldin nasılsın?

- İyiyim elhamdülillah. Sen nasılsın bakîm.

- Ben de iyiyim Allah'a hamdolsun. Misafirim var şimdi. sen kütüphaneye buyur. Ayrıca kusuruma bakma ama yemekte hazırlayamadım. Ayşe'yle konuşuyorduk. Kızcağızın çok büyük problemleri varmış.

- Önemli değil de, annemler gelmedi mi?

- Onlar bu akşam için Berfin gilde yemeğe kaldılar. Bizi de çağırmışlardı ama, gidemeyeceğiz herhalde. Biraz önce babam da oraya gitti:

- Peki Ayşe'nin problemi neymiş?

- Bunu sonra konuşuruz. Seni biraz yalnız bırakacağız.

Sena Ayşe'nin yanına döndü.

- Ayşem, yanlış anlama ama eve bir telefon edip burada bulunduğunu haber verelim mi? Merakta kalmışlardır şimdi.

Ayşe isteksizdi:

- Boşver apla, sonra giderim. Ayrıca o evde beni merak edecek kimsenin olduğunu da tahmin etmiyorum.

Sena:

- Boşver olmaz Ayşe. Bu doğru olmaz canım. lütfen sen şimdi telefon et de burada bulunduğunu ve bu gecede burada kalacağını haber ver. Bunu en azından benim hatırım için yap.

Ayşe isteksiz kalkıp telefona gitti:

- Alo!

- Alo, Nuray ben Ayşe. Abine benim şuan arkadaşım Sena'nın yanında olduğumu ve bu gecede burada kalacağımı söyle. Haydi iyi akşamlar.

Sena:

- Beni kırmadığın için teşekkür ederim. Haydi mutfağa gidip yemek hazırlayalım. Daha sonra kaldığımız yerden devam ederiz.

- Nasıl istersen apla.

Birlikte ayaküstü birşeyler hazırladılar. Bu arada ufak tefek sohbet de ediyorlardı. Sena Ayşe'ye sabır ve metanet telkin ediyordu. Bu arada aklına bir şey geldi:

- Ayşe, kayınbabanın anlayışlı bir insan olduğunu ve seni de sevdiğini söylemiştin. Acaba diyorum, aileden birisi veya bizzat sen doğrudan kendisiyle konuşsan, sizi ayrı bir eve çıkarmaz mı?

- Bilmiyorum ki? Nasıl karşılar, tepkisi ne olur?

Bu arada sofralar hazırlandı. Yusuf tek başına yemeğini yerken; Sena ve Ayşe birlikte yediler. Nihayet yemek yenmiş, sofralar daha yeni kaldırılmıştı ki, kapı çalındı. Yusuf kapıyı açmak üzere dışarıya çıktı. Kimseyi beklemiyorlardı. Kapıyı açınca nereden tanıdığını hatırlayamadığı bir gençle karşılaştı:

- Buyrun kimi aramıştınız?

- Af edersiniz, sizi rahatsız ediyorum. Burası Sena hanımın evi mi?

- Evet burası aradığınız ev ve ben Sena'nın kocasıyım. Peki siz kimsiniz ve ne istiyorsunuz?

- Af edersiniz, ben Ahmet!... Ayşe'nin kocasıyım. Ayşe burada olduğunu bildirmek için aramıştı da. Onu almaya gelmiştim.

Yusuf Ahmet'i hatırlamıştı. Düğünde gelin almaya geldiklerinde Ayşe'nin evinde görmüştü. Sevecenlikle:

- Kusura bakmayın sizi tanıyamadım. Evet, Ayşe hanım burada. Bana az müsaade edin, hemen içeriye geçelim.

- Hayır hayır. Sizi daha fazla rahatsız etmeyelim. Ayşe'ye haber verseniz de biz gitsek daha iyi olur.

- Olmaz kardeşim! Sizinle yakından tanışalım. Çayımızı kahvemizi içelim. Sonra gidersiniz.

- Yusuf kardeş, biz sizi rahatsız etmeyelim!

- Ne rahatsızlığı kardeşim, öyle şey olur mu? Siz az bir bekleyin hele...

Yusuf, Sena'ya gelenin kim olduğunu haber verip misafirini içeriye aldı.

Ayşe'yi yine bir sıkıntı bastı. Ahmet'i görmek, o eve tekrar dönmek istemiyordu.

Yusuf misafirini içeriye almış onunla ilgileniyordu.

- Merhaba, Ahmet kardeşim. Nasılsınız?

- Merhaba, Yusuf bey! İyiyiz diyelim iyi olalım inşaallah!

Bu arada kapıya tıklatıldı. Kapıya bakan Yusuf hazırlanılmış olan çay servisini içeriye aldı. Ahmet ilk defa geldiği bu evde garip bir huzur hissetti. Yusuf'la çok uzun zamandan beri arkadaşmış gibi samimiyet hissi duyuyordu. Yalnız bir an önce Ayşe'yle görüşmek ve konuşmak arzusuyla yerinde oturamıyordu.

- Yusuf bey, Ayşe hanımla bir görüşebilir miyiz acaba? Ona acilen söylemem gereken önemli bir mesele var da!

- Tabi tabi, ben hemen haber veriyorum, Ayşe hanım buraya gelsin konuşursunuz.

Yusuf gidip durumu haber verdi. Bir süre sonra Ayşe kalkıp Ahmet'in yanına geldi.

Ahmet heyecanla:

- Merhaba Ayşem, nasılsın?
- Merhaba, nasıl olduğumu bilmiyor musun?
- Ama bundan sonra iyi olacak... Sana müjdelerim var!

Ayşe pek ilgisiz bir hava içerisindeydi. Ahmet buna aldırmış etmeden:

- Sen evden çıktıktan sonra babam eve geldi. Seni sordu. Dışarı çıktığını söyledim. Bana neler söylediğini duyduğuna inanamayacaksınız.
- Zaten sizde inanılacak bir şey kalmadı.
- Dur hele... Hemen ters anlama. Biiir... Babam eski patronumla görüşmüş, tekrar işe başlıyorum. İkinci ve en önemlisi... Babam bizim için bir daire kiralamış... Duydun mu? Ay-rı-lı-yo-ruz!... “Hazırlanın bir hafta içinde taşınacaksınız” dedi. En so-nun-da ay-rı-lı-yo-ruz... Sana bir müjdem daha

var. Bugün namazıma tekrar başladım. Allah'a tevbe ettim... Şimdi de senden af diliyorum.

- Kusura bakma Ahmet ama, sana inanamıyorum... Güvenemiyorum çünkü!... Aylar önce bana aynı şeyleri yine söylemiştin. Hani ne değişti. Eskisinden daha kötü duruma düşmedik mi? Benim şartlarımın hiçbirini yerine getirmedin.

Ayşe'ye cevap vermeyen Ahmet, masanın üzerinde duran telefona sarıldı. Kendinden emin bir halde evin numarasını çevirdi.

- Alo!

- Alo! Babacığım ben Ahmet! Senden bir ricam olacaktı...

- Ne istiyorsun, nereden arıyorsun?

- Şu an Ayşe'nin yanındayım. Gündüz bana söylediklerini Ayşe'ye de anlatmanı rica ediyorum. Şimdi telefona veriyorum.

- Oğlum, eve gelseniz de burada konuşsak olmaz mı? telefon ediyorsunuz.

- Lütfen baba, şimdi anlatmalısın! Ayşe'yi veriyorum.

Ahmet, Ayşe'ye yalvaran bir üslupla:

- Gel haydi, babam telefonda, onunla sen konuş!

- Hayır, ben konuşmak istemiyorum. Zorla mı konuşturacaksın!

- Ne olur Ayşe! Beni zerre kadar sevmişsen Allah için şu telefonu al!

Yufka yürekli Ayşe, Ahmet'in ısrarlarına yine dayanamadı. Ahizeyi alarak:

- Alo, iyi akşamlar efendim!

- İyi akşamlar kızım, nasılsın?

Ayşe, ağlamaklı bir sesle:

- Teşekkür ederim, hiç de iyi değilim babacığım...

- Ama bundan sonra iyi olacak yavrum. Bugüne kadar geç kalan bir şeyi yaptım. Bu sabah size bir daire kiraladım. Boya ve küçük tamiratları yapılacak. Bir hafta içinde taşınacaksınız. Ayrıca o ko-

can olacak haytanın patronuyla da konuştum. Yarın işe başlayacak... Siz şimdi eve ne zaman geleceksiniz?

- Bilmiyorum efendim!

- Fazla geç kalmayın. Haydi hoşçakalın!

- Siz de efendim.

Ayşe telefonu kapatınca Ahmet heyecanla:

- Şimdi inandın mı?

- Bilmiyorum, ne yapacağıma karar veremiyorum.

Ahmet elini cebine atıp avucundan birşeyler çıkardı. Kolunu Ayşe'ye doğru uzatıp elini açtı. Yüzüklerdi. Ahmet:

- Al bunları, parmaklarında görmek istiyorum!

Ayşe korkuyla başını salladı:

- I... ı... dedi, istemiyorum...

Ayşe yüzükleri almadan kapıya yöneldi. Ahmet yine şaşkın bir halde ortada kala kaldı. Ayşe'yi

ikna etmek hiç de kolay olmayacaktı. Az sonra Yusuf geldi:

- Yusuf kardeş, sizden bir ricam olacak.

- Hay hay buyrun!

- Bilmiyorum... Haberiniz oldu mu? Bizim Ayşeyle bazı problemlerimiz var... Eve dönmeye gönlü yok gibi. Onu ikna edemiyorum. Lütfen yardımcı olun. Bildiğim kadarıyla Ayşe'nin hanımefendiyle arası iyi olmalı. Onu kırmayacağını düşünüyorum. Lütfen şu yüzükleri hanımefendiye verin. Ayşe'yi eve dönmeye ikna etsin. Artık başka çarem kalmadı.

Yusuf yüzükleri aldı çıktı. Sena hanımla kısa bir konuşma yaptılar. Sena yüzükler avucunda Ayşe'nin yanına geldi:

- Ahmet beyle ne konuştunuz Ayşe? Niçin gelmiş? diyerek konuyu tekrar açtı.

Ayşe Ahmet ve kayınbabasıyla yaptığı konuşmaları anlattı. Sena sevinçle:

- Aman Allahım! Müthiş bir haber bu. Bak gördün mü Allah'ın yardımını! Ailenizin dağılmasını

istemiyormuş. Ahmet'de bunca pişmanlık duymuş. Bence onunla hemen barışmalısın!

- Bilemiyorum apla! Yani onlara güvenip de bir türlü karar veremiyorum. Tekrar aynı şeyler başıma gelecek olursa ölüm beni alıp götürür bu dünyadan.

- İnşallah öyle şeyler olmaz bir daha... Haydi şu yüzüklerini tekrar parmaklarına takalım şimdi. Bu güzel yüzükler parmakların olmadan çok çirkin görünüyorlar. Uzat bakalım ellerini... Haydi haydi, hemen...

Sena yüzükleri Ayşe'nin parmaklarına taktıktan sonra:

- Bak hem parmakların daha güzel oldu, hem de yüzükler. Şimdi de Ahmet'in yanına dönecek ve onunla kucaklaşıp barışacaksınız. Sizi bu evden barıştırmadan göndermeyeceğim, bunu bilesin.

- Ama Sena apla...

- Aması maması yok... İnşallah bu sefer herşey çok farklı olacak!...

Sena kalkıp Yusuf'u dışarı çıkardı. Tekrar dönüp:

- Haydi bakalım Ayşe, Ahmet seni bekliyor.

Ayşe hem isteksiz, hem de utanarak kalktı. Ahmet'in yanına gitti. Ahmet Ayşe'yi parmaklarında yüzüklerle görünce sevinçle boynuna sarıldı:

- Ayşem benim... Beni affettin değil mi?

- Hayır... Yani bilemiyorum. Duyduklarımın doğru olup olmadığına hâlâ inanamıyorum.

- Neden ama?

- Neden mi? Çünkü inanamıyorum, inanmak için bir dayanak bulamıyorum... Çünkü... Çünkü...

Ayşe daha fazla konuşamadı. Yine ağlamaya başlamıştı.

Ahmet Ayşe'nin ellerinden tutup:

- Seni seviyorum Ayşe, seni kaybetmek istemiyorum, anlamıyor musun bunu?

-

- Biliyorum, seni çok fazla üzdüm... Bu yaşananlara ancak senin gibi güçlü birisi dayanabilirdi. İnşallah bundan böyle herşey daha iyi olacak.

Ayşe zorla konuşarak:

- Beni babamın evine bırak...

- Ama niçin?

- Beni oraya götür... Evi taşıdıktan sonra ancak seninle gelebilirim...

- Hayır... Seni babanın evine götüremem... Beraberce evimize döneceğiz. Bir hafta dediğin ne ki? Hemen gelir geçer... Bu arada biz de eşyalarımızı toplarız, noksanlarımızı tespit eder onları alırız... Günler gelir geçer...

- Beni kandırmak için yapmıyorsun bütün bunları değil mi?

- Ne münasebet! Babamla konuştun işte... Bizzat o, bütün bu işleri ayarladı.

- Ya annen! O ne diyor!

- Annem mi? Şey... o razı değil ama babam kesin kararlı!..

- Ya annen zorluk çıkarırsa, baban vaz geçerse, sen de zaten yapamıyorsun, o zaman ne olacak?

- Hayır!... Bu sefer bunların hiçbirisi olmayacak.
- Peki buna garentin var mı?
- Buna garantin ancak sensin!... Evet garanti olarak seni gösteriyorum!...

Ayşe şaşkın bir halde:

- Bu da ne demek şimdi?
- Şu demek: Senin kararlılığın, azmin, ne istediğini bilişin, zorluklardan yılmayışın ve bana olan sevgin... Sana ancak seni garanti veriyorum... Seni seviyorum ve elimden kayıp gitmene asla razı olmayacağım... Evet... Anneme rağmen...

Ayşe Ahmet'in gözlerinde ilk defa bir kararlılık görmüştü. Konuşurken kendine güveni vardı. Nihayet uzlaştılar ve bir süre daha konuşup sohbet ettiler. Ahmet binbir türlü hayaller kuruyordu:

- ... Ve bir de bebeğimizin olmasını istiyorum, dedi. Ayşe'nin yanakları al al olmuştu. Kalkıp, oda içerisinde şöyle bir dolaştı. Ahmet'in yanına varıp oturdu:

- Beni üzmeyeceksin ama, söz mü?

- Söz!... Hem de Ayşe sözü!...

- Haydi izin alıp gidelim. Bunlara da daha fazla sıkıntı vermeyelim.

- Bence de.

Ayşe ve Ahmet ev sahiplerinden izin isteyip kalktılar. Ahmet'in keyfine diyecek yoktu. Ayşe'nin de morali bir parça düzelmişti. Ev sahipleri misafirlerini uğurlarken, onlar için dua ediyorlardı. Ahmet:

- Herşey için çok teşekkür ederiz. Sizin gibi iyi bir dost kazandığım için kendimi bahtiyar hissediyorum inşaallah, bundan sonra sık sık görüşelim, iyi geceler...

- Haydi güle güle. Allah yardımcınız olsun. Sevgi ve muhabbetinizi artırsın. Saadet dolu günlere kavuştursun. Allah'a emanet olun.

Misafirler gittikten sonra baş başa kalan Yusuf ve Sena sohbet ediyorlardı. Yusuf:

- Sena hanım, bu keyf üzerine güzel bir kahve daha gider. Büyük bir cezve kahve yap da içelim.

Sena kahveleri yapıp gelmiş, kahvelerini içerken yine derin bir muhabbete dalmışlardı. Sena:

- Yusuf, sana bir soru soracağım. Bugün duyduklarımdan, biraz da, tabiki yaşadıklarımdan kafamda bir soru oluştu: Sana göre, bu gelin-kaynana çatışmalarının temelinde yatan sebebler neler acaba?

- Bu sorunun cevabını bir kadın olarak senin daha iyi bilmen gerekmez mi?

- Ama ben daha kaynana olmadım ki!

- Kaynana olmadın –inşallah olursun- ama gelin oldun ya!...

- Tamam. Ben bu konuda senin fikrini soruyorum.

Elbette benim de tespit ettiğim bazı noktalar var. Fakat bir de konuyu bir erkek gözüyle görmek istiyorum.

- Benim kanaatimce, bu problemlerin çıkışına sebep olan bir tek kişi değildir. Üç temel öznenin; yani, anne-evlat-gelin öznelerinin ayrı ayrı veya karşılıklı etkileşimle ortaya çıkardığı bir çatışmadır diye düşünüyorum.

- Nasıl yani?

- Şöyle bir düşünelim. İstisnai durumlar olabilir ama, anneler bir kızı oğullarına isterken; severek, sevinerek isterler. Olağanüstü bir mutlulukla bu işi yaparlar. Özellikle bizler gibi görücü usulü evlenen eşlerde, anneler en iyisi olduğunu düşünerek bir kıza dünürücü giderler. Çünkü bir anne için oğlunun mürüvvetini (mutluluğunu, evliliğini, çocuk sahibi olmasını) görmek, belki de ona sahip olduktan (doğurduktan) sonra duyabileceği en büyük bir sevinçtir.

... Haklı olarak tam burada insanın kafasında şu soru oluşuyor. Bir anne canı gibi sevdiği yavrusuna, severek istediği ve aldığı bir kızla nasıl olur da düşman gibi olur? Oğlunun mutluluk ve huzurunu hangi sebeplerle hiçe sayabilir? Bu sorulara bazı tahlillerle cevap verebiliriz:

.... İnsanoğlunda çok kuvvetli bir sahiplenme duygusu vardır. Vesâyeti altında bulunan şeylere yüksek değer verir. Bir şekilde sahipliği altına girmiş olan birşeyi, aynı değerde veya daha fazla bir “yarar” sağlamadıkça başkalarıyla paylaşmak istemez.

... İşte bu sahiplenme duygusu bir annede evladı için zirvededir. Özellikle bizim gibi pederşahi (ataerkil) toplumlarda yüksek seviyede olmakla birlikte, insanlarda, erkek evlada karşı kıza göre bir derece daha ileri sevgi vardır...

.... Bir anne tarafından evladına karşı gösterilen sevgi ve sahiplenme duygusu ile birlikte besleyip büyüttüğü diğer bir duygu da; “evladı tarafından kendisinin sevilmesi ve sahiplenilmesi” duygusudur.

... Bir bakıma, her iki duygu birbirini doğurur ve besler. Birinci duyguyu, yani sevilme ve sahiplenilme duygusunu dış kaynaklar besler. Örneğin kocası, evlatları, anne-babası, akrabaları vs...

... Benim gözlemlediğim kadarıyla anne-evlat-gelin üçgeninde, annenin evladından beklediği “sevilme ve sahiplenilme” de bir eksilme veya yokolma hissettiği an; anne de bulunan “sevme ve sahiplenilme” duyguları kıskançlığa döşünmeye başlamakta, gelinine karşı oğluna kapriste bulunmaktadır. Yani bir güvensizlik, terk edilme korkusu oluşuyor.

... Anne’de bu kıskançlık/korku duygusunu tetikleyen dış etkenlerin başında “oğlanın” geldiğini düşünüyorum.

- Bunu nasıl düşünebilirsin! Çünkü genelde herkes gelin-kaynana geçimsizliğinde gelini suçlu görür?

- Nedenini sana şöyle izah edeyim: Anne oğlunu evlendirdikten sonra, haliyle erkeğin ilgisi karısının üzerinde yoğunlaşıyor. Karısının fiziki ve cinsel cazibesi, o güne kadar yaşamayıp da onunla yaşadığı duygular, zevkler, karı-koca olmanın sağladığı sınırsız yakınlık, birlikte bir gelecek yaşayacak olma ve bunun getirdiği sorumluluk duygusu gibi birçok etken erkeğin ilgisini gelin üzerinde topluyor. Onunla günlük hayatta ilişki içerisinde oldukları alanlar, anne-evlat arasındaki ilişki alanlarından fazla olunca; oğul-gelin ilişkisindeki sıkılık, anne-evlat ilişkisini gölgede bırakabiliyor. Bu da zannediyorum kaynanalara olumsuz etki yapıyor.

.... Hele bir de evlat-ana ilişkisinde bir kopma olmuşsa, kaynanalar bunun sebebinin gelin olduğu düşüncesiyle – belkide doğru bir tespittir – gelinine antipati beslemeye başlıyor. Zaman içerisinde kendince meşru bahaneler buldukça da bu

duygularını dışa vurmaya, gelinine yansıtmaya başlıyor.

“Ben oğlumu el kızı için mi doğurup büyüttüm. Ben çilesini çekeyim el kızı sefasını sürsün, buna da izin vermem.” diyor kendi kendine.

... Bir anne için en zor kabullenilecek şey; oğlundan beklediği ve belki de yaşamsal bir ihtiyaç duyduğu “sevilme ve sahiplenilme” duygusunun azalmasıdır. Böyle bir durumu “evladını kaybetmek” olarak değerlendiren annenin gelinine karşı cephe alması da doğaldır.

Başka bir nokta da, kaynana gelininden saygı ve kendine karşı bir minnettarlık duygusu bekleyebilir. Bunu şuradan anlamak biraz daha kolaydır. Anneler genellikle kızlarını gelin ettikten sonra, gittikleri yerde rahat etsinler ve aman bir kötü muameleye maruz kalmاسınlar diye, damatlarına karşı aşırı bir hürmet ve saygı gösterirler. Damatlarının bazı dengesiz hareketlerine genelde göz yumarlar.

... Gelin-kaynana ilişkisinde de, kaynana gelininden beklediği bu minnettarlığı göremezse, bu da

ayrı bir kırılma noktası oluyor. Yani gelinler kay-nanalarına karşı biraz yağcılık yapmalılar, onların gönüllerini hoş edecek bazı şeyler yapmalılar.

- Peki bu kıskançlığı önlemenin sencesi nedir?

- Bencesi şu olabilir. Annelerin şunu iyi bir şe-kilde anlaması gerekiyor. “Anne sevgisiyle eş sev-gisinin ayrı ayrı olduğu ve asla birbirinin yerini alamayacağı ve birinin diğerini asla yok edemeye-ceği” gerçeğidir. Bunu anlatma görevi de biz er-keklere düşüyor. Ee tabiki bu da, tamamen kul hakkına riayetle olabilir.

Burada bir noktaya dikkat çekmek istiyorum:

... Belirli bir yaşa gelen kız ve erkek evlilik için; nasıl ki bir takım çeyiz, ev, eşya vs. hazırlıkları veya bunları gerektiği an nasıl temin edeceğinin planlarını yapıyorsa, aynen bunun gibi evlilik son-rasında aile psikolojisi ve ilişkileri üzerine de yo-ğunlaşmak ve hazırlanmak gerektiğidir. Bu gün ne kız anneleri ne de oğlan anne-babaları çocuklarına bu yönde bir eğitim vermiyorlar. Halbuki bu ko-nular aile huzuru için önemli şeyler.

... Evlilik hayatıyla birlikte dikkat etmesi gereken en önemli noktalardan birisi de, daha önce ailesine gösterdiği ilgi ve alakayı fazlasıyla göstermesi gerektiğidir. Anne, oğlunun kendisine olan sevgisinden asla şüpheye düşmemelidir. Haliyle bunun yolu davranışlarda gizlidir. Bekarlığında annesiyle konuşan, arkadaşlık edebilen; sıkıntılarını, isteklerini paylaşan; anasının boynuna sarılıp “canım annem” diyen bir evlat, evlendikten sonra da bunları fazlasıyla yapmalıdır. Anne hissetsin ki oğlunun kendisine olan sevgisinde, saygısında, bağlılığında asla bir değişme yoktur; kendisine olan ihtiyacı, muhtaçlığı devam etmektedir.

... Her insanda varolan sevilme duygusunu sevme duygularımızı yeterince kullanarak tatmin etmeliyiz. Bunun için “sonradan görme” diye tabir olunan duruma düşmeden hareket etmeli, aile ortamında eşler birbirine aşırı ilgi göstererek itici bir tablo oluşturmamalıdır.

... Gelinler de kaynanalarına, oğullarını ellerinden almak üzere gelmiş bir düşman olmadıklarını; bilakis kendini sevecek ve sayacak yeni bir evladının daha olduğunu göstermelidir.

- Senin meseleye yaklaşımdan, gelin-kaynana çekişmesinde kaynanalardan kaynaklanan hiçbir sebep yokmuş gibi anlaşıyor?

- Hayır hayır!... Ben meselenin bir yönüne değindim. Kaynanaların kusuru da olmaktadır. Örneğin, gelini içten bir şekilde benimsemeyebiliyor.

Onunla samimi olarak, doğal bir aile ortamında yaşamak konusu... Tabiki bunun yolu da, kendi evladına, kızına-oğluna karşı hangi şartlarda ve nasıl davranıyorsa; onlar için isteyip istemediklerini aynı şekilde gelinine de göstermelidir. Kıscası kaynanalar da samimiyetlerine, gelinlerini ikna etmek zorundadır. Burada bence ince bir nokta daha var. Hatasızlık ancak meleklere mahsus bir özelliktir. İnsan her an hata yapabilir.

Çünkü hataya meyyal bir yönü vardır. Şayet gelin-kaynana arasında samimi bir köprü kurulmamışsa; hata yapan oğlunu ve kızını annelik duygusuyla affeden ve hatalarını unutabilen anne, gelinini af edemiyor. Aynı şey gelin için de geçerli tabiki. Bunun için gelin-kaynana arasındaki ilişkiler her zaman daha hassas oluyor. Bu hassaslığı asla gözardı etmemek gerekir. Çünkü, anne kızına veya oğluna her zaman kızabilir, hatta tokat atabilir, bağırıp çağırabilir. Bizler genellikle bunu unuttur ve affedebiliriz. Ama kayınvalidemizden böyle

bir davranış görecek olsak bunu kolay kolay unutamayabiliriz.

* * *

IX

Yusuf ve Sena'nın evliliklerinin üzerinden iki yıldan fazla bir zaman geçmiş ve onlar hâlâ Yusuf'un ailesiyle birlikte yaşıyorlardı. Bu arada Ayşegül hanımla Sena arasındaki uyuşmazlık inişli çıkışlı devam ediyordu. Bu uyuşmazlık ne sert kavgalara dönüşüyor ne de tamamen ortadan kalkıyordu. Kısacası üstü kapalı bir sürtüşme sürekliliğini koruyordu. Bir bakıma ilişkiler gayet diplomatikti.

Haliyle, uzun süredir devam eden bu tarz bir ilişki, her iki tarafın üzerinde ağır bir baskı oluşturuyor ve gergin bir yaşama sebep oluyordu. Düğünün hemen akabinde yaşananlar, her ikisinin de hafızasında olumsuz bir anı olarak duruyor ve heran davranışlarını etkileyebiliyordu. Yaşanan bir olay, bazan insanlar da ömür boyu kalıcı olan etkiler bırakabiliyordu. İşte o acı hatıra da böyle kalıcı bir etki meydana getirmişti. Ayşegül hanımı sinirli ve içe kapanık bir hâle getirirken; Sena'nın da olaylar karşısında sürekli şüpheli yaklaşımlar sergilemesine ve gereğinden fazla temkinlilik, sürekli olarak prelenmelere, aile ortamında tam bir

güven ortamının sağlanamamasına yetiyor da artıyordu bile. Bunca stres altında yaşamak haliyle, Sena'nın sağlığını olumsuz yönde etkiliyordu. Bu sebeplerden dolayı o da biran önce aileden ayrılmak ve daha sakin bir hayat yaşamak istiyordu. Ayrılma konusunu Yusuf'la zaman zaman konuşuyorlar ama, bir sonuca da varamıyorlardı. Yine bir akşam Sena bu konuyu açtı:

- Yusuf!

- Efendim, canım?

- Biz ne zaman ayrılacağız?

- Bilemiyorum ki!...

- Kusura bakma ama, bu konuda seni biraz gevşek görüyorum.

- Nasıl yani?

- Nasıl anlatsam ki! Yani biraz vurdumduymaz, biraz durumdan memnun, anne-babandan ayrılmak istemiyormuş-sun gibi geliyor bana?

-

- Ayrılsak diyorum, belki daha huzurlu bir aile ortamımız olacak. Biliyorsun ki ben çok sıkıntılı günler yaşıyorum.

-

- Bir şey söylemeyecek misin?

- Bu konudaki düşüncemi biliyorsun! Ben de bir an önce ayrılalım istiyorum. Ben istiyorum ki yüklerimiz bunu biz istemeden, istemek zorunda kalmadan yapsınlar. Onlardan da bir ses çıkmıyor.

- Tabi sen de söylemeye utanıyorsun?

- Ama gerçekten öyle...

- Öyle de canım kocacığım, böyle de devam edeceği kalmadı ki...

- Vallahi, bu kadar uzun süre beraber oturacağımızı ben de zannetmiyordum. Annem hep: “Ben gelin getirdikten üç gün sonra evlerini ayıracağım” derdi. Ama olmadı işte... Bak şimdi, benim aklıma bir fikir geldi.

- Nasıl bir fikir?

- Biz bu isteğimizi doğrudan söyleyemiyoruz madem, öyleyse biz de endirek yoldan iletiriz.

- Nasıl yani, mektup mu yazacağız?

- Hayır ama, sen bu isteğimizi benim ağzımla bizim kızlara anlatırsın, onlar da anneme söylerler, böylece duyurmuş oluruz.

- Hep zor işleri bana havale ediyorsun ama, niçin sen konuşmuyorsun?

- Ne yapalım şekerim, iş bölümü yapıyoruz, bu iş de sana düştü böylece.

- Peki o zaman bu iş bölümünde size ne düştü Yusuf beyciğim?

- Bana mı? Bana da düşünmek ve plan hazırlamak düştü ya.

- Planınız işe yarasaydı bari, inşaallah.

- Yarar yarar, yeter ki sen bir an önce kızlarla konuşmaya bak.

- Olmaz ki ama, bu yaptığın hiç de adil değil...

- Sen bilirsin canım. O zaman biz de bekleriz.

- İyİ İyİ, tamam...

- Hah şöyle... Allah senden razı olsun.

- Amin!

Birkaç gün sonra, Sena büyük görümcesi Berfin'le sohbet ediyordu. Sena, bu sohbet esnasında bir fırsatını bulup ayrılma konusundaki düşüncelerini ve isteklerini anlattı. Bu konuda görümcesinden de olumlu ve destekleyici ifadeler duymak da ayrıca Sena'yı rahatlatmıştı. Yine Sena bu arzularını, üstü kapalı da olsa kaynanasına da duyurmuştu.

Aradan bir hafta geçmişti. Annesini ziyarete gelen Berfin, Sena ile yaptıkları sohbetten ve ayrılma arzularından bahsediyordu.

- Anne, abimin düğününün üzerinden bayağı uzun zaman geçti. Sence de onların kendi başlarına ev kurma vakitleri geçmiyor mu?

- Bu da nereden aklına geldi şimdi?

- Doğrusu abimlerin böyle bir arzusunun olduğunu işittim. Siz ne düşünüyorsunuz bilmiyorum ama, bence de bu konuda haklılar gibi!...

- Abin mi söyledi sana?

- Sayılır!

- Ne bileyim yavrum. Eğer ayrılmak istiyorlarsa, babanla bir konuşalım, onun da fikrini alıp öyle karar verelim.

- Bence de en doğrusu bu olur. Yalnız daha fazla geciktirmenin bir anlamı olmaz.

- Hayırlısı olsun...

* * *

Kızıyla sohbetten sonra uzun uzun düşünen Ayşegül hanım, konuyu nihayet Hüseyin beyle konuşmaya karar verdi.

- Hüseyin, sen ne düşünürsün bilmiyorum...

- Hangi konuda?

- Çocukların diyorum, Yusuf'la Sena'nın evini ayıralım artık diyorum. Onlar da bir ev olsunlar gayri.

- Bu da nerden icap etti şimdi? İşimiz aynı sayılır? Aynı dam altında oturuyoruz. Evleri de ayrı sayılır. Bir kazan daha kaynatmakla ne değişecek ki?

- Öyle deme, aynı damın altında oturacak olsak da, ben çocukları ayırmayı düşünüyorum. Onlar da biran önce ev olsunlar... Onların da kendilerine göre yapmak istedikleri işleri, geleceğe dönük planları vardır. İki yıldır beraberiz. Faydası varsa yeter... Hem... Onlar da istiyor olabilirler bunu.

- O zaman söyleyecek bir şey yok. Tadıyla tuzuyla bu işi yap o zaman. Hem biz babamla on yıl beraber kaldık da ne oldu değil mi?

Ayşegül hanım kocasıyla yaptığı konuşmadan sonra, bu kararını gelinine emek için:

- Sena, gel şu yanıma otur da seninle iki kelime konuşalım.

Kaynanasından böyle bir teklif beklemeyen Sena, ilk anda endişelendi ama hemencecikte bu endişeden silkinerek kaynanasının yanına oturdu.

- Buyur anne, bir şey mi diyecektin?

- Sena kızım, biz kayınbabanla bir karar verdik. Sizi ayırmayı düşünüyoruz. Belki biraz geciktik ama, nasib bu güneymiş. Birkaç gün sonra sizi ayırmayı düşünüyorum. Sana bunu söylemek istemişim.

Sena duyduklarına inanamıyor gibiydi. Ama yine de heyecanını ve sevincini kaynanasının yüzüne karşı belirtmeyecek kadar da edepliymiş. Utangaç bir tavırla:

- Siz bilirsiniz anne!... Hayırlısı neyse öyle olsun.

- İnşallah hayırlı olur. Eee... Acı tatlı günlerimiz oldu. İnşallah bundan sonra daha güzel günlerimiz birlikte devam etsin...

- İnşallah!

Sena aldığı bu haberdan dolayı çok memnun ve mutlu olmuştu. Bir an önce akşamın olmasını ve Yusuf'a müjde vermeyi istiyordu. Kıpır kıpır bir heyecanla geçen öğle sonrasında sonra akşam Yusuf eve gelmişti. Sena kocasını yalnız bulduğu bir anda müjdesini verdi.

- Sana bir müjdem var.

- Hayırdır inşaallah!

- Ama söylemeden önce, müjdeme ne vereceğinizi kararlaştıralım.

- Ne istiyorsunuz siz takdir ediniz.

- Ya sen, hep böyle yapıyorsun ama. Ben senden maddi hiçbir şey istemiyorum o zaman; ancak ömür boyu beni sevmekten vazgeçmeyeceğine söz vermelisin!...

Yusuf, Sena'yı kucaklayıp alnına bir bûse kon-
durdu ve:

- Söz... Ömür boyu... ondan da öteye... İnşaallah ahirette de sonsuza dek!...

- Bugün annenle biraz sohbet ettik...

- Bu mu müjden?

- Dur hele, tadını çıkara çıkara söyleyelim.

- Özür dilerim, buyrun...

- Bizim ayrılmamız konusunu babanla konuşmuş-
lar ve birkaç gün sonra bizi ayıracaklar.

- Öylemiii... Harika... Güzel bir haber, inşaallah hayırlısı olur.

- İnşaallah... Senin plan tuttu vallahi...

* * *

Sena'nın Ayşegül hanımla konuşmalarının üzerinden üç hafta geçmişti. Ayrılma konusunda bir ses çıkmamıştı. Sena; “Acaba vaz mı geçtiler” diye endişelenmeye başlamıştı. Huzursuz günler geçiriyordu. Bu arada ufak tefek noksanlarını da temin etmişler, bekliyorlardı. Nihayet bir hafta sonra, Ayşegül hanım kilerde kuru gıda maddelerinden birer parça ayırıp bir kenara koyuyordu. Nihayet işini bitirdi. Sena'yı çağırdı:

- Sena, buraya gelir misin?

- Buyur anne.

- Haydi şu malzemeleri size taşıyalım. Bugün hayırlısıyla sizi ayırıyorum. Allah birlikteliğinizi güçlendirsin. Hayırlı ve uzun ömürler versin. Ocağınıza acılar vermesin.

Sena kaynanasının elini öpüp teşekkür etti:

Ayşegül hanım geliniyle birlikte eşyaları mutfağa taşıdılar. Yerlerine yerleştirme işini birlikte yaptılar. Sena kaynanasına ve görümcesine yeni mutfakta bir yorgunluk kahvesi yaptı. Kahvelerini içerken duygulanan Ayşegül hanımın gözlerinden sessiz sessiz damlalar akıyordu. Sena da duygulanmıştı:

- Niçin ağlıyorsunuz anne, sizi üzecek bir şey mi yaptık yoksa?

- Yok yavrum yok. Ana yüreği yufka oluyor işte. Ne bileyim ağlayasım geldi ağladım işte...

Sena kaynanasının elini tutarak:

- Ne olur bize hakkınızı helal edin. Bize çok hakkınız geçti. Sizi zaman zaman çok üzdük... Hakkınızı helal edin.

- Helalı hoş olsun yavrum. Ne yaparsın, aile içinde herşey olur. Biz şimdiden sonrasına bakalım, sen de hakkını helal et.

Sena kaynanasının elini öperek:

- Helal olsun, binlerce kez helal olsun. Allah sizden razı olsun...

- Sizden de yavrum.

Kahvelerini içtikten sonra Ayşegül hanım kalktı. Sena da onunla birlikte kalkıp gitti. Günlük ev işlerinden arta kalanlarını da bitirdikten sonra, kendi dairesine döndü. Salonun ortasında dikilip ellerini yanlarına koyarak etrafa şöyle bir göz attı. Sonra odaları teker teker dolaşıp kontrol ettikten sonra mutfığa geçti. Aslında evin tertip ve düzeni yerindeydi. Bununla birlikte birkaç değişiklik yapmaya karar verdi.

Akşama kadar bir çalışmayla istediği değişiklikleri yaptı. İçi kıpır kıpır ve heyecan doluydu. Vücuduna inanılmaz bir canlılık gelmişti. Neticede çok yorulmuştu ama, hiç aldırdığı yoktu. Salonda kanepenin üzerine oturup şöyle bir etrafa bakınıp gülümsedi. İçinin huzurunu hissetmişti.

Akşam için Yusuf'un sevdiği yemeklerden yaş fasulye ve pirinç pilavı pişirmişti. Yemeğin tuzuna bakarken “amma da çok yapmışım” diye kendi kendine güldü. Bu arada aklına gelen fikirle, buna sevinmişti bile. Yemeğin bir kısmını bir tencereye bölüp kapı komşusuna (kaynanasına) gitti. Kapıyı çaldı. Kaynanası kapıyı açınca:

- Fasulye yapmıştım, babam sever de...

Ayşegül hanım tencereyi alırken:

- Sağolasın, afiyet olsun.
- Size de afiyet olsun.

Akşam iş dönüşü önce kendi dairelerine uğrayıp elbisesini değiştirmeyi adet edinen Yusuf, kapıdan girince evde bir olağandışılık sezdi. Darienin hergün olağan havası (koku) farklılaşmış ve ayrıca yemek kokusu geliyordu. Kapının açılıp kapanma sesini mutfaktan duyan Sena, telaşla Yusuf'u karşılamaya geldi. Yusuf:

- Selamün aleyküm.
- Ve aleyküm selam, hoş geldin bey. Merhaba.
- Hoşbulduk canım, sana da merhaba. Nasılsın?
- Teşekkür ederim, biraz yorgun ama çok iyiyim.
- Hayırdır inşaallah. Bugün farklı bir hava var evde.

Sena biraz sevinçli biraz burukluk içerisinde:

- Bugün annem bizi ayırdı, dedi kısaca. Ardından da:

- Yemek hazır, sofraya geçelim mi?

- Üzerimi değişip geliyorum.

Yusuf elbiselerini değiştirip lavaboya gitti. Elini yüzünü yıkayıp kuruladı. Dönüp sofraya oturdu. Sofranın başına oturunca tuhaf bir duygu seline kapıldı. Sanki, süttten kesilmiş bir bebek gibi isteksiz ve durgun bir hâl almıştı. Gönlündeki özgürlük duygularının genişlediğini, omuzlarındaki sorumluluk duygularının ise ağırlaştığını, kendisini daha duyarlı hissettiğini anlıyordu. Garip bir yalnızlık duygusu sarmıştı yüreğini.

Yusuftaki bu farklılığı, yüzünden okuyan Sena:

- Üzüldün mü? dedi.

- Hayır, üzülmedim de, kendimi tuhaf hissettim. Seninle ilk defa başbaşa yemek yemiyoruz. Ama bugünkü başka bir atmosferde oluyor işte. Bir an bunun farklılığını yaşadım.

- Alışırız inşaallah!

- Alıştık bile... Nihayet bekleyip durduğumuz isteğimiz gerçekleşti. Haydi yemeğimizi yiyelim.

* * *

Sena ve Yusufun ayrılışlarının üzerinden üçgün geçmişti ki, kaynana ve görümceler kapıya dayandılar. Kapıyı açan Sena, kaynanası ve görümcelelerini görünce gayet sevinçli olarak:

- Ooo... Hoş geldiniz, buyrun... Bu ne güzel sürpriz.

- Hoşbulduk, misafir kabul eder misiniz?

- Ne demek misafir kabul eder misiniz, başım gözüüm üzerinde yeriniz var, buyrun.

Sena, heyecan ve coşkuyla, misafirlerine hizmetle ikramlarda bulunuyordu. Ayşegül hanım:

- Ayrıldık diye bizi unuttunuz bakıyorumda... Kayınbaban da kızıyor ha. “Yahu bu gelin ölümü diri mi” diyor.

- Ev işlerini yapıyorum... Mutfaktı, çamaşırdı, temizlikti.... Daha yeni bitirdim.

- Kayınbaban “gelip yemeklerini burada yesinler, yine ayrı olsunlar, yalnız başlarına ne yapıyorlar” diyor.

- Geliriz inşaallah... Niye gelmeyeceğiz ki? Orası da bizim evimiz değil mi?

Akşama kadar şen-şakrak sohbet edip durdular. Neredeyse gün aşmak üzereydi. Ayşegül hanım:

- Haydi bakalım yavrum, iyice akşam oldu. Yemek hazırlamayacak mıyız? dedi.

Sena:

- Burada hazırlar, burada yeriz.

- Bugün olmaz, başka bir gün inşaallah.

Bir iki gün sonra Yusuf ve Sena yemek için Hüseyin beyin sofrasında idiler. Hüseyin bey gelinine takılıyordu:

- Bunca zamandır neredesin Sena, yavrum? Bize küstün mü ne yaptın?

- Size niçin küsebiliriz ki babacığım? Öyle şey olur mu?

- Ne bileyim yavrum. Kaç gündür ortada yoksunuz. İnsan arada bir uğrayıp hâl hatır sorar, böyle olmaz ki! Öyle değil mi?

- Tabi doğru söylüyorsunuz babacığım.

* * *

İki gün sonra Sena bütün aileyi yemeğe davet etti. Aile için farklı bir duygu ve farklı bir ortam meydana gelmişti.

Temaşası bol bir akşamdı. Hüseyin bey de ise ayrı bir duygusallık vardı. Bugün oğlunun evinde misafir olmuştu. Bir taraftan seviniyor, bir taraftan da gözlerinde gençlik yıllarının küllenmiş hatıraları canlanıyordu. Bir zamanlar kendisi de bu yaşlardaydı. Evlenmiş, bir yıl sonra ilk çocukları Yusuf olmuştu. Şu ana kadar neler yaşamamışlardı ki. Oğluyla aralarında her zaman duygusal ve saygıya dayalı bir bağlılık olmuştu. Her zaman birbirlerini sevmişlerdi; şu anda sevdikleri gibi... Ve oğlu da evlenmiş, ev bark sahibi olmuştu. Ve şimdi de kendi aile oluşlarını gösteriyorlardı.

Hüseyin bey kendisini çok mutlu hissediyordu. Sahip olduğu aile, dünyada sahip olunabilecek en kıymetli değerkdi. Ailesinin değerini takdir ediyor ve onları çok seviyordu...

* * *

X

- Müjde beyefendi, bir oğlunuz oldu!...

Duyduğu bu kısa cmlecikle, saatlerdir gergin bir bekleyiş içinde sıkıntılı anlar yaşayan Ahmet, küçük bir nara attı.

- Yaşasın, oğlum oldu!...

Ebe kucağındaki ufacık tefecik bebeği uzatıp:

- Hayırlı olsun, oğlunuzu kucağınıza almak ister misinzi?

Ahmet, heyecanlı ve telaşlı bir halle bebeği kucağına aldı. Meraklı bakışlarla, henüz gözlerini bile aamayan bebeği incelemeye başladı. Sevgi, şefkat, merhamet, babalık coşkusu ile yavruyu kollarında tutan Ahmet, ebenin talebi üzerine oğlunu tekrar ona verdi.

Zorlu bir doğumla yorgun ve bitkin düşen Ayşe, istirahat için odasına alınırken Ahmet de hemen peşinden geldi. Bu arada bebek de Ayşe'nin yanındaki beşiğe konulmuştu. Ahmet:

- Geçmiş olsun Ayşem! Gzn aydın olsun!... Nasılsın?

- Teşekkür ederim. Kendimi iyi hissediyorum ama çok yorgunum. Oğlumuzu beğendin mi?

- Çok irkin, aynen annesine benziyor.

- Aman benim gibi çirkin olsun da babasına benzemesin.

Fatma hanım kızının üzerine titrerken, bir taraftan da damadına iltifatlarda bulunuyordu. Ahmet:

- Anne, bana biraz müsaade. Ben babama bir telefon edip geleceğim. Siz ocukların yanından ayrılmayın aman.

- Hadi oğlum, sen git de gel.

Ahmet sevinçli, aynı zamanda utanarak babasını aradı:

- Alo... Hayırlı günler babacığım!

- Sana da oğlum.

- Size bir müjdem var babacığım. Bir torununuz oldu, oğlan!

- Neee!... Torun mu?... Erkek haaa... Allah hayırlı etsin. Şimdi neredesiniz?

- Henüz hastahanedeyiz. Birazdan eve gideceğiz inşaallah.

- Ayşe nasıl, çocuk nasıl?

- İkisi de iyiler.

- Tamam, akşama doğru yanınıza geliriz.

- Oldu, iyi günler.

- Size de. Ayşe'ye de selam söyle.

- Aleyküm selam.

* * *

Aldığı müjdeyle sevinen Samed bey, eve telefon ederek yaklaşık bir yıldır oğlunu ve gelinini görmeyen (!) Zeliha hanıma müjdeyi verdi:

- Zeliha, kız sana bir müjdem var. Bugün bir erkek torun sahibi oldun. Hazırlanın akşama oraya gideceğiz.

- Zeliha hanım, aldığı haberin hangisine sevineceğini bilmiyordu. Ama bunu kocasına belli etmeyecek kırgınlığını belirtiyordu:

- Allah hayırlı-uğurlu eylesin. Analı-babalı büyüt-sün. Birbirlerinden ayrı düşürmesin.

Zeliha hanımın sesi titremeye, gözlerine yaş hücum etmeye başlamıştı. Birkaç defa kısa süreli görüşmenin dışında, uzun süredir oğlunu görememenin acısıyla adeta çökmüştü. Kocasıyla defalarca tartışmış, günlerce, haftalarca konuşmamış, aylarca hasta yatmış ama kocasının inadını kıramamıştı. Ahmet ve Ayşe de Samed beye defalarca yakarmışlar ama sonuç alamamışlardı. Ahmet sık sık annesini telefonla arayıp hâl-hatır sorardı. Ama bununla hasret dinmiyordu.

Ayşe'nin, sağ-salim doğum yapmasıyla neşesi yerine gelen Fatma hanım; akşama kadar yoğun bir koşuşturma yaşadı. Bir taraftan kızına ve torununa bakmış, bir taraftan da akşam için hazırlık yapmıştı.

Nihayet Samed beyler geldi. Ahmet ailesini kapıda karşıladı. Babasıyla kucaklaştı. Ardından da annesinin elini öpüp boynuna sarıldı. Ana-oğul

uzun uzun birbirleriyle sarılı kaldılar. Zeliha hanım bir taraftan oğlunu öpüp kokluyor, bir taraftan da:

- Ahmed'im, canım oğlum, yavrum benim!... diye ağlıyordu.

- Canım annem benim, hoş geldin, evimize mutluluklar getirdin...

Trajedi dolu dakikalardan sonra Zeliha hanım, gelininin yanına vardı. Ayşe hâlâ yorgun ve güçsüzdü ama, ayağa kalkıp kaynanasının elini öptü. Zeliha hanım da onu alnından öpüp kucakladı:

- Hoş geldiniz, anneciğim!

- Hoşbulduk yavrum... Geçmiş olsun, bebeğiniz de hayırlı olsun... Nasılsın, iyi misin?

- Teşekkür ederim anneciğim, sizleri görünce daha iyi oldum.

Zeliha bundan sonra torununa yöneldi. Beşiğinde, herşeyden habersiz uyuyan bebeği, büyük bir şefkat ve sevgiyle kollarına aldı. Ona uzun uzun baktı; yanaklarına yumuşacık birer öpücük kon-

durdu. Küçük burnunun ucuna parmağıyla dokundu... Onu göğsüne bastırdı. Gözlerinden habire salınan yaşlar bebeğin kundağını ıslatıyordu. Zeliha hanım kendini o kadar mutlu hissediyordu ki, kelimelerle anlatılması imkansızdı. İlerleyen saatlerde Zeliha hanım bir oğluna, bir gelinine bir torununa sarılıp durdu. Dayanılmaz acılar veren ayrılık hasretini, özlemini gidermeye çalışırken; odaya hakim bir köşeye oturup olup biteni seyreten Samed bey de seyrine daldığı manzaradan memnun: “Bu tatlı günü yaşamak için o acı günleri yaşamak zorunda mıydık?” diyerek, içli bir oh çekti. Alman şair Goethe ne güzel demişti:

“İster kral ister hamal olsun, dünyada en mutlu insan, aile huzuru olan insandır.”

Samed bey, kendini mutlu hissediyordu. Çünkü şu an huzur doluydu.

* * *

Beklenen gün yaklaştıkça, Sena'nın duygularındaki karmaşa da artmaya başlamıştı. Çöldeki kum tepelikleri gibi ordan oraya sürüklenip duruyordu. Çölde yolunu kaybedip aç susuz ordan oraya koşuşturup bir ümidin peşinde koşan birisi gibiydi.

Bazı anlar, sevinç ve heyecan havasında soğuk suyunu yudumlarken, bir an da bardağındaki soğuk su, sıcak çok kumlarına dönüşüp endişe ve korkuya düşürüyordu.

Böyle karmaşık, zıt duygularla yaşanan günlerin akabinde bebek, “ben geliyorum” diye habercisini göndermişti. Doğum odasına alınan Sena'yı muayene eden doktor:

- Normal doğum olacak, endişe edilecek bir durum yok, dedi.

Ebeler, Sena'yı tekrar “sancı odasına” aldılar. Kemikten lime lime etlerini sıyıran, iliklerini vakumlayan, sinirlerini süğüm süğüm çeken sancılara dayanacak gücü kalmamıştı. “Belki vakit gelmiştir” diye tekrar doğum odasına aldıklarında da artık bebek umurunda değildi. Bir an önce acılardan kurtulmak istiyordu.

Bir saate yakın, doğumu gerçekleştirmek için çalışan doktor ve ebeler, annenin kendinden geçmek üzere olduğunu görünce endişeye kapıldılar. Uzun süreli baskıya dayanamayan bebeğin kalp atışları zayıflamıştı. Doktor:

- Ameliyat... acele edelim, dedi.

Sena apar-topar sedyeye alınıp ameliyat odasına götürüldü. Saatlerdir doğum odasının önünde bekleyen Yusuf, Ayşegül ve Emine hanımlar da onlarla birlikte koşar adım ameliyat odasının önüne geldiler.

Sena'yı ameliyata alalı yarım saate yakın olmuştu. İçerde neler olup bittiğini bilememenin sitresiyle dudağını çiğneyen Yusuf, ameliyathaneden çıkan bir hemşireyi görünce hemen yanına vardı:

- Af edersiniz, hastanın durumu nasıl acaba?

- İyi, şuan size bir şey söyleyemem, diyerek çekip gitti.

Aradan beş dakika daha geçmişti ki ikinci bir hemşire daha çıktı. Doğruca Yusuf'un yanına gelip:

- Gözünüz aydın beyefendi, bir oğlunuz oldu, dedi

Ebenin kucağında bebeği göremeyen Yusuf:

- Teşekkür ederim. Peki bebek nerede? Niçin getirmediniz? Annenin durumu nasıl?

- Bebek, çocuk doktoruna muayene ve kontrol ettirmek için çocuk bakım servisine götürüldü. Annenin durumu da iyi. Birazdan kendi odasına alınır.

- Teşekkür ederim.

Yusuf'un içine bir kurt düşmüştü yine. Annesine:

- Ben çocuk servisine varıp geliyorum, deyip koşarak üçüncü kata, çocuk servisine çıktı. Hemşirelere meseleyi anlatıp, bir hemşireyle birlikte bebeğin alındığı küvez odasına gittiler.

Doktor bebeği muayene etmişti.

- Af edersiniz doktor bey. Ben bebeğin babasıyım. Bebeğin durumu nasıl, onu öğrenmek istiyorum?

- Bebeğin durumu iyi sayılır. Doğum esnasında biraz fazla yıpranmış. Bir müddet burada kontrol altında kalsın. Daha sonra annesinin yanına alabiliriz.

- Teşekkür ederim doktor bey.

Yusuf doktorla konuştuktan sonra, doğalı daha birkaç dakika olan bebeğini seyretti bir süre. Dört

kiloya yakın doğmuştu. Saçları kumraldı. Gözleri kapalı, parmakları yumuktu. Adeta günlerce durup dinlenmeksizin ölümüne çalışan birisinin yarı baygın sırtüstü yatışı gibi yatıyordu. Arada sırada zayıf kıpırdamalarla canlılık emaresi veriyordu. Yuşuf işaret parmağının ucuyla oğlunun burnuna hafifçe dokundu. Sonra ufacık elini parmaklarının arasında hissetti. Sımsıcak bir duyguyla sarsıldı. Küvezin üzerine iyice eğilip fısıltıyla:

- Sakın bir yere gideyim deme, ben annenin yanına gidip geleceğim. Allah'a emanet ol, deyip kapıya yöneldi.

Sena odasına alınmış, narkozun etkisinde inleyip duruyordu. Yusuf, annesini, bebeğin yanına alıp gidecekti. Kaynanasına:

- Siz buradan ayrılmayın aman, ben hemen geliyorum. Bebek iyi sayılır. Küveze koymuşlar, dedi kısaca.

Ayşegül hanım yine telaşlıydı. Koşar adımlarla bebek servisinin yolunu tuttular. Merdiven basamaklarını ikişer üçer çıkıp aceleyle bebeğin odasına vardılar. Yusuf bebeğe şöyle bir bakıp annesine:

xx- Sen torununla ilgilen bu sana yeter. Onu sana emanet ediyorum ha, iyi bakasın.

- Emanetine kurban olayım senin, deyip bebeğin orasına burasına bakmaya başladı. Yusuf dokunmaya korkuyordu ama o, anne/kadın olmanın rahatlığıyla hareket ediyordu.

Yusuf tekrar Sena'nın yanına döndüğünde Sena hâlâ ayıkmamıştı. Sızlanıyor, sayıklıyordu. Yusuf kulağına kadar eğilip:

- Sena... Sena... diye seslendi.

Sena konuşulanları duyuyor, kendine söylenenleri artık anlıyordu ama cevap veremiyordu. Onbeş dakika kadar daha aynı hâl devam etti. Sena'nın her “oy...” deyişinde Yusuf'tan da bir parça yok olup gidiyordu. Nihayet bir süre sonra Sena ilk defa göz kapaklarını araladı. İlk gördüğü ise başı üzerine eğilip alnındaki terleri silen Yusuf'tu. Aradığını bulmuş gibi Yusuf'un gözlerine bakındı.

Yusuf:

- Geçmiş olsun canım, gözün aydın bir oğlumuz oldu.

Sena başını çevirmeden gözleriyle sağını solunu kontrol etti. Bebeği göremeyince tekrar Yusuf'a baktı. "Hani oğlumuz nerede?" diye soruyordu bakışları. Yusuf:

Korkma, birazdan buraya gelecek, şuan doktor muayene ediyor.

Konuşmaya güç bulamayan Sena gözlerini kapattı. Yüzünün acıyla gerilmesi, dudaklarının kıvrılması haftalardır yüreğinde sakladığı acıların, korkuların, endişelerin dışa yansımasıydı. Ondaki bu gerginliği gören Yusuf, şefkatle, sevgiyle; incitmekten korkarcasına narin ve güven dolu bir dokunuşla Sena'nın yanağına dokundu:

- Sena... Senam, o gerçekten iyi, bana inanmıyor musun? diyerek onu iknaya çalıştı.

Sena, tekrar Yusuf'un gözlerine bakıp, ona inandığını, onu üzmemek istemediğini hissettirmek ihtiyacıyla:

- İnanırım... Sana inandım, diye mırıldandı.

* * *

Yusuf ayrı ayrı servislerde yatan bebek ve anne arasında mekik dokuyordu. Doğum esnasında oldukça yıpranan anne ve bebeğin, özellikle bebeğin durumu iyi görünmüyordu. Mama alıyor, arada sırada ağlıyor, el-kol hareketleri yapıyordu ama, bütün bunlar hiç kimseyi tatmin etmiyordu.

Yusuf büyük bir sevinç içindeydi. Herşeye rağmen bu sevincini de korumak istiyordu. Sürekli bebeğin yanında kalan Ayşegül hanım da torunun üstüne titreyip duruyordu. Çoğu zaman bebeğin yanında ayakta duruyor, oturduğu zaman da gözlerini ondan ayırmamaya gayret ediyordu. Yusuf gelip gittikçe bebeğin minnacık parmaklarıyla oynuyor, burnuna dokunuyor, saçlarına el sürüyor, kısacası ona dokunmaktan büyük bir haz alıyordu. Gel gör ki, bütün bunlar içindeki sıkıntıyı bir türlü gideremiyor, sürekli gergin bir hâl yaşıyordu.

Birinci gün bu şekilde; anne ve bebek, doktor ve eczaneler arasında koşuşturmayla gelip geçti. Gece yarısından sonra bebek biraz daha canlanmıştı. Arada sırada ağlıyor, verilen mamayı daha kolay alıyordu. Sena ise, verilen ilaçların tesiriyle biraz rahatlamıştı. Doğum esnasında çok yıpratıl-

mıştı. Bundan kaynaklanan ağrılar dinmeye başlamıştı ama, hâlâ bebeğini görememenin verdiği endişe de her geçen an büyüyordu.

Yusuf eve gitmemiş, doğum servisinin yanına park ettiği arabanın içinde sabaha doğru uyuya kalmıştı. Şafak vaktiyle okunmaya başlanan ezanlar onu uyandırmaya yetmişti. Hastahane mescidine giderek sabah namazını kıldı. Karısı ve oğlu için uzun uzun dua etti. Onlar için tıbbi olarak yapılacak herşeyin yapılması için her türlü imkanını sarf etmişti. Geriye bir tek şey kalıyordu: Dua... Evet, duadan başka yapılabilecek pek bir şey kalmamıştı. Yapılanların şifaya vesile olması için, onları tesirli kılacak Allah (cc)'a dua... İman, ihlas, sadakat ve inanç dolu hulusi bir kalple ellerini göğse kaldırıp uzun uzun dua ettikten sonra; yürekten “amin” diyerek mescidden ayrıldı.

Güneş yeni bir güne daha merhaba derken, o, hastahane önünde seyyar çay satan büfenin önüne gelmişti. Sabah serinliğinde etrafa yayılan taze çay kokusu içini doldurmuştu. Çaycının doldurduğu bardağı alırken; bardaktan yükselen demli buhardan, derin bir nefes çektikten sonra küçük bir yudum da ağzına aldı. Aç karnına da olsa sıcak çay hantallaşan vücuduna bir dinanizm kazandırdı.

Annesi ve kaynanası için meyve suyu, poa gibi hafiften atıştıracak birşeyler aldı. İlk olarak bebeğın yanına çıkmaya karar verdi. Sena mutlaka bebeğı soracaktı kendine. Ayşegöl hanım oturduğu yerde uyuyordu. Yusuf bebeğe baktı. Uyanmış, kolunu bacağını atıp duruyordu. Düne göre çok iyi görünüyordu. Yusuf onunla ilgilenirken annesinin uyandığını fark etmedi. Ayşegöl hanım oğlunu bebekle ilgilenir görünce gülümseyerek:

- Babası, oğlum bugün daha iyi, diye neşesini gösterdi.

Yusuf:

- Merhaba anacığım. Uyuyordun, uyandırmadım. Nasılsın? Sana atıştıracak birşeyler getirdim. Birazdan kahvaltınız gelecek.

- Sen ne çabuk geldin, erkenden...

- Eve gitmemiştim ki... Neyse ben aşağıya bir ineyim, Sena ne durumda bir bakayım.

- Ben, sabah namaza çıktığımda varmıştım, uyuyordu.

- Şimdilik hoşçakal. Bir durum olursa ya Sena'nın orada olurum ya da dışarda.

- Tamam yavrum...

Hastahane koridorlarında sabah sakinliği vardı. Tektük dolaşan hasta refakatçılarıyla, gözleri uykusuzluktan mahmurlaşmış nöbetçi hemşirelerden başka kimseler yoktu. Sena'nın kalmakta olduğu odanın kapısına gelince durakladı, hafifçe kapıyı tıklattı. Bir süre bekleyip içeri girdi. Sena uyuyordu. Yanında refakatçi olarak kalan Emine hanım ise pencereden dışarıyı seyrediyordu. Yusuf selam verip içeri girdi:

- Selamün aleyküm anne, hayırlı sabahlar.

- Aleyküm selam oğlum. Hoş geldin.

- Hoş bulduk. Nasılsınız? Sena nasıl?

- İyiyim diyor ama, benim gözüme iyi görünmüyor. Biraz önce uyanıktı ama galiba uyudu. Bebek nasıl, gördün mü?

- Şimdi oradan geliyorum. Düne göre çok iyi maşallah. Mama yiyor, kollarını bacaklarını atıyor, ağlıyor...

- Ne zaman buraya alacağız?

- Hele bir doktor gelip kontrol etsin. Buna ancak doktor karar verebilir. Ben size kahvaltılık birşeyler getirmiştim. Başka bir şey isterseniz hemen alıp geleyim.

- Yok yavrum yok. Hastahane ortamında insanın canı bir şey istemiyor ki.

- Ben aşağıda olacağım. Biraz sonra uğrarım.

Yusuf bir ağaç altında oturuyordu. Ziyaretçilerin geldiğini görünce onları karşıladı. Evden çay ve çorba getirmişlerdi. Birlikte Ayşegül hanımın yanına çıktılar. Bebek uyanıyordu. Bir süre kaldılar. Kalkıp Sena'nın yanına gittiler.

Sena uyanmış, sessiz sessiz yatıyordu. Yusuf'u kapıda görünce yanakları hafiften ışıladı.

- Selamünaleyküm, bugün nasılsın canım. maşallah iyi görüyorum seni.

Sena o ana kadar isteyerek ilk defa konuşuyordu:

- Aleykümselam... Hoş geldiniz... Ben biraz daha iyiyim ya...

Sena cümlesini tamamlayamayarak sustun kaldı.
Yusuf soruyu anlamıştı:

- Daha iyi olmana çok sevindim. Bugün oğlumuzda daha iyi maşallah. Sabah sabah iki kere gördüm onu. İlk vardığımda oynuyordu. Şimdi gelirken uyuyordu. Acıkmış, babananesi karını doyurunca tekrar uyumuş.

Sena hafif bir rahatlama hissetti ama hâlâ endişesi giderilememişti. İçindeki korku dinmiyor, bundan dolayı fırtına öncesi sessizliği andırır bir hâl taşıyordu. Ölümün gölgesini başının üzerinde görüyor gibiydi.

* * *

Doktorun hastaları sabah kontrolüne çıkma vaktinde Yusuf bebeğin yanına çıktı. Bir süre sonra doktor da çıkıp geldi. Bebeği kontrol edip geçen süre içinde ortaya çıkan verileri değerlendirdi. Bebek küçük gelişmeler sağlıyordu ancak, durumundaki kritiklik hâlâ geçmemişti. Yusuf merakla:

- Bebeğin durumu nasıl doktor bey, gelişme var mı sizce?

- Açık söylemek gerekirse, düne göre iyi, ancak bir süre daha burada müşahade altında kalması gerekiyor.

- Doktor bey, beni anlayışla karşılayacağınızı umarak diyorum: Bebeği başka bir yere götürmemize gerek var mı? Yani bebek için yapabileceğimiz ne varsa bize söylerseniz memnun olurum.

- Şimdi ben size durumu bütün açıklığıyla söylemeliyim. Bebek için yapılabilecek herşey burada yapılıyor. Başka bir yerde de burada yapabileceklerimizden fazlası yapılamaz. Tek yapılacak şey, beklemek...

Doktor gittikten sonra Yusuf da çıktı. “Biraz dolaşayım” düşüncesiyle çarşıya indi. Aslında yapmak istediği bir şey yoktu. Yalnızca bir süre de olsa hastahane havasından uzak kalmak istemişti.

Yusuf öğlen vakti tekrar hastahaneye döndü. Akşama kadar yine oralarda oyalandı. Akşam, biraz dinleneyim, diyerek eve gitti.

Akşam namazını kılıp hemen yattı.

Yusuf ne kadar uyuduğunu bilmiyordu, ancak birisinin heyecanlı heyecanlı sarsmasıyla uyandı:

- Abi... Abi... kalk hele...

- Ne oldu kız, saat kaç ki beni çağırdın?

- Annem telefon etti abi. Bebeğin durumu iyi değilmiş. Seni hemen hastahaneye çağırdı.

Yusuf'un içine bir ateş düştü. Arabaya nasıl bindiğini, hastahaneye nasıl geldiğini bilmiyordu. Çocuk servisine geldiğinde nefes nefeseydi. Bebeğin kaldığı odanın kapısına vardığında, bir an için olduğu yerde dikili kaldı, Ayşegül hanım hüngür hüngür ağlıyordu. Oğlunu kapıda görür görmez feryatla oğlunun boynuna sarıldı:

- Emanetini koruyamadım oğlum, emanetini koruyamadım!

Yusuf bir kere daha yıkılmıştı. Annesinin boynuna sarıldı, kafasını onun omuzunun üzerine koyup:

- “İnnalillahi ve inna ileyhi raciun”, diyebildi ancak. Bir süre öylece kala kaldı. Sonra annesinden ayrılıp bebeğin yanına vardı. Bebeğin üzeri beyaz bir bezle kapanmıştı! Baş tarafından bezin ucunu yavaşça kaldırdı. Sanki bebek uyuyordu ve kendisi onu uyandırmaktan çekiniyor gibiydi.

Birkaç saat önce bırakıp gittiğinde canlı olan, ağlayan, mama yiyen, kol-bacak atan bebeği şimdi yaşamıyordu. Öylece ona bakıp durdu. Sonra minik kollarını kaldırmaya, parmaklarını teker teker saymaya, saçlarını okşamaya, yanaklarını sıvazlamaya başladı. Yine ölmüştü. Mırıltıyla:

- Dünyadaki nasibin ne kadar da azmış böyle... Senden nasibimiz ne kadar da azmış böyle... Gittin, ardında da derin bir acı, hasret bırakıp gittin öylece... Şimdi ben, annene senin bizi bırakıp gittiğini nasıl söyleyeceğim ha? Onun gözlerine nasıl bakacağım ben şimdi? “Hani nettin oğlumu, onu daha kucağıma bile almamıştım ben” derse, ne cevap vereceğim ben...

Dakikalarca mırıldandı durdu bebeğin başucunda. Odada hayat durmuş, zaman işlemiyor gibiydi. Orada yatan diğer bebekler Azraili görmüş de susmuşlardı sanki... Anneler gölge gibi cansızlaşmıştı. Ayşegül hanım ve diğer iki bebeğin anneleri gözyaşı içinde Yusuf'un mırıltılı konuşmasını dinliyorlardı.

Yusuf hafifçe eğildi. Bebeğin kumral saçlarına ağır bir öpücük kondurdu. Bebeğin üzerine eğildiğinde, gözlerinden süzülen iki damla yaş bebeğin yüzüne düştü. Ardından iki damla daha... Yusuf

daha fazla dayanamayarak doğruldu. Mendiliyle gözlerini kurulayıp annesine döndü.

- Anne... Annem benim. Ağlama hadi. Emanet Allah'ın emanetiydi... Ne yapalım... Biz onu sevmiştik ama sahibi onu geri aldı... Ben... Ben şimdi Sena'nın yanına gidiyorum. Birazdan babam gelecek. Sen biraz daha burada kalabilir misin?

- Vay benim talihsiz kuzum; şimdi annesine nasıl deriz biz bunu? Ne yapar, ne eder o körpecik şimdi?

Yusuf hastahane bahçesine çıkıp ileri-geri dolaşarak epeyce oyalandı. Sena'nın yanına gitmeden kendini biraz olsun toparlamak ihtiyacı hissediyordu. Doğum servisinin önüne geldi. Sena'nın yatmakta olduğu üçüncü kat pencerelerine doğru uzun uzun baktı. İçindeki sıkıntı git gide artmaya başlamıştı. İsteksiz ama mecburen giriş kapısına doğru vardı...

Üçüncü kat koridorunun sonundaki odanın kapısı önünde durdu. Kapıyı yavaşça araladı. Bakınca kaynanasıyla göz göze geldi. Kısa bir bakışma oldu aralarında. Sena uyuyor gibiydi. Yusuf kaynanasına işaret edip dışarıya çağırdı. Emine hanım

Yusuf'un çekingen halini hiç beğenmemiştir. İki adımda dışarı çıkıverdi.

- Hoş geldin oğlum, ne var bir şey mi oldu?

Yusuf acıyla bürünmüş hüzün dolu bir sesle:

- İnnalillahi ve inna ileyhi raciun. Bebek... oğlumuz... öldü... Yine öldü!

Emine hanım duyduğu kelimelerle sarsıldı, sallandı. Düşmemek için duvara yaslanıp kayarak yere çöktü. Duyduğu haberden emin olmak istiyordu:

- Ne.... Ne dedin? Kim öldü?

- Oğlumuz, bebeğimiz... o... öldü. Bir saat kadar olmuş...

- Aman Allahım! Bu nasıl bir iş böyle yâ Rabbim!

Yusuf kaynanasını yatıştırmak için bir iki kelime konuşmak istedi. Ama kelimeler tükenmişti. Cümle okunup bitmiş, o şimdi noktanın üzerinde duruyordu. Ağzını hareket ettirip durdu.

Panik yapmamaya çalışarak Sena'nın yanına girdi. Bir sandalye çekip yanına oturdu. Bir süre onu seyretti:

Uyuyor muydu yoksa uyanık mı, belli değildi. Yusuf yavaşça onun başını sıvazladı. Sena göz kapaklarını aralayıp Yusuf'a baktı. Sonra tekrar gözlerini kapatıp:

- Hoş geldin, dedi.

Yusuf:

- Hoş bulduk. Nasılsın?

- Bilmiyorum! Eve gitmedin mi?

- Gitmiştim...

- Peki niye geri geldin.

Sanki Sena oğlunun öldüğünü sezmişti. Yusuf ise bebeğin öldüğünü nasıl söyleyeceğine karar veremiyordu.

-

- Bebeği gördün mü?

- Evet, gördüm...

- Nasıldı?

- ... Bundan sonra asla acı çekmeyecek!... İnnalillahi ve innâileyhi raciun... Onu bize bahşeden tekrar geri aldı. O Rabbinin emrine muti oldu...

Sena:

- Ne zaman? diyebildi ancak.

- Bir saat kadar oldu!

- Biliyordum... Onun da öleceğini anlamıştım... Dedğin vakit onun öldüğünü sezmiştim... Bir alev baştan ayağa bütün bedenimi yalayıp geçmişti. Bilmiştim onun öldüğünü... Neden... Neden benim bebeklerim?... Neden bunlar benim başıma geliyor? Benim suçum, günahım ney?

Sena şoka girmek üzereydi. Bir hemşire çağırdılar. Hemşire ona bir sakinleştirici iğne yapmak zorunda kaldı. Yusuf Sena'nın ellerini tutup:

- Bu iş senin günahından değil tatlım. Allah'ın bir imtihanı işte... İnanki onun için yapılabilecek herşeyi yaptık. Ama o Rabbine dönmeyi tercih etti...

Çünkü ömrü bu kadarcıkmış. Yaşatan ve öldüren Allah, ona bu kadarcık bir ömür takdir etmiş... Üzgünüm... Çok üzgünüm.

Sena hiçbirşey düşünecek durumda değildi. Birinci bebeği doğumda, ikincisi de doğumdan iki gün sonra ölmüştü yine. Bu ne kadar ağır bir imtihandı.

Aylarca binbir zorlukla, sıkıntıyla karnında taşımak; anlatılmaz duygularla ona bağlanmak; dayanılmaz sancılarla bir defa olsun kucağına alamadan, yüzüne bakamadan, bağrına basıp “yavrum” diyemeden, öpüp koklayamadan bu kayıpları yaşamak... Bunlar dayanılacak gibi değildi. Hayatından bezgin bir haldeydi. Bu acıyla:

- Keşke ben de ölseydim de bu acıları bir daha yaşamasaydım... Ben... Ben buna nasıl dayanacağım ha?

Yusuf, daha doğru dürüst ayağa bile kalkamayan eşine ne söyleceğini bilemiyordu. Onu nasıl teselli edebilirdi ki? Hangi söz, hangi davranış, hangi nasihat onu teselli edebilirdi? Hiçbir şey söylemeyedi. Yalnızca Sena'nın yanağına dokunup elini okşadı... Gözlerinin içine bakıp derin bir nefes aldı... Bir süre öylece bakıştılar. Yusuf

onunla bakışmaya daha fazla dayanacak gücü gösteremedi. Yavaşça ayağa kalkıp, yüksek bir yerden şehre bakan hastahane penceresinin önünde dineldi. Gecenin karanlığında parıldayan ışıkların aydınlattığı manzaraya baktı... Gecenin sükuneti hayatı bürümüş; gündüzün kalabalığından, hercümercinden geriye tek tük izler kalmıştı. Ortalık o kadar sakindi ki... Belki de bu sakinlik, görünüşün aldaticılığından ibaretti. Görünüşteki sakinliğin içerisinde bir tarafta dünyalar yıkılıyor; insanların kimisi ölüyor, kimisi acılar içerisinde kıvranıyordu. Diğer tarafta ise rahatlık, sefahat aşırı miktardaydı... Ama gecenin karanlığında herşey o kadar sessiz ve sakindi ki, bütün bunların yaşandığını anlamak çok zordu.

Bir süre, kafasında canlanan onlarca düşünce ve hatıra arasında pencereden dışarıyı seyreden Yusuf, tekrar Sena'nın yanına döndü. Sena gözlerini yummuş öylece yatıyordu. Durgunluğuna, feryadü figan etmeyişiine karşılık yüzüne bakmaya kimse'nin özü tutmuyordu. Az önce kalktığı sandalyeye oturan Yusuf, Sena'nın elinden tutup:

- Sena... Sena... Gözlerini aç ve bana bak lütfen!

Sana yalvarıyorum, asla kendini bırakma. Sana bir şey olmasına izin verme... Sana bir şey olursa ben

daha bir saniye bu dünyada yaşayamam... O ma-
sum bebeler tertemiz cennete gittiler...

... İstemez misin? Mahşer günü onlar senin birer
elinden tutup seni Cennete götürsünler? Bu acı-
lara, imtihanlara sabredip cennete gitmeye razı ol-
maz mısın? Cennete razı değil misin?

Sena gözlerini açtı. Yusuf'un gözlerinin içine; yü-
reğine baktı... Bakışını o kadar uzattı ki, o bakış-
lara daha fazla dayanamayan Yusuf'un gözlerin-
den birçift damla yanaklarına doğru kaymaya baş-
ladı. Sanki, Sena'nın gözlerinde birikipte bir türlü
akamayan gözyaşları onun gözlerindeyol bulmuş
ve akmıştı.

Sena'ya karşı metin gözücüüp ona sabır aşılıamak
isteyen Yusuf, Sena'nın anlamlı bakışlarına mağ-
lup olmuştu. İşte bu mağlubiyetin neticesinde,
aman dilemek için fırlamıştı o iki damla. Damla-
lar o kadar iriydi ki, gören onları, çift yürekten fiş-
kırıp ta tek oluktan akan bir pınar sanırdı. Kendine
daha fazla hakim olamayacağını anlayan Yusuf,
esaretten firar ediyormuş gibi hızla çıkıp gitti.

Bebeğin yanına vardığında Hüseyin bey bebeğin
ölüm raporunu almıştı. Yusuf bebeğin cesedini
kucağına alıp ölgün adımlarla koridor boyunca

yürüdü. Merdivenleri yavaş yavaş indi. Kadere bak ki Yusuf, ikinci bebeklerinin de cesedini bağrına basmak zorunda kalmıştı. Doğum servisinin önüne geldiklerinde orada çakılıp kaldı. Genç bir çift yeni doğmuş bebeklerini kucaklamış, güle oynaya, sevinçle gidiyorlardı. Onları öyle kıskandı ki, farkında olmadan kucağındaki bebek cesedini sıkıca göğsüne bastırıyordu. Oğlunun haline dayanamayan Hüseyin bey:

- Haydi oğlum... Dinelip durmanın bir faydası yok. Şey... Acaba Sena bebeği bir defa görmek ister mi sence? Şayet isterse bir defa yanına götürelim?

- Zannetmiyorum baba!

- O zaman biz, bir yanına çıkıp inelim de ondan sonra eve gidelim.

- Olur, siz gidip gelin, ben bekliyorum.

Hüseyin bey ve Ayşegül hanım gelinlerinin yanına çıktılar. Sena gözleri yumulu yatıyordu. Benzi solgun, nefesleri o kadar hafifti ki adeta ölüyü andırıyordu. Hüseyin bey uzunca bir süre gelinine teselli verdi. Üzüntüsünü dile getirdi.

Yusuf'un yanına geldiklerinde o arabanın içine oturmuş bebek kucağında onu seyrediyordu. Hüseyin bey:

- Şimdilik eve gidelim. Bu vakitte yapılacak başka bir şey yok, dedi. Yusuf:

- Siz şimdi gidin, ben biraz daha burada kalacağım, deyip arabadan indi. Bebeği annesinin kucağına koydu.

- Geç kalma yalnız...

- Peki tamam.

Yusuf anne ve babasını gönderdikten sonra karanlık bir köşeye çekildi. Karanlıkta ve tek başınaydı. Hıçkırı hıçkırı ağlamaya başladı. Ruhunu kasıp kavuran, yüreğini eriten, kimyasını altüst eden enerjiden ancak böyle kurtulabilecekti. Nitekim dökülen gözyaşlarıyla birlikte içindeki sıkıntı da eriyip gidiyor gibiydi. Hırsı dinmiş biraz rahatlamıştı.

Yaklaşık bir saattir oturduğu yerden yavaş yavaş kalktı. Gözyaşlarını kurularken aklına Serveri Kâinat Efendimiz (sav) geldi. Peygamber Efendi-

mize, süt annede bulunan oğlu İbrahim'in vefat ettiği haberi gelince kalkıp yanına gider. Oğlu İbrahim'in cansız bedenini kucağına alır. Nebiyyi Zışan'ın mübarek gözlerinden sessiz sessiz inci taneleri dökölür. O'nun ağladığını gören Ashab-ı Güzin büyük bir şaşkınlık ve hayret ile sorar:

“Siz de mi Ya Rasulallah?” derler. Efendimiz, rahmet Peygamberi, sevgi abidesi: “Göz yaşarır, gönöl hüzünlenir ama isyan yoktur” buyurur. Mübarek hayatlarında iki oğlunun ve iki kızının ölümlerine şahitlik etmiş yüce insan öyle buyurur işte: “Göz yaşarır... Gönöl hüzünlenir... Ama isyan yoktur.” Nihayeten Yusuf'u ağlatan da Peygamber Efendimizin gönlünü hüzne boğan, gözlerini yarıştan hadiseydi.

Yavaş yavaş yürüyordu. Belki farkında bile değildi ama Sena'nın yanına çıkmıştı. Burada başka gideceğı bir kapı da kalmamıştı zaten. Herkes suskun, herkes üzgündü. Sena'nın yanibaşına oturdu. Karısının omuzuna hafifçe dokundu. Bu dokunuşun sahibini tanıyan Sena gözkapaklarını hafifçe aralayıp Yusuf'a baktı. Yusuf:

- Gittiler... Nasılsın? dedi iki kelimeyle.

Sena, bebeğin doğduğuna da öldüğüne de hâlâ inanmıyordu. Şuana kadar içinde bir parça var olan ümit, “gittiler” in dokunuşuyla adeta toz zerreciklerine dönüştü, buhar olup uçup gitti. Bu duygunun yokoluşuyla da gözlerinden yaş boşalması bir oldu. İlk defa sarsıla sarsıla ağlıyordu. Yusuf suskundu. Yalnızca karısının elinden tutmakla yetiniyordu. Emine hanım kızının ağlamasına dayanamayarak:

- Ne olur yavrum bu kadar yeter... Şimdi dikişler açılacak, yapma böyle!...

Yine bir sakinleştirici bir iğne yapmışlardı Sena'ya. Yapılan iğnenin de tesiriyle sabaha karşı uyuya kaldı Sena. Yusuf bir süre daha onu bekledi. Sabah oluyordu ve eve gitmek zorundaydı. Kaynanasına:

- Benim eve gitmem lazım. Sabahleyin bebeğin defin işlerini halletmeliyiz. Mümkün olduğunca çabuk gelirim inşaallah. Yalnız acil bir durum olursa beni hemen aramanızı rica ediyorum... Aman dikkatli olun... Sena beni çok endişelendiriyor.

Güneş, kabus gibi geçen bir gecenin sabahı için doğarken, mahçup bir kız gibiydi. Bir saate yakın

yürüyen Yusuf, bu mahçup doğuşu seyrederken, güneşin ruhundaki ateşi alevlendirdiğini, hissediyordu.

Eve vardığında uykusuzluk ve acının gözyaşlarıyla ıslandığı yüzlere teker teker baktı. Herkes kendine başsağlığı diliyordu. Ama onun için kavruluyordu. Berfin'e dönüp:

- Bana bir bardak soğuk su getirir misin rica etsem?! dedi.

Suyu içip kefenlemek üzere olan bebeğin yanına gitti. Bebeğin yanına yığılırcasına oturdu. Alnına bir bûse kondurup:

- İbrahim... Senin adında İbrahim olsun...dedi.

Babası ve amcalarıyla bebeğin cenaze namazını kıldılar. Yusuf oğlunun cenaze namazını kıldırırken kendini dünyadan çok ahirete yakın hissediyordu. Namaz bittikten sonra gerekli malzemeyi alıp mezarlığa gittiler. Amcasına, “bunu da öbürünün yanına gömelim” dedi.

İki kardeş yanyana gömülmüştü. Birisi dünyadan bir nefes dahi alamadan, ikincisi de iki günlük bir ömürle toprağın altındaydı şimdi. Yusuf ilkinin

buraya gömülmesinden sonra defalarca buraya uğramıştı. Taki ikinci bebek müjdesini alıncaya kadar. Şimdi burada iki mezar sahibi olmuştu. Şimdi bir de İbrahim vardı burada.

Bundan böyle kaç defa buraya geleceğini bilemeden olduğu yerde oturuyordu. Ama bir gerçek vardı ki; bu geliş bu gömüş, bu güne kadar yaşadığı zorlukların ve acıların en zoruydu. Ellerini göğre doğru açıp:

- “Ya Rabbi! Bana bu acıları bir daha yaşatma! Bize kaldıramayacağımız bir yük yükleme! Bize hayırlısından, sağlıklı sıhhatli bir evlat ver ve acımızı dindir”. Amin!... diye dua etti.

Gitmek için ayağa kalktı. Ayağa kalktığında ise kendini bomboş hissetti. Bedeni ayağa kalkmış ama ruhu oturduğu yerde kalmış, bedeni ruhundan sıyrılmış gibiydi.

Bedenle ruh kendisinden habersiz anlaşmışlar; ruh bedene “sen kalk git, ben yavrularımızın başında onları bekleyeceğim” demişti sanki. Kendini parçalanmış hissediyordu.

Hastahaneye vardıklarında Sena çoktan uyanmıştı. Meraklı gözlerle habire kapıya bakan Sena Yusuf'u kapıda görür görmez yine bir ağıda başlamıştı.

Kaynataları, görümceleri başına toplanmışlar, herkes onu teskine çalışıyordu. Yusuf çaresiz yine yanına oturup:

- Sena'm!... Haydi gayri kendini biraz toparla. Ölenle ölünsen ben de çoktan ölmüştüm. Ama gel gör ki ölenle ölünmüyor işte. Birkez daha bize sabretmek düştü işte.

Sena, hıçkırıklarla:

- Gömdünüz mü? dedi.

- Evet, gömdük...

Ortalık çok kalabalıktı. Hüseyin bey ziyaretçilere, “haydin biz çıkalım, biraz sonra tekrar geliriz. Ayşegül sen de geline biraz yemek yedir” diyerek kalktı! Hüseyin bey oğluna:

- Haydi sen de dışarı çık biraz...

- Siz gidin de, ben birazdan gelirim baba.

Yusuf Sena'nın yanında kaldıkça ona güç verdiğini düşünüyordu. Onun kendini yalnız hissetmesini istemiyordu. Her ne kadar annesi yanından hiç ayrılmıyorsa da, yine de Yusuf'un yeri apayrıydı. Sena da Yusuf'un varlığından güç alıyor ve onun gitmesini pek istemiyordu.

O gün Sena'nın bir parça moral bulmasına yardımcı olan bir iş oldu. Yedi tane kız çocuğu olan bir hanım doğum yapmıştı. Kadın sekizinci de oğlan doğurmuştu ama bebek ölmüştü. Kadın bebeğinin ölümüne üzülmekten çok kocasından korkuyordu. “Bu adam beni öldürür” deyip deyip ağlıyordu. Bir başka gelinin de ilk bebeği doğumda ölmüştü. Bundan daha hazinini ise yan odadakiler yaşamıştı. Yıllarca bebeği olmayan bir kadının sonunda bir oğlu olmuştu ama kendisi de doğumda

ölmüştü. Hastahane ortamında kısa bir zaman diliminde yaşanan bunca çeşitte ve hüznü olay Sena'ya bir teselli kaynağı olmuştu. “Bu iş bir tek benim başıma gelen bir şey değilmiş” diyerek teselli oluyordu.

Öğlen kontrolüne gelen doktor Sena'nın taburcu olabileceğini söyledi. Bunun üzerine Yusuf hastahanedan ayrılma işlemlerini yaptırdı. Bir saat sonra evdeydiler.

Sena ikinci kez eve kolları boş olarak gelmişti. Bu acı öncekinden de beter olmuştu. Artık anne olma isteği kalmamıştı. Korkuyordu...

Doktorun tavsiyesine binaen, aralıklarla ev içerisinde Sena'yı dolaştıran Yusuf, arada sırada konuşuyor ama, konuştuklarından kendinin de beyni bir şey almıyordu. Onun için de hep suskun kalmayı tercih ediyordu. Sena acılı bir sesle:

- Bir daha... bir daha çocuk doğurmayacağım. İstemiyorum artık... Bu acılara dayanamam artık... Ölürüm...

Yusuf:

- Şimdi bunları düşünme sen. Bir an önce sağlığına kavuşman herşeyden önemli. Mal-mülk, evlat, ev-bark herşey sağlıkla gerekli. Sağlığın yerinde olmazsa neyin tadı olur ki?.. Rabbimizden hakkımızda hayırlı olanı istemedik mi? Belki bizim için hayırlı olan budur. Hayırsız olakcaksa evladın da, bir başka şeyin de gereği yoktur.

- İstemiyorum... İstemiyorum artık.

-

* * *

Üst üste iki bebeğini kaybetmek, Sena'da çok büyük bir sarsıntıya yol açmıştı. Maneviyatı, fizikinden güçlü bir kadındı ama üst üste gelen acılı imtihanlarla ruhu sarsılmıştı. Tam bir bezginlik içerisindeydi. Bazı zamanlar fiziki acıların bitkin düşürdüğü bedeni, ruhuna askıntı gibi geliyordu. İşte böyle zamanlarda aklı kalbinden uzaklaşıyor, mantığın kuru gurultularından ibaret düşünceler beynine hücumu geçiyor, kaderin cilvelerine başkaldırıyor; “Neden benim bebeklerim?” diyor, yaşadığı hayatın anlamını kavrayamaz hâle geliyordu.

Sena dayanılması gerçekten zor olan bir musibetle karşı karşıya, hatta iç içe yaşıyordu. Hayatının baharında, duyguların en coşkun olduğu bir safhada, üstelik kaybetme duygusunun ağırlığını yaşama-mış bir insan olarak bütün bunlara dayanmak zor geliyordu. O, şimdi hayatın bir başka yönüyle, başka bir gereğıyle karşı karşıyaydı.

İnsanlar, her zaman rahat yoldan kolay kazanılan şeylere sahip olmayı, hatta zorlukla kazanılabilecek şeyleri bile, kolay yoldan elde etmeyi isterler hep. Ama hayat, insana her zaman kolay tarafıyla gelmiyor işte.

Bazı insanlar “imtihan dünyasına”, hayatın bütün zevklerinin, hazlarının, nimetlerinin bolca bulunduğu tarafında gelirken; bazıları da her türlü zorluğun, sıkıntının, yokluğun ve acının yaşandığı/yaşanabildiğı tarafından gelirlermiş. Enniha-yetinde dünya imtihan dünyası ve her insan bir şekilde sınanmaktadır.

İnsanlar “Allah'a, Rasulü'ne, Rasul'ün getirdiklerine ve ahiret gününe imanla, bunu unutmama, es geçmeden, bilincinde ve gereğince yaşama merkezli bir imtihana tabi tutuluyorlar.

İşte bu merkez noktada insan denenirken, bazılarına nimetler bol bol veriliyor. Hani “tuttuğu altın oluyor” denir ya işte öyle... Bakalım bunca nimet karşısında, bunca zenginlikler ortasında ne yapacak? Allah'a şükür mü edecek yoksa Allah'ı unutup dünyanın fani zevklerine aldanıp Allah'ı ve ahiret hesabını bir tarafa mı bırakacak?

“Biz yeryüzündeki şeyleri ona bir süs yaptık ki, insanları imtihan edelim; hangisi daha güzel bir amel yapacak.”

“İnsanlara kadınlar, oğullar, yüklerle altın ve gümüş yığınları, salma atlar, davarlar ve ekinler kabilinden aşırı sevilen bu gibi şeyler çok süslü gösterilmiştir. Oysa bunlar dünya hayatının geçici metalarıdır. Halbuki, Allah, akibet güzelliği O'nun yanındadır.”

Halbuki dünya hayatında bu nimetlere sahip olabilmekten daha önemlisi, bu nimetlerin zevklerine ve hazlarına dalarak ahiret hayatını unutmamaktır. Çünkü, dünya o kadar süslenmiştir ki, insanların çoğu onun süslerinin çekiciliğine kapılarak, tamamen dünyaya meyledip Cennet hayatını dünyada yaşama mücadelesine girmektedir.

“Ve küfredenler ateşe sunulacağı zaman şöyle der: “Siz bütün lezzet ve güzelliklerinizi dünya hayatında giderdiniz ve onlarla zevklendiniz, alacağınızı aldınız, artık bugün hakaret azabıyla cezalanacaksınız. Çünkü yeryüzünde haksızlıkla kibir taslıyordunuz ve çünkü dinden çıkıp fasıklık ediyordunuz.”

Ve bazı insanlar da acı, sıkıntı ve zorluklarla denenirler dünyada:

“Çaresiz biz sizi biraz korku, biraz açlık, biraz da mallardan, canlardan ve ürünlerden eksiltme ile imtihan edeceğiz. Müjdele o sabredenleri!”

Madalyonun iki yüzü vardır. Farklılığına rağmen iki yüz de aynı madalyonun ifadesidir işte. Görünen o ki Sena bu madalyonun zoru anlatan tarafında resmolunmuştu. Sabırlı ve sakin kişiliğini bu, zor deforme etmiş; sinirli ve huysuz bir hâl almıştı.

Bundan dolayı karşılaştığı her olay; olumlu veya olumsuz olsun kendine acı veriyordu. Bu acıyla olacak ki, zaman zaman etrafındaki herşey sevimsiz geliyor, kendi de herşeye karşı sevgisiz, vurdumduymaz ve hatta saldırgan tavırlarda bulunabiliyordu.

Yusuf karısındaki bu değişimi görüyordu. Ama ona karşı sabırla davranmaktan da vazgeçmiyordu.       bütün bunların sebebini çok iyi biliyordu.

Ortada bir gerçek vardı; o da, insanın ne zaman, nerede ve nasıl imtihan edileceğinin belli olmaması gerçeğiydi. Hayata objektif bakmak, kadere iman ve imtihan bilincini kaybetmemek, insanı doğruya ulaştıracak doğrulardı.

     :      :       namazım, ibadetlerim, hayatım ve ölümüm kesinlikle hep o alemlerin Rabb  olan Allah içindir.”

Olması gereken buyken; insan nefsinin kötülüğe meyilli tarafı, heva ve hevese kapılarak zaman zaman Rabbini unutup gaflete düşebiliyor. Veya şeytan’ın vesvesesine maruz kalıp fesada uğrayabiliyor.       ilahi rahmetten kovuluşuna insanın sebeb olduğunu öne süren (düşünen)  blis:

      ise, andolsun ki; beni azdırmana karşılık ben de onları (insanları) saptırmak için her halde Senin, doğru yoluna oturacağım. Sonra onlara  nlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından

sokulacağım. Sen de çoğunu şükredici bulamayacaksın”, diyerek, insana düşmanlığını ilan etmiştir.

Ayrıca insan Allah'u Teala (cc)'dan yana gaflete düştüğü zaman da, Allah (cc) o insana bir şeytanı musallat eder ki, o insanın gafleti daha da ağırlaşır.

“Her kim Rahman’ın zikrinden (Kur'an) körlük edip görmemezlikten gelirse, Biz ona bir şeytan sardırırız (musallat ederiz), artık o ona arkadaş olur.”

“Gerçekten bunlar (bu şeytanlar) onları yoldan çıkarırlar, onlar ise kendilerinin gerçekten hidayette olduklarını sanıp-sayarlar.”

Anlaşılan o ki, insan; heva ve hevesi, Şeytan’ın arkadaşlığı, nefsini tamamen bürüyüp etkisi/kontrolü altına almadan Rabbülalemin’in emrine âmâde olup, teslimiyet göstererek nefsini arındırmalıdır. Ancak bu şekilde imtihan dünyasını tanır ve bollukta da darlıkta da, zorda da kolayda da Rabbine bağlı kalıp itaate devam edebilir. Kader inancı ve imtihan bilinci insanı bu “makul” düzeye taşır ve hayatı her hâlükârda yaşanır kılar.

Yusuf-Sena çifti böyle bilip böyle inanırlardı. Ne var ki, beşer olmanın zaafiyetleri onlarında bir yönüydü. Bu yüzden seyrek de olsa birbirlerine karşı asi duyguların anaforunda kırıncı olabiliyorlar, hatta bunu yapıyorlardı. Öyle günlerde küsüşürler, konuşmazlardı.

Evliliğin cilvelerinden sayılabilecek böyle günlerde, karı-koca, birbirlerine olan sevgi ve bağlılıklarını daha iyi anlarıydı. Aynı odada otururken, aynı yastığı paylaşırken birbirlerine hasret duyarlardı. Bir an önce barışmak için, küs olarak geçirdikleri her dakikayı ziyandan sayarak can atarlardı. Yalnız her ikisinin de arzuladığı bir şey vardı ki, o da diğerinin barışmak için ilk adımı atmasını istemektir.

Yusuf evin erkeği olarak ilk adımı karısından beklerdi. Sena da kadınlığının verdiği sevilme arzusuyla, hatalı taraf kendisi de olsa ilk hareketi kocasından beklerdi. “Ah ne olur benimle konuşsa, bana bir kerecik dokunsa, bana sarılsa da, barışıp gönlünü alsam” derdi.

Yusuf geç de olsa eşinin bu özelliğini keşfetmişti. Böyle durumlarda, şayet hatayı kendinde görürse ondan özür diler, icabında bir hediye olarak veya bir yerlere gezmeye götürerek onun gönlünü

alırdı. K sk nl ğ n sebebi Sena'dan kaynaklanmışsa icabında bir iki gün somurtur, sonra da hiçbir şey olmamış gibi: “Sena, bana bir acı kahve yap da getir” diyerek arayı kapatırdı.

Sena geldiğinden beri hep sütlü kahve içiyorlardı.      Sena  yle sevdiğini söylemişti. İşte böyle zamanlarda acı kahve isteyerek gönlünü ortaya koyardı. Ama hiçbir zaman onu suçlayıp kınama yoluna gitmezdi. “Herkes kendi yanlışını idrak edecek yaştadır” derdi. Sena da kocasından g r d ğ  bu anlayış karşısında kocasına karşı daha bir gönül alıcı davranır, kendisine gösterilen ince davranışın farkında olduğunu gösterirdi. Böylece kocasını onore eder, sevgisini ve minnettarlığını ifade ederdi.

Dışardan bakıldığında, Sena'nın böylece gurunun tatmin ettiği söylenebilirdi. Ancak gerçekte durum böyle değildi. O kocasında kendisi için görmek istediği sevgiyi, merhameti, affediciliği, bağlılığı böylece daha çok görüp hissediyor; seviyor olmanın zevkini doya doya tadıyordu. Karşılığında da aynı duyguları kocasına yaşatmanın mücadelesini vererek; sevgisini, bağlılığını ortaya koyuyor, böylece de sevmenin güzelliklerini gösteriyordu. Belki riskliydi ama birşeyleri kazanmak

için, sahip olduu güzellikleri korumak için elinden geleni yapıyordu.

Karı-kocanın ayrı ayrı yaşadığı/yaşamak istediğı duygular bir yana, ortada takdirlik bir durum vardı. Karı koca birbirlerine karşı kesinlikle kapris yapmıyorlardı. “Sen yaptın, ben yaptım” hikayesi olmuyor, insan olmanın zaafiyetlerine mukabil erdemler geliştiriyorlardı. Tatlıdan ve acıdan gerekli olan tadı almaya çalışıyorlardı. Prensip şuydu: “Hayat yaşanmak içinse en güzel olarak ancak böyle yaşanabilir: Acıdan ve tatlıdan lezzetlenerek...”

* * *

XI

Yusuf ve Sena'nın evlilikleri beşinci yılını doldurmak üzereydi. Sena üçüncü kez anne olmaya hazırlanıyordu. İlk ikisinin aksine kolay bir hamilelik dönemi geçiriyordu. Önceki hamileliklerinin tecrübesi ve sürekli doktor kontrolüyle sayılı günler gelmişti.

- Yusuf!

- Efendim, canım.

- Sabah seninle konuşamamıştık ama, bugün annemle doktora gittik.

- Annemle mi?

- Evet!...

- Eee...

- Annem hamile olduğumu ve yakında doğum olacağını öğrenince çok şaşırdı.

- Nasıl yani? Bilmiyor muydu?

- Hayır, seninle konuştuğumuz gibi hiçkimse bilmiyor ki. Annem çok şaşırdı. “Bana daha önce

niye söylemedin, doğuma iki hafta kala bana söylüyorsun” diye epey bir sitem etti. Ben de: “Hiç kimse bilmiyor ki” dedim.

- Peki doktor ne zamana randevu verdi?

- Onbeşgün içinde doğumu bekliyor.

- Hayırlısı olsun inşaallah.

- İnşaallah!... Acaba bu sefer... bu sefer hasretimiz biter mi dersin?

- İnşaallah!

- Ben çok endişeliyim, öyle korkuyorum ki...

- Endişelenecek bir durumumuz yok inşaallah. Şu ana kadar herşey iyi gitti. Rabbimiz sonunu da iyi getirir inşaallah.

- Bilmiyorum ki... İçimde tarifsiz bir korku var.

- Aynı tedirginliği ben de yaşıyorum. Ama şu ana kadar biz elimizden geleni yaptık. Bundan sonrası da öncesi gibi Allah'ın takdirine bağlı. Kul, tetbirini alır; Hak, takdirini gerçekleştirir.

- Öyle de...

- Üzülme! Strese girmene hiç lüzum yok. Takdiri ilahi yerine gelecektir. Biz hakkımızda hayırlı ve güzel şeyler istemeye devam edelim. Rabbimizin hazineleri geniştir. O nasıl dilerse/dilediyse sonuçta o gerçekleşecektir.

- Amenna ve saddaknâ! Ben bunlara inanıyorum. Ancak içimden de korkularımı bir türlü yok edemiyorum.

- Hatırıma bir hikaye geldi: Bir köyde ihtiyar bir adam varmış... Çok fakirmiş ama dillere destan bir beyaz atı yüzünden, kral bile onu kıskanırmış. Kral at için ihtiyara neredeyse hazinesinin tamamını teklif etmiş ama adam atını satmaya yanaşmamış.

“Bu at, yalnızca bir at değil benim için, bir dost. İnsan dostunu satar mı? dermiş.

Bir sabah kalkmışlarki, at yok. Köylü ihtiyarın başına toplanmış: “Seni ihtiyar bunak! Bu atı sana bırakmayacakları, çalacakları belliydi. Krala sat-saydın, ömrünün sonuna kadar beyler gibi yaşardın. Şimdi ne paran var, ne de atın” demişler. İhtiyar:

“Karar vermek için acele etmeyin. Sadece “at kayıp” deyin. Çünkü gerçek olan bu. Ondan ötesi sizin yorumunuz ve verdiğiniz karar. Atımın kaybolması, bir talihsizlik mi, yoksa bir şans mı, bunu henüz bilmiyoruz. Çünkü bu olay henüz bir başlangıç. Arkasının nasıl geleceğini kimse bilemez.”

Köylüler ihtiyara kahkahalarla gülmüşler. Ama aradan onbeş gün geçmeden, at bir gece ansızın dönmüş. Dağlara gitmiş kendi kendine, dönerken de, vadideki 12 vahşi atı peşine takıp getirmiş.

Köylüler ihtiyar adamın etarfına toplanıp özür dilemişler.

“Sen haklı çıktın. Atının kaybolması bir talihsizlik değil, adeta bir devlet kuşu oldu senin için. Şimdi bir at sürün var” derler. İhtiyar:

“Karar vermek için yine acele ediyorsunuz. Sadece atın geri döndüğünü söyleyin. Bilinen gerçek sadece bu. Ondan ötesinin ne getireceğini henüz bilmiyoruz. Bu daha başlangıç. Birinci cümlemin birinci kelimesini okur okumaz kitap hakkında nasıl fikir yürütebilirsiniz?...

Köylüler bu defa ihtiyarla açıktan dalga geçme-
meşiler ama, içlerinden “Bu herif sahiden buna-
mış” diye geçirmişler.

Bir hafta geçmeden, vahşi atları terbiye etmeye
çalışan ihtiyarın tek oğlu, attan düşmüş ve ayağını
kırmış. Evin geçimini temin eden oğul, şimdi
uzun zaman yatakta kalacakmış. Köylüler gene
gelmişler ihtiyara:

“Bir kez daha haklı çıktın. Bu atlar yüzünden tek
oğlun bacağını uzun süre kullanamayacak. Oysa
sana bakacak başkası da yok. Şimdi eskisinden
daha fakir daha zavallı olacaksın”, demişler. İhti-
yar:

“Siz erken karar verme hastalığına tutulmuşsunuz.
O kadar acele etmeyin. Oğlum bacağını kırdı.
Gerçek bu. Ötesi sizin verdiğiniz karar. Ama
acaba ne kadar doğru. Hayat böyle küçük parçalar
halinde gelir ve ondan sonra neler olacağı size
asla bildirilmez.”

Birkaç hafta sonra, kralın düşmanları, çok daha
büyük bir ordu ile bu ülkeye saldırmış.

Güç durumda kalan kral, son bir ümitle eli silah
tutan bütün gençleri askere çağırmış. Köye gelen

görevliler, ihtiyarın kırık bacaklı oğlu dışında bütün gençleri askere almışlar.

Köyü matem sarmış. Çünkü savaşın kazanılmasına imkan yokmuş. Giden gençlerin ya öleceğini ya esir düşüp köle diye satılacağını herkes biliyor-muş. Köylüler gene ihtiyara gelmişler:

“Gene haklı olduğun kanıtlandı. Oğlunun bacağı kırık ama hiç değilse yanında. Oysa bizimkiler belki asla köye dönemeyecekler. Oğlunun bacağı-nın kırılması talihsizlik değil şansmış meğer.” İh-tiyar:

“Siz erken karar vermeye devam edin. Oysa ne olacağını kimseler bilemez. Bilinen tek gerçek var. Benim oğlum yanımda sizinkiler askerde. Ama bunların hangisinin talih, hangisinin şanssız-lık olduğunu sadece Allah biliyor.”

Öyküsünü şu nasihatla tamamlamış ihtiyar:

“Acele karar vermeyin. O zaman sizin de herkes-ten farkınız kalmaz. Hayatın küçük bir parçasına bakıp tamamı hakkında karar vermekten kaçının. Karar, aklın durması halidir. Karar verdiniz mi, akıl düşünmeyi, dolayısıyla gelişmeyi durdurur. Buna rağmen akıl insanı daima karara zorlar.

Çünkü gelişme halinde olmak tehlikelidir. Ve insanı huzursuz eder. Oysa gezi asla sona ermez. Bir yol biterken yenisi başlar. Bir kapı kapanırken, başkası açılır. Bir hedefe ulaşırsanız ve daha yüksek bir hedefin hemen oracıkta olduğunu görürsünüz.”

Sena'nın sinirleri aniden gerilmişti yine:

- Tamam... tamam... Sen beni anlamıyorsun galiba. Veya anlamak mı istemiyorsun canım? Bu dediklerinin hiçbirine benim itirazım yok zaten. Ben diyorum ki; bütün bunları bilmeme ve kabulu-me rağmen içimde bir şüphe, korku, acaba var. Ve ben bunları içimden söküp atamıyorum.

- Özür dilerim, maksudım seni üzmemek değil. Bunu biliyorsun. Ben sadece diyorum ki, ben de aynı endişeleri taşıyorum, ben de korkuyorum. Ama diyorum, korkularımıza mağlup olmayalım. Güçlü olalım, zorluklara yenilmeyelim, diyorum.

Sena Yusuf'un konuşmacının can sıkıcı bulmuştu bir kere. Bundan dolayı git gide daha çok sinirleniyordu.

- Niçin uzatıyoruz bu konuyu ki... Kapatalım artık.

Anlamsız bulduğu bu tepkiye Yusuf da sinirlenmişti:

- Konuyu uzatıp da ne yapıyoruz ki Allah aşkına! Niçin sinirlisin bu kadar? Biraz rahatla...

- Ama hâlâ uzatıyorsun... Hem insanı sinirlendiriyorsun, hem de niçin sinirlisin diye soruyorsun bir de!...

-

Yusuf konuyu uzatmamak için susup dışarı çıktı.

* * *

Sena ameliyat masasına alındığında son derece heyecanlıydı. Ümit, korku, heyecan bütün benliğini kaplamıştı.

Yusuf ve iki kaynana, görümceler ameliyat salonunun kapısında nöbetteydiler. Her an kapının arkasından gelecek haber için beklemede; sessiz fakat sinirliydi. Dakikalar ilerledikçe heyecanları artıyordu. Yusuf sağ kolundaki saate birkaç saniyede bir bakıyor, geçmek bilmeyen zamanın çelik paletleri altında eziliyordu. Yirmi dokuzuncu dakikanın saniyeleri bitip dakika otuz demişti ki

içerden kapıya doğru gelen ayak sesleri duyuldu. Kapının tam karşısında duruyordu.

Pembe giyimli ebe, kucağında beyaz kundağa sarılı bebekle kapıda görüldüğü an, Yusuf'un kalbi duracak gibi olmuştu:

- Müjde beyefendi, nur topu gibi bir oğlunuz oldu.

Yusuf ebeye teşekkür ederken sakın bir şekilde bebeği kucağına aldı. Şöyle bir yüzüne bakıp:

- Ya annesi, annemiz nasıl? Ne zaman çıkacak?

- Annesi de iyi, birazdan birazdan odasına alınır.

- Teşekkür ederim...

Babaanne bir taraftan, anneanne bir taraftan bebeğe sarıldılar. Ayşegül hanım bebeğe bakar bakmaz:

- Aman Allah'ım şunun güzelliğine, tatlılığına bak. Tıpkı babasına benziyor, deyiverdi. Emine hanıma söyleyecek söz kalmamıştı.

- Maşaallah! Allah bahtını ak eylesin, uzun ömürler versin, diyerek takdirini ve beğenisini sundu.

Yusuf birkaç dakika daha oğlunu kucağında tutup babaannesine uzattı. Babaanne bebeği alıp sevinçle hasta odasına giderken Yusuf:

- Anacığım, bebeğin yanından bir yere ayrılma ha... Kimseye de elletme!... diye tenbihatta bulunmayı ihmal etmedi.

Yusuf hâlâ bir sıkıntı içerisindeydi. Bir an önce Sena'yı görmek istiyordu. On dakika sonra Sena sedyeyle ameliyathaneden çıkarıldı. Baygın haldeydi. Yalnızca hafif bir inleme duyuluyordu.

Bir saate yakın Sena yarıbaygın halde inledi durdu. Narkozun etkisi geçmek bilmiyordu.

Ayşegül hanım torunu kucağında habire onunla uğraşıyordu. Bebek doğalı bir saat olmuştu ama hâlâ ağlamıyordu. Sezeryanla doğmuş olmaktan dünyaya geldiğinin farkında değil gibiydi. Ayşegül hanım onu ağlatarak sesini annesine duyurmak istiyordu.

Sena yavaş yavaş ayıkmaya başlamıştı. Bu arada Ayşegül hanım torununun burnunu sıktı. Bebek burnunun sıkılmasına kızmış olmalı ki, acıyla bir feryadını kopardı.

- Ingaaa...

Sena bebeğın sesini duyuyordu ama hâlâ gözlerini açamamıştı. Bu arada, doktorun tavsiyesi üzerine bebek özel bir polikliniğē muayene için götürüldü. Hüseyin bey Berfin'le birlikte torununu alıp gitmişti. Hastahanede kalan Yusuf:

- Baba fazla gecikmeyin olur mu? diye bir hatırlatmada bulundu. Hüseyin bey durumu anlamış.

- Gecikmeyiz, merak etmeyin, diyerek ayrıldı.

Bir süre sonra Sena narkozun etkisinden kurtulmuş ve gözlerini açmıştı. Yanıbaşında bekleyen Yusuf:

- Geçmiş olsun canım... Nasılsın?

Sena hafif ve yorgun, biraz da endişeli ve sorar bir tonda:

- İyiyim... diyebildi. Yusuf onun merakını biliyordu.

- Bir oğlumuz oldu. Çok tatlı maşaallah. Doktorun tavsiyesiyle, babam çocuk doktoruna genel bir kontrol yaptırmaya götürdü.

Sena'nın yüzünde hoşnutsuz bir seğirme oldu. bir anda gözlerine yaş doldu: Yusuf hemen Sena'nın kulağına kadar eğilip:

-....

- Oğlumuz çok ama çok tatlı... Enaz senin kadar tatlı... Birkaç dakikaya kadar burada olurlar. Kor-
kacak bir şey yok haa... Doktor iyi olur dedi,
bizde iyi olsun diye elimizden geleni yapıyoruz.

Yusuf sözünü tamamlamamıştı ki, Hüseyin bey ve kucağında yeğeniyle Berfin çıkageldi. Bebek karnı acıkmış olmalı ki avaz avaz bağıırıyordu. Sena bebek sesiyle aniden irkilip, başını hafifçe kaldırıp kapıya doğru baktı. Kalbi cız etmişti. Hüseyin bey gelinine geçmiş olsun deyip kısaca hâl hatır sorduktan sonra, bebeğin emzirilmesi gerektiğini düşünüp odadan çıktı. Ayşegül hanım torununu kucağına alıp annesinin sağ kolunun üzerine yatırdı. Sena kımıldayamıyordu ama oğlunu görüyor, hissediyordu. Bu bebekle ilk temas anıydı.

Kaynanasının yardımıyla bebeğini emzirmeye başladı. Bu öyle bir andı ki, kelimelerle anlatmanın mümkün olmadığı, ancak yaşanabilen bir duygu anıydı. Bıçak yarasını, narkozun bütün vü-

cludunu saran yangını, yıllardır katlanarak büyü-
yüp dağlar gibi olan acılarını unutmuş ve mutlu-
luktan uçacak kadar hafiflemişti. Bütün dikkatini
duygularını, bebeğin emişi üzerinde yoğunlaştı-
mış, bütün varlığıyla o anı yaşıyordu.

Bebeğine ilk sütünü sağ göğsünden besmeleyle
vermişti. Bebek annenin göğsünü emdikçe, anne-
nin sütüyle birlikte; hasretle büyüttüğü sevgisi,
annelik şefkati, merhameti... onun varlığına sel
olarak akıyordu.

Sena belki de hayatının en mutlu, en kutlu anların-
dan birini yaşıyor, sevinçten uçuyordu. İşte so-
nunda olmuştu. Birkez daha anne olmuştu. Ve bu
kez yavrusunu kollarına almış, emzirmiş ve içeri-
sinde büyüyen kasvet bulutları yok olup gitmişti.

Sena bütün bu duyguları bazan gözleri kapalı ba-
zan yavrusunu seyrederek yaşıyordu. Yanında yö-
nünde bulunan insanlardan ilişkisini koparmış,
kendi dünyasına kapanmıştı.

Nihayet bebek karnını doyurmuş ve emmeyi bı-
rakmıştı. Ayşegül hanım:

- Alıp beşiğe yatırayım mı? diye sordu. Sena:

- İzin verirseniz biraz daha yanımda yatsın, diye ricada bulundu. Ayşegül hanım:

- Çok tatlı değil mi? Sena'nın yanakları kızardı birden. Nedense biraz utanmıştı. Ama yine de memnuniyetini belirtmekten de geri kalmadı. Hafif bir tebessümle:

- Hem de çok...

Odadaki herkes bir telaş içerisinde konuşup konuşuştururken, Yusuf pencere yanından onları seyrediyordu. Sena bütün dikkatini bebek üzerinde toplamıştı. Ayşegül hanım bir taraftan bebeğin emzirilmesinde gelinine yardımcı oluyor, onu incitmemeye çalışıyor, dikkatini onlar üzerinde yoğunlaştırıyordu. Berfin, yeğenine övgüler yağıdırıyor; klinik doktorunun muayene neticesinde söylediklerini anlatıyor; Yusuf'un halası Esmâ, bebek ve annesi için dualar ediyordu. Sena'nın annesi Emine hanım sevinç içerisinde kızına ve torununa dualar ediyordu. Pencere pervazına yaslanıp olup bitenleri seyreden Yusuf gerçekten mutluydu. İlk bebeklerinde dayanılmaz acılar yaşayan bir baba için; şimdi böyle bir manzara seyretmek doyulmaz bir haz veriyordu. Şu seyrine daldığı manzara belkide hayatının en gerçek, en muhteşem güzelliği idi.

O şimdi bir babaydı... İlk defa kendinde bu duyguyu tam olarak hissediyordu. Yıllar yılı çok çile çekmişler, acılar yaşamışlar, sıkıntılara katlanmışlardı. Yaşadıkları acı ve zorlukların hayat ağacına attığı çentikler silinmeyecek kadar derin ve kalıcıydı. Ama şimdi açılan bu yaralara dayanmak daha kolay olacaktı. Çünkü yeni bir hayat suyuna kavuşmuşlardı.

Karnı doyan bebek çoktan uyumuştı. Küçük, mini minnacık varlığıyla verdiği, dağlar kadar büyük, okyanuslar kadar derin ve engin sevinçten, mutluluktan habersiz uyuyordu... Sena gözlerini kapamış, yüzünde mutluluk dolu bir tebessümle kalbini dinliyor, vücudunu dinlendiriyordu. İlk görüşte sevdası yüreğini dolduran dilber gibi; kucağına ilk aldığı anda bütün varlığı evlat sevgisi ve mutluluğu ile dolan Yusuf, heyecanını bir türlü dizginleyemiyordu.

Sena'nın yanına oturdu hemen. Kolumun üstünde bebeğiyle yatan, yorgunluğunun tadını çıkaran anneye hayran hayran baktı. Alnında, yanaklarında boncuk boncuk ter birikmişti. Masadan bir peçete aldı. Hafifçe terini sildi. İlk baharda ılık bir rüzgarla çiseleyen yağmurda sılanıp örselenmiş kır çiçekleri gibi nazlı ve alıngan bir görünümü vardı. Bu dokunuşun sahibini bilmek arzusuyla

gözlerini açınca Yusuf'la göz göze geldi. Bakışları, birbiriyle başgöz olmuş iki sevgilinin kucaklaşması gibi yumuşacık bir dokunuşla kucaklaştı... Sonra yüreklere dolan bir sevda türküsü gibi kalplerine doğru hızla yol aldı; sabah güneşinde kavruan yaprakların canına can katmak için koşan üsâre gibi...

Yusuf karısına hayran hayran bakarak, sitemkâr bir ifadeyle:

- İşte böyleymiş canım; dünya hayatında tekerlekler tümseklere çarpa çarpa ilerlermiş... Dikensiz gül koklamak olmuyormuş... Şimdi seni, bu kadar kıymetli ve tatlı bir evlada anne olduğun için tebrik ediyorum!... Senin vesilenle yaşadığım bu mutluluklar için Rabbime şükrediyorum... Benim bu mutlulukları yaşamama vesile olduğun için sana şükranlarımı arz ediyorum. Seni... Seni çok ama çok seviyorum. Ömrüm oldukça da seveceğim... Bunu hiç ama hiç aklından çıkarma güzel kız...

Sena fısıltıyla:

- İşte... Oğlumuz... hasretimiz!.. dedi.

* * *

DİPNOTLAR

Ziynet eşyaları, sürme, kına gibi. Maksat bu ziynetlerin bulunduğu yerlerdir. Yani baş, kulak, boyun, göğüs, pazu, kol ve ayaktır. (Hasan Basri Çantay –Dipnot).

Yüzler ve eller (Celaleyn)

Nur: 31

Araf: 26-27

Lokman: 19

Ahmet İbni Hanbel, Tirmizi

A. İbni Hanbel, Tirmizi, Hâkim

Nisa: 34

Nisa:19

Nisa: 34

Nisa: 35

Rum: 21

Neml: 88

Lokman: 10

Saf: 1

Münavi-Feyzul Kadir

İsra: 32

Mülk: 1-5

Enam: 74-79

Nebe: 8-11

Kehf: 7

Al-i İmran: 14

Ahzap: 20

Al-i İmran: 155

En'am: 162

A'raf: 16-17

Zuhruf: 36-37